



CHRISTIAN JACQ

**

RAMZES

CHRÁM MILIÓNŮ ROKŮ



MOTYL

Copyright © by Édition Robert Laffont, S. A., Paris, 1996
Translation © Miroslav Nemann 1998
Cover Design © Branko Kocian 1998
Slovak edition © by Motýľ 1998

Digitalizácia: MimoI

ISBN 80-88775-52-3

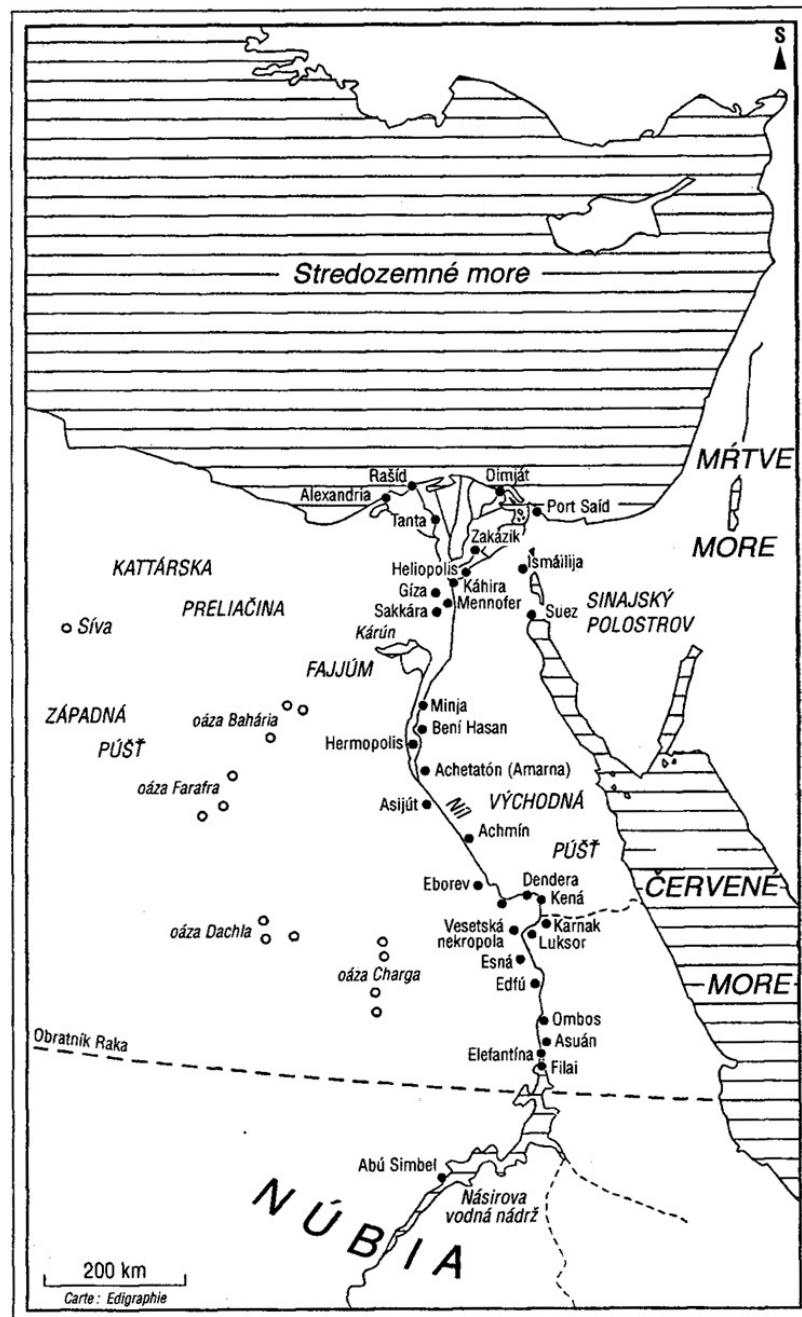
CHRISTIAN JACQ

RAMZES

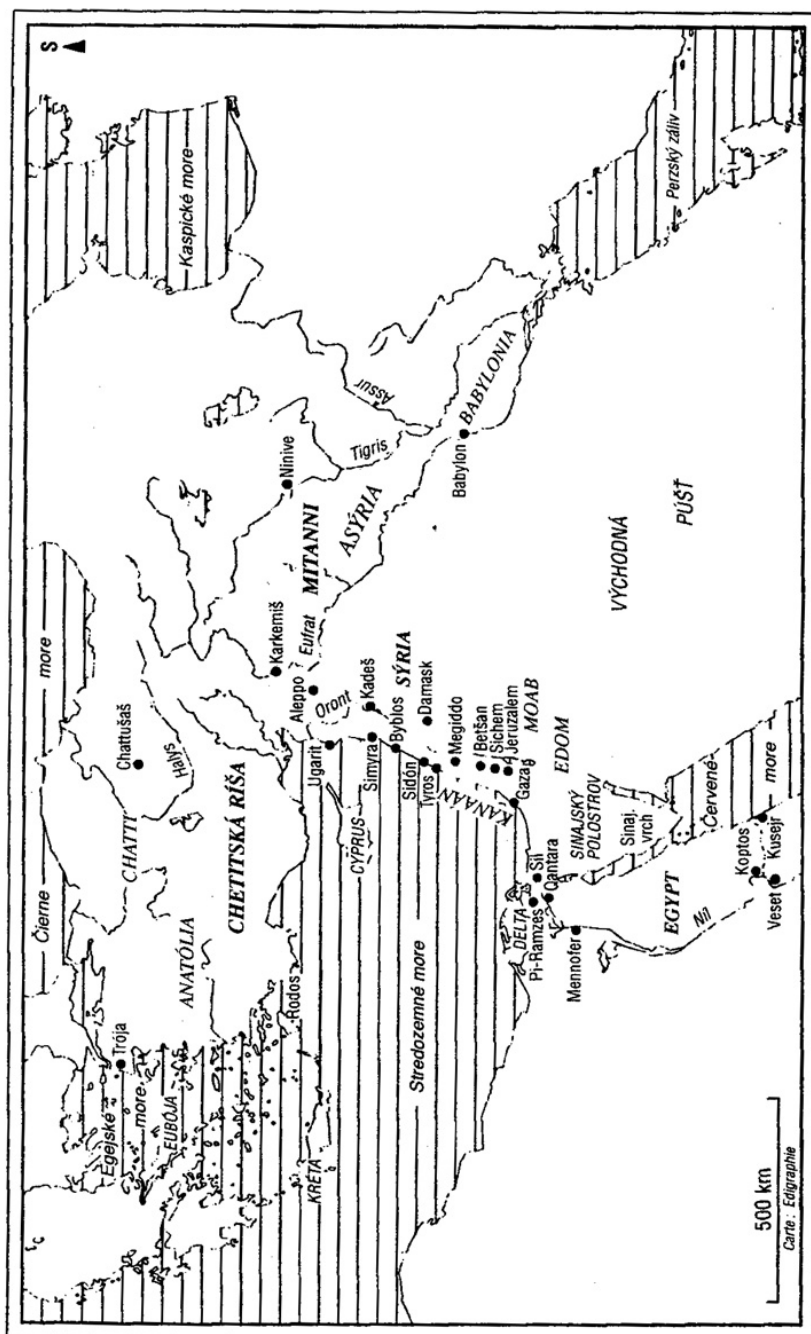
CHRÁM MILIÓNŮ ROKŮ



vydavatelství motyl



Mapa Egypta



Mapa starovekého Blízkého východu – Nová říša

1. kapitola

Ramzes bol sám a čakal na neviditeľné znamenie.

Sám zoči-voči púšti na nesmiernej spálenej a vysmädnutej krajine, sám zoči-voči svojmu osudu, ku ktorému ešte vždy nenašiel kľúč.

Dvadsaťtiročný princ Ramzes bol urastený atlét stoosemdesiat centimetrov vysoký, s podlhovastou tvárou, jemným, mocným svalstvom; široké a jasné čelo, vysoké nadočnicové oblúky, husté riasy, drobné a živé oči, dlhý, takmer orlí nos, okrúhle, jemne tvarované uši, mäsité pery a výrazná brada vytvárali autoritatívnu a pôvabnú tvár.

Taký mladý a už má toho toľko za sebou! Kráľovský pisár zasvätený do Ebozevových tajomstiev a regent egyptského kráľovstva, ktorého si Setchi pribral k trónu a takto určil svojho najmladšieho syna za svojho nástupcu.

Ale Setchi, tento veľký faraón, nenahraditeľný panovník, ktorý vedel udržať v krajine šťastie, prosperitu a mier, umrel po pätnástich rokoch veľmi úspešnej vlády, ktoré uleteli rýchlo ako ibis v súmraku letného dňa.

Ramzes si ani neuvedomil, že Setchi, vzdialený, strašný a hrozivý otec ho nenápadne naučil umeniu vládnuť, keď ho podrobil mnohým skúškam, z ktorých prvá bolo stretnutie s divým býkom, symbolom moci. Mládenec sa postavil zvieraťu, no nemal dosť síl, aby ho premohol. Keby Setchi nezasiahol, býk by Ramzesa nabral na rohy. Takto si navždy vryl do pamäti, že prvoradou úlohou faraóna je, aby ochraňoval slabého pred silným.

Tajomstvom a nositeľom skutočnej moci bol kráľ. Vďaka svojej magickej sile toto všetko postupne preniesol na Ramzesa, pričom mu vôbec neprezradil, aké má s ním plány. V priebehu niekoľkých rokov sa otec aj syn zblížili, došlo k spriazneniu ich duší

na základe rovnakej viery a rovnakého zápalu. Prísny a upätý Setchi bol skúpy na slovo, no v každom rozhovore so synom sa usiloval vstúpiť mu základy umenia vládcu Horného a Dolného Egypta.

Tie žiarivé hodiny a chvíle otcovej milosti vyhasli v tichu smrti.

Ramzesovo srdce sa otváralo ako kalich kvetu faraónovým slovám, vryl si ich do pamäti ako najvzácnejšie poklady a oživoval ich v myšlienkach a menil na činy. Lenže Setchi sa vrátil k svojim bratom bohom a Ramzes zostal bez neho sám.

Cítil sa bezbranný, neschopný uniesť bremeno spočívajúce na jeho pleciah. Vládnúť Egyptu... Ako trinásťročný chlapec o tom sníval, ako keď decko túži po nedosiahnuteľnej hračke, no neskôr sa zriekol tejto myšlienky presvedčený, že po otcovi nastúpi na trón jeho starší brat Šenar.

Faraón Setchi a jeho vznešená manželka Tuja rozhodli inak. Z toho, ako sa správali ich synovia, usúdili, že Ramzes je predurčený na najvyššiu funkciu. Prečo nevybrali silnejšiu a šikovnejšiu osobnosť hodnú Setchiho veľkosti! Ramzes bol pripravený bojovať proti akémukoľvek nepriateľovi v osobnom súboji, ale nie ovládať kormidlo štátnej lode na neistých vodách budúcnosti. Za bojov v Núbii dokázal svoju odvahu; jeho nevyčerpatel'ná energia by mu umožnila v prípade potreby bojovať, aby ubránil svoju krajinu, ale ako veliť armáde úradníkov, hodnostárov a kňazov, ktorých ľstivosti nerozumel.

Prvý z Ramzesov, zakladateľ dynastie, bol starší vezír; mudrci mu zverili do rúk moc, ktorú nechcel, no jeho nástupca Setchi bol hneď po korunovácii už zrelý a skúsený muž. Ramzes mal iba dvadsaťtri rokov a zvykol si žiť v ochrannom tieni svojho otca, ktorého príkazy plnil a reagoval na každú jeho výzvu. Aké to len bolo jedinečné spoliehať sa na sprievodcu, čo mu ukazoval cestu! Poslúchať Setchiho príkazy, slúžiť Egyptu pod faraónovým vedením, vždy nachádzať u neho odpovede na svoje otázky... Táto rajská pohoda už dávno pominula.

A osud žiadal od neho, od Ramzesa, mladého muža, nespútaneho a ohnivého, aby nahradil Setchiho.

Nebolo by lepšie na všetko sa vykašlat' a utiahnuť sa ďaleko do púšte, kde by ho nikto nenašiel?

Istotne by sa mohol oprieť o svojich spojencov: svoju matku Tuju, náročnú a vernú spoločníčku, na svoju manželku Nefertari, takú krásnu a pokojnú, či na svojich priateľov z detstva, na Hebreja Mojžiša, ktorý sa stal staviteľom kráľovských budov, na diplomata Ašu, na krotiteľa hadov Setaua a na svojho osobného tajomníka Ameniho, ktorý spojil svoj osud s Ramzesom.

Nebol nepriateľský klan mocnejší? Šenar sa nevzdá trónu bez boja. Aké temné spojenectvá uzavrel, aby prekazil bratovi vládnuť. Keby sa teraz Šenar pred ním objavil, Ramzes by sa mu vôbec nepostavil na odpor. Nech si vezme korunu, keď tak po nej túži!

Má však právo zradiť svojho otca a zrieknuť sa funkcie, ktorú mu zveril? Bolo by veľmi jednoduché nazdávať sa, že sa Setchi pomýlil alebo že by zmenil názor... Ramzes neklamal sám seba. Jeho osud závisí od toho, akú odpoveď mu dá neviditeľný.

Tu v tejto púšti na tejto červenej pôde nabitej nebezpečnou silou ju dostane.

Ramzes sedel na prekrížených nohách a pohľadom pohrúženým do oblohy čakal. Faraón môže byť len mužom púšte, očarený samotou a nesmiernymi priestormi; alebo oheň skrytý v skalách a piesku naplní jeho dušu, alebo ju zničí. Oheň vynesie rozsudok.

Slnko sa priblížilo k zenitu, vietor utíchol. Gazela skákala z jednej duny na druhú. Hrozilo nebezpečenstvo.

Zrazu sa vynorilo z ničoty.

Obrovský, vyše tristokilový lev, dlhý aspoň štyri metre. Žiarivá jasnožltá hriva dodávala jeho chôdzi podobu víťazného bojovníka, ktorého tmavohnedé svalnaté telo sa pružne pohybovalo.

Keď zbadal Ramzesa - strašne zreval a jeho rev bolo počuť v okruhu pätnástich kilometrov. Šelma s hrozivými tesákmi v pysku a ostrými pazúrmí uprene pozerala na svoju obeť.

Setchiho syn nemal nijakú šancu uniknúť jej.

Lev sa priblížil a nehybne zastal niekoľko metrov od človeka, ktorý zazrel jeho zlatisté oči. Niekoľko nekonečných sekúnd sa navzájom premeriávali.

Dravec odohnal chvostom muchu a zrazu podišiel dopredu.

Ramzes vstal s očami upretými na leva.

„To si ty, Zabijak, veď ja som ťa zachránil pred istou smrťou! Aký osud si mi prichystal?“

Ramzes zabudol na nebezpečenstvo a spomenul si na umierajúce levie mláďa v núbjskej rozpálenej savane. Uštipol ho had a len vďaka svojej neuveriteľnej odolnosti a Setauovej liečbe vyrástla z neho obrovská šelma.

Zabijak prvý raz ušiel z ohrady, kde bol zavretý počas Ramzesovej neprítomnosti. Ovládli zvieracie inštinkty leva natoľko, že neušetrí toho, ktorého pokladal za svojho pána?

„Rozhodni sa, Zabijak. Alebo zostaneš mojím priateľom po celý život, alebo ma usmrteš.“

Lev sa postavil na zadné laby a predné položil Ramzesovi na plecía. Bol to tvrdý náraz, ale princ sa udržal na nohách. Šelma nevyťahla pazúre a začala Ramzesovi oňuchávať nos.

Opäť sa medzi nimi obnovilo priateľstvo, dôvera a vzájomný rešpekt.

Rozhodol si o svojom ďalšom osude.

Odteraz ten, ktorého Setchi nazval Synom svetla, nemal inú možnosť. Bude sa biť ako lev.

2. kapitola

Kráľovský palác v Mennoferi¹ bol vo veľkom smútku. Muži sa neholili, ženy si nechávali rozpustené vlasy. Počas sedemdesiatich dní, kým budú mumifikovať Setchiho telo, Egypt bude v akomsi vzduchoprázdne; kráľ je mŕtvy a trón neobsadený, kým oficiálne nevyhlásia jeho nástupcu, čo bude možné len po uložení Setchiho múmie do hrobky a po jej spojení s nebeským svetlom.

Pohraničné stanovištia boli v stave pohotovosti a vojenské jednotky pripravené čeliť každému pokusu o inváziu na rozkaz regenta Ramzesa a kráľovskej manželky Tuje. Hoci hlavné nebezpečenstvo od Chetitov bezprostredne nehrozilo, nedalo sa vyľúčiť. Bohaté poľnohospodárske provincie v Delte po stáročia lákali „púšťových bojovníkov“, sinajských kočovných beduínov a ázijské kniežatá schopné zjednotiť sa, aby zaútočili na severovýchodný Egypt.

Po odchode Setchiho na druhý svet zavládol strach. Po smrti každého faraóna hrozilo, že chaos zaplaví Egypt a zničí civilizáciu vybudovanú toľkými dynastiami. Bude mladý Ramzes schopný uchrániť obidve časti krajiny pred nešťastím? Ani jeden spomedzi šľachticov mu neprejavil dôveru a najradšej by ho videli, ako sa stráca v tieni svojho brata Šenara, šikovnejšieho, a nie takého prudkého.

Tuja, kráľovská manželka, nezmenila svoje návyky ani po manželovej smrti. Štyridsaťdvaročná, impozantná, jemný rovný nos, veľké mandľové oči, prísne a prenikavé, takmer štvorcová brada, veľmi štíhla žena sa tešila nepopierateľnej morálnej autorite. Stále zastupovala Setchiho. Počas jeho neprítomnosti alebo za

¹ Mennofer - Memfis. (Pozn. prekl.)

pobytu v cudzine to bola vždy ona, čo vládla krajine železnou rukou.

Hneď na úsvite sa Tuja rada prechádzala v záhrade vysadenej tamariškami a sykomorami, vtedy si pripravovala program na celý deň, v ktorom sa striedali bežné stretnutia s obradmi na slávu božskej moci.

Po Setchiho smrti sa jej každé gesto zdalo zbytočné. Túžila len potom, aby čím skôr odišla za svojím manželom do sveta bez konfliktov, ďaleko od ľudí, prijímala však bremeno rokov, ktoré jej osud udelil. Šťastie, čo jej dožičil, by chcela preniesť na svoju krajinu, ktorej bude slúžiť do posledného dychu.

Nefertarina elegantná postava sa vynorila z rannej hmly; „najkrajšia z palácových krásavíc“, ako ju nazýval ľud, Ramzesova manželka, mala jagavé čierne vlasy a tmavozelené oči plné láskavej nehy. Nefertari, hudobníčka v chráme bohyně Hathor v Mennoferi, výborná tkáčka, vychovaná v kulte starých bohov ako Ptahhotep, sa nenarodila v šľachtickej rodine, no Ramzes sa do nej bláznivo zaľúbil, do jej krásy a prekvapujúcej zrelosti u takej mladej ženy. Nefertari sa neusilovala niekomu zapáčiť, bola však stelesnením pôvabu a čara. Tuja si ju vybrala za správkyňu svojej domácnosti a toto miesto zastávala aj potom, keď sa stala regentovou manželkou. Medzi egyptskou kráľovnou a Nefertari vzniklo skutočné priateľstvo a spriaznenosť duší, rozumeli si aj bez slov.

„Ako len krásne kvitnú ruže dnes ráno, veličenstvo! Kto by vedel ospievať štedrosť našej zeme?“

„Prečo tak zavčasu vstávaš, Nefertari?“

„Nemyslíte si, že vy by ste si mali odpočinúť?“

„Nemôžem spať.“

„Ako vám uľahčiť starosti, veličenstvo?“

Smutný úsmev preletel Tuji po perách.

„Setchiho mi nikto nemôže nahradiť, do konca svojich dní budem trpieť a iba Ramzesovo šťastné vládnutie mi trochu zmierni bolesť. Odteraz je to jediný dôvod, aby som žila.“

„Som znepokojená, veličenstvo.“

„Čoho sa bojíš?“

„Že sa nebude rešpektovať Setchiho vôľa.“

„Kto by sa odvážil postaviť proti nej?“

Nefertari zmlkla.

„Máš na mysli môjho syna, Šenara, však? Viem, aký je márnomyseľný a ambiciózny, no nebude taký blázon, aby neuposlúchol svojho otca.“

Zlatisté lúče vychádzajúceho slnka zaplavili kráľovninu záhradu.

„Pokladáš ma za naivnú, Nefertari? Tuším, že nesúhlasíš s mojím názorom.“

„Vaše veličenstvo...“

„Máš nejaké presné informácie?“

„Nie, je to len pocit, hmlistý pocit.“

„Tvoj duch je intuitívny a rýchly ako blesk a neznížila by si sa k ohováraníu, no existuje nejaký iný prostriedok, ako zabrániť Ramzesovi vládnuť než smrť?“

„Práve toho sa bojím, veličenstvo.“

Tuja pohladkala rukou halúzku tamarišky.

„Žeby Šenar založil svoju vládu na zločine?“

„Tak ako i vy sa hrozím tej myšlienky, no neviem ju nijako vypudiť z mysle. Odsúďte ma, ak to pokladáte za nepravdepodobné, no nemôžem mlčať.“

„Ako je postarané o Ramzesovu bezpečnosť?“

„Ochraňujú ho jeho lev so psom, ako aj Serramanna, veliteľ osobnej stráže. Odkedy sa Ramzes vrátil z cesty do púšte, podarilo sa mi ho presvedčiť, aby sa postaral o svoju ochranu.“

„Národný smútok trvá už desať dní,“ pripomenula veľká kráľovská manželka. „O dva mesiace uložia Setchiho nesmrteľné telo do jeho večného príbytku. Ramzes bude korunovaný a ty sa staneš egyptskou kráľovnou.“

Ramzes sa poklonil pred matkou a potom si ju nežne privinul k sebe. Hoci sa mu zdala veľmi krehká, dávala mu lekcie z dôstojnosti a noblesy.

„Prečo nás bohovia vystavujú takej ťažkej skúške?“

„Setchiho duch žije v tebe, syn môj, jeho čas sa naplnil a tvoj sa iba začína. Premôže smrť, ak budeš pokračovať v jeho diele.“

„Jeho tieň je obrovský.“

„Ramzes, nie si azda Syn svetla? Rozožen tmu, čo nás obo-
stiera, odvráť chaos, čo sa valí na nás.“

Mladý muž sa odtiahol od kráľovnej:

„V púšti som sa opäť zbratal s mojím levom.“

„To je znamenie, že máš nádej, však?“

„Isteže, no neurobila by si mi láskavosť?“

„Počúvam ťa.“

„Keď otec odchádzal z Egypta, aby v cudzine preukázal svoju silu, vtedy si vládla v krajine.“

„Bolo to v duchu našich tradícií.“

„Máš skúsenosti z uplatňovania moci a každý ťa zbožňuje, prečo by si ty nenastúpila na trón?“

„Lebo to nie je Setchiho vôľa, on stelesňoval zákon, zákon, ktorý uznávame a rešpektujeme. Teba si vybral, môj syn, ty musíš vládnuť. Budem ti pomáhať zo všetkých síl a budem ti radiť, ak si to želaš.“

Ramzes ďalej nenaliehal.

Matka bola jediná bytosť, ktorá by mohla zmeniť jeho osud a zbaviť ho toho bremena; Tuja však zostala verná zosnulému kráľovi

a nezmenila svoje stanovisko. Ramzes musel ísť vlastnou cestou napriek všetkým svojim pochybnostiam a obavám.

Serramanna, veliteľ Ramzesovej osobnej stráže, neopúšťal už krídlo paláca, kde pracoval budúci egyptský kráľ. Vymenovanie Sardínčana, bývalého piráta, do tejto dôležitej funkcie vyvolalo mnoho rečí a klebiet. Niektorí boli presvedčení, že obor s vykrútenými fúzmi skôr či neskôr zradí Setchiho syna.

Bez jeho povolenia nikto nesmel vstúpiť do kráľovského paláca. Veľká kráľovská manželka mu prikázala vyhnáť každého votrelca a v nebezpečnej situácii použiť aj meč.

Serramanna začul hádajúce sa hlasy a hneď sa rozbehol do vestibulu pre návštevy.

„Čo sa tu robí?“

„Tento muž chce za každú cenu ísť ďalej,“ ukázal strážca na bradatého obra s bujnou hrivou a širokými plecami.

„Kto si?“ spýtal sa Serramanna.

„Hebrej Mojžiš, Ramzesov priateľ z detstva a staviteľ vo faraónových službách.“

„Čo chceš?“

„Ramzes nemá vo zvyku zatvárať dvere pred návštevníkmi.“

„Dnes o tom rozhodujem ja.“

„Je vari regent uväznený?“

„Je to z bezpečnostných dôvodov... Cieľ tvojej návštevy?“

„Do toho ťa nič!“

„V takom prípade sa môžeš otočiť a nikdy viac sa nepriblíž k palácu, lebo inak pôjdeš do väzenia.“

Boli potrební aspoň štyria strážcovia, aby si poradili s Mojžišom.

„Oznám Ramzesovi, že som prišiel za ním, lebo inak to oľutuješ!“

„Na mňa vyhrážky neplatia.“

„Nevieš pochopiť, že priateľ ma čaká?“

Dlhé roky života medzi pirátmi a účasť v mnohých krutých bitkách vypestovali v Serramannovi zmysel pre nebezpečenstvo. Napriek Mojžišovej telesnej sile a suverénemu vystupovaniu usúdil, že hovorí pravdu.

Ramzes a Mojžiš sa objali.

„To už nie je palác,“ zvolal Hebrej, „ale nedobytná pevnosť!“

„Matka, manželka, môj osobný tajomník, Serramanna a niektorí ďalší sa obávajú toho najhoršieho.“

„Najhoršieho... Čo to má byť?“

„Atentát.“

Na prahu regentovej prijímacej siene vedúcej do záhrady drial mal Ramzesov obrovský lev a medzi jeho vystretými prednými labami zlatistožltý pes Strážca.

„Čoho sa bojíš, keď máš pri sebe týchto dvoch?“

„Nefertari je presvedčená, že Šenar sa nevzdal túžby stať sa Setchiho nástupcom.“

„Puč, prv ako uložia Setchiho do hrobky... To by sotva urobil. On radšej koná spoza chrbta a neponáhľá sa.“

„Teraz už nemá veľa času.“

„Máš pravdu... Neodváži sa však zaútočiť na teba.“

„Bodaj by ťa bohovia vyslyšali. Egypt by tým nič nezískal. Čo sa hovorí v Karnaku?“

„Mnohí repcú proti tebe.“

Mojžiš pod vedením hlavného staviteľa vykonával funkciu stavbyvedúceho na obrovskom stavenisku v Karnaku, kde Setchi začal budovať obrovskú stĺpovú sieň, no po jeho smrti sa práce zastavili.

„Kto repce?“

„Amonovi kňazi, niekoľkí šľachtici, vezír Južného Egypta... Tvoja sestra Dolente a jej manžel Sary ich posmeľujú. Neznášajú život vo vyhnanstve ďaleko od Mennoferu, kam si ich poslal.“

„Nepokúsil sa ten špinavec Sary zbaviť sa mňa, môjho osobného tajomníka Ameniho a nášho priateľa z detstva? Vyhnanstvo z Mennoferu do Vesetu² bol veľmi ľahký trest!“

„Tie jedovaté kvety rastú len na Severe, na Juhu vo Vesete chradnú. Mal si byť tvrdší a odsúdiť ich na ozajstné vyhnanstvo.“

„Dolente je moja sestra a Sary bol mojím vychovávateľom a neskôr aj učiteľom.“

„Má byť azda kráľ slabý voči príbuzným?“

Zaťal Ramzesovi do živého.

„Ešte ním nie som, Mojžiš!“

„Mal by si ich zažalovať, nech súd rozhodne o ich zločine.“

„Ak sestra s manželom odídu z vyhnanstva, tvrdo zakročím.“

„Chcel by som ti veriť, vôbec nevieš nenávidieť svojich nepriateľov.“

„Trúchlim za otcom.“

„A pritom zabúdaš na svoj národ a svoju krajinu! Nazdávaš sa, že Setchi z nebeskej výšavy schvaľuje tento tvoj slabošský postoj?“

Keby Mojžiš nebol jeho priateľom, Ramzes by ho udrél.

„Má byť vari vládovo srdce bezcitné?“

„Muž zahľadený do svojej bolesti nemôže predsa vládnuť! Šenar ma chcel podplatiť a postaviť proti tebe. Uvedom si, čo ti hrozí!“

Ramzesa ohromila táto správa.

„Je to nebezpečný protivník,“ pokračoval Mojžiš, „spamätaj sa konečne!“

² Veset - Téby. (Pozn. prekl.)

3. kapitola

Mennofer, hlavné hospodárske stredisko krajiny na spojnici medzi Deltou a údolím Nílu zmieral v letargii. V prístave *Šťastnú cestu* väčšina obchodných lodí kotvila pri brehu. Počas sedemdesiatich dní smútku sa nerobili nijaké obchody a v honosných šľachtických vilách sa nekonali hostiny či oslavy.

Setchiho smrť priam otriasla veľkým mestom. Za jeho vlády dosiahlo prosperitu, tá sa však hlavným veľkoobchodníkom videla veľmi krehká, ak sa na trón dostane slabý faraón, ktorý urobí z Egypta zraniteľnú a nerozhodnú krajinu. Kto by sa však mohol vyrovnáť Setchimu? Jeho najstarší syn Šenar bol šikovný podnikateľ, lenže chorý vládca dal prednosť mladému a horkokrvnému Ramzesovi, ktorého urastená postava bola vhodná skôr pre zvodcu než prvého štátnika. Aj najjasnozrivejší ľudia sa niekedy dopúšťajú omylov, a tak v Mennoferi, ako aj vo Vesete sa povrávalo, že Setchi sa zrejme pomýlil, keď vyhlásil najmladšieho syna za svojho nástupcu.

Šenar nervózne prechádzal po dlaždiciach prijímacej siene v dome ministra zahraničných vecí Mebu, uhladeného šesťdesiatnika s dobrým vystupovaním a širokou dobrosrdečnou tvárou. Ako Ramzesov nepriateľ podporoval Šenara, lebo jeho politické a ekonomické názory pokladal za výborné. Otvorenie veľkého stredomorského a ázijského trhu aj za cenu opustenia niektorých staromódnych hodnôt má predsa veľkú budúcnosť. Je lepšie predávať zbrane, ako ich používať vo vojne.

„Príde?“ spýtal sa Šenar.

„Nebojte sa, je na našej strane.“

„Nemám rád takých surovcov, veľmi ľahko menia svoje názory.“

Setchiho najstarší syn je nízky, zavalitý, s okrúhlou tvárou a buclátymi lícami; mäsité a labužnícke pery svedčia, že si potrpí na dobré jedlo a jeho malé hnedé oči sa ani na chvíľu nezastavia. Ťažký a masívny neznáša slnko a telesný pohyb; úlisným a nerozhodným hlasom akoby chcel demonštrovať svoju distingvovanosť a pokoj, ktoré mu často chýbali.

Šenar bol pod vplyvom svojich hospodárskych záujmov pacifista. Brániť svoju krajinu a súčasne ju izolovať od obchodných aktivít sa mu videlo absurdné. Výraz „zrada“ používali len moralisti neschopní zveľaďovať majetok. Ramzes, vychovaný v starých tradíciách, si nezaslúžil vládnuť a nebol toho ani schopný. Šenar nepociťoval nijaké výčitky svedomia, keď pripravoval sprisahanie, čo by ho priviedlo k moci: Egypt mu bude za to povďačný.

Dúfa, že jeho hlavný spojenec sa pridá k ich plánu.

„Daj mi niečo na pitie,“ požiadal Šenar.

Meba ponúkol významnému hosťovi času chladeného piva.

„Nemali sme mu dať dôveru.“

„Som presvedčený, že príde. Nezabúdajte, že sa chce čo najskôr vrátiť domov.“

Konečne strážca domu ministra zahraničných vecí oznámil príchod tak očakávaného návštevníka.

Plavovlasý Menelaos s prenikavými očami, syn Atrea, miláčika boha vojny, a spartský kráľ, veľký zabijak Trójanov mal na sebe dvojité brnenie a široký opasok so zlatými sponami. Egypt mu poskytol pohostinstvo na čas, kým si opraví svoje lode; jeho manželka Helena však nechcela odísť z krajiny faraónov zo strachu, že manžel bude s ňou doma na kráľovskom dvore zle zaobchádzať, a stane sa z nej obyčajná otrokyňa.

Menelaos mal zviazané ruky, kým sa Helena tešila priazni a podpore kráľovnej Tuje. Našťastie mu prišiel na pomoc Šenar, ktorý mu radil byť trpezlivým, kým budú rozvíjať víťaznú stratégiu.

Len čo sa Šenar stane faraómom, Menelaos odíde s Helenou do Grécka.

Grécki vojaci sa v priebehu niekoľkých mesiacov začlenili medzi domáce obyvateľstvo. Niektorí slúžili pod egyptským velením, iní si otvorili obchodíky a zdalo sa, že sú všetci spokojní so svojím osudom. V skutočnosti čakali len na rozkaz svojho vodcu, aby v ešte väčšom rozsahu zopakovali epizódu s trójskym koňom.

Grék si nedôverčivo premeriaval Mebu.

„Pošlite preč toho muža,“ požiadal Šenara, „chcem sa rozprávať len s vami.“

„Minister zahraničných vecí je naším spojencom.“

„Nikdy neopakujem svoju žiadosť.“

Šenar gestom prikázal ministrovi, aby sa vzdialil.

„Ako to vyzerá?“ spýtal sa Menelaos.

„Je čas zasiahnuť.“

„Ste si istý? Tie vaše čudné obyčaje a nekonečne dlhé mumifikovanie, človek sa ide z nich zblázniť!“

„Musíme to urobiť, prv ako uložia otca do hrobky.“

„Moji muži sú pripravení.“

„Nie som zástanca zbytočného násilia a...“

„Dost' bolo otáľania, Šenar! Vy Egyptania sa bojíte bojovať, my Gréci sme roky strávili v bojoch proti Trójanom, ktorých sme vyvraždili. Ak si želáte Ramzesovu smrť, jasne to povedzte a spoľahnite sa na môj meč!“

„Ramzes je môj brat a leš' je niekedy účinnejšia než hrubá sila.“

„Len obidve dohromady prinášajú víťazstvo. Hádam nechcete mňa, hrdinu vojny proti Tróji učiť stratégiu?“

„Musíte si získať Helenu.“

„Helenu, Helenu! Tá žena je prekliata, no nemôžem sa bez nej vrátiť do Sparty.“

„Potom uskutočníme môj plán.“

„Aký je?“

Šenar sa zasmial. Teraz sa mu naskytla vhodná príležitosť, s Grékovou pomocou dosiahne svoj cieľ.

„Sú tu len dve prekážky - lev a Serramanna. Leva otrávime a Serramannu zabijeme. Potom unesieme Ramzesa a vy s ním odplávate do Grécka.“

„Prečo ho nezabiť?“

„Pretože nezačnem vládnuť krviprelieváním. Oficiálne sa Ramzes vzdá trónu a vyberie sa na dlhú cestu, počas ktorej sa stane obeťou nešťastnej náhody.“

„A čo Helena?“

„Len čo nastúpim na trón, moja matka ma musí poslúchať a prestane ju ochraňovať. Ak Tuja nebude rozumná, dám ju zavrieť do chrámu.“

Menelaos sa trochu zamyslel.

„Na Egypt'ana je to celkom dobre vymyslené... Máte potrebný jed?“

„Samozrejme.“

„Grécky dôstojník, ktorého sa nám podarilo dostať do osobnej stráže vášho brata, je skúsený vojak, on podreže Serramannu, keď bude spať. Kedy začneme?“

„Len trochu strpenia, musím najprv zájsť do Téb a po mojom návrate zasadíme úder.“

Helena vychutnávala každú chvíľu šťastia, ktoré pokladala za navždy stratené. V ľahkých šatách voňajúcich nektárom, so závojom na hlave na ochranu pred slnkom prežívala zázračný sen na egyptskom kráľovskom dvore. Jej, „skazenej suke“, ako ju nazývali Gréci, sa podarilo uniknúť Menelaovi, tomu zvrhlému a zbabelému tyranovi, ktorého najväčšou radosťou bolo ponižovať ju.

Tuja, veľká kráľovská manželka, a Nefertari, Ramzesova manželka, jej ponúkli svoje priateľstvo a dovolili žiť slobodne v krajine, kde žena nebola väzňom v obydlí, aj keď je kráľovské.

Naozaj mala Helena na svedomí tisíce mŕtvych Grékov a Trójanov? Neželala si to vražedné šialenstvo, ktoré toľké roky hnalo mladých ľudí vzájomne sa zabíjať. Lenže klebety ju naďalej obviňovali a odsudzovali, pričom jej nikto nedal možnosť brániť sa. Tu v Mennoferi jej nikto nič nevyčítal. Tkala, počúvala hudbu a hrala na hudobných nástrojoch, kúpala sa v bazénoch a kochala v nevyčerpatelnej kráse palácových záhrad. Zbrane utíchli a uvoľnili miesto vtáčímu spevu.

Helena niekoľko ráz denne dvíhala k nebu biele ramená a prosila bohov, aby sa tento sen nikdy neskončil. Jedinou jej túžbou bolo navždy zabudnúť na minulosť, na Grécko a Menela...

Keď kráčala po piesočnej aleji, zbadala medzi dvoma radmi perseí mŕtveho žeriava. Len čo sa k nemu priblížila, zistila, že má rozpárané brucho. Pokľakla k nemu a prezrela si jeho vnútornosti. Gréci a Trójanovia poznali jej veštické vlohy.

Menelaova manželka sa dlhé minúty ani nepohla.

To, čo uvidela vo vnútornostiach mŕtveho vtáka, ju ohromilo.

4. kapitola

Veset, veľké mesto južného Egypta, bol lénom boha Amona, ktorý vyzbrojil bojovníkov, aby vyhnali pred mnohými storočiami dobyvateľských Hyksov, krutých a barbarských Aziatov. Len čo krajina dosiahla nezávislosť, faraóni vzdávali úctu Amonovi a vyzdobovali jeho chrám z generácie na generáciu. Aj Karnak, obrovské a nikdy neutíchajúce stavenisko, sa stal najväčšou a najbohatšou egyptskou svätyňou, akýsi štát v štáte, ktorého veľkňaz vystupoval ako správca s väčšou než kňazskou právomocou.

Šenar sa hneď po príchode do Vesetu domohol stretnutia s veľkňazom. Sedeli v drevenej besiedke obrastenej glycíniami a kozím listom pri posvätnom jazere, odkiaľ sa šíril sviežejší vzduch.

„Prišli ste bez ochranného sprievodu?“ začudoval sa veľkňaz.

„Veľmi málo ľudí vie, že som tu.“

„Takže... si želáte moju diskrétnosť.“

„Máte stále výhrady voči Ramzesovi?“

„Väčšie než kedykoľvek predtým. Je mladý, ohnivý a prudký; jeho vláda by znamenala katastrofu. Setchi sa pomýlil, keď ho vyhlásil za svojho nástupcu.“

„Dáte mi svoju dôveru?“

„Aké miesto udelíte Amonovmu chrámu, ak nastúpите na trón?“

„Prirodzene, že prvé.“

„Setchi uprednostňoval iných kňazov, z Heliopolu a Mennoferu. Mojou jedinou túžbou je, aby sa Karnak nedostal na druhé miesto.“

„Práve to má v úmysle Ramzes, no ja nie.“

„Čo navrhujete, Šenar?“

„Konať, a konať rýchlo.“

„Inak povedané, prv ako uložia Setchiho múmiu do hrobky.“

„Neobávajte sa, hoci je Ramzes neschopný vládnuť, je to môj brat a mám ho veľmi rád. Ani na chvíľu som nepomyslel ublížiť mu.“

„Aký osud ste mu pripravili?“

„Je to mladý energický muž s túžbou po dobrodružstve a ďalekých priestoroch. Keď sa zbaví bremena príťažkeho pre neho, vydá sa na veľkú cestu a navštívi mnohé cudzie krajiny. Po návrate využijeme jeho vzácne skúsenosti.“

„Rovnako sa nazdávam, že kráľovná Tuja zostane vašou osobitnou poradkyňou.“

„To je samozrejmé.“

„Zostaňte verný Amonovi, Šenar, a osud vám bude naklonený.“

Setchiho najstarší syn sa úctivo poklonil. Nič lepšie si nemohol želať než tohto dôverčivého starého kňaza.

Dolente, Ramzesova staršia sestra, si natierala masťnú pokožku krémami. Táto ani krásna, ani škaredá, veľmi vysoká a stále unavená žena nenávidela Veset a Južný Egypt. Žena jej postavenia mohla žiť len v Mennoferi, kde sa nachádzala vo víre domácich udalostí a drám, ktoré oživovali zlatý život šľachtických rodín.

Vo Vesete sa nudila. Isteže ju tu prijali v najlepšej spoločnosti a chodila z jednej hostiny na druhú vďaka tomu, že je dcérou veľkého Setchiho, lenže móda tu zaostávala za Mennoferom a jej manžel, pupkatý a žoviálny Sary, bývalý Ramzesov učiteľ čoraz väčšmi upadal do neurasténie. On, exsprávca Kapu, univerzity, kde sa pripravovali budúci funkcionári kráľovstva, bol vďaka Ramzesovi odsúdený na nečinnosť.

Áno, Sary bol dušou úbohého sprisahania, ktoré malo odstrániť Ramzesa; áno, jeho manželka Dolente sa postavila na Šenarovu stranu proti mladšiemu bratovi; áno, dopustili sa omylu, no Ramzes im mohol pri príležitosti Setchiho smrti udeliť milosť.

Iba pomsta mohla byť odpoveďou na jeho krutosť. Karta sa však raz obráti a v tej chvíli sa Dolente a Sary chopia príležitosti.

Zatiaľ si Dolente pestovala pokožku a Sary čítal alebo spal.

Šenarov príchod ich vytrhol z nečinnosti.

„Môj milovaný brat!“ zvolala Dolente a objala ho. „Prinášaš dobré správy?“

„Možno.“

„Nenapínaj našu pozornosť!“ ozval sa Sary.

„Budem kráľom.“

„Je blízko hodina našej pomsty?“

„Vráťte sa so mnou do Mennoferu a budem vás skrývať, kým nezmizne Ramzes.“

Dolente zbledla.

„Zmizne...“

„Neznepokojuj sa, sestrička, odcestuje do cudziny.“

„Dáš mi významné miesto na dvore?“ spýtal sa Sary.

„Bol si nešikovný,“ odpovedal Šenar, „ale tvoje schopnosti mi prídu vhod. Ak mi zostaneš verný, čaká ťa skvelá kariéra.“

„Máš moje slovo, Šenar.“

Krásna Iset sa umárala v nádhernom vesetském paláci, kde s láskou vychovávala Ramzesovho syna Cha. Zelenooká Iset s drobným rovným nosom, jemnými perami, pôvabná, samopašná a veselá bola veľmi pekná žena a regentova druhá manželka.

„Druhá manželka...“ Aké to len bolo ťažké zmieriť sa s týmto titulom a podrobiť sa podmienkam, čo z toho vyplývali! Napriek tomu Iset nežiarila na krásnu, jemnú a jasnozrivú Nefertari; zjavom pôsobila ako kráľovná, hoci nikdy nedala najavo takéto ambície.

Iset si želala, aby jej zahorela v srdci nenávisť, takže by mala dôvod tvrdo bojovať proti Ramzesovi a Nefertari, ona však naďalej ľúbila toho, čo jej daroval také šťastie a takú rozkoš, muža, ktorému porodila syna.

Iset bola ľahostajná moc a pocty, ľúbila Ramzesa preňho samého, pre jeho silu a svetlo vyžarujúce z neho. Žiť ďaleko od neho bolo niekedy priam neznesiteľné. Prečo nemal pochopenie pre jej zúfalstvo?

Čoskoro bude Ramzes kráľom a jeho návštevy, za ktorých, neschopná odporovať, mu vždy podľahne, budú čoraz zriedkavejšie. Keby sa aspoň mohla zaľúbiť do iného muža... Lenže záujemci, diskrétni alebo neodbytní, boli nudní a bez osobnosti.

Keď jej správca domu oznámil Šenarovu návštevu, Iset sa začudovala. Čo robí Setchiho najstarší syn vo Vesete pred faraónovým pohrebom?

Prijala ho v izbe, kde bola veľmi dobrá ventilácia vďaka vysokým úzkym oblokom, ktoré prepúšťali dnu len úlomky slnečných lúčov.

„Iset, ste nádherná!“

„Čo chcete?“

„Viem, že ma nemáte v láske, ale takisto viem, že ste inteligentná a schopná posúdiť situáciu vo vlastnom záujme. Podľa mňa máte všetky predpoklady byť veľkou kráľovskou manželkou.“

„Ramzes rozhodol inak.“

„A ak sa nemohol rozhodnúť?“

„Čo tým chcete povedať?“

„Môj brat je celkom rozumný človek, uvedomil si, že vládnuť Egyptu je nad jeho sily.“

„A to znamená...“

„To znamená, že ja prevezmem túto ťažkú úlohu pre dobro našej krajiny a vy budete kráľovnou Horného a Dolného Egypta.“

„Ramzes sa nezriekol trónu, klamete!“

„Ale neklamem, moja milá pekná priateľka. Pripravuje sa na dlhú cestu v Menelaovom sprievode a mňa požiadal, aby som nastúpil na trón z úcty k pamiatke nášho otca. Buďte si istá, že brat bude mať všetky výsady patriace k jeho stavu.“

„Hovoril... o mne?“

„Bojím sa, že zabudol na vás i na svojho syna, je posadnutý túžbou po ďalekých krajinách.“

„Odíde s Nefertari?“

„Nie, chce objavovať iné ženy, pokiaľ ide o rozkoš, je môj brat nenásytný, však?“

Akoby krásna Iset prišla do rozpakov. Šenar ju chcel chytiť za ruku, bolo to však priskoro. Unáhlenosť by mohla znamenať neúspech.

Musel najprv prebudiť pocit istoty v mladej žene, a len potom ju dobyť nehou a dobrým slovom.

„Malý Cha dostane tú najlepšiu výchovu,“ sľúbil, „a vy nemusíte mať o nič starosť. Po uložení Setchiho do hrobky sa spolu vrátíme do Mennoferu.“

„Ramzes... Ramzes už odišiel?“

„Samozrejme.“

„Nezúčastní sa na pohrebe?“

„Prosil som ho o to, ale Menelaos už nechcel viac odkladať svoj odchod. Iset, zabudnite na Ramzesa a pripravte sa na to, že budete kráľovnou.“

5. kapitola

Iset celú noc nezavrela oka.

Šenar klamal. Ramzes by nikdy neodišiel z Egypta, aby zabíjal žiaľ na cestách. Bude to proti jeho vôli, ak sa nezúčastní na Setchiho pohrebe.

Ramzes sa iste kruto zachoval k nej, ona ho však nikdy nezradí a nevrhne sa Šenarovi do náručia. Iset vôbec netúžila stať sa kráľovnou a opovrhovala tým ctižiadostivcom s bledou tvárou ako mesiac a sladkými rečami, ktorý si bol taký istý víťazstvom!

Musí okamžite upozorniť Ramzesa na pripravované sprisahanie a na reči, ktoré o ňom šíri jeho brat.

Napísala dlhý list na papyruse, zopakovala podrobne všetky Šenarove slová a zavolala si správcu kráľovských poslov odnášajúcich poštu do Mennoferu.

„Je to dôležité a súrne posolstvo.“

„Osobne sa o to postarám,“ ubezpečil ju úradník.

Počas smútku umlkol ruch vo vesetském riečnom prístave tak ako aj v Mennoferi. V prístavisku vyhradenom pre rýchle lode plaviace sa na Sever driemali vojaci. Správca kráľovských poslov zakričal na námorníka.

„Zdvihni kotvu, odchádzame.“

„To nie je možné.“

„Prečo?“

„Lod' zhabal karnacký veľkňaz.“

„Nikto ma na to neupozornil.“

„Iba teraz sme dostali rozkaz.“

„Ale aj tak zdvihni kotvu, musím doručiť súrne posolstvo pre kráľovský palác v Mennoferi.“

Na mostíku lode, ktorú si chcel požičať veľkňaz, sa objavil muž.

„Rozkaz je rozkaz,“ povedal. „A vy ho musíte rešpektovať.“

„Kto ste, že sa rozprávate so mnou takýmto tónom?“

„Šenar, faraónov starší syn.“

Správca kráľovských poslov sklonil hlavu.

„Odpusťte mi, že som bol taký bezočivý.“

„Som ochotný zabudnúť na to, keď mi odovzdáte posolstvo, ktoré vám zverila do rúk krásna Iset.“

„Lenže...“

„Je predsa adresované kráľovskému palácu v Mennoferi?“

„Vášmu bratovi Ramzesovi.“

„O chvíľu odchádzam k nemu, hádam sa len neobávate, že nie som vhodný posol?“

Úradník odovzdal list Šenarovi.

Lod nabrala rýchlosť, vzdialila sa od brehu a Šenar roztrhal Isetin list, ktorého útržky odniesol vietor.

Noc bola teplá a plná vôní. Ako uveriť, že Setchi opustil svoj národ a že duša Egypta oplakáva skon kráľa, ktorý sa vyrovnal vládcom starej ríše? Zvyčajne večery bývali veselé a rušné. Na dedinských námestiach, na uliciach miest sa tancovalo, spievalo alebo sa rozprávali príbehy, najmä bájky, v ktorých zvieratá vystupovali v úlohe ľudí, a ako ľudia sa aj správali. No v tomto čase smútku a mumifikovania kráľovho tela nebolo počuť smiech a nekonali sa nijaké zábavy či hry.

Strážca, Ramzesov žltý pes, spal opretý o Zabijakov bok, o obrovského leva strážiaceho regentovu záhradu. Pes s levom sa vyvalili na čerstvú trávu hneď nato, ako záhradníci poliali trávu, rastliny, stromy a kríky.

Medzi nimi bol Grék, Menelaov vojak, ktorý sa zamiešal k nim. Prv než odtiaľ odišli, odložil na ľaliový záhon gulôčky otráveného

mäsa, ktorým pahlnosť oboch zvierat istotne neodolá. Aj keď šelma bude celé hodiny skapínať, nijaký zverolekár ju nezachráni.

Strážca prvý zavetrl nezvyčajnú vôňu.

Zažíval, pretiahol sa, nadýchol sa nočného povetria a odbehol k ľaliám. Čuch ho priviedol ku guľôčkam, dlho ich oňuchával a potom sa vrátil k levovi. Strážca nebol sebecký a nechcel si pochutnať sám na nájdenej lahôdke.

Traja vojaci čupiaci na múre s uspokojením sledovali, ako sa lev prebral z driemot a šiel za psom. Len trochu strpenia a cesta bude voľná. Bez prekážok sa dostanú do Ramzesovej izby, prepadnú ho v spánku a odvedú na Menelaovu loď.

Lev so psom po boku strčili hlavy medzi ľalie.

Boli nažratí a ľahli si medzi kvety.

Po desiatich minútach jeden z Grékov zoskočil na zem. V mäse bolo toľko otravy, že šelma bola už iste ochromená. Prieskumník dal znamenie svojim druhom a tí sa k nemu pripojili v aleji vedúcej do Ramzesovej izby. Chystali sa vstúpiť do paláca, keď ich akési vrčanie prinútilo otočiť sa.

Zabijak a Strážca stáli pred nimi a upierali na nich oči. Vďaka ostrážitému psiemu ňuchu guľôčky mäsa zostali nedotknuté. Lev potvrdil oprávnené podozrenie svojho priateľa a labami zahrabal do zeme otrávenú potravu.

Traja Gréci ozbrojení nožmi sa pritisli k sebe.

Zabijak s vystrčenými pazúrami a vycerenými zubmi sa vrhol na votrelcov.

Grécky dôstojník, ktorému sa podarilo dostať do Ramzesovej osobnej stráže, pomaly prechádzal spiacim palácom k regentovým apartmánom. Jeho úlohou bolo kontrolovať chodby a oznámiť prítomnosť každého votrelca. Vojaci ho dobre poznali a nechali ho pokojne pohybovať sa.

Grék kráčal k žulovému schodišťu, na ktorom spal Serramanna. Sardínčan vrazil, že mu treba najprv podrezať hrdlo, ak sa niekto chce dostať k Ramzesovi. Po jeho odstránení zostane regent bez svojho hlavného ochrancu a celá osobná stráž sa pridá k Šenarovi, novému pánovi Egypta.

Grék zastal a započúval sa.

Nijaký hluk, iba ak pravidelný dych spiaceho muža.

Napriek svojej telesnej sile potreboval Serramanna niekoľko hodín spánku. Možno je ako mačka a prebudí sa, keď zacíti nebezpečenstvo. Grék ho musí prekvapiť a nechať obeti možnosť zareagovať.

Žoldnier ešte chvíľu počúval. Je to jasné, Serramanna mu je vydaný na milosť.

Grék vytiahol dýku z pošvy a zadržal dych. Zúrivo sa vrhol na spiaceho muža a vrazil mu dýku do hrude.

Útočníkovi za chrbtom zaznel vážny hlas:

„Pekný výkon na zbabelca.“

Grék sa otočil.

„Zabil si panáka zo slamy a handier,“ povedal Serramanna. „Čakal som takýto útok a napodobnil som dych spiaceho človeka.“

Menelaov muž zovrel rukoväť dýky.

„Nechaj to tak.“

„Aj tak ti podrežem hrdlo.“

„Len to skús.“

Sardínčan bol od Gréka o tri hlavy vyšší.

Dýka sa mihla vzduchom. Napriek vysokej a ťažkej postave Sardínčan odskočil s prekvapujúcou ľahkosťou.

„Nevieš sa ani biť,“ konštatoval Serramanna.

Napálený grécky vojak sa pokúsil o úskok: urobil krok nabok a potom s dýkou namierenou na brucho protivníka vyrazil dopredu.

Sardínčan mu hranou pravej ruky zlomil zápästie a ľavou päťou rozmliaždil sluchu. S ovisnutým jazykom a sklenými očami sa Grék mŕtvy zrútil na zem.

„O zbabelca menej,“ zašomral Serramanna.

Keď sa Ramzes prebudil, zistil, že sa nepodarili dva atentáty proti nemu. V záhrade traja Gréci zahynuli v levových pazúroch a na chodbe ďalší Grék, člen regentovej osobnej stráže vypustil dušu v Sardínčanových rukách.

„Chcel vás zabiť,“ povedal Serramanna.

„Ten muž prehovoril?“

„Nemal som čas vypočúvať ho, neľutujte toho úbožiaka, nebol to nijaký veľký bojovník.“

„Neboli tí Gréci z Menelaovho blízkeho okolia?“

„Nenávidím toho tyrana. Dovoľte mi stretnúť sa s ním v osobnom súboji a pošlem ho do pekla osídleného prízrakmi a zúfalými hrdinami.“

„Nateraz len zdvojnásob stráže.“

„Môj pane, brániť sa je zlá stratégia, len útok vedie k víťazstvu.“

„Najprv treba zistiť, kto je nepriateľ.“

„Menelaos a jeho Gréci! Sú to klamári a lišiaci. Čím skôr ich vyžehnú, lebo opäť začnú.“

Ramzes položil ruku na Serramannovo pravé plece.

„Nemusím sa ničoho báť, kým mi verne slúžiš.“

Ramzes strávil zvyšok noci v záhrade pri levovi a psovi. Šelma zaspala a Strážca bdel. Setchiho syn sníval o pokojnom svete, ale ľudské šialenstvo nerešpektovalo ani len obdobie mumifikovania zosnulého faraóna.

Mojžiš mal pravdu: zhovievavosť nepriateľov nezastaví v ich násilných činoch. Naopak, utvrdzuje ich v istote, že majú proti sebe slabocha, s ktorým si ľahko poradia.

Na úsvite Ramzes striasol zo seba noc bolesti. Aj keď bol Setchi nenahraditeľný, musí sa pustiť do práce.

6. kapitola

V Setchiho Egypte mali chrámy na starosti rozdeľovanie tovaru a potravín, ktoré im boli zverené. Od zrodu faraónskej civilizácie zásada Maat, krehkej bohyne spravodlivosti a pravdy, si vyžadovala, aby ani jednému dieťaťu zeme požehnanej bohmi nikdy nič nechýbalo. Ako by sa mohol oslavovať nejaký sviatok, keby čo i len jeden žalúdok zostal prázdny?

Na vrchole štátnej pyramídy bol faraón kormidelníkom, udávajúcim správny smer, i veliteľom lode, ktorý zabezpečoval súdržnosť posádky. Od neho závisela nevyhnutne potrebná solidarita, bez ktorej by sa spoločnosť rozpadla a zahynula by v dôsledku vlastných vnútorných konfliktov.

Keďže obeh tovaru závisel predovšetkým od zboru úradníkov, ktorých činnosť bola jedným z kľúčov egyptskej prosperity, niekoľkí nezávislí obchodníci spolupracujúci s chrámami cestovali po celej krajine a voľne obchodovali.

Taký bol i Raia, Sýrčan žijúci v Egypte už asi desať rokov. Majiteľ nákladnej lode a stáda oslov stále prechádzal zo severu na juh a naopak, pričom predával víno, mäsové konzervy a vázy dovezené z Ázie. Strednej postavy, so špicatou briadkou v tunike s farebnými pruhmi, úctivý, diskretný a počestný sa tešil priazni mnohých klientov, ktorí si cenili kvalitu jeho tovaru a nepremrštené ceny. Každý rok mu obnovili pracovné povolenie, pretože sa v Egypte úplne udomácnil. Ako mnohí iní cudzinci splynul s miestnym obyvateľstvom.

Nikto nevedel, že obchodník Raia je špiónom v žolde Chetitov.

Tí od neho žiadali zhromažďovať čo najviac informácií a odovzdávať ich vo vhodnej chvíli. Takto anatolskí bojovníci si mohli zvoliť najvýhodnejší čas na útok proti faraónovým vazalom a zmocniť sa ich územia, prv ako vtrhnú do Egypta. Raia nadviazal

priateľstvá s vojakmi, colníkmi a policajtmí, získal mnoho dôverných správ, ktorých hlavný obsah poslal do Hatuzu, hlavného mesta Chetitov, vo forme zakódovaných posolstiev uložených v alabastrových vázach určených vodcom klanov južnej Sýrie, ktorí boli oficiálne spojencami Egypta. Colnica niekoľko ráz skontrolovala tovar a našla Raiove texty, nevinné obchodné oznamy a faktúry. Sýrsky dovozca patrila do špiónskej siete, dodával vázy adresátom a posolstvá jednému zo svojich kolegov v severnej Sýrii, chetitskému protektorátu, ktorý ich posielal do Hatuzu.

Takto veľká vojenská mocnosť na Blízkom východe, chetitská ríša sledovala mesiac čo mesiac vývoj egyptskej politiky na základe informácií z prvej ruky.

Setchiho smrť a obdobie smútku boli na prvý pohľad výbornou príležitosťou zaútočiť na Egypt, no Raia vyvinul veľké úsilie, aby odradil chetitských generálov vrhnúť sa do nezmyselného dobrodružstva. Egyptská armáda nebola, ako sa nazdávali, demobilizovaná, ale naopak v obavách, že môže dôjsť k pokusu o inváziu pred nastúpením nového vládcu na trón, preto zdvojnásobila pohotovosť na hraniciach.

Vďaka táranu Dolente, Ramzesovej sestry, sa Raia dozvedel, že Šenar, starší brat budúceho kráľa, nebude ochotný dať sa odstaviť do úzadia. Inými slovami robí úklady, aby sa dostal k moci pred bratovou korunováciou.

Špión sa dlho zaoberal Šenarovou osobnosťou a zistil, že je aktívny, šikovný, ctižiadostivý, nemilosrdný, keď niekto ohrozuje jeho záujmy, prefíkaný človek, ktorý je úplne iný než Setchi a Ramzes. Jeho prítomnosť na tróne by bola oveľa prijateľnejšia, lebo zrejme sadol na lep Chetitom, keď uveril, že chcú nadviazať lepšie diplomatické a obchodné styky s Egyptom a že zabudli na staré urážky. Neprejavil už Setchi slabosť, keď odmietol zmocniť sa kadešskej chýrnej pevnosti, ktorá bola kľúčom k chetitskému systému? Absolútny vládca anatských bojovníkov sa dal počuť,

že sa zriekol akejkol'vek rozpínavosti v nádeji, že budúci faraón uverí jeho sladkým rečiam a poľaví vo svojom vojenskom úsilí.

Raiovi už len zostalo zistiť Šenarových spoločníkov a odhaliť ich plán činnosti. Správny inštinkt ho priviedol do gréckej kolónie v Mennoferi. Menelaos sa už predviedol ako krutý žoldnier, ktorý zmasakroval obyvateľov Tróje. Podľa ľudí z jeho najbližšieho okolia nepáči sa mu pobyt v Egypte a chce sa čím skôr vrátiť do Sparty s Helenou, aby tam oslávil svoje víťazstvá. Šenar musí veľmi dobre zaplatiť niekoľkým gréckym žoldnierom, aby sa zbavil Ramzesa a nastúpil na trón.

Raia dospel k názoru, že Ramzes by bol pre Chetitov nebezpečný faraón. Je bojovej povahy a rovnakej náture ako jeho otec a dal by sa ľahko uniesť svojím mladíckym elánom. Bude lepšie vychádzať v ústrety Šenarovým zámerom, ktorý je rozvážnejší a poddajnejší.

Lenže správy neboli potešujúce. Podľa informácií istého služobníka v paláci viacerí grécki žoldnieri boli zabití pri pokuse zlikvidovať Ramzesa.

Najbližšie hodiny ukážu, či sa Šenarovi podarí presadiť sa a stane sa mužom budúcnosti, alebo neuspeje a zaslúži si, aby bol odstránený.

Menelaos podupal po štíte, ktorým odrazil tol'ko úderov na bojisku a rozlomil kopiju, ktorou prebodol hrud' nejedného Trójana. Potom schmatol väzu a rozbil ju o stenu predsiene svojej vily.

Keď sa jeho zúrivosť trochu utíšila, obrátil sa k Šenarovi.

„Neúspech... Ako je to možné? Uvedomte si, že moji bojovníci nikdy neprehrávajú! Vyhrali sme vojnu s Trójou a sme víťazi!“

„Mrzí ma, že vám musím protirečiť. Ramzesov lev usmrtil troch vašich žoldnierov a Serramanna štvrtého.“

„Nieкто ich zradil!“

„Nie, iba si nesplnili úlohu, ktorú ste im dali. Ramzes vám odteraz nedôveruje a istotne vám prikáže odísť z krajiny.“

„A ja odídem bez Heleny...“

„Zlyhali ste, Menelaos.“

„Váš plán bol hlúpy!“

„Vtedy sa vám zdal realistický.“

„Odídte odtiaľto!“

„Pripravte sa na odchod.“

„Viem, čo mám robiť.“

Ramzesov komorník a osobný tajomník Ameni bol jeho priateľom z detstva, prisahal vernosť regentovi a spojil svoj osud s jeho osudom, nech by bol akýkoľvek. Drobný, slabý, cintľavý, mladý, ale už s riedkymi vlasmi, neschopný uniesť ťažší náklad, no napriek tomu neúnavný pracovník a nevšedný pisár, jednoducho sklonený nad úradnými dokumentmi, z ktorých robil výťahy, aby bol Ramzes dokonale informovaný. Ameni nemal nijaké osobné ambície, no nedovolil ani najmenšiu familiárnosť dvadsiatim vybraným úradníkom, ktorých mal na starosti; prísnosť a disciplína boli pre neho posvätnými hodnotami.

Hoci si vôbec nevážil takého surovca ako Serramanna, uznal, že perfektne ochránil Ramzesa pred gréckym útočníkom. Priateľova reakcia ho prekvapila; veľmi pokojný budúci faraón požiadal Ameniho, aby mu podrobne opísal vyššie správne a súdne orgány, ich fungovanie a vzťahy medzi nimi.

Keď Serramanna oznámil Šenarov príchod, regentov osobný tajomník sa zamračil, pretože ho táto návšteva vyrušila vo chvíli, keď študoval reformu archaických zákonov pri uplatňovaní kolektívnych práv.

„Neprijmi ho,“ radil Ameni Ramzesovi.

„Šenar je môj brat.“

„Je to intrigán, ktorému ide len o jeho osobný prospech.“

„Zdá sa mi nevyhnutné, aby som si ho vypočul.“

Ramzes prijal brata v záhrade, kde lev driemal v tieni figovníka, kým žltý pes obhrýzal kosť.

„Si lepšie ochraňovaný ako Setchi!“ začudoval sa Šenar, „je takmer nemožné dostať sa do tvojej blízkosti.“

„Nevieš, že sa Gréci pokúsili vniknúť do paláca s nepriateľskými zámermi?“

„Viem to, no prišiel som ti povedať meno pôvodcu sprisahania.“

„Ako si sa to dozvedel, brat môj?“

„Menelaos sa pokúsil podplatiť ma.“

„Čo ti ponúkol?“

„Nástup na trón.“

„A ty si odmietol...“

„Mám rád moc, Ramzes, poznám však svoje možnosti a nemám v úmysle ich prekonať. Ty si budúci faraón a nikto iný, treba rešpektovať vôľu nášho otca.“

„Prečo Menelaos tak riskoval?“

„Cíti sa v Egypte ako vo väzení a jeho túžba čím skôr sa vrátiť s Helenou do Sparty ho zbavila zdravého rozumu. Je presvedčený, že ty väzníš jeho manželku. Ja som ťa mal vypovedať do nejakej oázy, Helenu oslobodiť a jemu dovoliť odchod z Egypta.“

„Helena má úplnú slobodu.“

„V očiach Gréka je to čosi nepochopiteľné, pretože každá žena musí byť pod vplyvom nejakého muža.“

„Je až natoľko obmedzený?“

„Menelaos je tvrdohlavý a nebezpečný. Reaguje ako hrdina gréckych báji.“

„Čo mi poradiš?“

„Keďže sa dopustil neodpustiteľnej chyby, okamžite ho vypovedz z krajiny.“

7. kapitola

Básnik Homér býval v priestrannom dome neďaleko regentovho paláca. Mal k dispozícii kuchára, chyžnú a záhradníka, v pivnici hlinené krčahy s vínom z Dely, ktoré si prichuťoval anízom a koriandrom. Zo záhrady vôbec nevychádzal, lebo v nej rástol veľmi vzácny citrónovník, pod ktorým mal vždy inšpiráciu.

Homér s telom natretým olivovým olejom veľmi rád fajčil šalviové listy vo fajke s hlavičkou z veľkej slimačej ulity. S čiernobielym kocúrom Hektorom na kolenách diktoval verše Iliady Amenimu alebo nejakému pisárovi, ktorého mu prideliť regentov osobný tajomník.

Regentova návšteva rozveselila básnika. Jeho kuchár priniesol krétsku vázu s veľmi úzkym hrdlom, z ktorého sa nalieval tenký prúd aromatického chladivého vína. Pod besiedkou na štyroch akáciových stĺpoch so strechou z palmového lístia bola horúčava celkom znesiteľná.

„Toto teplé leto je liekom na moje rozboľavené údy,“ ozval sa Homér, ktorého zbrázdenú a zvráskavenú tvár lemovala dlhá biela brada. „Bývajú tu búrky ako v Grécku?“

„Boh Sutech rozpúta niekedy veľmi strašné,“ odpovedal Ramzes. „Oblohu zatiahnu čierne mračná, križujú sa na nej blesky, burácajú hromy, voda naplňa vyschnuté riečiská a riava unáša kamene. Strach naplňa srdcia ľudí a mnohí z nich sa nazdávajú, že nastáva koniec sveta.“

„Nenosil Setchi Sutechovo meno?“

„Dlho to bolo pre mňa veľkou záhadou, ako sa faraón odvážil zvoliť si za ochranného boha Usirovho vraha? Pochopil som, že ovládol Sutechovu silu, nesmiernu moc nebies a že ju používal v záujme harmónie, a nie chaosu.“

„Egypt je čudná krajina! Nebudete teraz čeliť nejakej búrke?“

„Žeby ozvena drám prenikla až do tejto záhrady?“

„Mám slabý zrak, no vynikajúci sluch!“

„Preto viete, že vaši krajanovia sa pokúsili zabiť ma.“

„Predvčerom som napísal tieto verše: *Veľmi sa obávam, aby ste sa nedostali do hustých sietí, z ktorých niet úniku a nestanete sa všetci korisťou a obeťou nepriateľských bojovníkov. Vyplienia vaše mestá. Myslíte na to dňom i nocou a neúnavne bojujte, ak chcete ujsť výčitkám.*“

„Ste veštec?“

„Nepochybujem o vašej galantnosti, lenže budúci faraón sa chce niečo dozvedieť od bezbranného Gréka.“

Ramzes sa zasmial. Homér bol drsný a priamy človek a to sa mu páčilo.

„Myslíte si, že útočníci konali na vlastnú päsť alebo na Menelaosove príkazy?“

„Nepoznáte dobre Grékov! Vyžívajú sa v sprisahaniach. Menelaos chce získať Helenu a vy ju pred ním skrývate, takže jediným riešením je násilie.“

„Nepodarilo sa to.“

„Menelaos je utáhaný a obmedzený, nevzdá sa však svojho cieľa, vyhlási vám aj vojnu tu vo vašej krajine bez ohľadu na následky.“

„Čo mi poradíte?“

„Pošlite ho do Grécka aj s Helenou.“

„Ona to odmieta!“

„I keď to táto žena nechce, plodí okolo seba iba nešťastie a smrť. Je beznádejné zmeniť beh jej osudu.“

„Môže si slobodne zvoliť krajinu, v ktorej chce žiť.“

„Vystríhal som vás. A nezabudnite mi poslať nový papyrus a najkvalitnejší olivový olej.“

Básnik s bielou bradou sa vôbec nesprával gavaliersky. Ramzes si cenil jeho otvorenosť väčšmi než pokrytecké reči pochlebovačov.

Len čo Ramzes prešiel cez portál svojho krídla paláca, vrhol sa k nemu Ameni. Bolo to u neho čosi nezvyčajné.

„Čo sa robí?“

„Menelaos... To Menelaos!“

„Čo urobil?“

„Vzal ako rukojemníkov úradníkov prístavu, ich ženy a deti a vyhráža sa, že ich pozabíja, ak mu ešte dnes nevydáš Helenu.“

„Kde je?“

„S rukojemníkmi na svojej lodi. Všetky jeho lode sú pripravené zdvihnúť kotvy. Ani jeden z jeho žoldnierov nezostal v meste.“

„Kto je zodpovedný za ochranu prístavu?“

„Nebud' veľmi prísny... Menelaos a jeho ľudia prekvapili našich vojakov strážiacich nábrežia.“

„Vie o tom moja matka?“

„Čaká ťa s Nefertari a Helenou.“

Na tvári Setchiho vdovy, Ramzesovej i Menelaovej manželky sa zračil nepokoj. Tuja sedela na nízkom stolci z pozláteného dreva, Nefertari na skladacej posteli, Helena stála opretá o jasnozelený stĺp v tvare lotosu.

V prijímacej sieni veľkej kráľovskej manželky vládlo svieže a upokojujúce ovzdušie; všade sa šíрили jemné vône. Na faraónovom tróne kytica kvetov svedčila o dočasnej monarchovej neprítomnosti.

Ramzes sa poklonil pred matkou, nežne pobožkal manželku a pozdravil Helenu.

„Už ťa informovali?“ spýtala sa Tuja.

„Ameni mi povedal, aká je vážna situácia. Koľko je rukojemníkov?“

„Asi päťdesiat.“

„Aj keby bol len jeden, musíme ochrániť jeho život.“

Ramzes sa obrátil na Helenu.

„Ak zaútočíme, popraví Menelaos rukojemníkov?“

„Zaškrtil by ich vlastnými rukami.“

„Odvážil by sa spáchať taký barbarský čin?“

„Chce mňa. Ak mu to nevyjde, bude zabíjať dovtedy, kým nezabijú jeho.“

„Takto usmrtiť nevinných ľudí...“

„Menelaos je vojak, v jeho očiach existujú len spojenci a nepriatelia.“

„A jeho vlastní ľudia... Uvedomuje si, že ani jeden z nich nezostane nažive, ak povraždí rukojemníkov?“

„Umrú ako hrdinovia so ct'ou.“

„Hrdinovia, vrahovia bezbranných ľudí?“

„Vít'azstvo alebo smrť, Menelaos iné nepozná.“

„Peklo gréckych hrdinov nie je temná a beznádejná priepasť?“

„Naša smrť je naozaj temná, ale radosť z boja mocnejšia než obyčajná túžba prežiť.“

Nefertari podišla k Ramzesovi.

„Čo urobíš?“

„Pôjdem neozbrojený na Menelaovu loď a pokúsím sa ho priviesť k rozumu.“

„To je zbytočné,“ namietla Helena.

„Musím sa o to pokúsiť.“

„Aj teba si ponechá ako rukojemníka!“ ozvala sa Nefertari.

„Nemáš právo vystaviť sa takému nebezpečenstvu,“ usúdila Tuja. „Hádam nepadneš do pasce, ktorú ti nastražil?“

„Odvezie ťa do Grécka,“ predpovedala Nefertari, „a iný muž bude vládcom Egypta. Ten, čo sa dohodne s Menelaom, mu dá Helenu v tomto výmennom obchode.“

Ramzes sa pohľadom spýtal matky, ktorá nespochybnila Nefertarine slová.

„Ak s Menelaom nemožno vyjednávať, treba ho zraziť na kolená.“

Helena podišla k regentovi.

„Nie,“ povedal, „nepripustíme, aby ste sa obetovali. Ochraňovať host'a je našou posvätnou povinnosťou.“

„Ramzes má pravdu,“ pridala sa veľká kráľovská manželka, „keby sme ustúpili Menelaovmu vydieraniu, Egypt by sa prepadol do zbabelosti a bol by zbavený Mutinej prítomnosti.“

„Ja som zodpovedná za túto situáciu a...“

„Nenaliehajte, Helena. Rozhodli ste sa žiť u nás a my ručíme za vašu slobodu.“

„Musím niečo vymyslieť,“ povedal Setchiho syn.

Meba, minister zahraničných vecí, sa celý triasol a potil, keď sa rozprával z mennoferského nábrežia s Menelaom. Stále sa bál, že ho v každej chvíli môže zasiahnuť šíp gréckeho lukostrelca. Predsa sa mu len podarilo vysvetliť spartskému kráľovi Ramzesovo stanovisko, ktorý súhlasil usporiadať veľkú hostinu na Heleninu počesť, prv ako navždy opustí Egypt.

Po tvrdom vyjednávaní grécky vládca súhlasil, no vyhlásil, že nedá rukojemníkom nijakú potravu, kým Helena nebude na palube jeho lode. Pustí ich na slobodu tesne predtým, ako jeho lode vyplávajú na šíre more, pričom ho nesmie sledovať nijaké egyptské vojnové plavidlo.

Živý a zdravý odišiel rýchlo Meba z nábrežia za posmešných poznámok gréckych vojakov. Upokojil sa, keď mu Ramzes gratuloval k úspešne splnenej úlohe.

V noci musí regent nájsť prostriedok, ako oslobodiť rukojemníkov.

8. kapitola

Setau, zaklínač hadov, muž strednej postavy, herkulovskej sily, s čiernymi vlasmi a matnej pleti sa miloval s rozkošnou núbijskou manželkou Lotos, ktorej jemné a štíhle telo jednostaj vyzývalo k rozkoši. Dvojica bývala na okraji púšte, ďaleko od centra Mennoferu, vo veľkom dome, kde mali i laboratórium. Mnohé miestnosti boli zaplnené fiolami rozličnej veľkosti a predmetmi zvláštnych tvarov, ktoré umožňovali upravovať hadí jed a miešať roztoky potrebné pre lekárov.

Mladá Núbijčanka bola mimoriadne pružná a oddávala sa Setauovým nespočetným fantáziám, ktoré sa zdali byť nevyčerpatel'né. Odkedy si ju priviedol do Egypta a oženil sa s ňou, stále ho udivovala svojimi hlbokými a dôkladnými znalosťami plazov. Spoločná vášeň im umožňovala ustavične napredovať a objavovať nové lieky, ktorých príprava si vyžadovala dlhotrvajúce pokusy.

Kým Setau láskal Lotosine prsníky, ako keby pohládzal puky kvetov, domáca kobra sa vztýčila na prahu domu.

„Máme návštevu,“ povedal Setau.

Lotos pozerala na jedinečného plaza. Podľa jeho pohybov vedela, či prichádza priateľ alebo nepriateľ.

Setau vstal z pohodlnej postele a schmatol hrubú palicu. Hoci dôveroval kobre, ktorej pokoj neveštil nič zlé, táto nočná návšteva ho nabádala k opatrnosti.

Cválajúci kôň odrazu zastal niekoľko metrov pred domom a jazdec zoskočil na zem.

„Ramzes! Prečo tak uprostred noci?“

„Dúfam, že som ťa nevyrušil?“

„Ak mám byť úprimný, tak trochu. Ja a Lotos...“

„Prepáčte, že som sem tak vtrhol, no potrebujem vašu pomoc.“

Setau a Ramzes spolu študovali, lenže Setau sa zriekol kariéry vysokého úradníka, aby sa venoval hadom - tvorom, v ktorých sa skrýva tajomstvo života a smrti. Imúnny proti ich jedu podrobil Ramzesa tvrdej skúške, keď mu pripravil stretnutie s vládkyňou púšte, mimoriadne nebezpečnou kobrou, ktorej uštipnutie je smrteľné. Ich priateľstvo pretrvalo aj po tejto konfrontácii a Setau patril k obmedzenému kruhu verných, ktorým budúci faraón plne dôveroval.

„Je kráľovstvo ohrozené?“

„Menelaos sa vyhráza, že pobije rukojemníkov, ak mu nevydáme Helenu.“

„Pekná záležitosť! Prečo sa nezbavíš tej Grékyne, ktorá zapríčinila zničenie celého mesta?“

„Porušenie zákonov pohostinstva by uvrhlo Egypt medzi barbarov.“

„Nechaj barbarov, nech si sami medzi sebou vyriešia svoje spory.“

„Helena je kráľovná a chce zostať u nás. Mojou úlohou je vyslobodiť ju z Menelaových pazúrov.“

„Slová hodné faraóna! Tvoj osud ťa naozaj priviedol k tomuto nadľudskému poslaniu, po ktorom bažia len blázni a nevedomci.“

„Musím sa zmocniť Menelaovej lode a zachrániť rukojemníkov.“

„Vždy si mal rád neriešiteľné situácie.“

„Najvyšší dôstojníci oddielov sídliačich v Mennoferi neprišli ani s jedným nápadom, čo by si zaslúžil pozornosť. Každý ich zámer by sa skončil krvipreliatím.“

„Hádam ťa to neprekvapilo.“

„V твоjich rukách je kľúč na vyriešenie situácie.“

„Ja mám ako vojak zaútočiť na grécke lode?“

„Ty nie, ale tvoje hady.“

„Ako si to predstavuješ?“

„Pred úsvitom sa plavci ticho priblížia až k lodiam, vylezú na zábradlie s hadom vo vreci, vyslobodia ho z neho a hodia ku Grékom strážiacim rukojemníkov. Hady uštipnú niekoľkých vojakov, prekvapia nepriateľa, čo naši ľudia využijú.“

„Prefíkané, ale veľmi riskantné. Nazdávaš sa, že kobry rozoznajú Grékov od rukojemníkov?“

„Uvedomujem si toto naše veľké riziko.“

„Naše?“

„My dvaja budeme, samozrejme, účastníkmi celej akcie.“

„Chceš, aby som riskoval život kvôli Grékyni, ktorú vôbec nepoznám?“

„Kvôli egyptským rukojemníkom.“

„Čo bude s mojou ženou a hadmi, ak zomriem v tomto nezmyselnom dobrodružstve?“

„Budú mať zaručenú celoživotnú penziu.“

„Nie, to je veľmi nebezpečné... Koľko hadov bude potrebné, aby sme mohli zaútočiť na tých prekliatych Grékov?“

„Zaplatíme ti za ne trojnásobnú cenu a navyše urobím z tvojho experimentálneho laboratória oficiálne výskumné stredisko.“

Setau pozrel na Lotos, takú príťažlivú v horúcej letnej noci.

„Nebudeme viesť zbytočné reči a hneď naložíme hady do vriec.“

Menelaos nervózne prechádzal po veliteľskom mostíku svojej lode. Hliadky nezaznamenali nijaký ruch na nábrežiach. Podľa predpokladu spartského kráľa sa zbabil a humanistickí Egyptania neodvážia na nijakú oslobodzovaciu akciu. Zajatie rukojemníkov nebola nijaká veľká sláva, je to však účinný prostriedok. Nemal nijakú inú možnosť, ako vytrhnúť Helenu z rúk jej ochrankyň Tuje a Nefertari.

Rukojemníci prestali nariekať a stenáť. Vyčerpaní, s rukami spútanými za chrbtom ležali pokope na korme pod dozorom asi desiatich vojakov, ktorí sa striedali každé dve hodiny.

Pobočník pristúpil k Menelaovi.

„Myslíte si, že zaútočia?“

„Bolo by to hlúpe a zbytočné; museli by sme rukojemníkov pozabíjať.“

„V takom prípade zostaneme bez ochrany.“

„Prv ako sa dostaneme na more, pozabíjali by sme mnohých Egypt'anov... Neohrozia však bezpečnosť svojich rodákov. Na svitaní sa ku mne vráti Helena a nastúpime cestu domov.“

„Bude mi ľúto za touto krajinou.“

„Potratil si rozum?“

„Nemali sme v Mennoferi šťastný a pokojný život?“

„Narodili sme sa preto, aby sme bojovali, a nie leñošili.“

„Čo ak vás po návrate domov zabijú? Vo vašej neprítomnosti sa iste našlo dosť uchádzačov o trón.“

„Ešte vždy viem narábať s mečom; keď uvidia poslušnú Helenu po mojom boku, pochopia, že moja moc zostala neotrasená.“

Ramzes vybral tridsať elitných vojakov, všetko dobrých plavcov. Setau im ukázal, ako majú otvoriť vrece, aby z neho vyšiel had a neuštipol ich pritom. Tváre dobrovoľníkov boli napäté. Regent im predniesol presvedčivú a zápalistú reč, aby ich povzbudil do boja. Jeho ráznosť a Setauova pokojná sila vliali do nich presvedčenie, že dosiahnu úspech.

Ramzes ľutoval, že zatajil matke a manželke svoju účasť na akcii, lenže ani jedna z nich by mu nedovolila zapojiť sa do takéhoto bláznivého podujatia. Musel byť osobne zodpovedný za tento útok. Ak osud privedie Setchiho mladšieho syna k najvyššej moci, umožní mu prekonať túto skúšku.

Setau sa prihováral hadom vo vreciach a tíšil ich zaklínacími formulkami. Od Lotos sa naučil zvukom, ktoré nič nehovoria ľudským ušiam, no majú veľký vplyv na záhadný hadí sluch.

Keď sa Setau presvedčil, že zvláštni spolubojovníci prepadovej jednotky sú pripravení, pohla sa malá skupina k Nílu. Vojaci vkročili do vody na konci nábrežia, kam nedovideli grécke hliadky.

Setau chytil Ramzesa za ruku.

„Počkaj... Pozri sa, prisahal by som, že Menelaova loď dvíha kotvy.“

Nemýlil sa.

„Zostaňte tu.“

Ramzes odložil na zem vrece s púšťovou zmijou a rozbehol sa ku gréckej lodi. Striebristé mesačné svetlo dopadalo na provu, kde stáli Menelaos a Helena, ktorú si spartský kráľ privinul k sebe.

„Menelaos!“ skríkol Ramzes.

V dvojitom brnení a s opaskom so zlatými sponami hneď spoznal regenta.

„Ramzes! Prišiel si mi zaželať Šťastnú cestu...? Pozri sa, Helena ľúbi svojho manžela a odteraz mu bude navždy verná. Konala múdro, keď prišla za mnou! V Sparte bude najšťastnejšou spomedzi všetkých žien.“

Menelaos vybuchol v smiech.

„Prepusti rukojemníkov!“

„Neboj sa, odovzdám ti ich živých.“

Ramzes sledoval z bezpečnej vzdialenosti grécku flotilu na malom plavidle s dvoma plachtami. Keď sa rozvidnilo, Menelaovi vojaci rozpútali veľký lomoz, lebo začali trieskať mečmi a kopijami po štítoch.

Egyptské vojnové námorníctvo na príkaz regenta a veľkej kráľovskej manželky nezasiahlo a nechalo Grékom voľnú cestu k Stredozemnému moru. Menelaos sa mohol nehatene plaviť na sever.

Ramzes sa chvíľu nazdával, že ho spartský kráľ dobehol a pozabíjal rukojemníkov, no z jeho lode spustili na vodu člň, do ktorého väzni zišli po povrazovom rebríku. Zdraví muži sa chopili vesiel a čo najrýchlejšie sa vzdialili od svojho plávajúceho väzenia.

Helena s bielymi ramenami v purpurovom plášti, s bielym závojom na tvári a zlatým náhrdelníkom na krku pozerala na egyptský breh, na krajinu, kde zažila niekoľko mesiacov šťastia v nádeji, že unikne osudu, ktorý jej nachystal Menelaos.

Keď už boli rukojemníci mimo dosahu gréckych šípov, Helena odkrútila viečko ametystového prsteňa na pravej ruke a vypila z drobnej fioly smrteľný jed, pripravený v mennoferskom laboratóriu. Prisahala, že sa nestane otrokyňou a že neskončí bitá a ponižovaná v Menelaovom gyneceu. Prefíkaný Menelaos a smutne preslávený víťaz trójskej vojny privezie do Sparty len jej mŕtvolu a do konca života bude vystavený posmechu a pohŕdaniu.

Aké len bolo krásne slnko egyptského leta! Ako len Helena túžila zbaviť sa úbelovej pokožky a dosiahnuť bronzovú pleť krásnych Egyptaniek, ktoré slobodne milujú svojim rozkvitnutým telom a rozkvitnutou dušou.

Helena sa ticho zosunula s hlavou spustenou na plece a so široko roztvorenými očami upretými na belasé nebo.

9. kapitola

Keď sa mladý diplomat Aša vrátil do Mennoferu po krátkej informačnej misii v južnej Sýrii, ktorú vykonal na príkaz ministra zahraničných vecí, obdobie smútku trvalo už štyridsať dní. Od zajtrajšieho dňa Tuja, Ramzes, Nefertari a významné osobnosti štátu odídu do Vesetu, kde uložia do hrobky Setchiho múmiu a uskutoční sa korunovácia kráľovskej dvojice.

Aša, jedináčik z bohatej rodiny, distingvovaný a elegantný muž s podlhovastou jemnou tvárou, s inteligentnými očami a podmanivým, neraz i pohrdavým hlasom bol Ramzesovým spolužiakom a vzdialenejším priateľom, ktorý mal zmysel pre kritiku. Ovládal niekoľko cudzích jazykov a už v mladosti túžil cestovať, študovať cudzie národy a stať sa diplomatom. Vďaka pozoruhodným úspechom, ktoré prekvapili skúsených úradníkov, Aša dosiahol bleskovú kariéru. Mal iba dvadsaťtri rokov a už ho pokladali za jedného z najlepších znalcov Ázie. Výborný administratívny, ale aj praktický pracovník, čo býva veľmi zriedkavé, vedel tak prenikavo analyzovať fakty a udalosti, že niektorí v ňom videli priam veštca. Bezpečnosť Egypta závisela od správneho zhodnotenia zámerov hlavného nepriateľa - chetitskej ríše.

Keď Aša prišiel podať správu Mebovi, zastihol ministra v sklúčenej nálade. Obmedzil sa na niekoľko plytkých fráz a poradil mu, aby sa hneď dožadoval prijatia u Ramzesa, ktorý sa chce postupne stretnúť so všetkými vyššími funkcionármi.

Ašu prijal najprv Ameni, regentov osobný tajomník. Obidvaja muži si vymenili zdvorilostné vety.

„Nepribral si ani gram,“ konštatoval Aša.

„A ty si vždy v luxusnej tunike podľa poslednej módy!“

„Je to jedna z mojich mnohých nerestí! Časy našich štúdií sú už tak ďaleko... No teším sa, že si na tomto mieste.“

„Prisahal som, že zostanem verný Ramzesovi a svoju prísahu dodržím.“

„Dobre si si vybral, Ameni, ak to bude vôľa bohov, Ramzes bude čoskoro korunovaný.“

„Je to vôľa bohov. Vieš, že unikol atentátu, ktorý pripravili Menelaovi žoldnieri?“

„Je to bezvýznamný kráľ, podvodník, ktorý nemá budúcnosť.“

„Je to naozaj podvodník! Zajal rukojemníkov a vyhrážal sa, že ich usmrtí, ak mu Ramzes nevráti Helenu.“

„Ako na to reagoval Ramzes?“

„Odmietol porušiť zákony pohostinnosti a pripravil útok na Grékov.“

„Riskantné.“

„Čo iné by si navrhol?“

„Vyjednával by som, a ešte raz vyjednával... Lenže s grobianom ako Menelaos, pripúšťam, by to bolo čosi nadľudské. Bol Ramzes úspešný?“

„Helena odišla z paláca, aby sa vrátila k manželovi, a takto zachránila mnoho životov. Vo chvíli, keď Menelaova loď vyplávala na šíre more, spáchala samovraždu.“

„Vznešené, no definitívne gesto.“

„Vždy si taký ironický?“

„Robiť si posmech z iných, ako aj sám zo seba, nie je to hygiena ducha?“

„Povedal by som, že ťa nedojala Helenina smrť.“

„Je šťastím pre Egypt, že sa zbavil Menelaa a jeho bandy, potrebujeme lepších spojencov ako Grékov.“

„Homér tu zostal.“

„Ten milý starý básnik... Píše spomienky na trójsku vojnu?“

„Často mám tú česť a robím mu pisára; jeho verše sú neraz tragické a nechýba im noblesa.“

„Láska k písaniu a spisovateľom bude tvojou záhubou, Ameni! Aké miesto ti vyhradil Ramzes v budúcej vláde?“

„Neviem... To, na ktorom som, mi veľmi vyhovuje.“

„Zaslúžiš si niečo lepšie.“

„A ty by si aké chcel?“

„Najprv by som sa chcel čím skôr stretnúť s Ramzesom.“

„Máš dôležité informácie?“

„Dovoľ, aby som si ich ponechal pre regenta.“

Ameni sa začervenal.

„Prepáč, nájdeš ho v stajniach. Teba prijme.“

Ramzesova zmena prekvapila Ašu. Nastávajúci egyptský kráľ, hrdý a sebaistý, poháňal s mimoriadnym majstrovstvom kone zapriahnuté do jeho voza a robil s nimi také neuveriteľne ťažké kúsky, že starí stajníci pozerali naňho s otvorenými ústami.

Z urasteného mládenca vyrástol mocný svalnatý atlét, vystupujúci ako vládca, ktorého autoritu nič nemôže spochybniť. Aša si však všimol prílišný elán a nadšenie v konaní, čo mohlo viesť k unáhleným úsudkom; načo však vystríhať človeka, ktorého energia vyzerá ako nevyčerpatelná.

Keď Ramzes zbadal priateľa, zamieril s vozom k nemu, zastavil dva metre pred mladým diplomatom a obsypal mu novú tuniku prachom.

„Prepáč, Aša! Sú to mladé a ešte trochu neposlušné kone.“

Ramzes zoskočil na zem, zavolať dvoch koniarov, aby sa postarali o kone a položil Ašovi ruky na plecia.

„Ešte vždy existuje tá prekliata Ázia?“

„Bojím sa, že áno, veličenstvo.“

„Veličenstvo? Ešte nie som faraón!“

„Dobrý diplomat sa musí dívať dopredu; tak ľahšie nazrie do budúcnosti.“

„Len ty sa takto vyjadruješ.“

„Je to výčitka?“

„Aša, porozprávaj mi o Ázii.“

„Naoko je všade pokoj. Naše kniežatstvá čakajú na tvoju korunováciu, Chetiti nevychádzajú zo svojich území a svojich pásem vplyvu.“

„Povedal si, že naoko?“

„Dozvieš sa to zo všetkých oficiálnych hlásení.“

„Ty máš však iný názor...“

„Ticho býva vždy pred búrkou, no nevedno, ako dlho potrvá.“

„Podme sa napiť.“

Ramzes sa najprv presvedčil, či sa o kone dobre postarali a potom si sadol s Ašom v tieni šikmej strechy obrátenej do púšte. Sluha im hneď priniesol chladené pivo a navoňanú bielizeň.

„Myslíš si, že Chetiti naozaj chcú mier?“

Aša sa zamyslel pri pití chutného nápoja.

„Chetiti sú dobyvatelia a bojovníci, v ich slovníku je slovo »mier« len básnický obraz bez reálneho obsahu.“

„Takže klamú.“

„Dúfajú, že mladý vládca s mierumilovnými názormi bude klásť menší dôraz na obranu svojej krajiny a že z mesiaca na mesiac bude slabnúť.“

„Ako Achnaton.“

„Uviedol si dobrý príklad.“

„Vyrábajú veľa zbraní?“

„Ich výroba naozaj rastie.“

„Nazdávaš sa, že je vojna nevyhnutná?“

„Úlohou diplomatov je vylúčiť túto možnosť.“

„Ako to urobíš?“

„Na to ti nemôžem odpovedať, lebo moja funkcia mi neumožňuje mať celkový prehľad a navrhnúť účinné opatrenia v súčasnej situácii.“

„Nechcel by si byť v inej funkcii?“

„O tom ja nemôžem rozhodovať.“

Ramzes sa zahľadel do púšte.

„V detstve som chcel byť faraónom ako môj otec, lebo som veril, že moc patrí k najzáračnejším hrám. Setchi mi otvoril oči, keď ma podrobil skúške s divokým býkom, a potom som sa utiahol do iného sna: byť navždy pri ňom pod jeho ochrannou rukou.

Otec však umrel a skončili sa všetky sny. Prosil som neviditeľného, aby ma uchránil pred kraľovaním a pochopil som, že mi odpovie iba nejakou príhodou. Menelaos sa pokúsil zabiť ma, lenže môj lev, môj pes a veliteľ mojej osobnej stráže ma zachránili, keď som sa rozprával s dušou môjho otca. Vtedy som sa rozhodol nevzdorovať viac osudu. Stane sa tak, ako rozhodol Setchi.“

„Pamätáš sa, keď sme sa so Setauom, Mojžišom a Amenim zhovárali o skutočnej moci?“

„Ameni ju videl v službe krajine, Mojžiš v staviteľskom umení, Setau v poznaní hadov a ty v diplomacii.“

„Ozajstná moc... Iba ty ju budeš mať.“

„Nie, Aša, prejde cezo mňa, zhmotní sa mi v srdci, v mojich rukách a opustí ma, ak nebudem schopný udržať si ju.“

„Obetovať svoj život kráľovstvu... Nie je to privysoká cena?“

„Nemôžem konať, ako by sa mi žiadalo.“

„Tvoje slová ma takmer desia, Ramzes.“

„Nazdávaš sa, že neviem, čo je to strach? Nech by sa mi stavali do cesty akékoľvek prekážky, budem vládnuť a pokračovať v diele svojho otca, aby som odkázal svojmu nástupcovi vzdelaný, silný a krásny Egypt. Pomôžeš mi v tom?“

„Áno, veličenstvo.“

10. kapitola

Šenar sa oddával pochmúrnym myšlienkam.

Gréci hanebne sklamali. Menelaos posadnutý túžbou opäť získať Helenu ako korisť, stratil záujem o to hlavné, o zlikvidovanie Ramzesa. Jedinou útechou bolo, že sa Šenarovi podarilo presvedčiť brata o svojej nevine. Po odchode Menelaa a jeho vojakov nikto neobviní Šenara, že bol strojcom sprisahania.

Ramzes však nastúpi na trón a bude neobmedzene vládnuť... A on, Šenar, najstarší Setchiho syn ho bude musieť poslúchať a správať sa ako obyčajný sluha! Nie, nikdy sa nezmieri s takouto potupou.

Preto dohodol stretnutie so svojím posledným spojencom, človekom mimo akéhokoľvek podozrenia, ktorý mu možno pomôže bojovať zvnútra proti bratovi a zosadiť ho z trónu.

Krátko pred zotmením bolo rušno v štvrti hrnčiarov; poval'ači a zákazníci chodili medzi stánkami, pozerali sa na veľké vázy a rozličné ceny remeselníkov. Na rohu uličky ponúkal chutnú čerstvú vodu nosič vody.

Tu Aša v obyčajnom rúchu a skromnej parochni, v čom by ho nikto nespoznal, čakal na Šenara, ktorý tiež zmenil svoj výzor. Obidvaja muži si za strapce hrozna kúpili kožený mech vody ako obyčajní vidiečania a sadli si k sebe pri múriku.

„Stretli ste sa s Ramzesom?“

„Už nie som podriadený ministrovi zahraničných vecí, ale bezprostredne budúcemu faraónovi.“

„Čo to znamená?“

„Vymenovanie do funkcie.“

„Do akej?“

„To ešte neviem. Ramzes myslí na zloženie budúcej vlády. Keďže je verným priateľom, Mojžiš, Ameni a ja dostaneme v nej najvýznamnejšie kreslá.“

„Kto v nej ešte bude?“

„V kruhu najbližších zostal iba Setau, ale ten je taký zaujatý štúdiom svojich hadov, že odmieta akékoľvek zodpovedné miesto.“

„Nadobudli ste dojem, že Ramzes sa rozhodol ujať vlády?“

„Hoci si uvedomil, aká je to ťažká úloha a aký je neskúsený, necúvne. Nespoliehajte sa, že by sa dobrovoľne vzdal moci.“

„Nespomínal pred vami veľkňaza Amonovho chrámu?“

„Nie.“

„Výborne, podceňuje jeho vplyv a schopnosť škodiť.“

„Nie je to zastrašený človek, ktorý sa bojí kráľovskej autority?“

„Bál sa Setchiho... Lenže Ramzes je len mladý muž, ktorý sa nevyzná v bojoch o moc. Od Ameniho sa nedá nič dosiahnuť, ten prekliaty útly pisár je oddaný Ramzesovi ako pes svojmu pánovi. No nestrácam nádej, že raz zamotám Mojžiša do svojich osídel.“

„Už ste sa o to pokúsili?“

„Neuspel som, to však bol iba prvý pokus. Ten Hebrej je neustálená povaha, stále hľadá svoju pravdu, ktorá sa nezhoduje vždy s Ramzesovou pravdou. Ak sa nám podarí ponúknuť mu, po čom túži, prejde do iného tábora.“

„Máte pravdu.“

„Máte nejaký vplyv na Mojžiša?“

„To si nemyslím, no v budúcnosti možno nájdem nejaké prostriedky nátlaku.“

„A na Ameniho?“

„Vyzerá nepodplatiteľný,“ povedal Aša, „no človek nikdy nevie. S vekom sa stane otrokom nečakaných potrieb a budeme môcť využiť jeho slabiny.“

„Nemám v úmysle čakať, kým Ramzes upevní svoju moc.“

„Ani ja, Šenar, no predsa len musíte mať trochu trpezlivosti. Neúspech Menelaa a jeho žoldnierov vám ukázal, že si treba vypracovať dokonalú stratégiu.“

„Ako dlho to bude trvať?“

„Nechajme Ramzesa, nech mu stúpne moc do hlavy. Oheň, ktorý ho zožiera, si nájde dosť potravy v nádhere jeho dvora a spôsobí, že stratí zmysel pre realitu. Navyše ja budem jeden z tých, čo ho budú informovať o vývoji situácie v Ázii, a zrejme dá na moje rady.“

„Aša, aký máte plán?“

„Chcete vládnuť, však?“

„Zaslúžim si to a som schopný byť faraónom.“

„Treba teda zvrhnúť alebo odstrániť Ramzesa.“

„Nevyhnutnosť sa stáva zákonom.“

„Máme len dve možnosti: vnútorné sprisahanie alebo agresia zvonka. Na sprisahanie si musíme získať niekoľko vplyvných ľudí v krajine, a to budete mať na starosti predovšetkým vy. Druhá možnosť sa odvíja od skutočných zámerov Chetitov a od prípravy konfliktu, ktorý by sa skončil Ramzesovou porážkou, ale nie zruinovaním Egypta. Keby krajinu Chetiti vyplienili, zmocnili by sa Horného i Dolného Egypta.“

Šenar neskrýval svoju mrzutosť.

„Nie je to priveľmi riskantné?“

„Ramzes je nebezpečný protivník, len tak ľahko sa k moci nedostanete.“

„Ak Chetiti zvíťazia, obsadia Egypt.“

„To nie je také isté.“

„Aký zázrak navrhujete?“

„Nebude to nijaký zázrak, ale pasca, do ktorej vlákame Ramzesa, bez toho že by sme priamo ohrozili Egypt. Ak zahynie alebo bude zodpovedný za porážku, ani v jednom prípade nebude

môcť pokračovať vo vládnutí. V tej chvíli sa objavíte ako záchranca.“

„Nie je to sen?“

„Nemám povest', že by som trpel na ilúzie. Len čo budem vedieť, aké miesto pre mňa Ramzes pripravil, začnem konať. Ak, pravda, nechcete všetko vzdať.“

„Nikdy! Ramzesa sa musím zbaviť živého alebo mŕtveho.“

„Ak sa nám všetko podarí, dúfam, že nebudete nevďačný.“

„Nemusíte mať obavy, stonásobne sa vám to oplatí, budete mojou pravou rukou.“

„Dovoľte, aby som o tom pochyboval.“

Šenar sa strhol.

„Nedôverujete mi?“

„Ani najmenej.“

„Ale potom...“

„Netvárite sa prekvapený; keby som bol naivný, dávno by ste sa ma zbavili. Nemožno veriť sľubom človeka, ktorý má moc. Jeho správanie závisí len od jeho osobných záujmov a od ničoho iného.“

„Boli by ste sklamaný, Aša?“

„Som realista. Keď budete faraón, vyberiete si takých ministrov, akých budete potrebovať v tej chvíli. Možno sa zbavíte tých, ktorí vám ako ja dopomohli nastúpiť na trón.“

Šenar sa usmial.

„Ste mimoriadne inteligentný, Aša.“

„Na cestách som spoznal spoločnosti a rozličných ľudí, ale všetci sa podriaďujú zákonu silnejšieho.“

„To však neplatí pre Egypt za vlády Setchiho.“

„Setchi je mŕtvy, Ramzes je bojovník, ktorého sila sa ešte nemohla vyzúriť. A to je naše šťastie.“

„Za svoju spoluprácu by ste chceli okamžitú odmenu.“

„Vidím, Šenar, že vám to dobre myslí.“

„Musíte to povedať jasne.“

„Moja rodina je iste bohatá, no človek nikdy nie je dosť bohatý. Som stále na cestách a mať početné vily mi robí veľkú radosť. Raz sa mi žiada oddychovať na Severe, raz na Juhu. Tri sídla v Delte, dve v Mennoferi, dve v strednom Egypte, dve v okolí Vesetu, jedno na Asuáne by som pokladal počas môjho pobytu v Egypte za primerané.“

„Žiadate odo mňa celý majetok.“

„Šenar, je to smiešne, naozaj smiešne za služby, ktoré vám poskytnem.“

„Chcete aj šperky a drahé kamene?“

„To je samozrejmé.“

„Nemyslel som si, Aša, že ste taký chamtivý človek.“

„Mám rád luxus, veľký luxus, zberateľ vzácných váz ako vy by mal mať pochopenie pre takéto chůtky.“

„To mám, ale toľko domov...“

„Domy nádherne vyzdobené s bohatým zariadením! To bude môj raj na zemi, miesta rozkoší, kde budem jediným a uznávaným pánom, kým vy budete vystupovať po schodoch vedúcich na egyptský trón.“

„Kedy mám začať so splácaním svojho dlhu voči vám?“

„Okamžite.“

„Ešte ste neboli vymenovaný do funkcie.“

„Nech sa stane čokoľvek, budem na významnom poste, musíte ma povzbudiť, aby som vám dobre slúžil.“

„Čím začneme?“

„Vilou na severovýchode Delty blízko hraníc. Rátajte s tým, že to bude veľká usadlosť s jazierkom na kúpanie, s vinicou a horlivým služobníctvom. Aj keď tam budem iba niekoľko dní v roku, želám si, aby sa ku mne správali ako k princovi.“

„To je vaša jediná túžba?“

„Zabudol som na ženy. Počas diplomatických poslaní mám ich málo, no doma ich musím mať veľa, krásnych a vášnivých. Na ich pôvode mi nezáleží.“

„Prijímam vaše požiadavky.“

„Nesklamem vás, Šenar. Hlavnou podmienkou zostáva, že naše stretnutia budú prísne tajné a nikomu o nich nesmiete hovoriť. Keby sa Ramzes dozvedel o našich kontaktoch, bolo by po mojej kariére.“

„Máme rovnaké záujmy.“

„Niet lepšieho základu pre priateľstvo. Dovidenia, Šenar.“

Keď Ramzesov brat pozeral za odchádzajúcim mladým diplomatom, pomyslel si, že ho šťastie neopustilo. Ten Aša je veľký formát. Príde mu ľúto, keď sa ho bude musieť zbaviť.

11. kapitola

Lod' veľkej kráľovskej manželky Tuje sa plavila na čele flotily odchádzajúcej z Mennoferu do Vesetu a do Údolia kráľov, kde bude odpočívať Setchiho múmia. Nefertari ani na chvíľu neopúšťala Tuju a pozorovala ju, s akým vznešeným pokojom znáša svoj smútok. V spoločnosti vdovy po veľkom kráľovi sa Nefertari naučila, ako sa má správať kráľovná za krutej skúšky. Nevtieravá prítomnosť mladej ženy bola pre Tuju neoceniteľnou podporou; ani jedna z nich nepociťovala potrebu navzájom sa zdôverovať, ale spriaznenosť ich duší bola silná a hlboká.

Ramzes počas celej plavby pracoval.

Hoci Ameni veľmi ťažko znášal veľké horúčavy, pripravil úctyhodné množstvo materiálov venovaných zahraničnej politike, bezpečnosti krajiny, zdravotníctvu, veľkým stavebným prácam, zásobovaniu potravinami, údržbe vodných hrádzí i kanálov a mnohým iným problémom.

Ramzes si uvedomoval, aké obrovské množstvo úloh musí riešiť. Budú mu pri tom, pravda, pomáhať mnohí úradníci, musí však do najmenších podrobností poznať hierarchiu celej správy, lebo ju musí kontrolovať, ak nechce, aby sa Egypt potopil ako loď bez kormidla. Čas pracoval proti budúcemu kráľovi. Len čo bude mať korunu na hlave, musí rozhodovať a konať ako pán dvoch krajín. Ak sa dopustí veľkých omylov, aké to bude mať dôsledky?

Úzkosť ho prešla, len čo si spomenul na matku, vzácnu pomocníčku, ktorá ho uchráni pred nesprávnymi krokmi a upozorní ho na úskoky šľachty, ktorá si chce udržať svoje výsady. Koľkí mu už dali najavo svoju nádej, že ponechá všetko po starom?

Po dlhých hodinách práce spolu s Amenim, ktorého presnosť a dôslednosť boli nenahraditeľné, Ramzes si vyšiel na provu, pozeral na Níl, od ktorého závisí rozkvet krajiny, a vychutnával oživujúci

vietor, v ktorom sa skrýval dych boha. V týchto vzácných chvíľach mal Ramzes pocit, že mu patrí celý Egypt od Deltý až po núbijské pustatiny. Obdarí ho láskou, akú si zaslúži?

Ramzes si pozval k stolu Mojžiša, Setaua, Ašu a Ameniho ako čestných hostí svojej lode. Obnovilo sa kamarátstvo z čias ich štúdií v Kape, na menoferskej vysokej škole, kde zbierali vedomosti a túžili po moci. Na pocit šťastia z toho, že sú zase spolu, padal tiež Setchiho smrti, ktorá nezostane pre Egypt bez následkov.

„Tentoraz,“ povedal Mojžiš, „sa ti splní sen.“

„To nie je sen, ale nesmierne bremeno, ktorého sa bojím.“

„Ty nevieš, čo je strach,“ namietol Aša.

„Na tvojom mieste,“ zašomral Setau, „by som sa zriekol trónu, byť faraónom nie je nič, čo by ti mohol niekto závidieť.“

„Dlho som váhal, no čo by si ľudia pomysleli o synovi, keby zradil otca?“

„Že zvíťazil jeho zdravý rozum; hrozí nebezpečenstvo, že Veset sa stane nielen hrobom tvojho otca, ale aj tvojím hrobom.“

„Začul si niečo o novom sprisahaní?“ znepokojil sa Ameni.

„O sprisahaní... Tých bude desať, dvadsať alebo sto! Preto som tu s niekoľkými plaziacimi sa pomocníkmi.“

„Setau, osobný strážca, kto by si to bol kedy pomyslel?“ ironicky sa ozval Aša.

„Ja netrúsim pekné reči, ale konám.“

„To má byť kritika diplomacie?“

„Tá všetko komplikuje, hoci život je veľmi jednoduchý: na jednej strane je dobro a na druhej zlo. Medzi nimi nie je možná nijaká dohoda,“

„To je veľmi zjednodušený pohľad,“ ohradil sa Aša.

„Mne vyhovuje,“ povedal Ameni. „Na jednej strane sú Ramzesovi prívrženci a na druhej jeho nepriatelia.“

„A čo keď tých nepriateľov bude čoraz viac?“ spýtal sa Mojžiš.

„Ani tak nezmením stanovisko.“

„Čoskoro nebude Ramzes naším priateľom, ale egyptským faraónom. Bude sa dívať na nás už inými očami.“

Mojžišove reči vyvolali isté znepokojenie a každý čakal na Ramzesovu odpoveď.

„Mojžiš má pravdu. Osud si ma vybral a ja neutečiem pred ním; ste moji priatelia a spolieham sa na vás.“

„Akú budúcnosť si nám prichystal?“ spýtal sa Hebrej.

„Už ste naznačili, akým smerom ste sa pustili. Dúfam, že naše cesty sa stretnú a pôjdeme spoločne pre najväčšie blaho Egypta.“

„Vieš, čo si myslím,“ ozval sa Setau, „len čo zasadneš na trón, odídem k svojim hadom.“

„Aj tak sa pokúsim prehovoriť ťa, aby si mi bol čo najbližšie.“

„Zbytočne by si sa namáhal. Splnil som si úlohu osobného strážcu a to mi stačí. Mojžiš bude správcom výstavby, Ameni ministrom a Aša šéfom diplomacie.“

„Zostavíš aj moju vládu?“ začudoval sa Ramzes.

Setau pokrčil plecami.

„Čo keby sme ochutnali jedinečné víno, ktoré nám ponúkol regent?“ navrhol Aša.

„Nech bohovia ochraňujú Ramzesa a nech mu dajú silu do života, zdravie a veľa úspechov,“ povedal Ameni.

Šenar nebol na regentovej lodi, mal však výbornú loď, na ktorej slúžilo štyridsať námorníkov. Ako šéf protokolu si pozval mnohé vplyvné osobnosti, z ktorých väčšina vôbec nebola naklonená Ramzesovi. Najstarší Setchiho syn sa nepridal k ich kritike a stačilo mu zistiť si svojich budúcich spojencov. Ramzesovu mladosť a neskúsenosť pokladali za neprekonateľný nedostatok.

Šenar konštatoval s istým zadosťučinením, že má naďalej výbornú povest' a že jeho brat bude dlho trpieť, lebo ho budú porovnávať so Setchim. Trhlina bola prerazená, treba ju len rozširovať a využiť aj najmenšiu príležitosť na oslabenie mladého faraóna.

Šenar ponúkol hostí plodmi jujuby a chladeným pivom. Milotou a umiernenosťou si získal väčšinu prítomných, ktorí boli celí bez seba, že si môžu vymeniť pár slov s významným človekom, ktorému jeho brat bude nútený prideliť významnú úlohu.

Už vyše hodiny muž strednej postavy so špicatou briadkou v tunike s farebnými pásmi trpezlivo čakal, kedy ho Šenar prijme. Naoko skromný, takmer pokorný nedal najavo ani najmenšiu nervozitu.

Len čo sa Šenar na chvíľu uvoľnil, privolal ho gestom k sebe.

Muž sa úctivo poklonil.

„Kto si?“

„Volám sa Raia, som sýrskeho pôvodu, no pracujem v Egypte už mnoho rokov ako nezávislý obchodník.“

„Čo predávaš?“

„Veľmi kvalitné mäsové konzervy a krásne vázy dovážané z Ázie.“

Šenar zmraštil obočie.

„Vázy?“

„Áno, princ, nádherné kusy, ktoré len ja predávam.“

„Ako vieš, že som zberateľom vzácných váz?“

„Pred chvíľou som sa to dozvedel, a preto by som vám ich rád ukázal, keby sa vám nejaká zapáčila.“

„Máš vysoké ceny?“

„Pre koho ako...“

Šenara sa zmocnila zvedavosť.

„Aké sú tvoje podmienky?“

Z vrečka z hrubého plátna vytiahol Raia malú vázu s jemným hrdlom z masívneho striebra ozdobeného palmetami.

„Páči sa vám, princ?“

Šenar bol očarený, kropaje potu sa mu zaperlili na sluchách a ruky mu zvlhli.

„Majstrovské dielo... Neuveriteľné majstrovské dielo... Koľko?“

„Nepatrilo by sa dať dar budúceму egyptskému kráľovi?“

Setchiho najstaršiemu synovi sa zdalo, že zle počul.

„Ja nebudem faraónom, ale môj brat Ramzes... Pomýlil si sa, obchodník. Tak, koľko chceš?“

„Ja sa nikdy nemýlim, princ, v mojom povolaní sa omyl nedá odpustiť.“

Šenar odtrhol oči od nádhernej vázy.

„Čo chceš tým naznačiť?“

„Že mnohí ľudia si neželajú, aby Ramzes vládol krajine.“

„O niekoľko dní bude korunovaný.“

„Asi, no tým neprestanú ťažkosti.“

„Raia, kto si vlastne?“

„Človek, ktorý verí vo vašu budúcnosť a želá si, aby ste nastúpili na egyptský trón.“

„Čo vieš o mojich zámeroch?“

„Neprejavili ste vari túžbu rozšíriť obchod s cudzinou, zmierniť aroganciu Egypta a nadviazať lepšie hospodárske vzťahy s najmocnejším národom v Ázii?“

„Chceš povedať... s Chetitmi?“

„Rozumieme si.“

„Takže si špión v ich službách... boli by mi Chetiti naklonení?“

Raia prikývol.

„Čo mi navrhuješ?“ spýtal sa Šenar, rovnako vzrušený ako pri pohľade na jedinečnú vázu.

„Ramzes má prudkú a bojovnú povahu ako jeho otec, chce utvrdiť veľkosť a nadsadenosť Egypta. Vy ste človek rozvážny, s ktorým sa dajú uzavrieť dohody.“

„Riskujem život, Raia, keby som zradil Egypt.“

Šenar si spomenul na známe odsúdenie Tutanchamonovej manželky na smrť, ktorá vzrušila celú krajinu.³

„Keď niekto túži po najvyššej funkcii, musí aj riskovať.“

Šenar zavrel oči.

Chetiti... Áno, často myslel na to, ako ich využiť proti Ramzesovi, bola to však len myšlienka, zbavená akejkol'vek reálnosti. A odrazu sa zhmotnila v postave tohto bezvýznamného a naoko neškodného obchodníka.

„Mám rád svoju krajinu...“

„O tom nikto nepochybuje, princ. Vy však dávate prednosť moci. Iba spojenectvo s Chetitmi vám ju zaručí.“

„Musím si to všetko rozmyslieť.“

„Taký luxus vám nemôžem dožičiť.“

„Chceš okamžitú odpoveď?“

„Je to v záujme mojej bezpečnosti. Keď som sa pred vami odhalil, prejavil som vám dôveru.“

„Čo ak odmietnem?“

Raia neodpovedal, no pohľad mu stvrdol a nič sa z neho nedalo vyčítať.

Šenarovo váhanie netrvalo dlho; neposlal mu sám osud takého významného spojenca? Kto iný ako on sám by zvládol situáciu, vyhol sa nebezpečenstvu a získal prospech z takejto stratégie bez toho, že by ohrozil Egypt. Samozrejme, bude manipulovať Ašom, ktorý sa nedozvie, že má kontakty s najväčším nepriateľom Egypta.

„Prijímam, Raia.“

Obchodník sa usmial popod fúz.

„Princ, vaša povest' nebola precenená. Zakrátko sa znova uvidíme, keďže budem vašim dodávateľom vzácnych váz, moje návsťevy nebudú nikomu nápadné. Prosím vás, vezmite si túto, spečatí našu dohodu.“

³ Pozri Ch. Jacq, *Kráľovná Slnko* (Julliard a Pocket).

Šenar pohladkal nádherný predmet. Budúcnosť uvidel v jasnej-
šom svetle.

12. kapitola

Ramzes si spomenul na každý kamienok v Údolí kráľov, na tejto úplne vyschnutej „obrovskej lúke“, ktorú mu ukázal otec, keď ho priviedol do hrobky prvého z Ramzesov, zakladateľa dynastie, starého vezíra privolaného radou múdrych, aby založil nové potomstvo panovníkov. Vládal iba dva roky a dal Setchimu na starosť rozmnožiť moc, ktorá teraz mala prejsť na Ramzesa II.

S úzkosťou v srdci, ľahostajný k neznesiteľnej letnej páľave, od ktorej omdleli niekoľkí nosiči pohrebných predmetov, kráčal najmladší Setchiho syn na čele sprievodu a odprevádzal múmiu zosnulého kráľa do posledného obydlia.

Na okamih Ramzesa zaplavila nenávisť k tomu prekliatemu Údoliu, ktoré mu vezme otca a odsúdi ho na samotu, lenže mágia toho miesta sa opäť zmocnila jeho duše, mágia prinášajúca život, a nie smrť.

V skalnatom tichu sa ozýval hlas predkov, hovoril o svetle, premene a zmŕtvychvstaní, prebúdzať v človeku obdiv a úctu k nebeskému svetu, kde sa rodia všetky formy života.

Ramzes ako prvý vkročil do Setchiho nesmiernej hrobky, najdlhšej a najhlbšej v Údolí. Budúci faraón dekrétom nariadi, že odteraz nikto nesmie túto hrobku prekonať. Setchi zostane v očiach ďalších generácií nedostižný.

Dvanásť kňazi niesli múmiu. Ramzes, oblečený do leopardej kože, mal ako vykonávateľ obradu a následník predniesť formulky prechodu do onoho sveta a vzkriesenia vo svete bohov. Na stenách večného obydlia rituálne texty žijúce svojím vlastným životom naďalej pôsobili bez ohľadu na čas.

Mumifikátori odviedli perfektnú prácu. Setchiho tvár žiarila dokonalosťou a pokojom. Akoby mal každú chvíľu otvoriť oči a prehovoriť... Kňazi založili vrchnák sarkofágu stojaceho v pro-

striedku „obydlia zo zlata“, kde Isis vykoná zázračnú premenu mŕtveho na nesmrteľného.

„Setchi bol spravodlivý kráľ,“ zašepkal Ramzes, „naplnil Pravidlo, bol miláčikom svetla a živý vkročí na Západ.“

V celom Egypte usilovne pracovali holiči, aby oholili mužov, zbavili ich brád, lebo sa skončilo obdobie smútku. Ženy si opäť zaviazali vlasy do uzlov a tie bohatšie ich zverili do starostlivosti kaderníčov.

Deň pred korunováciou odišli Ramzes s Nefertari do chrámu Kurna, kde sa každodenne vykonával obrad na počesť Setchiho Ka, aby sa udržala faraónova prítomnosť medzi živými. Potom manželský pár odišiel do Karnaku, kde ho prijal veľkňaz prísne podľa protokolu a bez jediného náznaku nadšenia. Po jednoduchej večeri sa regent s manželkou utiahli do paláca vnútri pozemského sídla boha Amona. Oddelení od seba rozjímali pred podstavcom trónu, symbolom prvotného pahorka, ktorý sa vynoril z vesmírneho oceána na začiatku času a hieroglyfom značiacim meno bohyne Maat, nadčasovým Pravidlom, ktoré „je rovné a udáva správny smer“, Pravidlom, ktoré bude potravou kráľovského páru a celej egyptskej pospolitosti.

Ramzesovi sa zdalo, že duch jeho otca je pri ňom a že mu pomôže vo chvíľach úzkosti, keď sa definitívne zmení jeho život. Nový kráľ nebude už patriť sám sebe, bude mať na starosti len blaho svojho národa a rozkvet svojej krajiny.

Opäť ho táto úloha ohromila.

Najradšej by bol vybehol z paláca a rozbehol sa do stratenej mladosti, ku krásavici Iset, k rozkoši a bezstarostnosti, bol však následníkom, ktorého určil Setchi, a Nefertariným manželom. Musí prekonať strach z vládnutia a vydržať poslednú noc pred korunováciou.

Tma sa roztrhla a nastal úsvit, ohlasujúci východ slnka, víťaza nad príšerou hľbočin. Dvaja kňazi, jeden v maske sokola a druhý ibisa, sa postavili po Ramzesovej pravej a ľavej ruke. Symbolizovali boha Hora, ochrancu kráľovstva a Thovta, pána hieroglyfov a posvätnéj vedy; potom vyliali na regentovo nahé telo obsah dvoch dlhých váz, aby ho očistili od ľudskej podstaty. Potom ho prispôsobili na obraz bohov, keď ho natreli deviatimi masťami od hlavy až po končeky prstov na nohách, čím mu uvoľnili zdroje energie a obdarili ho schopnosťou vnímať skutočnosť inak než ostatní ľudia. Aj oblečenie zodpovedalo vytvoreniu celkom inej bytosti, ktorá sa na nikoho neponáša. Dvaja kňazi obliekli Ramzesovi biele a zlaté rúcho, ktorého tvar sa dosiaľ nikdy nezmenil a na opasok mu pripevnili chvost býka na znamenie kráľovskej moci. Mladý muž si spomenul na nebezpečné stretnutie s divokým býkom, ktoré mu nachystal otec, aby podrobil skúške synovu odvahy. Dnes on stelesňoval túto silu, ktorú má používať podľa vlastného uváženia.

Potom obradníci ozdobili Ramzesovi krk širokým náhrdelníkom zo siedmich radov farebných perál, ramená a zápästia medenými náramkami a na nohy mu natiahli biele sandále. Potom mu dali do ruky biely kyjak, ktorým bude zrážať nepriateľov a rozsvetľovať tmu, čelo mu previazali zlatistou stuhou, ktorej názov Sai znamená „intuitívne videnie“.

„Súhlasíš so skúškou moci?“ spýtal sa Hor.

„Súhlasím.“

Hor a Thovt vzali Ramzesa za ruky a odvedli ho do inej miestnosti. Na tróne boli dve koruny. Ochraňoval ich kňaz s maskou boha Sutecha.

Thovt sa odtiahol nabok, Hor a Sutech si priateľsky podali ruky. Napriek ich večnému nepriateľstvu mali za úlohu spojiť sa v jednej bytosti, vo faraónovi.

Hor zodvihol červenú korunu Dolného Egypta, akýsi mažiar so špirálou na vrchu a položil ju Ramzesovi na hlavu. Potom Sutech zasunul do červenej koruny bielu oválnu korunu Horného Egypta s tvarom cibule na jej vrchole.

„Dve sily sa spojili pre teba,“ povedal Thovt, „budeš vládnuť Čiernej a Červenej zemi a spojíš ich, si trstina Juhu a včela Severu, prinesieš zeleň obidvom krajinám.“

„Iba ty môžeš priblížiť k sebe obidve koruny,“ ozval sa Sutech, „blesk, ktorý sa v nich skrýva, zničí uchvatiteľa.“

Hor dal faraónovi dve žezlá, na prvom bol nápis „umenie vládnuť“ a bude mu slúžiť pri posväcovaní obiet a na druhom „mágia“, pastierska palica, ktorou bude udržiavať jednotu národa.

„Nadišla chvíľa predstúpiť v celej sláve,“ prikázal Thovt.

Faraón s tromi bohmi kráčajúcimi pred ním vyšiel z tajných miestností na veľké nádvorie pod holým nebom, kde sa zhromaždili hodnostári pozvaní do Karnaku.

Na pódiu s baldachýnom stál skromný a jednoduchý trón z pozláteného dreva.

Setchiho trón, ktorý sa používal na oficiálnych obradoch.

Tuja si všimla synovo zaváhanie, preto urobila tri kroky k nemu a poklonila sa.

„Nech veličenstvo vystúpi ako nové slnko a zaujme miesto na tróne živých.“

Ramzesa vzrušil tento prejav úcty, ktorý mu preukázala vdova po zosnulom faraónovi, matka, ktorú neskonale zbožňoval.

„Tu je závet bohov, ktorý ti zanechal Setchi,“ pokračovala, „potvrďuje tvoju vládu, tak ako potvrdil svoju a potvrdí aj vládu tvojho nástupcu.“

Tuja odovzdala Ramzesovi kožené puzdro s papyrusom popísaným Thovtovou rukou na začiatku civilizácie, ktorý vyhlasuje faraóna za dediča Egypta.

„Tu je päť tvojich mien,“ povedala kráľovná jasným a zreteľným hlasom: mocný Býk, miláčik Pravidla; ochranca Egypta, ktorý si podmaní cudzie krajiny; Ten, čo má veľké vojská a dosahuje veľkolepé víťazstvá; Vyvolenec svetla, lebo mocné je jeho Pravidlo; Syn svetla, Ramzes.

Po jej slovách sa rozhostilo úplné ticho. Ba i Šenar, ktorý na okamih zabudol na svoje ambície a svoj hnev, podľahol čaru tej chvíle.

„Kráľovský pár vládne dvom krajinám,“ pokračovala Tuja, „pristúp bližšie ku kráľovi, Nefertari, ty sa staneš veľkou manželkou a kráľovnou Egypta.“

Napriek slávnostnému dojmu z obradu Ramzesa natoľko vzrušila krása mladej ženy, že zatúžil strhnúť ju do náručia. V dlhých ľanových šatách so zlatým náhrdelníkom na krku, ametystovými náušnicami a jaspisovými náramkami pozrela na kráľa a vyriekla staré obradné slová:

„Uznávam Hora a Sutecha spojených v jednej bytosti. Spievam tvoje meno, faraón, si včera, dnes i zajtra. Tvoja reč vlieva do mňa život, uchránim ťa pred zlobou i nebezpečenstvom.“

„Uznávam ťa ako vládkyňu Obidvoch krajín a všetkých zemí, teba, ktorej neha je nesmierna a teší sa láske bohov, teba, čo si matka a manželka boha, teba, ktorú ľúbim.“

Ramzes položil na hlavu Nefertari korunu ozdobenú dvoma dlhými perami, ktoré z nej urobili veľkú kráľovskú manželku spätú s faraónovou mocou.

Zdalo sa, že sokol so širokými krídlami vyletel rovno zo slnka, zakrúžil nad kráľovským párom, akoby si hľadal korisť. Odrazu sa strmhlav spustil naň s takou rýchlosťou, že ani jeden lukostrelec nestihol zareagovať.

Prítomní skríkli ohromení a vyľakaní, keď dravec pristál na Ramzesovej šiji a zaťal mu pazúry do pleca...

Setchiho syn sa ani nepohol a Nefertari stále hľadela na neho.

Dlhé sekundy hostia v úžase pozorovali, ako dochádza k porozumeniu medzi Horovým sokolom, ochrancom ríše, a mužom, ktorého vybral za vládcu Egypta.

Potom sa dravec vzniesol k slnku v mohutnom a krásnom lete.

Z úst zazneli výkriky, ktoré pozdravovali dvadsiaty siedmy deň tretieho mesiaca, keď Ramzes nastúpil na trón.⁴

⁴ Začiatok júna 1279 pred Kr. podľa jednej z často uznávaných hypotéz.

13. kapitola

Po ukončení osláv sa Ramzes ocitol v jednom víre.

Hlavný správca faraónovho domu ho zaviedol na návštevu kráľovského paláca vo Vesete, ktorý sa skladal z verejných častí a zo súkromných apartmánov. Ramzes ako hlava štátu prvý raz uvidel stĺpovú prijímaciu sieň, ktorej povala a steny boli ozdobené motívmi lotosov, ruží, papyrusu, rýb a vtákov, kancelárie, kde pracovali pisári, malé miestnosti na súkromné audiencie, prezentačný balkón s oblokom a okrídleným slnečným kotúčom na jeho hornom ráme, jedáleň so stolom uprostred, na ktorom bolo vždy ovocie a kytice kvetov, spálňa a v nej posteľ s pestrofarebnými poduškami a sieň s bazénom vykladaným dlaždičkami.

Hneď po korunovácii predstavil Ramzesovi hlavný správca členov kráľovského domu, vedúcich tajných rituálov, pisárov Domu života, lekárov, komorníka zodpovedného za súkromné apartmány, direktora poštovej kancelárie, ktorý mal na starosti kráľovu korešpondenciu, správcu pokladu, sýpok, statku a pod., ktorí sa ponáhľali pozdraviť nového faraóna a ubezpečiť ho o svojej najvyššej oddanosti.

„A teraz, prosím...“

Ramzes vstal.

„Prerušujem túto prehliadku.“

„Veličenstvo, to nie je možné! Čaká vás ešte toľko významných ľudí!“

„Významnejších ako ja?“

„Prepáčte, nechcel som...“

„Zaved' ma do kuchyne.“

„Tam nie je vaše miesto!“

„Ty vieš lepšie ako ja, kde je moje miesto?“

„Prepáčte, ja...“

„To sa chceš v jednom kuse len ospravedlňovať? Radšej mi povedz, prečo mi neprišli vzdáť úctu vezír a veľkňaz Amonovho chrámu.“

„To neviem, veličenstvo, nepatria do mojej právomoci.“

„Poďme do kuchyne.“

Mäsiari, výrobcovia konzerv, čističi zeleniny, pekári, cukrári, pivovarníci... Rome vládol kohorte odborníkov žiarlivo si strážiacich svoje výsady a úzkostlivo dbajúcich na svoj pracovný čas a dni voľna. Pupkatý, žoviálny a ťažko sa premiestňujúci Rome s okrúhlymi lícami nerobil si nič zo svojej trojitej brady, ani priveľkej váhy, proti ktorej bude bojovať, len čo odíde na odpočinok.

Nateraz sa mu páčilo dirigovať pevnou rukou túto malú armádu, pripravovať chutné a perfektné jedlá a hasiť nevyhnutné hádky medzi odborníkmi. Rome dôsledne dbal na hygienu a čerstvé potraviny a osobne ochutnával každé jedlo. Bez ohľadu na to, či bol faraón a členovia jeho dvoru na dvore prítomní vo Vesete, vyžadoval od každého dokonalú prácu.

Keď sa ukázal správca paláca v sprievode mladého muža s pôsobivým svalstvom oblečeného v oslnivo bielom rúchu, Rome sa pripravil na množstvo nepríjemností. Ten prekliaty úradník, namyslený na svoje privilégiá, mu zase chce nanútiť nejakého pomocníka za úplatok, ktorý mu dali rodičia toho mládenca.

„Pozdravujem ťa, Rome! Privádzam ti...“

„Viem, koho mi privádzaš.“

„V takom prípade sa pokloň, ako sa patrí.“

Hlavný kuchár s rukami založenými na boku vybuchol v smiech.

„Ja sa mám pokloniť tomuto chlapčiskovi? Najprv sa pozrieme, či vie umyť riad!“

Správca, červený od rozpakov, sa obrátil ku kráľovi.

„Prepáčte, on...”

„Viem umyť riad,” ozval sa Ramzes, „a ty vieš niečo uvariť?”

„Kto si, že pochybuješ o mojich schopnostiach?”

„Ramzes, egyptský faraón.”

Ohúrený Rome si uvedomil, že má po kariére.

Strohým pohybom si odopol koženú zásteru, zložil ju a položil na nízky stôl. Vezírov tribunál ho tvrdo potrestá za urážku kráľa.

„Čo si pripravil na obed?” spýtal sa Ramzes.

„Pe... čené prepelice, nílkeho ostrieža na jemných bylinkách, figové pyrė a medový koláč.”

„Lákavé, no či to bude aj chutné?”

Rome sa rozohnil.

„Pochybujete o tom, veličenstvo? Moja povest’...”

„Kašlem na tvoju povest’. Prines mi to jedlo.”

„Dám prestrieť v jedálni paláca,” ponúkol sa úlisne správca.

„Netreba, tu sa naobedujem.”

Za znepokojeného správcovho dohľadu sa kráľ s chuťou najedol.

„Výborné,” povedal. „Kuchár, ako sa voláš?”

„Rome, veličenstvo.”

„Rome, »človek«... Zaslúžiš si to meno. Menujem ťa za správcu paláca a vedúceho všetkých kuchýň v kráľovstve. Pod’ so mnou, musím sa ťa na veľa vecí spýtať.”

Bývalý správca zašemotil:

„A... čo ja, veličenstvo?”

„Neznášam bezmocných a chamtivých ľudí, umývačov riadu nie je nikdy dost’, tam sa uplatníš.”

Kráľ a Rome pomaly kráčali krytým stĺporadím.

„Budeš poslúchať príkazy môjho osobného tajomníka Ameniho. Vyzerá dost’ cintľavý a nepotrpí si na dobré jedlo, je to však neúnavný pracovník. Je to inak môj veľmi dobrý priateľ.”

„To je veľká zodpovednosť pre obyčajného kuchára,“ nevychádzal z údivu Rome.

„Môj otec ma naučil inštinktívne posudzovať ľudí; ak som sa pomýlil, tým horšie pre mňa. Potrebujem niekoľko oddaných služobníkov, aby som mohol vládnuť. Poznáš veľa takých na dvore?“

„Ak mám povedať pravdu...“

„Len ju povedz, Rome, neošívaj sa.“

„Dvor vášho veličenstva sa hemží pokrytcami a karieristami. Odprisahal by som, že si tu dali schôdzku. Za života vášho otca, ktorého sa báli, boli zalezení v kútoch. Po jeho smrti z nich vyšli ako púšťové kvety po búrke.“

„Však ma nenávidia?“

„To je slabé slovo.“

„V čo dúfajú?“

„Že čoskoro ukážete, aký ste neschopný.“

„Ak si na mojej strane, vyžadujem od teba bezvýhradnú úprimnosť.“

„Nazdávate sa, že to dokážem?“

„Dobrý kuchár nebýva chudý. Keď je dobrý, každý sa snaží ukradnúť mu recepty, v jeho kuchyni sa premeliť toľko klebiet a chýrov, a on ich musí vytriediť, ako keď vyberá potraviny. Ktoré hlavné klany sú proti mne?“

„Takmer celý dvor je proti vám, vaše veličenstvo. Všetci si myslia, že nahradiť faraóna ako Setchi je čosi nemožné. Vaša vláda bude len dočasná, kým sa neobjaví vážny nástupca.“

„Napriek tomu sa odvážiš odísť zo svojej vesetskej kuchyne, aby si mal na starosti celý palác?“

Rome sa dobrácky usmial.

„Istota nemá len dobré, ale aj zlé stránky... Keby som mohol zavše pripraviť nejaké dobré jedlo, pokúsil by som sa o to. Je tu však háčik...“

„Aký?“

„Aj keď si vás vážim, veličenstvo, nemáte šancu na úspech.“

„Prečo ten pesimizmus?“

„Pretože vaše veličenstvo je mladé, neskúsené a nebude ochotné hrať podradnú úlohu popri veľkňazovi Amonovho chrámu a desiatke ministrov, ktorí sa vyznajú v tajomstvách vládnutia. Pomer síl je veľmi nerovný.“

„Nepodceňuješ takto faraónovu moc?“

„Vôbec nie, a preto je konflikt neodvratný. A aké má vyhliadky jednotlivec proti celej armáde?“

„Nemá azda faraón silu býka?“

„Ani divoký býk nepohne horou.“

„Ak ti dobre rozumiem, radiš mi zrieknuť sa vlády, aj keď ma pred chvíľou korunovali?“

„Ak prenecháte moc ľuďom vo vašej blízkosti, nikto si to nevšimne a nebude vám to vyčítať.“

„Možno ty by si mi to zazlieval.“

„Som iba najlepší kuchár v kráľovstve a môj názor nemá nijakú cenu.“

„Nie si už správca paláca?“

„Poslúchli by ste ma, veličenstvo, keby som vám dal jednu radu?“

„To závisí od toho, aká by to bola rada.“

„Nikdy nevypite zlé pivo alebo nezjedzte mäso priemernej kvality, to by bol začiatok úpadku. Môžem sa pustiť do práce a pristúpiť k reorganizácii správy vášho domu, ktorá je veľmi naliehavá?“

Ramzes sa nepomýlil. Rome bol človek na výške svojich úloh.

Pokoje zamieril do palácovej záhrady.

14. kapitola

Nefertari len s námahou potláčala slzy.

Stalo sa, čoho sa obávala. Vždy rojčila o meditovaní a rozjímaní a teraz ju unášala strašná vlna. Hneď po korunovácii sa musela odlúčiť od Ramzesa a pristúpiť k povinnostiam veľkej kráľovskej manželky a navštevovať chrámy, školy a tkáčske dielne, ktoré záviseli od nej.

Tuja predstavila Nefertari správcom kráľovných pozemkov, vedúcim háremov, kde vychovávali dievčatá, pisárom určených na spravovanie jej majetkov, vyberačom daní, kňazom a kňážkám, ktorí vykonávali v jej mene rituály „manželky boha“ na udržiavaní plodivej energie na zemi.

Celé dni prevádzali Nefertari z jedného miesta na druhé, pričom nemala čas ani si vydýchnuť. Musela sa stretnúť so stovkami ľudí, pre každého z nich nájsť správne slovo, vždy sa usmievať a nedať najavo ani len náznak únavy.

Každé ráno si vzali Nefertari do práce kaderníčka, maskérka, manikúrka a pedikúrka, aby bola krajšia ako deň predtým. Od jej pôvabu a Ramzesovej moci záviselo šťastie Egypta. V elegantných ľanových šatách stiahnutých v páse červeným opaskom patrila medzi najzvodnejšie kráľovné.

Vyčerpaná mladá žena si ľahla na nízku posteľ. Vôbec sa jej nechcelo ísť na ďalší slávnostný večer, kde ju obdaria vázami naplnenými voňavkami.

Tujina krehká postava vstúpila do izby ponorenej do šera.

„Si chorá, Nefertari?“

„Už nevládzem.“

Vdova po Setchim si sadla na kraj postele a vzala pravú ruku mladej ženy do svojich dlaní.

„Podstúpila som takú istú skúšku ako ty, dva lieky ti pomôžu: posilňujúci odvar a magnetická sila tvojho manžela, ktorú zdedil po svojom otcovi.“

„Nie som stvorená na to, aby som bola kráľovná.“

„Lúbiš Ramzesa?“

„Viac ako samu seba.“

„Potom ho nezradíš. Vzal si za ženu kráľovnú a tá bude bojovať po jeho boku.“

„Čo ak sa pomýlil?“

„Nepomýlil sa. Myslíš si, že som nezažila takéto chvíle únavy a malomyselnosti? To, čo sa žiada od veľkej kráľovskej manželky, je nad silu jednej ženy. Od vzniku Egypta je to takto a nie je to inak ani teraz.“

„Nechceli ste to všetko vzdať?“

„Zo začiatku desať, ba i sto ráz denne; prosila som Setchiho, aby si našiel inú ženu a mňa si ponechal ako druhú manželku. Jeho odpoveď bola vždy rovnaká: vzal ma do náručia a dodal mi ďalšiu silu, hoci mi vôbec neľahčilo ťažké bremeno.“

„Zaslúžim si Ramzesovu dôveru?“

„Dobre, že kladieš túto otázku, ja však na ňu odpoviem.“

Nepokoj zaiskril v Nefertariných očiach. Tuja ani len nemihla.

„Si odsúdená vládnuť, Nefertari, nebojuj proti svojmu osudu, pohrúž sa do neho ako plavkyňa do rieky.“

Za necelé tri dni urobili Ameni a Rome dôkladnú reorganizáciu vesetskej administrácie podľa smerníc Ramzesa, ktorý sa porozprával s vysokými i nižšími úradníkmi, od starostu Vesetu až po zriadenca. Keďže sa Setchi zdržiaval zväčša na Severe, Mennofer, najväčšie mesto na Juhu žilo čoraz autonómnejším životom a Amonov veľkňaz sa vďaka nesmiernemu bohatstvu svojho chrámu začal pokladať za akéhosi monarchu, ktorého dekréty mali väčší význam než kráľove. Po rozhovoroch s ľuďmi si Ramzes uvedomil,

aké nebezpečenstvo hrozí z takejto situácie; ak nezasiahne, vzniknú z Horného a Dolného Egypta dve rozdielne, dokonca proti sebe stojace krajiny a ich rozdelenie sa skončí katastrofou.

Chudý Ameni a tučný Rome hneď našli spoločnú reč; vo svojej rozdielnosti sa navzájom dopĺňali, hluchí k prosbám pätolizačov, obdivovatelia Ramzesa, o ktorom boli presvedčení, že nastúpil správnu cestu, rozbúrili ospanlivú hierarchiu a s faraónovým súhlasom nečakane vymenovali množstvo ľudí do funkcií.

Dva týždne po korunováci v celom Vesete vrelo. Jedni tvrdili, že sa k moci dostal neschopný vládca, druhí zasa, že je to mládenec, ktorý sa vyžíva v poľovačke a preukazovaní fyzickej zdatnosti. Ramzes nevychádzal z paláca, stále sa s niekým radil a svoje rozhodnutia presadzoval s autoritou a rýznosťou príznačnou pre Setchiho.

Ramzes čakal, aká bude reakcia na jeho kroky. Nebola nijaká. Apatický Veset sa nevedel spamätať z ohromenia. Vezír, ministerský predseda, ktorého si zavolať k sebe, poslušne si vypočul smernice veličenstva a hneď ich začal plniť.

Ramzes sa nepripojil ani k mladíckemu nadšeniu Ameniho, ani k uveličenej spokojnosti Romeho. Nepriatelia prekvapení rýchlosťou jeho konania neboli ani zlikvidovaní, ani porazení, nevedeli sa však hneď spamätať a snažili sa chytiť druhý dych. Faraón by dal prednosť otvorenému boju, a nie tajným spojenectvám, no to bolo len detinské želanie.

Každý večer krátko pred západom slnka sa prechádzal alejami záhrady, kde asi dvadsať záhradníkov polievalo záhony kvetov a prinášalo k stromom na noc vodu. Po ľavici ho sprevádzal Strážca, žltý pes s belasým obojkom, a po pravici pružne kráčal Zabijak, obrovský lev. Pred vchodom do záhrady sedel pod klenbou viniča Sardínčan Serramanna, veliteľ osobnej stráže veličenstva pripravený zasiahnuť pri najmenšom náznaku nebezpečenstva.

Ramzes mal veľmi rád sykomory, granátovníky, figovníky a iné stromy, ktoré robili zo záhrady raj, kde si duša vždy odpočinula. Nemohol by byť z celého Egypta takýto prístav pokoja, kde by rozličné stromy a rastliny žili v harmónii?

V ten večer Ramzes zasadil malú sykomoru, navštívil okolo jej kmeňa zem a starostlivo ju polial.

„Veličenstvo musí počkať štvrt'hodinu a poliať stromček vodou z krčaha, takmer kvapku po kvapke.“

Tieto slová vyriekol záhradník neurčitého veku. Na šiji mal stopu po veľkom vrede, následok po rúčkach váhadiel, na ktorých sa nosili ťažké nádoby z pálenej hliny naplnené vodou.

„Múdra rada,“ uznal Ramzes, „ako sa voláš?“

„Nedžem.“

„»Krotký«... Si ženatý?“

„Zasnúbil som sa s touto záhradou, týmito rastlinami a kvetmi, to je moja rodina, moji predkovia a moje potomstvo. Sykomora, ktorú ste zasadili, vás prežije, aj keby ste ešte žili ako mudrci stodesať rokov.“

„Pochybuješ o tom?“ usmial sa Ramzes.

„Nie je ľahké byť kráľom a zostať aj múdrym. Ľudia sú skazení a prefíkaní.“

„Patíš k tým, ktorých vôbec nemáš rád, vari si iný ako oni?“

„To sa neodvážim tvrdiť, veličenstvo.“

„Máš svojich žiakov?“

„To nie je moja úloha, ale poslanie správcu záhradníkov.“

„Je lepší ako ty?“

„To nemôžem vedieť. Nikdy sem nepríde.“

„Myslíš si, že je dosť stromov v Egypte?“

„Tých nikdy nebude dosť.“

„Aj ja si to myslím.“

„Strom je absolútny dar,“ povedal záhradník. „Živý dáva tieň, kvety a plody, mŕtvy - drevo. Vďaka nemu jeme, stavíme a vy-

chutnávame chvíle šťastia, keď nás ovieva príjemný severný vietor pod klenbou zeleného lístia. Snívam o krajine stromov, kde by žili len vtáky a tí, čo vstali z mŕtvych.“

„Mám v úmysle vysadiť veľa stromov vo všetkých provinciách,“ povedal Ramzes. „Na každom mieste v každej dedine by mali poskytovať tieň, kde by sa stretávali starí s mladými, ktorí by počúvali ich slová a príbehy.“

„Nech sú vám bohovia naklonení, veličenstvo, lepší vládny program si neviem predstaviť.“

„Pomôžeš mi ho uskutočniť?“

„Ja, lenže...“

„Kancelárie ministerstva poľnohospodárstva sa hmýria usilovnými a vzdelanými pisármi, potrebujem však človeka, ktorý má rád prírodu, pozná jej tajomstvá, aby im mohol dávať správne smernice.“

„Som iba záhradník, veličenstvo, iba...“

„Bude z teba dobrý minister poľnohospodárstva. Príd' zajtra do paláca a prihlás sa u Ameniho, bude o všetkom informovaný a pomôže ti ujať sa nových funkcií.“

Ramzes odišiel a nechal prekvapeného Nedžema, ktorý sa nemohol na slovo. Vzadu v záhrade medzi dvoma figovníkmi sa kráľovi zamarilo, že zbadal štíhlu a bielu postavu. Že by sa na tomto čarovnom mieste zjavila bohyňa?

Poponáhlal sa k nej.

Postava sa nepohla.

V jemnom svetle zapadajúceho slnka sa leskli čierne vlasy a dlhé biele šaty. Ako môže byť žena taká krásna a súčasne neprístupná i prítiažlivá?

„Nefertari...“

Vrhla sa k nemu a schúlila sa mu v náručí.

„Podarilo sa mi uniknúť,“ priznala sa, „na večernom lutnovom koncerte ma bude zastupovať tvoja matka. Zabudol si na mňa?“

„Tvoje ústa sú lotosový kvet a tvoje pery očarujúce, no šialene túžim po ich bozku.“

Z ich bozku vyvrel prameň mladosti, pevne objatí splynuli v jednu bytosť a odovzdávajúc sa jeden druhému sa v nich prebúdzali nové životné sily.

„Som voľný vták, ktorý sa dá chytiť do osídel tvojich vlasov,“ povedal Ramzes, „ukážeš mi záhradu s tisícimi kvetmi, ktorých vône ma opoja.“

Nefertari si rozpustila vlasy, Ramzes uvoľnil pútka ľanových šiat na Nefertariných pleciach. Za teplého letného večera, vonného a pokojného sa spojili.

15. kapitola

Prvé slnečné lúče prebudili Ramzesa. Pohladkal pôvabný chrbát ešte driemajúcej Nefertari a pobožkal ju na krk. So zavretými očami ho objala a privinula sa k jeho mocnému telu.

„Som šťastná.“

„Nefertari, ty si stelesnenie šťastia.“

„Nikdy sa neodlúčme na taký dlhý čas.“

„Ani ty, ani ja nemáme na výber.“

Ramzes ju mocne privinul k sebe.

„Neodpovedal si mi...“

„Preto som ti neodpovedal, lebo poznáš odpoveď. Si veľká kráľovská manželka a ja som faraón. Tejto realite neujdeme ani v najtajnejších snoch.“

Ramzes vstal a pristúpil k oknu, odkiaľ pozoroval vesetské lúky zelenajúce sa v lúčoch letného slnka.

„Lúbim ťa, Nefertari, no manželský zväzok ma spája aj s krajinou. Túto zem musím zveľaďovať a dosiahnuť jej rozkvet. Keď ma zavolá jej hlas, nesmiem zostať hluchý.“

„Až toľko práce ťa čaká?“

„Myslel som si, že budem vládnuť pokojnej krajine, no zabudol som, že v nej žijú ľudia. Stačí im niekoľko týždňov, aby zradili zákon Maat a zničili dielo môjho otca a jeho predkov. Harmónia je najkrehkejší poklad zo všetkých pokladov. Keby som povolil v bdelosti, zlo a tma by sa zmocnili krajiny.“

Aj Nefertari vstala z postele a nahá sa privinula k Ramzesovi. Stačil ten dotyk vonného tela, aby si uvedomil, aká je ich jednota úplná.

Niekoľko nervózne zaklopal na dvere, dvere izby sa hneď otvorili a dovnútra sa vrátil Amen s rozstrapatenými vlasmi, no len čo zbadal kráľovnú, otočil sa k nej chrbtom.

„Je to vážne, Ramzes, veľmi vážne!“

„Až natoľko, že si ma musel tak zavčasu vyrušiť?“

„Pod', nesmieme stratiť ani okamih.“

„To mi nedovolíš ani sa umyť a naraňajkovať?“

„Dnes ráno nie.“

Ramzes vzal vážne Amenihu slová, pretože inak pokojný pisár bol úplne vyvedený z miery.

Faraón poháňal dva kone zapriahnuté do voza nasledovaný ďalším vozom, v ktorom sedel Serramanna s jedným lukostrelcom. Hoci rýchla jazda Amenimu nerobila dobre, bol spokojný, že sa Ramzes tak ponáhl'a. Zastali pred jednou bránou karnackých hradieb, zoskočili na zem a prečítali hieroglyfy na stéle, ktoré každý, čo vedel ako-tak čítať, mohol rozlúštiť.

„Pozri sa,“ povedal Amení, „prečítaj si tretí riadok!“

Znak skladajúci sa z troch zvieračích kožík, vyjadrujúci myšlienku „narodenia“ a označujúci Ramzesa za „Syna svetla“, bol zle vyrytý. V dôsledku tejto chyby stratil svoju ochrannú silu a zraňoval faraónovu tajomnú bytosť.

„Overil som si to,“ pokračoval Amení zdrvený, „ten istý omyl sa zopakoval na všetkých podstavcoch sôch a stél. Ramzes, to je zlomyseľnosť!“

„Kto to urobil?“

„Veľkňaz Amonovho chrámu a jeho sochári; oni dostali za úlohu vytesať posolstvá o tvojej korunovácii! Keby si to nevidel na vlastné oči, neuveril by si mi.“

Keby hlavný zmysel nápisu nezmenil, malo by to vážne následky.

„Zvolaj sochárov,“ prikázal Ramzes, „a zariad' opravu hieroglyfov.“

„Nepoženieš vinníkov pred súd?“

„Poslúchli iba rozkazy.“

„Veľkňaz Amonovho chrámu je chorý, preto ti nemohol vzdať poctu.“

„Zoženieš dôkazy proti nemu?“

„Jeho vina je očividná!“

„Na také očividnosti sa nemôžeš spoliehať, Ameni!“

„Nepotresceš ho? Nech je akokoľvek bohatý, je tvojím služobníkom.“

„Priprav podrobnú správu o jeho majetku.“

Rome bol spokojný so svojou novou funkciou. Len čo vymenoval spoľahlivých a prísnych ľudí, pokiaľ ide o hygienu, aby udržiavali čistotu v paláci, venoval sa kráľovskému zverincu, do ktorého patrili tri mačky, dve gazely, hyena a dva žeriavy.

Jediné zviera unikalo jeho kontrole: faraónov Strážca, žltý pes, ktorý si zvykol každý deň uloviť jednu rybu z kráľovského jazierka. Keďže sa táto scéna odohrávala pod ochranou Ramzesovho leva, nedalo sa tomu zabrániť.

Včas ráno pomohol Rome Amenimu odniesť ťažkú truhlicu s papyrusmi. Kde sa brala sila v tomto cintľavom pisárovi, ktorý málo jedol a v noci spal iba tri-štyri hodiny? Neúnavný trávil väčšinu času v kancelárii zapratanej spismi a nikdy nedal najavo ani len náznak vyčerpanosti.

Ameni sa zavrel s Ramzesom v kancelárii a Rome zatiaľ robil každodennú kontrolu kuchyne; nezáviselo faraónovo zdravie a teda i zdravie celej krajiny od kvality jeho stravy?

Ameni rozprestrel niekoľko papyrusov na nízkych stoloch.

„Tu sú výsledky môjho pátrania,“ vyhlásil s istou hrdosťou.

„Bolo to ťažké?“

„Aj áno, aj nie. Administratívni pracovníci karnackého chrámu neboli nadšení mojou návštevou a mojimi otázkami, no neodvážili sa mi zabrániť v overovaní ich odpovedí.“

„Je Karnak veľmi bohatý?“

„To teda je: má osemdesiat tisíc zamestnancov, štyridsaťšesť stavenísk na vidieku, ktoré závisia od chrámu, štyristo päťdesiat záhrad, sádov a viníc, štyristo dvadsaťtisíc kusov dobytká, deväťdesiat lodí a šesťdesiatpäť usadlostí rozličnej veľkosti, ktoré pracujú na najväčšiu svätyňu Egypta. Jej veľkňaz vládne ozajstnej armáde písačov a roľníkov. Okrem toho, ak zrátame dohromady všetok majetok boha Amona, teda jeho duchovenstva, dostaneme šesť miliónov kusov hovädzieho dobytká, šesť miliónov kôz, dvanásť miliónov oslov, osem miliónov mulíc a milióny kusov domácej hydiny.“

„Amon je boh víťazstiev a ochranca ríše.“

„To nikto nepopiera, ale jeho kňazi sú len ľudia. Keď niekto spravuje také veľké bohatstvo, ľahko sa stane obeťou veľkého pokušenia. Nemal som čas pokračovať ďalej vo vyšetrovaní, som však znepokojený.“

„Aký bol skutočný dôvod?“

„Vysokopostavení ľudia vo Vesete netrpezlivo čakajú, kedy kráľovský pár odíde na Sever. Inými slovami, veličenstvo ich znepokojuje a kazí im zvyčajnú hru. Žiadajú ťa, aby si obohacoval Karnak a nechal ho rozrastať sa ako štát v štáte, až by sa Amonov veľkňaz nakoniec vyhlásil za kráľa Juhu a odtrhol sa od Severu.“

„To by bol zánik Egypta, Ameni.“

„A bieda celého národa.“

„Potrebujem konkrétne dôkazy, dokázanú spreneveru. Ak zasiahnem proti veľkňazovi, nesmiem sa dopustiť nijakého omylu.“

„Postarám sa o to.“

Serramannom zmietal nepokoj. Od pokusu Menelaových Grékov spáchať atentát na Ramzesa v Mennoferi vedel, že je Ramzesov život ohrozený. Hoci barbari odišli z Egypta, nebezpečenstvo zostalo.

Hneď všetko skontroloval, čo pokladal za slabé miesta vesetského paláca, generálny štáb armády, veliteľstvo polície a kasárne elitných jednotiek. Keby vypukla vzburá, vznikla by na týchto miestach. Sardínčan, starý pirát, sa spoliehal iba na svoj inštinkt; nedôveroval nikomu, bez ohľadu či to bol vysoký dôstojník alebo obyčajný vojak. Neraz zostal iba preto nažive, že udel prvý aj vtedy, keď protivník vystupoval ako jeho priateľ.

Hoci bol Serramanna chlap ako hora, pohyboval sa ani mačka. Rád pozoroval ľudí z úkrytu a prekvapoval ich pri rozhovore. Aj v najväčšej horúčave mal Sardínčan vždy na sebe kovové brnenie, na opasku mu visela dýka a krátky meč s veľmi ostrým hrotom. Kučeravé bokombrady a fúzy dodávali jeho veľkej tvári hrozivý výzor, čo vedel vždy využiť.

Dôstojníci z povolania, zväčša synovia z bohatých rodín, ho nenávideli a nevedeli pochopiť, prečo si Ramzes vybral za veliteľa osobnej stráže takého grobiana. Serramanna na to nedbal, nezáležalo mu na tom, či je obľúbený, lebo od toho nezáviselo, či je niekto dobrý vojak schopný slúžiť dobrému veliteľovi.

A Ramzes bol dobrý veliteľ, kapitán veľkej lode, na ktorej plavba bude nebezpečná a vzrušujúca.

Slovom, všetko, po čom túžil sardínsky pirát, mu akoby spadlo z neba a bol rozhodnutý udržať si to. Nádherná vila, rozkošné Egyptanky s guľatými prsníkmi ako rajske jablká a vynikajúca strava mu nestačili. Nič mu nemohlo nahradiť krvavé zápasy, v ktorých sa človek musel prejaviť ako chlap.

Palácová stráž sa obnovovala tri razy mesačne, prvého, jedenásteho a dvadsiateho prvého. Vojaci dostávali víno, mäso, koláče a žold v naturáliách. Po každej zmene si Serramanna dôkladne prezeral svojich vojakov, prenikavo si ich premeriaval a posielal ich na stanovištia. Aj najmenšie porušenie disciplíny, akákoľvek nedbalosť sa skončili palicovaním a okamžitým prepustením zo stráže.

Sardínčan pomaly prechádzal pred vojakmi nastúpenými v jednom rade. Zastavil sa pred mladým blondínom, ktorý vyzeral nervózny.

„Odkiaľ si?“

„Z dediny v Delte, pán veliteľ.“

„Aká je tvoja obľúbená zbraň?“

„Meč.“

„Glgni si trochu, musíš sa uvoľniť.“

Serramanna podal blondínovi fľašku s anízovým vínom. Odpil si dva dúšky.

„Budeš strážiť pred vchodom na chodbe vedúcej do kráľovej kancelárie a nikomu nedovolíš do nej vstúpiť v posledných hodinách noci.“

„Rozkaz, pán veliteľ!“

Serramanna skontroloval sečné a bodné zbrane, upozornil na zlé držanie tela, upravil uniformy a prehodil zopár slov s ďalšími vojakmi.

Potom každý odišiel na svoje stanovište.

Architekt paláca navrhol vysoké okná tak, aby zabezpečili cirkulovanie vzduchu, ktorý osviežoval chodby za horúcich letných nocí.

Všade vládlo ticho.

Zvonku sa ozýval ľúbostný spev páriacich sa žiab.

Serramanna sa nehlučne zakrádal po dlaždiciach smerom k chodbe vedúcej do Ramzesovej kancelárie. Tak ako to predpokladal, blondín nebol na svojom mieste.

Nestál na stráž, ale pokúšal sa uvoľniť závoru brániacu vstup do kancelárie. Sardínčan ho schmatol širokou labou za krk a zodvihol ho.

„Pozrime ho, Grék! Len Grék sa mohol napit' anízového vína a nezaodfhať pritom. Ku komu patíš, chlapče? Nechal ťa tu Menelaos alebo tu máme nové sprisahanie? Odpovedz!“

Blondín sa niekoľkokrát zašklbal, no nevyšlo z neho ani slovo.

Len čo Serramanna pocítil, ako vojak ochabuje, položil ho na dlážku, kde sa rozvalil ako handrová bábika. Sardínčan mu nechtiac dolámal krčné stavce.

16. kapitola

Serramanna nevedel podávať písomné hlásenia, oznámil skutočnosti Amenimu, ten ich napísal na papyrus a hneď informoval Ramzesa. Nikto nepoznal Gréka, ktorého prijali do služby pre jeho fyzickú zdatnosť. Jeho brutálna smrť neumožnila faraónovi dozvedieť sa, kto si ho najal, no nič nevyčítal Sardínčanovi, ktorého bdelosť veľmi potreboval.

Tentoraz to neboli úklady o Ramzesov život, ale pokus dostať sa do jeho kancelárie, k štátnym tajomstvám. Čo iné tam mohol hľadať ten Grék, ak nie dôverné dokumenty a informácie, týkajúce sa mechanizmu vládnutia v krajine?

Menelaov pokus usmrtiť Ramzesa bol iba aktom pomsty, no táto zmarená krádež dokumentov bola oveľa podozrivejšia. Kto poslal toho Gréka, zahaleného tajomstvom, s úmyslom čeliť faraónovým opatreniam a krokom. Bol to iste Šenar, sklamaný brat, ktorý po korunovácii nevyvíjal nijakú činnosť a neozýval sa. Neskrýval pod touto maskou podzemnú aktivitu oveľa šikovnejšie než predtým?

Rome sa poklonil pred kráľom.

„Veličenstvo, prišiel váš návštevník.“

„Zaved' ho do besiedky v záhrade.“

Ramzes mal na sebe jednoduché biele rúcho a na pravom zápästí jediný šperk - zlatý náramok. Na chvíľu sa sústredil, lebo si uvedomoval dôležitosť tohto stretnutia, od ktorého veľmi závisel osud Egypta.

V záhrade dal kráľ postaviť nádhernú besiedku z dreva v tieni smutnej vrb. Na nízkom stole ležali strapce hrozna s ružovými bobuľami a čerstvé figy, v džbánach ľahké pivo, ideálny nápoj vo veľkých horúčavách.

Veľkňaz karnackého Amona sedel obložený poduškami v pohodlnom kresle a pred sebou mal stolček, na ktorý si mohol vyložiť nohy. Parochňa, ľanové rúcho, veľký náhrdelník z perál a lazuritu na hrudi i strieborné náramky mu dodávali vznešený výzor.

Len čo veľkňaz zbadal panovníka, vstal a poklonil sa.

„Vyhovuje vám toto miesto?“

„Ďakujem, veličenstvo, že ste ma tu prijali, toto príjemné prostredie je veľmi vhodné pre moje zdravie.“

„Ako sa cítite?“

„Už nie som mládenec, a neviem sa s tým zmieriť.“

„Už som si robil starosti, že vás neuvidím.“

„To ste si nemuseli, veličenstvo. Istý čas by som nemal vychádzať z izby, no dúfal som, že vás navštívim spolu s vezírmí z Juhu a Severu a s núbijským miestokráľom.“

„To by bola celá delegácia! Vari odmietli váš návrh?“

„Najprv súhlasili, no potom si to rozmysleli.“

„Prečo zmenili názor?“

„Sú to vysokí hodnostári... Nechceli znepokojiť veličenstvo. Ľutujem, že nie sú tu so mnou, v ich prítomnosti by moje slová mali väčšiu váhu.“

„Ak sú to správne slová, nemusíte mať nijaké obavy.“

„Neviem, či ich budete za také pokladať.“

„Ako služobník bohyne Maat rozhodnem o tom.“

„Som znepokojený, vaše veličenstvo.“

„Môžem vám pomôcť rozptýliť vaše obavy?“

„Zisťovali ste majetkovú situáciu Karnaku.“

„Aj som ju zistil.“

„Čo si o nej myslíte?“

„Že ste vynikajúci správca.“

„Je to výčitka?“

„Vôbec nie. Neučili nás naši predkovia, že s duchovnou silou sa spája blahobyť celého národa? Faraón obdaril Karnak bohatstvom a vy ste ho zveľadili.“

„No v tóne vášho hlasu počujem výčitku.“

„Je to len rozpačitosť, nič viac. Čo keby sme sa pozreli na príčiny vášho znepokojenia?“

„Povráva sa, že sláva a bohatstvo Karnaku hádžu tieň na veličenstvo a že by ste preto chceli svoju priazeň rozdeliť medzi ostatné chrámy.“

„Kto si to myslí?“

„Sú to chýry...“

„Pripisujete im až takú dôležitosť?“

„Nemožno ich ignorovať, keď neprestávajú.“

„A vy si o nich čo myslíte?“

„Aby veličenstvo nič nemenilo na danom stave a že by bolo rozumné pokračovať v politike vášho otca.“

„Žiaľ, nevládol dosť dlho, aby uskutočnil všetky potrebné reformy.“

„Karnak nepotrebuje nijaké reformy.“

„Ja mám iný názor.“

„Potom bolo moje znepokojenie oprávnené.“

„A malo by byť aj moje?“

„Ne... nerozumiem vám!“

„Je ešte Amonov veľkňaz faraónovým verným služobníkom?“

Kňaz sa nepozrel Ramzesovi do očí. Aby sa upokojil, zjedol Figu a odpil si trochu piva. Panovníkova bezprostrednosť bola v ostrom kontraste s rafinovanou eleganciou jeho spoločníka, ktorý nebol zvyknutý na také otvorené útoky. Kráľ nenaliehal na odpoveď a dal čas veľkňazovi, aby si vydýchol a spamätal sa.

„Prečo o tom pochybujete, veličenstvo?“

„Pre kontrolu, ktorú urobil Ameni.“

Veľkňaz sa začervenal.

„Ten krpatý pisár, ten zvedavec, ten potkan, ten...“

„Ameni je môj priateľ a jeho jedinou túžbou je slúžiť Egyptu. Nestrpím nijakú urážku jeho povesti, nech by vyšla z úst kohokoľvek.“

Hodnostár zabľabotal:

„Prepáčte, veličenstvo, no jeho metódy...“

„Bol násilnícky?“

„Nie, ale je horší ako šakal požierajúci korisť!“

„Svedomite si vykonáva prácu a všimne si každý detail.“

„Čo mi vyčítate?“

Ramzes sa uprene zadíval veľkňazovi do očí.

„Vy to neviete?“

Hodnostár opäť odvrátil pohľad.

„Nepatria všetky pozemky faraónovi?“ spýtal sa Ramzes.

„Tak to káže závet bohov.“

„Lenže kráľ má právo dávať polia správnym, múdрым a statočným ľuďom, ktorí si zaslúžia mať ich v držbe.“

„Tak to káže zvyk.“

„Má Amonov kňaz právo konať ako faraón?“

„Je jeho splnomocnencom a zástupcom v Karnaku.“

„Nezašli ste príďaleko v tých právomociach?“

„Nevidím...“

„Dali ste pozemky jednotlivcom, ktorí sú vám zaviazaní, dali ste ich predovšetkým vojakom, ktorých lojalita voči mne bude zajtra veľmi pochybná. Budete vari potrebovať vojsko na obranu svojich majetkov?“

„Je to náhodná zhoda okolností, veličenstvo! Hádám si len nemyslíte?“

„V troch mestách sú tri najväčšie chrámy krajiny: Heliopolis je sväté mesto boha Re, tvorivé svetlo; Mennofer, mesto boha Ptah, stvoriteľa slova a učiteľa remesiel; Veset mesto boha Amona, skrytého princípu, ktorého skutočnú podobu nikto nepozná. Môj

otec dbal o to, aby bola rovnováha medzi tromi silami, týmito božstvami. Vy ste svojou politikou porušili túto harmóniu. Veset je predimenzovaný a márnomyseľný.“

„Veličenstvo! Neurážate boha Amona?“

„Zhováram sa s jeho veľkňazom a prikazujem mu, aby skoncoval so všetkou svetskou činnosťou a venoval sa meditovaniu a vykonávaniu rituálov.“

Hodnostár s námahou vstal z kresla.

„Veľmi dobre viete, že to nie je možné.“

„Prečo?“

„Moja funkcia je rovnako duchovná ako i administratívna, tak ako aj vaša!“

„Karnak patrí faraónovi.“

„To nikto nepopiera, kto však bude spravovať majetky?“

„Odborník, ktorého vymenujem.“

„To rozloží celú našu hierarchiu! Nedopustíte sa tohto omylu, veličenstvo. Ak položíte na lopatky Amonovo duchovenstvo, spôsobí vám to nenahraditeľné škody.“

„Je to vyhrážka?“

„Len rada skúseného muža mladému panovníkovi.“

„Nazdávate sa, že ju poslúchnem?“

„Vládnúť je ťažké umenie, ktoré si vyžaduje mnohé spojenecké zväzky, a k nim patria aj Amonovi kňazi. Prirodzene, uposlúchnem akékoľvek vaše príkazy, lebo som stále vaším verným služobníkom.“

Hoci bol veľkňaz zjavne unavený, vystupoval sebaisto.

„Nerozpútajte zbytočnú vojnu, veličenstvo, mohli by ste v nej veľa stratiť. Len čo vás prejde opojenie z moci, uvažujte rozumne a nerobte veľké zmeny. Bohovia neznášajú výstrelky. Spomeňte si, ako úboho sa správal k Vesetu Achenaton.“

„Dobre ste si rozhodili svoje siete, ale sokol ich pretrhne svojím zobákom.“

„Je to zbytočne vynaložená energia! Vaše miesto je v Mennoferi, a nie tu. Egypt potrebuje vašu silu na obranu proti barbarom, ktorí nemyslia na nič iné, len ako nás obsadiť. Nechajte ma vládnuť v tomto kraji a budete mať moju podporu.“

„Porozmýšľam nad tým.“

Veľkňaz sa zasmial.

„Nie ste len nespútaný, ale aj inteligentný, Ramzes, bude z vás veľký faraón.“

17. kapitola

Každý vznešený Vesetčan myslel iba na to, ako sa stretnúť s kráľom a presvedčiť ho, aby mu ponechal všetky dosiahnuté výhody. Zoči-voči nepredvídateľnému panovníkovi, ktorý nebol spätý s nijakým klanom, aj tí najvplyvnejší dvorania sa mohli dočkať nepríjemného prekvapenia. No najprv každý musel prekonať prekážku, Ameniho, kráľovho osobného tajomníka, ktorý rozdeľoval prijatia po kvapkách a nemilosrdne vyrad'oval dotieravcov. A čo prekážka stelesnená v Sardínčanovi Serramannovi, ktorý nikomu nedovolil prísť k faraónovi, kým neskontroloval, či návštevník nemá pri sebe zbraň alebo nejaký podozrivý predmet?

V to ráno Ramzes odmietol všetkých uchádzačov o audienciu, dokonca i správcov vodných hrádzí, ktorých Ameni odporúčal, no sám sa im musel venovať. Kráľ sa poradil s veľkou kráľovskou manželkou.

Manželia sedeli na kraji bazéna, kde sa práve okúpali, a vystavovali nahé telá slnečným lúčom dopadajúcim na nich cez lístie sykomor a vychutnávali krásu palácových záhrad. Nedžem, povýšený na ministra poľnohospodárstva, sa i naďalej o ne svedomito staral.

„Pred chvíľou som sa zhováral s veľkňazom boha Amona,“ začal Ramzes.

„Nedá sa vyliečiť z nenávisti k tebe?“

„Nedá. Alebo prijmem jeho stanovisko, alebo mu vnútim svoje.“

„Čo navrhuje?“

„Aby si Karnak ponechal nadvládu nad ostatnými egyptskými chrámami, aby vládol nad Juhom a ja nad Severom.“

„To nemôžeš prijať.“

Ramzes začudovane pozrel na Nefertari.

„Čakal som, že mi budeš odporúčať umiernenosť!“

„Keď umiernenosť vedie k zruinovaniu krajiny, stáva sa zlom. Amonov veľkňaz sa postaví na čelo nespokojencov a presadí svoju autoritu na úkor faraónovej autority.“

„Nebojím sa pustiť do boja, ale...“

„Bojíš sa, že by si konal len vo svoj prospech?“

Ramzes pozoroval svoj odraz na belasej hladine.

„Čítaš moje myšlienky.“

„Nie som tvoja žena?“

„Nefertari, čo odpovieš na túto otázku?“

„Nijaká ľudská telesná schránka nie je dost veľká, aby obsiahla faraónovu bytosť. Ty si stelesnením šľachetnosti, nadšenia a sily a tieto zbrane používaš na to, aby si sa dostal na výšku svojej funkcie, ktorá sa zmocnila tvojho života.“

„Pustil som sa zlou cestou?“

„To, čo rozdeľuje, je zlé, a veľkňaz sa rozhodol pre rozdelenie, lebo by mal z toho prospech. Ty ako faraón mu nesmieš prenechať ani piad' zeme.“

Ramzes si položil hlavu na prsník Nefertari, ktorá mu hladkala vlasy. Lastovičky za hodvábneho šuchotu krídel krúžili nad kráľovským párom.

Hlasy hádajúcich sa ľudí pred vchodom do záhrady narušili jeho pokoj. Nejaká žena sa dohadovala so strážcami a čoraz väčšími kričala.

Ramzes si ovinul zásteru okolo bokov a pustil sa k skupinke.

„Čo sa tu robí?“

Stráže sa rozostúpili a faraón uvidel úchvatnú a pôvabnú krásavicu Iset.

„Veličenstvo!“ skríkla, „dovoľ, aby som sa mohla porozprávať s tebou!“

„Kto ti to nechce dovoliť?“

„Tvoja polícia, tvoji vojaci, tvoj tajomník, tvoj...“

„Pod' so mnou.“

„Chlapček skrytý za matkou odstúpil na krok od nej.“

„Ramzes, to je tvoj syn!“

„Cha!“

Ramzes vzal chlapca do náručia a zodvihol ho nad hlavu. Vystrašené chlapča sa rozplakalo.

„Je veľmi bojazlivý,“ povedala Iset.

Kráľ si posadil chlapca na plecia, ten sa hneď prestal báť a začal sa smiať.

„Štyri roky... Môj syn má štyri roky! Jeho vychovávateľ je s ním spokojný?“

„Vraví, že je veľmi vážny. Cha sa málo hrá a najradšej lúšti hieroglyfy. Už pozná veľa slov a niektoré z nich vie aj napísať.“

„Bude pisár skôr ako ja! Chod' sa osviežiť, ja ho budem učiť plávať.“

„Ona... Nefertari je tu?“

„Pravdaže.“

„Prečo sa musím aj desaťkrát dobýjať do paláca, prečo ma držíš bokom ako cudzieho človeka? Nebyť mňa, bol by si mŕtvý!“

„Ako to myslíš?“

„Nedostal si list odo mňa, v ktorom som ťa upozornila, že sa chystá proti tebe sprisahanie?“

„O čom to rozprávaš?“

Iset sklonila hlavu.

„Počas niekoľkých bolestných nocí som naozaj trpela, že som sama a že ťa nemám. No nikdy som ťa neprestala ľúbiť a odmietla som sa pripojiť k členom tvojej vlastnej rodiny, ktorí sa rozhodli ublížiť ti.“

„Nedostal som tvoje posolstvo.“

Iset zbledla.

„Takže si si myslel, že i ja patrím k tvojim nepriateľom?“

„A nemal som pravdu?“

„Nemal! Prisahám na meno faraóna, že som ťa nezhadil!“

„Prečo by som ti to mal veriť?“

Iset chytila Ramzesa za rameno.

„Ako by som ti mohla klamať?“

Iset zbadala Nefertari.

Krása Ramzesovej manželky jej vyrazila dych. Nielen dokonalosť telesných tvarov očarila človeka, ale aj svetlo vyžarujúce z nej prinášalo potešenie a dopredu vylučovalo akúkoľvek kritiku na ňu. Nefertari bola naozaj veľká kráľovská manželka, s ktorou nijaká iná žena nemohla súperiť.

Iset nepocítila ani náznak žiarlivosti. Nefertari žiarila ako letná obloha a jej vznešenosť vzbudzovala rešpekt.

„Iset, som rada, že vás vidím.“

Druhá manželka sa poklonila.

„Nie, prosím vás... Okúpte sa, je veľmi teplo.“

Iset nerátala s takýmto prijatím. Bola prekvapená, no nezdráhala sa, zhodila zo seba šaty a nahá ako Nefertari sa pohrúžila do belasej vody bazénu.

Ramzes sa díval, ako plávajú dve ženy, ktoré ľúbi. Ako môže súčasne prežívať také dva rozdielne city, intenzívne a úprimné? Nefertari je veľká láska jeho života, mimoriadna žena, kráľovná. Nijaké skúšky ani pohromy nezoslabia spaľujúcu vášeň, kým budú žiť. Krásavica Iset bola stelesnením túžby, bezstarostnosti, pôvabu a bláznivej rozkoše. Napriek tomu klamala a zúčastnila sa na sprisahaní proti nemu. Nemohol nič iné urobiť, len ju potrestať.

„Je to pravda, že som tvoj syn?“ spýtal sa slabým hláskom Cha.

„Áno, je to pravda.“

„Syn sa hieroglyfom napíše ako káčer.“

„Vieš ho nakresliť?“

Končekom ukazováka chlapča veľmi starostlivo nakreslilo do piesku aleje celkom vydarenú podobu káčera.

„A vieš, ako sa napíše faraón?“

Cha načrtol pôdorys domu a potom stĺp.

„Dom znamená ochranu a stĺp veľkosť: »veľký dom«, a to je aj význam slova faraón. Vieš, prečo ma takto volajú?“

„Lebo si väčší ako celý svet a bývaš vo veľkom dome.“

„Máš pravdu, syn môj, lenže tento dom je celý Egypt a každý jeho obyvateľ musí mať v ňom vlastný domov.“

„Naučíš ma aj ďalšie hieroglyfy?“

„Nebudeš sa radšej hrať?“

Chlapec sa nadurdil.

„Naučím.“

Cha sa zasmial.

Kráľ ukazovákom nakreslil kruh a bod v jeho strede.

„To je slnko,“ začal vysvetľovať. „Volá sa Re, jeho meno sa skladá z úst a ruky, pretože je sloveso a činnosť. Teraz ho nakresli ty.“

Chlapec s radosťou kreslil jedno slnko za druhým, až nakoniec mali blízko k dokonalému kruhu. Keď Iset s Nefertari vyšli z vody, boli prekvapené jeho kresbami.

„Je mimoriadne nadaný!“ konštatovala kráľovná.

„Mám dokonca z toho strach,“ priznala sa Iset. „Aj vychovávateľ je z neho celý vylakaný.“

„Nemá byť prečo,“ ozval sa Ramzes, „nech môj syn bez ohľadu na svoj vek ide vlastnou cestou. Možno ho osud pripravuje, aby sa stal mojim následníkom. Táto predčasná vyspelosť je dar bohov, rešpektujme a nebrzdíme ju. Počkajte tu na mňa.“

Kráľ odišiel zo záhrady a vkročil do paláca.

Malý Cha s natiahnutým prstekom sa rozplakal.

„Môžem ho vziať do náručia?“ spýtala sa Nefertari Iset.

„Áno... pravdaže.“

Chlapec sa takmer hneď upokojil. Nefertari pozerala na neho s nekonečnou nehou. Iset sa odvážila položiť otázku, ktorá jej nedala pokoj.

„Napriek nešťastiu, ktoré vás postihlo, rátate s tým, že budete mať dieťa?“

„Myslím si, že som tehotná.“

„Ach... Nech vám tentoraz bohovia pomôžu šťastne porodiť!“

„Ďakujem za vaše slová, iste mi pomôžu pri pôrode.“

Iset skryla svoj zmätok. Nič nemala proti tomu, že je Nefertari kráľovná a ani jej nezávidela, že je veľká kráľovská manželka so všetkými povinnosťami a starosťami. Krásna Iset by však chcela byť matkou mnohých Ramzesových detí, rodičkou, ktorú by si kráľ celý svoj život vážil. Nateraz bola ženou, ktorá mu porodila prvého syna, ale ak sa Nefertari stane matkou chlapca, Cha sa zrejme dostane do úzadia.

Ramzes sa vrátil s malou tabuľkou na písanie, s dvoma kalamárikmi s čiernym a červeným atramentom a s tromi malými štetcami. Keď ich dal synovi, Chaovi sa rozžiarila tvár a pritisol si vzácné predmety na hrud’.

„Mám ťa rád, otecko!“

Po odchode Iset so synom Ramzes povedal manželke, čo si myslí.

„Som presvedčený, že sa Iset zúčastnila na sprisahaní proti mne.“

„Spýtal si sa jej na to?“

„Priznala sa, že bola na mňa nahnevaná, no tvrdí, že ma upozornila o chystanom útoku. Jej list som však nedostal.“

„Prečo jej neveríš?“

„Mám dojem, že klame a že mi neodpustila, že som si ťa vybral za veľkú kráľovskú manželku.“

„Mýliš sa.“

„Za chybu ju musí stihnúť trest.“

„Za akú chybu? Faraón nemôže trestať na základe nejakých nejasných dojmov. Iset ti porodila syna, nechce ti zle. Zabudni na jej chybu, ak sa nejakej dopustila, a nemysli na nijaký trest.“

18. kapitola

Setauovo oblečenie budilo pozornosť medzi vyobliekanými dvoranmi a pisármi v paláci; jeho hrubý oblek z antilopej kože, podobný zimnej tunike, bol napustený liečivými odvarmi, ktoré pôsobili ako protijed na hadie uštipnutie. Keď Setaua nejaký plaz uštipol, vyzliekol si oblek, namočil ho do vody a získal z neho liek.

„Nie sme na púšti,“ povedal Ramzes, „tu nepotrebuješ túto chodiacu lekárňu.“

„Toto miesto je nebezpečnejšie ako najzapadlejšia časť núbijskej púšte. Hady a škorpióny majú inú podobu, ale sa to tu nimi hmýri. Si pripravený?“

„Som nalačno, ako si prikázal.“

„Vďaka doterajším kúram si takmer imúnny, dokonca i proti niektorým kobrám. Naozaj chceš túto ochranu navyše?“

„Dal som ti predsa súhlas.“

„Nič ti nehrozí.“

„Nestrácajme čas.“

„Požiadal si Nefertari o súhlas?“

„A ty Lotos?“

„Nepokladá ma za celkom normálneho, no výborne si rozumieme.“

Neoholený so vzdorovitým čelom pod parochňou Setau vzbudzoval strach u väčšiny chorých.

„Ak som zle nadávkoval ten odvar,“ priznal sa, „môže byť z teba idiot.“

„Nedám sa ti zastrašiť!“

„Tak to vypi!“

Ramzes poslušol.

„Ako ti chutil?“

„Výborne.“

„Lebo je v ňom šťava svätojánskeho chleba. Zvyšok je menej lákavý: výťažky niekoľkých žihľavovitých rastlín a kobrej rozriedenej krvi. Odteraz si imúnny proti každému hadiemu uštipnutiu. Stačí ti vypiť tento odvar každých šesť mesiacov, aby si si udržal túto odolnosť.“

„Kedy budeš ochotný stať sa členom mojej vlády?“

„Nikdy. A ty, kedy prestaneš byť naivný? Mohol som ťa otráviť!“

„Nemáš povahu vraha.“

„Ako si na to prišiel?“

„Pri Menelaovi som sa mnohému priučil. A zabúdaš na inštinkt Serramannu, môjho leva a psa.“

„Pekné trio, namojdušu! Nezabúdaj, že Veset sníva len o tvojom odchode a väčšina šľachty si želá tvoj pád.“

„Príroda ma obdarila dobrou pamäťou.“

„Ramzes, ľudia sú nebezpečnejší ako hady.“

„Máš pravdu, ale je to aj materiál, z ktorého sa faraón pokúša vybudovať spravodlivý a harmonický svet.“

„Ale, ale! Zase ďalší sen, z ktorého sa po rokoch stane prázdna vidina. Maj sa na pozore, kamarát, obklopujú ťa podozriví a zlomyseľní ľudia. Máš však šťastie, je v tebe ako i vo mne tajomná sila, ktorá ma ochraňuje, keď prichádzam do styku s kobrami. A k tomu pristupuje ešte jedinečný spojenec, Nefertari, splnený sen. Zrejme dosiahneš úspech.“

„Bez teba to nebude ľahké.“

„Nepotrpeľ si si kedysi na lichôtky. Odchádzam do Mennoferu s pekným úlovkom hadieho jedu, Ramzes, dávaj na seba pozor.“

Napriek Ramzesovým prejavom moci Šenar nezúfal. V meraní síl medzi mladým kráľom a Amonovým veľkňazom nebolo isté, kto z neho vyjde ako víťaz. Obidvaja muži nepopustia zo svojho

stanoviska, čo zoslabí Ramzesovu autoritu, ktorého slovo nemá takú váhu ako Setchiho slovo.

Postupne Šenar spoznával svojho brata.

Frontálny útok? Skončil by sa porážkou, pretože Ramzes by sa bránil s takou energiou, ktorá by zmenila situáciu v jeho prospech. Lepšie bolo nasadiť do boja pasce, úskoky, klamstvo a zradu. Ak Ramzes nebude vedieť, kto sú jeho nepriatelia, bude udierať naprázdno a vyčerpá sa. Keď bude na konci so silami, bude ľahké doraziť ho. Kým Ramzes vymenúval nových ľudí do funkcií, Šenar diskkrétne mlčal, akoby sa ho to všetko vôbec netýkalo. Teraz však musel vystúpiť zo svojho mlčania, lebo by ho inak upodozrievali, že pripravuje nejaké sprisahanie.

Po dlhom uvažovaní sa Šenar rozhodol rozohrať nepeknú hru, natoľko nepeknú, že zneužije Ramzesa, a ten zareaguje ako vždy, so svojím mladistvým zápalom, pričom si ani neuvedomí, že vychádza v ústrety Šenarovi. To bude veľká skúška, ak sa to Šenarovi podarí, bude potom manipulovať so svojím bratom.

V takom prípade ho čaká radostná budúcnosť.

Už desiaty raz sa Ramzes pokúša vysvetliť Strážcovi, že sa nepatrí chytať ryby v palácovom rybníku a deliť si korisť s levom. Nemajú vari dosť žrádla? Zo živých očí psa Ramzes vyrozumel, že vie, čo mu vyčíta, no nič si z toho nerobí. Strážca, presvedčený o Zabijakovej podpore, sa cítil takmer nezraniteľný.

Serramannova vysoká postava sa objavila na prahu Ramzesovej pracovne.

„Váš brat vás chce navštíviť, no odmieta osobnú prehliadku.“

„Nech vstúpi.“

Sardínčan odišiel. Šenar mu uštedril ľadový pohľad.

„Môžeme sa porozprávať medzi štyrmi očami, veličenstvo?“

Žltý pes sa pobral za Serramannom, ktorý mu vždy hodil medový koláč.

„Už dávno sme si nevymenili názory, Šenar.“

„Si veľmi zamestnaný a nechcel som ťa vyrušovať v práci.“

Ramzes obišiel Šenara zo všetkých strán.

„Prečo si ma tak obzeráš?“ začudoval sa starší brat.

„Nejako si pochudol, brat môj...“

„Posledné týždne som sa skromnejšie stravoval.“

Napriek tomu Šenar nezhodil toľko na váhe, hnedé očka mu svietili na okrúhlej tvári s buclatými lícami a hrubé mäsité pery svedčili o jeho labužníctve.

„Prečo si si neostrihal bradu?“

„Stále budem nosiť smútok za Setchim,“ povedal Šenar. „Nemôžem zabudnúť na nášho otca.“

„Mám pochopenie pre tvoju bolesť a pociťujem ju spolu s tebou.“

„O tom nepochybujem, no tvoje funkcie ti nedovoľujú dávať smútok najavo, čo ja, pravda, nemusím.“

„Prečo si ma navštívil?“

„Však si ma čakal?“

Kráľ neodpovedal.

„Som tvoj starší brat a mám veľmi dobrú povest'. Už ma prešlo sklamanie, že som sa nedostal na trón, no nechcem zostať leňošiacim boháčom, z ktorého nemá krajina nijaký prospech.“

„Chápem ťa.“

„Miesto šéfa protokolu, ktoré si mi zveril, nie je veľmi náročné, nový správca paláca Rome sa ho ochotne ujal.“

„Šenar, čo by si chcel robiť?“

„Dlho som rozmýšľal, kým som sa vybral za tebou. To miesto ma dosť ponízuje.“

„Trochu zveličuješ.“

„Myslíš si, že nie som dosť skromný?“

„Nie, Šenar, neviem, aké máš požiadavky.“

„Môžeš ma vypočuť?“

„Prosím ťa, hovor.“

Vzrušený Šenar sa začal prechádzať po pracovni.

„Byť vezírom? To nie je možné. Obvinili by ťa, že si mi dal priveľké výsady. Viest' políciu? Myslel som na to, je to však veľmi zložitá úloha. Byť šéfom pisárov? Priveľmi namáhavé, mal by som málo voľného času, vôbec by som si neoddychol. Veľké stavby? To by som nebol kompetentný. Minister poľnohospodárstva? Miesto je už obsadené. Minister financií? Ponechal si vo funkcii toho, ktorého vymenoval Setchi. Nemám nijaký vzťah k chrámom a k činnosti veľkňazov.“

„Čo ti už zostalo?“

„Mojim záľubám a schopnostiam by najviac vyhovovalo byť ministrom zahraničných vecí. Vieš, ako sa zaujímam o obchod s našimi vazalmi a susedmi. Namiesto obchodovania, ktoré by len znásobovalo moje osobné bohatstvo, chcel by som pracovať na upevňovaní mieru a našej diplomacie.“

Šenar sa prestal prechádzať.

„Prekvapila ťa moja žiadosť?“

„Je to veľmi zodpovedná práca.“

„Poveríš ma úlohou urobiť všetko pre to, aby sme sa vyhli vojne s Chetitmi? Nikto si neželá krvavý konflikt. Keď faraón vymenuje do funkcie ministra zahraničných vecí svojho staršieho brata, dá tým najavo, aký význam prikladá mieru.“

Ramzes sa nadsťho zamyslel.

„Vyhoviem ti, Šenar. Budeš však potrebovať pomocníka.“

„Súhlasím... Koho máš na mysli?“

„Môjho priateľa Ašu. Je to rodený diplomat.“

„Sloboda pod ochranou.“

„Dúfam, že to bude účinná spolupráca.“

„Keď si to tak želaš...“

„Stretnite sa čím skôr a predložte mi dobre vypracované plány.“

Ked' Šenar odchádzal z paláca, len s námahou potlačil výbuch radosti.

Ramzes reagoval podľa jeho želania.

19. kapitola

Dolente, Ramzesova sestra, padla na tvár a objala kráľovi nohy.

„Odpusť mi, prosím ťa, a odpusť aj manželovi!“

„Vstaň, si smiešna.“

Dolente sa dala chytiť Ramzesovi za ruku, no neodvážila sa pozrieť na neho. Vysoká, vyčerpaná Dolente bola v rozpakoch.

„Odpusť nám, Ramzes, konali sme ako zmyslov zbavení!“

„Chceli ste moju smrť. Tvoj muž sa dva razy zúčastnil na spri-
sahaní proti mne, on, ktorý bol mojím vychovávateľom!“

„Ja i on sme sa ťažko previnili proti tebe, no zmanipulovali
nás!“

„Ktože vás zmanipuloval, sestra moja?“

„Karnacký veľkňaz. Presvedčil nás, že bude z teba zlý kráľ a že
vtiahneš krajinu do občianskej vojny.“

„Vôbec ste mi nedôverovali.“

„Sary ťa pokladal za prchkého človeka, neschopného ovládať
svoje bojovnícke inštinkty. Ľutuje svoje omyly... Veľmi ich
ľutuje!“

„A Šenar sa nepokúšal presvedčiť vás o mojej neschopnosti?“

„Nie,“ klamala Dolente, „jeho sme mali počúvať. Odkedy sa
zmieril s rozhodnutím nášho otca, pokladá sa za jedného z tvojich
poddaných a myslí iba na to, ako by na mieste, kde by sa využili
jeho schopnosti, slúžil Egyptu.“

„Prečo neprišiel manžel s tebou?“

Dolente sklonila hlavu.

„Priveľmi sa bojí faraónovho hnevu.“

„Máš veľké šťastie, sestra moja; naša matka a Nefertari sa veľ-
mi prihovárali, aby som vás nepotrestal prísne. Obidve chcú, aby
som zachoval na Setchiho počesť jednotu našej rodiny.“

„Od... odpúšťaš mi?“

„Menujem ťa za čestnú správkyňu vesetského harému. Je to pekný titul, nevyžiada si nijakú námahu od teba. Neukazuj sa veľmi na verejnosti, sestra moja.“

„A... čo bude s mojím mužom?“

„Menujem ho za vedúceho tehliarov na karnackej stavbe, Tam sa uplatní a naučí sa stavať namiesto toho, aby búral.“

„Ale... Sary je učiteľ, pisár, nevie vykonávať nijakú fyzickú prácu!“

„To je opak toho, čomu nás učili otcovia, ak ruky a duch ne-spolupracujú, človek sa stáva zlým. Čím skôr sa ujmite svojich funkcií, čaká vás veľa práce.“

Pri odchode si Dolente vydýchla. So Sarym unikli tomu najhoršiemu, tak ako to predvídal Šenar. Ramzes na začiatku vlády a pod matkiným a manželkiným vplyvom dával prednosť umiernenosti pred nezmieriteľnosťou.

Práca bola skutočným trestom, no bolo to vždy lepšie ako nútené práce v nejakej oáze alebo v ďalekej Núbii. Pokiaľ ide o Saryho, ktorému hrozil trest smrti, mohol byť spokojný, aj keď funkcia vedúceho tehliarov nebola nijaká sláva.

Tento ponížujúci stav nebude dlho trvať. Dolente svojimi klamstvami očistila Šenarovu povesť, ktorý sa tváril ako poslušný a lojálny brat. Ramzes zavalený tisícmi starosťami nakoniec uveril, že jeho bývalí nepriatelia, brat a sestra, sa zaradili medzi jeho stúpencov a myslia iba na to, ako by viedli pokojný život.

Mojžiš sa s radosťou vrátil na stavenisko stĺpovej siene v Karnaku, ktorej stavbu sa Ramzes po skončení smútku rozhodol obnoviť, aby dokončil otcov veľkolepý zámer. Mladý Hebrej s bujnou hrivou vlasov a bradou, širokými plecami, mocnou hrudou a zbrázdenou tvárou sa tešil úcte a obľube svojich kamenárov a rytcov hieroglyfov.

Mojžiš odmietol miesto hlavného staviteľa, ktoré mu ponúkol Ramzes, lebo si netrúfal prevziať na seba takú zodpovednosť. Koordinovať prácu odborníkov a podnecovať ich vôľu po zdokonalení, to áno, ale urobiť projekt stavby ako architekt bratstva Dér-el-Medin, to už nie. Hebrej sa naučil remeslu v praxi, keď odpozoval pracovné návyky od vzdelanejších spolupracovníkov, naučil sa rozumieť stavebným materiálom, a takto sa stal schopným staviteľom.

V ťažkom živote na stavenisku mohol uplatniť svoju fyzickú silu a zabudnúť na oheň, čo mu spaľoval dušu. Každý večer, keď sa márne usiloval zaspáť, pokúšal sa pochopiť, prečo sa mu šťastie vyhýba. Narodil sa v bohatej krajine, mal veľmi dobré postavenie, tešil sa faraónovmu priateľstvu, priťahoval pohľady krásnych žien, viedol blahobytný a pokojný život... Ale nič z toho mu neprinášalo uspokojenie. Prečo ten ustavičný nepokoj, prečo to ničím neodôvodnené vnútorné zhrýzanie sa?

Len čo sa opäť pustí do intenzívnej činnosti, len čo opäť zaznie radostný spev kladív a dlát, len čo uvidí klzať sa po vlhkých schodniciach obrovské kamenné kvádre, len čo bude bdieť nad bezpečnosťou každého robotníka a bude vidieť, ako sa dvíhajú stĺpy do výšky, toto vzrušujúce dobrodružstvo utíši jeho nepokoj.

V lete sa nepracovalo, no Setchiho smrť a korunovácia Ramzesa narušili všetky zvyklosti. So súhlasom vedúcich bratstva Dér-el-Medin a hlavného staviteľa Karnaku, ktorý Mojžišovi dopodrobna vysvetlil, čo treba robiť, Hebrej zorganizoval dve pracovné zmeny, prvú od úsvitu do polovice predpoludnia, druhú od konca popoludnia do súmraku. Každý pracovník bude mať tak dosť času na nabratie nových síl, o to skôr, že široké pásy plátna boli natiahnuté na koloch a robili tieň na stavenisku.

Keď Mojžiš prešiel popri stráži stojacej pred vchodom do zostavanej stĺpovej siene, vedúci kamenárov pristúpil k nemu.

„V takýchto podmienkach sa nedá pracovať.“

„Nie je ešte taká neznesiteľná horúčava.“

„Tá nám neprekáža... Chcem hovoriť o novom šéfovi tehliarov, ktorí stavajú lešenia.“

„Poznám ho?“

„Volá sa Sary, je to manžel Dolente, faraónovej sestry. Preto sa nazdáva, že si môže všetko dovoliť!“

„Čo mu vyčítaš?“

„Robota mu nevonia, a preto zvoláva svoju partiu do práce len každý druhý deň, no robotníkom nedovolí poludňajšiu prestávku a prideliť im vodu. Ako keby ich pokladal za otrokov. Nie sme ani v Grécku, ani u Chetitov, ale v Egypte! Som solidárny s tehliarmi.“

„Máš pravdu. Kde je Sary?“

„V chládku pod stanom vedúcich.“

Sary sa veľmi zmenil. Ramzesov žoviálny vychovávateľ pochudol, tvár mal strhanú a nervózne pohyby. Jednostaj si otáčal na zápästí široký medený náramok a často si natieral masťou pravú boľavú nohu, na ktorej mal zdeformovaný palec od zápalu kĺbov.

Zo svojej bývalej funkcie si Sary zachoval iba elegantné šaty z bielej ľanovej látky, svedčiace o jeho príslušnosti ku kaste bohatých pisárov.

Sary, rozvalený na poduškách, pil chladené pivo. Keď Mojžiš vkročil do stanu, Sary pozrel naňho ľahostajným pohľadom.

„Pozdravujem ťa, Sary, poznávaš ma?“

„Ako by som mohol zabudnúť na Mojžiša, výborného Ramzesovho spolužiaka! Aj teba odsúdili potiť sa na tomto stavenisku... Kráľ si vôbec neváži svojich starých priateľov.“

„Ja som so svojou prácou spokojný.“

„Zaslúžil by si si niečo lepšie!“

„Zúčastniť sa na stavbe takéhoto pamätníka je mojím najkrajším snom.“

„Horúčava, tento prach, spotení ľudí, buchot nástrojov, styk s nevzdelanými robotníkmi a nádenníkmi, to je pre teba krásny sen? Skôr nočná mora! Strácaš tu iba čas, chudák Mojžiš!“

„Dostal som úlohu a ja si ju plním.“

„Pekný a šľachetný postoj! Zmení sa, len čo sa začneš nudiť.“

„A ty si tu nemáš tiež plniť nejakú úlohu?“

Tvár bývalého Ramzesovho vychovávateľa sa zmraštila v grimase.

„Rozkazovať tehliarom... To je ozaj veľká slasť!“

„Sú to pracovití a poctiví ľudia, nie ako leniví a vypasení pisári.“

„Čudné reči, Mojžiš, ty máš niečo proti spoločenskému poriadku?“

„Mám niečo proti tvojmu pohrdaniu ľuďmi.“

„Chceš mi tu držať kázeň?“

„Určil som pracovný čas tehliarom, rovnako ako aj ostatným pracovníkom, treba ho dodržiavať.“

„Ja som ho určil tak, ako mi to vyhovuje.“

„To však nevyhovuje mne, ty sa musíš podriaadiť, Sary.“

„To odmietam.“

„Ako myslíš. Oznámim to hlavnému staviteľovi, ten to postúpi vezírovi, ktorý sa poradí s Ramzesom.“

„Vyhrážaš sa mi...“

„Je to obvyklý postup na každej kráľovskej stavbe, ak dôjde k porušeniu subordinácie.“

„Robí ti dobre, keď ma môžeš ponížiť.“

„Nemám iný cieľ okrem práce na stavbe tohto chrámu, ktorú nikto nesmie mariť.“

„Vysmievaš sa mi.“

„Sary, dnes sme kolegovia a zladit' naše úsilie je najlepším riešením.“

„Ramzes ťa opustí tak, ako mňa odvrhol!“

„Prikáž tehliarom postaviť lešenie, zariad' im pravidelné pracovné prestávky a nezabudni sa im postarať o dostatok vody.“

20. kapitola

Víno bolo vynikajúce, hovädzina veľmi chutná a bobový nákyk pikantný. Nech hovoria o Šenarovi, čo len chcú, pomyslel si Meba, no vie si uctiť hosťa.

„Chutilo ti?“ spýtal sa Ramzesov starší brat.

„Drahý priateľ, to je zázrak! Máte najlepších kuchárov v Egypte.“

Elegantný šesťdesiatnik, skúsený diplomat po dlhých rokoch na čele ministerstva zahraničných vecí, bol naozaj úprimný. Šenar nebol skúpy, pokiaľ šlo o jedlo pre hostí.

„Nezdá sa vám faraónova politika neprimeraná?“ spýtal sa Meba.

„Je to človek, ktorého pochopiť nie je vôbec ľahké.“

Zaobalená kritika uspokojila diplomata, ktorého široká a dôveru vzbudzujúca tvár bola poznačená nezvyčajnými známami nervozity. Vždy rezervovaný Meba si kládol otázku, či sa Šenar nepridal do tábora Ramzesových prívržencov. Pokračovanie rozhovoru svedčilo skôr o opaku.

„Vôbec neschvaľujem celú sériu nemiestnych zmien, po ktorých vynikajúci služobníci štátu museli odísť na podradné miesta.“

„Súhlasím s tebou, Meba.“

„Je to na smiech, vymenovať záhradníka za ministra poľnohospodárstva! Čo bude, keď sa Ramzes pustí do môjho ministerstva?“

„Práve o tom som sa chcel s tebou porozprávať.“

Meba zamrel a napravil si drahú parochňu, ktorú nosil celý rok aj za najväčších horúčav.

„Máte dôverné informácie o mne?“

„Všetko ti podrobne vyrozprávam, aby si si urobil jasnú predstavu. Včera si ma pozval Ramzes. Bol to prísny, neodvolateľný

rozkaz. Musel som prerušiť naliehavú prácu a odísť do paláca, kde ma nechal čakať celú hodinu.“

„Nie ste... zaujatý?“

„Priznávam, som. Ten jeho Serramanna ma bezohľadne prehľadal, hoci som protestoval.“

„Vás, kráľovho brata? Až tak hlboko sme klesli?“

„Obávam sa, že áno, Meba.“

„Protestovali ste u kráľa?“

„Nepripustil ma k slovu. Jeho bezpečnosť nemá prednosť pred rešpektom k svojim blízkym!“

„Setchi by odsúdil takéto konanie.“

„Žiaľ, otec už nežije a na jeho miesto nastúpil Ramzes.“

„Ľudia odchádzajú, ale inštitúcie zostávajú. Hodnosť vašich kvalít zaujme jedného dňa najvyššiu funkciu.“

„Meba, o tom rozhodnú bohovia.“

„Čo sa však... hovorilo o mne?“

„Hneď k tomu prídem. Od hanby a rozhorčenia som sa ešte celý triasol, keď mi Ramzes oznámil, že ma vymenoval za ministra zahraničných vecí.“

Meba zbledol.

„Vy, na moje miesto? To nechápem!“

„Pochopíš lepšie, keď sa dozvieš, že v jeho očiach som obyčajná figúrka obklopená jeho drábmami, ktorí mi nedovolia nijakú iniciatívu. Nemal by si dosť pružnú chrbticu, drahý Meba, a ja som iba bábka. Cudzie vlády ocenia, že Ramzes vymenoval do takej dôležitej funkcie svojho brata, no nebudú vedieť, že mám ruky i nohy zviazané.“

Meba bol zdrvený.

„Som teda nula.“

„Obaja sme na tom rovnako.“

„Ten kráľ je netvor.“

„Mnohí rozumní ľudia postupne prídu na to. Preto sa nesmieme poddať zúfalstvu.“

„Čo navrhujete?“

„Utiahneš sa do ústrania, alebo budeš bojovať po mojom boku?“

„Môžem Ramzesovi narobiť veľké škody.“

„Tvár sa, že si odišiel na odpočinok a čakaj na moje inštrukcie.“

Meba sa zasmial.

„Ramzes robí zrejme veľkú chybu, keď vás podceňuje. Na čele ministerstva, aj keď budete mať ruky zviazané, sa vždy nájdú vhodné príležitosti.“

„Vidím, že ti to myslí, drahý priateľ. Čo keby si mi porozprával niečo o ministerstve, ktoré si tak úspešne viedol?“

Meba sa nedal dva razy prosiť. Šenar mu naschvál nespomenul, že má vzácneho spojenca, vďaka ktorému bude pánom situácie. Ašovu zradu musí veľmi starostlivo utajiť.

Mág Ofir držal Litu za ruku a pomaly kráčali po hlavnej ulici slnečného mesta, opusteného hlavného mesta kacírskeho faraóna Amenhotepa a jeho manželky Nefertiti. Všetky budovy a domy stáli, lenže dvere a obloky boli zaviate pieskom.

Mesto, vzdialené štyristo kilometrov od Vesetu, nebolo obývané už päťdesiat rokov. Po Amenhotepovej smrti členovia kráľovského dvora opustili toto veľkolepé mesto stredného Egypta a presťahovali sa do mesta boha Amona. Tradičné kulty sa obnovili, ľudia opäť uctievali starých bohov na úkor Atona, slnečného kotúča, stelesnenia jediného boha.

Amenhotep nezašiel príďaleko, sám slnečný kotúč vyjadroval pravdu. Boh nebol zobrazovaný a nemal ani nijaký symbol. Sídliť na nebi a ľudský rod na zemi. Keď Egypt uctieval mnohých bohov, postavil sa proti všeobecnému uznávaniu jediného boha. Egypt mal byť zničený.

Ofir bol potomkom Amenhotepovho líbyjského poradcu, ktorý strávil dlhé hodiny v panovníkovej spoločnosti. Amenhotep mu diktoval mystické poémy, postaral sa o ich rozšírenie na Blízkom východe a aj medzi sinajskými kmeňmi, no najmä medzi Hebrejmi.

Bol to generál Haremheb, skutočný zakladateľ dynastie, do nej patrili Setchi a Ramzes, ktorý odstavil Ofirovho predka, pokladaného za nebezpečného agitátora a majstra čiernej mágie, lebo sa vrazil pod jeho vplyvom Amenhotep zriekol obrannej politiky.

Ofir dnes prevzal štafetu. Nezdedil po svojom predchodcovi vedomosti a jeho bosorácke schopnosti? Rovnako ako on nenávidel Egypt a zo svojej nenávisti čerpal schopnosť zničiť ho. Poraziť Egypt, to znamenalo zlikvidovať faraóna. Zlikvidovať Ramzesa.

Litine oči zostávali prázdne. Ofir jej však postupne opisoval verejné budovy, vily šľachticov, priblížil jej slovami štvrt' remeselníkov a obchodníkov, zoologický park, kde Amenhotep sústredil vzácne zvieratá. Celé hodiny Ofir s Litou prechádzali po prázdnom paláci, kde kráľ a Nefertiti sa hrávali so svojimi dcérami, z ktorých jedna bola starou matkou mladej ženy.

Pri tejto opätovnej návšteve mesta slnka, ktoré z roka na rok čoraz väčšmi upadalo, Ofir zistil, že Lita je oveľa pozornejšia a že sa jej záujem o vonkajší svet konečne prebudil. Dlhšie zotrvala v Amenhotepovej a Nefertitinej spálni, kde sa naklonila nad rozsušenou detskou kolískou a rozplakala sa.

Len čo prestala plakať, Ofir ju vyviedol za ruku do sochárskeho ateliéru. Na policiach stáli sadrové hlavy žien, ktoré boli modelmi na stvárnenie portrétu v ušľachtilom kameni.

Mág ich vyberal jednu za druhou.

Odrazu Lita pohladkala jednu zo sadrových hláv s krásnou a vznešenou tvárou.

„Nefertiti,“ zašepkala.

Potom siahla rukou po ďalšej hlave, menšej, s veľmi jemnými črtami tváre.

„Merit-Aton, Atonov miláčik, moja stará mama. A tu je jej sestra, tam ďalšia sestra... moja rodina, moja zabudnutá rodina! Je opäť pri mne, tak blízko!“

Lita si privinula na hrud' sadrové hlavy, no jedna sa jej vyšmykla z rúk, spadla na zem a rozbila sa.

Ofir sa obával, že mladá žena dostane nervový záchvat, lenže ani len nevykríkla od prekvapenia a zostala nehybne stáť celú dlhú minútu. Potom začala hádzať ostatné hlavy na stenu a dupať po ich úlomkoch.

„Minulosť je mŕtva a ja ju navždy zničím,“ povedala s očami upretými na jedno miesto.

„Nie,“ namietol mág, „minulosť nikdy neumiera. Tvoju starú matku i mamu prenasledovali, lebo verili v Atona. Ja som ťa vzal k sebe, zachránil pred vyhnanstvom a istou smrťou.“

„Máš pravdu, spomínam si... Moja mama i stará mama sú pochované tam medzi vŕškami a dávno som tam mala byť s nimi. Ale ty si sa postaral o mňa ako otec.“

„Lita, prišiel čas pomsty. Setchi a Ramzes sú na vine, že si zakúsila len nešťastie a utrpenie namiesto šťastného detstva. Setchi je mŕtvy a jeho syn utláča celý národ. Musíme ho potrestať, ty to musíš urobiť.“

„Chcem sa poprechádzať po mojom meste.“

Lita sa dotýkala kamenných kvádrov chrámov a múrov domov, akoby sa zmocňovala mŕtveho mesta. Pri západe slnka vyšla na terasu Nefertitinho paláca a pozorovala svoje prízračné kráľovstvo.

„Ofir, moja duša je prázdna a tvoje myšlienky ju naplňajú.“

„Lita, chcem ťa vidieť vládnuť a šíriť vieru v jediného boha.“

„Nie, Ofir, to sú len slová. Tebou hýbe len jedna sila: nenávisť, pretože zlo sedí v tebe.“

„Odmietáš mi pomôcť?“

„Moja duša je prázdna a ty si ju naplnil svojou túžbou škodiť.
Starostlivo si ma formoval ako nástroj svojej a mojej pomsty: dnes
som pripravená bojovať ako ostrý meč.“

Ofir pokľakol a ďakoval bohu, že vyslyšal jeho modlitby.

21. kapitola

Krčmu oživovali zmyselné pohyby skupiny profesionálnych tanečníc, medzi ktoré sa zamiešali Egyptanky z Deltý a Núbijčanky s ebenovou pokožkou. Ich pružnosť očarila Mojžiša, ktorý sedel v zadnej časti miestnosti a mal pred sebou čašu palmového vína. Po ťažkom dni, keď sa vyhol dvom nehodám, zažiadalo sa Hebrejovi byť sám medzi zabávajúcimi sa ľuďmi, pozorovať ich, no nezapojiť sa do celej tej komédie.

Nedáľeko neho sedela čudná dvojica.

Mladá okrúhla plavovláska bola veľmi príťažlivá žena. Muž oveľa starší od nej vzbudzoval v človeku nepokoj: chudý, úctyhodný nos, úzke pery, vyčnievajúce lícne kosti, výrazná brada, to všetko pripomínalo dravého vtáka. V tom hurhaji nemohol Mojžiš vedieť, o čom sa zhovárajú, lebo sa k nemu doniesli len nesúvislé útržky viet, ktoré muž vyslovoval monotónnym hlasom.

Núbijčanky pozývali hostí do tanca. Jeden opitý päťdesiatnik položil pravú ruku na plece plavovlásky a požiadal ju o tanec. Tá ho prekvapená odmietla. Urazený opilec naliehal na pozvaní. Plavovláskin priateľ natiahol pravicu k dotieravcovi, ktorý cúvol o dobrý meter, akoby utŕžil tvrdý úder päťou. Vyľakaný zabľabotal niekoľko slov na ospravedlnenie a zmizol.

Gesto muža so znepokojujúcim pohľadom bolo rýchle a nenápadné, no Mojžiš sa nemýlil, zaujímavý človek mal zrejme mimoriadne schopnosti.

Keď muž so ženou vyšli z krčmy, Mojžiš ich sledoval. Zamierili k južnej časti Vesetu, aby sa stratili v ľudovej štvrti s prízemnými domami v úzkych uličkách. Hebrejovi sa na chvíľu zazdalo, že sa mu stratili, odrazu však začul energické mužské kroky.

Uprostred noci sa na tomto opustenom mieste ozval psí brechot a v tme šuchotali krídlami netopiere. Čím dlhšie Mojžiš kráčal, tým

bol zvedavší. Opäť zbadal dvojicu, ktorá sa prepletala medzi chatrčami, určenými na demoláciu, aby na ich mieste vyrástli nové obydlia. Nikto tu nebýval.

Žena otvorila dvere a ich škripanie prerušilo nočné ticho. Muž zmizol.

Mojžiš zaváhal.

Mal by vstúpiť k nim a spýtať sa, čo sú zač a prečo sa tak správajú? Hneď si uvedomil smiešnosť svojej otázky. Nielenže nepatril k polícii, ale ani nemal právo miešať sa do súkromného života týchto ľudí. Čo mu to len zišlo na um takto hlúpo ich sledovať? Nahnevaný na seba otočil sa na cestu späť.

Muž s vtáčim profilom sa vynoril pred ním.

„Mojžiš, sledoval si nás?“

„Ako to, že poznáš moje meno?“

„Stačilo sa spýtať v krčme, Ramzesov priateľ je známa osobnosť.“

„A ty si kto?“

„Prečo si nás sledoval?“

„Konal som z nepochopiteľného dôvodu.“

„Úbohé vysvetlenie.“

„Ale pravdivé.“

„Neverím ti.“

„Odstúp sa mi z cesty.“

Muž natiahol ruku.

Pred Mojžišom zašuchotalo čosi v piesku. Zjavila sa pred ním zmija, ktorá zúrivo vystreľovala jazyk dopredu.

„To je len kúzelnícky trik.“

„Nepribližuj sa, je naozajstná. Ja som ju len prebudil.“

Hebrej sa otočil.

Z tej strany ho ohrozovala ďalšia zmija.

„Ak chceš zostať nažive, vstúp do domu.“

Dvere sa so zaškrípaním otvorili. V úzkej uličke Mojžiš nijako nemohol uniknúť zmijám a Setau nebol nablízku. V kročil do miestnosti s nízkou povalou a dlážkou z ubitej hlíny. Muž šiel za ním a zavrel dvere.

„Nepokúšaj sa ujsť, zmi je by ťa poštípali. Keď budem chcieť, opäť ich uspím.“

„Čo si želáš?“

„Chcem sa len porozprávať s tebou.“

„Mohol by som ťa zraziť jedným úderom päste.“

Muž sa zasmial.

„Spomeň si na toho ožrana v krčme a hneď ťa prejde chuť na také niečo.“

Mladá plavovláska sa krčila v kúte miestnosti; tvár mala zastretú kusom látky.

„Je chorá?“

„Neznáša tmú, len čo vyjde slnko, bude jej lepšie.“

„Povieš mi konečne, čo chceš odo mňa?“

„Volám sa Ofir, narodil som sa v Líbyji a zaoberám sa čiernou mágiou.“

„V akom chráme pracuješ?“

„V nijakom.“

„Takže si mimo zákona.“

„S touto mladou ženou sa skrývame a stále meníme miesto pobytu.“

„Akého zločinu ste sa dopustili?“

„Nijakého, ibaže nevyznávame Setchiho a Ramzesovu vieru.“

Mojžiša jeho odpoveď ohúrila.

„Nepochopil som ťa...“

„Táto mladá a zranená žena sa volá Lita. Je vnučka Merit-Aton, jednej zo šiestich dcér veľkého Amenhotepa, ktorý zomrel pred päťdesiatimi rokmi vo svojom slnečnom meste a bol, ako sa do-

čítame v kráľovských kronikách, zlikvidovaný, lebo sa pokúšal nanútiť Egyptu myšlienku jediného boha, Atona.“

„Ani jeden z jeho vyznavačov nebol prenasledovaný!“

„Nie je zabudnutie ten najväčší trest? Kráľovná Acheza, Tutanchamonova manželka a dedička egyptského trónu, bola neprávom odsúdená na smrť⁵, a bezbožnícka dynastia založená Haremhebom sa zmocnila Horného a Dolného Egypta. Keby bola spravodlivosť na svete, Lita by nastúpila na trón.“

„Pripravuješ sprisahanie proti Ramzesovi?“

Ofir sa znovu zasmial.

„Som iba starý mág, Lita je slabá a zúfalá; mocný egyptský faraón sa nás nemusí obávať. Bude to ozajstná sila, čo ho zničí a nanúti mu svoj zákon.“

„Kto to bude?“

„Pravý boh, Mojžiš, jediný boh, jeho hnev čoskoro postihne národy, ktoré sa nesklonia pred ním!“

Od Ofirovho vážneho hlasu sa zachveli steny chatrče. Mojžiš pocítil čudný strach, strašný i príťažlivý súčasne.

„Mojžiš, ty si Hebrej.“

„Narodil som sa v Egypte.“

„Si vyhnanec ako ja. Hľadáme čistú krajinu, nepoškvrnenú desiatkami božstiev! Mojžiš, si Hebrej, tvoj národ trpí a chce vzkriesiť k životu náboženstvo svojich predkov, nadviazať na Amenhotepove veľké plány.“

„Hebreji sú šťastní v Egypte, sú tu dobre platení aj živení.“

„Hmotné zabezpečenie im už nestačí.“

„Ak si o tom presvedčený, staň sa ich prorokom!“

„Som iba Líbyjčan a nemám ani tvoju autoritu, ani tvoj veľký vplyv.“

⁵ O jej živote píšem v románe *Kráľovná Slnko* (Juliard a Pocket).

„Si blázon, Ofir! Urobiť z Hebrejov Ramzesových nepriateľov, to by bola ich záhuba. Ani jeden z nich si neželá vzbúriť sa a opustiť túto krajinu, a ja som priateľ faraóna, ktorého čaká úspešné panovanie.“

„Mojžiš, oheň horí v tebe, tak ako horel v Amenhotepovom srdci. Vyznavači jeho ideálu nevymreli a opäť sa dávajú dokopy.“

„Nie ste teda s Litou takí osamotení?“

„Musíme byť veľmi opatrní, no každý deň získavame významných priateľov. Amenhotepovo náboženstvo má budúcnosť.“

„Ramzes nie je asi o tom presvedčený.“

„Si jeho priateľ, tak ho presvedč o tom.“

„Nazdávaš sa, že ja verím v jediného boha?“

„Hebreji presadia vládu jediného boha nad celým svetom a ty sa staneš ich vodcom.“

„Tvoja veštba je smiešna!“

„Splní sa.“

„Nemám ani najmenší úmysel postaviť sa proti kráľovi.“

„Keď sa nám odstúpi z cesty, nič sa mu nestane.“

„Prestaň blúzniť, Ofir, a vráť sa do svojej krajiny.“

„Nová krajina ešte neexistuje, ty ju vytvoríš.“

„Mám iné plány.“

„Však veríš v jediného Boha?“

Mojžiš prišiel do rozpakov.

„Na to ti nemusím odpovedať.“

„Nesnaž sa ujsť svojmu osudu.“

„Zmizni, Ofir.“

Mojžiš zamieril k dverám, no mág nič proti tomu nemal.

„Zmije sa stiahli do svojej diery,“ povedal. „Môžeš bez obáv odísť.“

„Zbohom, Ofir!“

„Dovidenia, Mojžiš!“

22. kapitola

Krátko pred svitaním kňaz Bachen vyšiel zo svojej pracovne, umyl si telo bez jediného chlípka, obliekol si biele rúcho a s vázou v ruke zamieril k posvätnému jazero, nad ktorým lietali desiatky lastovičiek oznamujúce príchod nového dňa. Veľké jazero, ku ktorému sa dalo pristúpiť schodišťami umiestnenými na štyroch uhloch, obsahovalo vodu boha Nun, nevyčerpatel'ný oceán energie, z ktorej pochádzali všetky formy života. Bachen nabral trochu vzácnej tekutiny, ktorá sa použije na mnohých rituáloch vnútri chrámu.

„Spomínaš si na mňa, Bachen?“

Kňaz obrátil hlavu k mužovi, oblečenému ako „čistý kňaz“, ktorý ho oslovil.

„Ramzes...“

„Keď si bol mojím inštruktorom vo vojsku, zvädzali sme súboje, v ktorých sme sa striedali ako víťazi.“

Bachen sa poklonil.

„Moja minulosť je mŕtva, veličenstvo, teraz patrím Karnaku.“

Bývalý správca stajní, skúsený jazdec s hranatou a škaredou tvárou, s chrapľavým hlasom a nevľúdnym výzorom bol akoby posadnutý novou funkciou.

„Nepatrí azda Karnak kráľovi?“

„Kto tvrdí opak?“

„Mrzí ma, Bachen, že ti narúšam pohodu, musím však vedieť, či si priateľ, alebo nepriateľ.“

„Prečo by som mal byť faraónovým nepriateľom?“

„Nevieš, že Amonov veľkňaz bojuje proti mne?“

„Boje o postavenie v hierarchii...“

„Neskrývaj sa, Bachen, za jalové slová. V tejto krajine nie je miesto pre dvoch pánov.“

Bývalý inštruktor bol v rozpakoch.

„Práve som absolvoval prvé stupne a...“

„Bachen, ak si môj priateľ, musíš byť mojím spojencom v boji, ktorý vediem.“

„Ako?“

„Tento chrám musí byť miestom úprimnosti ako všetky ostatné egyptské svätyne. Keby to tak nebolo, ako by si sa zachoval?“

„Takisto, ako keď som cvičil kone, zbičoval by som vinníkov.“

„Bachen, žiadam ťa o pomoc. Daj mi istotu, že sa tu nikto nespreneveruje zákonu Maat.“

Ramzes odchádzal popri posvätnom jazere rovnako rozvážnym krokom ako ostatní kňazi, ktorí sem prichádzali s vázami nabráť si očistnej vody.

Bachen sa nevedel hneď rozhodnúť. Karnak sa stal jeho domovom, svetom, ktorý sa mu páčil. Nebola však faraónova vôľa tou najposvätejšou hodnotou?

Sýrsky obchodník Raia si vo Vesete v strede mesta otvoril tri pekné obchody. Kuchári šľachtických rodín kupovali u neho mäsové konzervy najvyššej kvality a ich páni si ostrili zuby na krásne a perfektné vázy z Ázie.

Po skončení smútku za Setchim sa obchod opäť rozprúdil. Zdvorilý Raia sa tešil dobrej povesti, takže mohol rátať so stálymi zákazníkmi, ktorých bolo čoraz viac. Rozširoval aj počet zamestnancov, ktorí si Sýrčana nevedeli vynachváliť.

Po odchode holiča, ktorý mu upravil jemnú bradu, Raia sa sklonil nad účtovnými knihami, pričom ho nikto nesmel rušiť.

Obchodník si osušil spotené čelo. Neznášal letné horúčavy, no najmä nie neúspech, ktorý zakúsil, keď podplatil gréckeho blondína, aby sa votrel do Ramzesovej kancelárie a zistil, čomu dáva prednosť mladý panovník. Neúspech sa dal predvídať, no Raia si chcel aj overiť, aké bezpečnostné opatrenia urobili Ramzes a Ser-

ramanna. Žiaľ, ukázali sa ako veľmi účinné. Zhromaždiť spoľahlivé informácie nebolo ľahké, hoci korupcia bola i naďalej rozhodujúcou zbraňou.

Sýrčan priložil ucho na dvere kancelárie, no v predizbe nezačul nijaké zvuky, takže ho nikto nešpehoval. Pre istotu si stal na stolček a pravým okom sa pozrel dnu cez drobnú dierku prevítanú v priečke.

Uspokojený odišiel do skladu, kde mal uložené malé alabastrové vázy z južnej Sýrie, egyptského spojenca. Ženy šaleli po nich, no Raia ich predával len máloktorým.

Hľadal jednu s nenápadnou červenou bodkou na hrdle. Vnútri bola podlhovastá drevená tabuľka s údajmi o predmete: výška, šírka v hornej, strednej a dolnej časti, rozmery, cena.

Boli to šifry, ktoré si Raia rozlúštil do normálnej reči.

Posolstvo jeho chetitských zamestnávateľov bolo jasné: bojovať proti Ramzesovi, podporovať Šenara.

„Nádherná vecička,“ nadchýnal sa Šenar a s láskou sa dotýkal bruška vázy, čo mu Raia ponúkol pred očami bohatých klientov, ktorí sa neodvážili prihodiť na cene, lebo šlo o Ramzesovho staršieho brata.

„Je to majstrovské dielo starého remeselníka, ktorý si žiarlivo strážil svoje tajomstvá.“

„Dám ti za ňu päť dojníc najlepšieho plemena, posteľ z ebenového dreva, osem stoličiek, dvadsať párov sandálov a bronzové zrkadlo.“

Raia sa poklonil.

„Ste veľkorysý, pane. Bude mi cťou, ak mi dáte svoju pečať na účet.“

Obchodník pozval Šenara do zadnej časti obchodu, kde sa mohli ticho porozprávať, bez toho že by ich niekto počul.

„Mám pre vás výbornú správu: naši cudzí priatelia si veľmi cenia váš postup a sú ochotní podporiť vás.“

„Aké sú ich podmienky?“

„Ani podmienky, ani obmedzenia.“

„Nerozprávaj mi tu rozprávky!“

„Rokovať budeme neskôr. Nateraz ide o zásadný súhlas. Pokladajte to za svoje veľké víťazstvo. Gratulujem vám, pane! Ako keby som sa zhováral s budúcim panovníkom tejto krajiny, hoci cesta k tomu je ešte veľmi dlhá.“

Šenarovi sa zakrútila hlava. Tajné spojenectvo s Chetitmi je rovnako účinné a nebezpečné ako smrteľný jed. On ho musí použiť tak, aby zničil Ramzesa, sebe neuškodil a pritom neoslabil priveľmi Egypt. Musí byť ako povrazolezec nad priepasťou, ktorý si trúfa prekonať ju.

„Aké posolstvo pošlete?“ spýtal sa Raia.

„Poďakujte sa v mojom mene a oznámte, že už pracujem... ako minister zahraničných vecí.“

Na Sýrčanovej tvári sa objavilo začudovanie.

„Dostali ste to miesto?“

„Pod prísny dozorom,“

„Moji priatelia a ja to iste dobre využijeme.“

„Nech tvoji priatelia robia nájazdy do najslabších egyptských protektorátov, nech podplácajú kniežatá a kmene, o ktorých si Egypt myslí, že ich má pod kontrolou a nech rozširujú čo najviac poplašných správ.“

„Akého druhu?“

„Obsadenie blízkych území, anexia celej Sýrie, vpád do libanonských prístavov, rozvrátenie morálky egyptských vojakov rozmiestnených v cudzine... Treba vystrašiť Ramzesa a vyviesť ho z rovnováhy.“

„Dovoľte, aby som vyslovil obdiv vašej stratégii.“

„Mám ešte mnoho iných nápadov, Raia, tvoji priatelia sa nezmylili, keď si ma vybrali za spojenca.“

„Odvážim sa nesmelo domnievať, že moje skromné odporúčania neboli zbytočné.“

„K môjmu oficiálnemu platu pribudne vrece zlata z Núbie.“

Šenar vyšiel zo zadnej miestnosti, jeho spoločenské postavenie mu nedovolilo dlhšie debatovať s obyčajným obchodníkom, aj keď všetci vedeli, aká je veľká jeho vášeň k exotickým vázam.

Mal by informovať Ašu o tomto tajnom spojení s chetitským nepriateľom? Nie, to by bol omyl. Šenar čo najväčšmi držal v tajnosti sieť svojich spolupracovníkov, tak mohol lepšie manévrovať a vyhnúť sa eventuálnym nepríjemnostiam.

V chladivom tieni sykomory písala kráľovná Tuja kroniku Setchiho vlády. Spomínala si na najvýznamnejšie udalosti tých čias, keď Egypt žil v šťastí a mieri. Každá myšlienka, každé gesto manžela jej utkveli v pamäti, spolu s ním prežívala jeho obavy i úzkosti a zachovala si spomienku na chvíle intimity, v ktorých sa ich duše spojili.

Setchi naďalej žil v jej krehkej postave.

Keď Tuja uvidela prichádzať Ramzesa, uvedomila si pretrvávajúcu silu mŕtveho kráľa. Na mladom faraónovi nebolo badať nijakú zo slabostí príznačných pre iných ľudí, akoby bol vytesaný z jedného kamenného kvádra, bol ako obelisk schopný odolať každej búrke. Sila mladosti sa v ňom spájala s nezraniteľnosťou vyžarujúcou z celej jeho bytosti.

Ramzes pobožkal matke ruky a sadol si po jej pravici.

„Píšeš celý deň.“

„Aj celú noc, neodpustil by si mi, keby som zabudla na nejaký detail. Zdá sa, že máš starosti.“

Tuja mu videla do duše.

„Amonov veľkňaz sa stavia proti kráľovej autorite.“

„Setchi to predvídal. Skôr či neskôr muselo dôjsť ku konfliktu.“

„Čo by bol urobil?“

„Ty to nevieš? Je predsa len jediná možnosť.“

„Aj Nefertari povedala to isté.“

„Je predsa kráľovná a ako každá kráľovná je strážkyňou Pravidla.“

„Nehlásaš umiernenosť?“

„Keď treba zachovať jednotu krajiny, umiernenosť nie je na mieste.“

„Zosadenie veľkňaza vyvolá veľké nepokoje.“

„Kto je tu panovník, syn môj, ty alebo on?“

23. kapitola

Osly idúce za sebou prešli cez hradbu Karnaku pod vedením starého sivého osla, ktorý poznal každé zrnko prachu na ceste vedúcej z továrne na výrobu látok do chrámu, a naučil svojich podriadených kráčať rovnakým a dôstojným krokom.

Dodávka tovaru bola veľmi bohatá a Bachen ju mal prevziať s jedným kňazom. Každý kus ľanovej látky určenej na ušitie obradného rúcha bol označený číslom a zapísaný do zoznamu s údajmi o výrobcovi a kvalite.

„To je pekný tovar,“ povedal Bachenov kolega, drobný chlapík s potmehúdskou tvárou. „Si tu nový?“

„Som tu niekoľko mesiacov.“

„Páči sa ti v Karnaku?“

„Veľmi.“

„Čo si robil predtým?“

„Minulosť som pochoval a požiadal som o trvalú službu v Karnaku.“

„Ja pracujem zavše dva mesiace v skladoch a potom sa vraciam do mesta, kde robím kontrolu nádrží. Nenarobím sa pritom... Tu si človek ani nestačí vydýchnuť!“

„Načo si si vzal na krk takéto bremeno?“

„To je moja vec. Mám na starosti látky prvej kvality, ty ostatné.“

Len čo z osla zložili náklad, skladníci opatrne položili kus ľanového plátna na vozík pokrytý látkou. Bachen skontroloval plátno, zapísal jeho príjem na drevenú tabuľku a nezabudol uviesť dátum dodávky. Zdalo sa mu, že jeho kolega sa nepretŕha v práci a viac sa pozerá okolo seba, akoby sa bál, že ho niekto sleduje.

„Som smädný,“ ozval sa, „mám ti doniesť niečo na pitie?“

„Budem rád.“

Kňaz s potmehúdskou tvárou odišiel. Keďže položil svoju drevenú tabuľku na chrbát starého osla, Bachen sa pozrel na ňu.

Boli tam akési veľmi čudné hieroglyfy, ktoré nemali nič spoločné s ľanovým plátnom prvej kvality.

Keď sa kňaz vrátil s koženým mechom s čerstvou vodou, Bachen sa opäť pustil do roboty.

„Napi sa, je dobrá... Je neľudské nechať nás tu pracovať.“

„Osly sa neponosujú.“

„Ty si ale vtipkár!“

„Už si skončil?“

„To sa mylíš! Treba dozrieť, aby plátno uložili do dobrých skladov.“

„Čo urobíme s tabuľkami?“

„Dáš mi svoju a ja ju aj s mojou odnesiem do kancelárie, kde ich zaregistrujú.“

„Je to ďaleko od skladov?“

„Ani nie, treba však prejsť kúsok cesty.“

„Rozdelíme si úlohy, ja tie tabuľky odnesiem.“

„Nie, nie! V kancelárii ťa nepoznajú.“

„Aspoň sa im predstavím.“

„Majú svoje zvyky a neradi ich menia.“

„Nie je taká rutina škodlivá?“

„Ďakujem ti za ochotu, no ja to zvládnem.“

Bachenov kolega bol v rozpakoch, odtiahol sa na bok, aby ho jeho spoločník nevidel písať.

„Je ti zle, kamarát?“

„Nie, cítim sa dobre.“

„Zbav ma pochybností: vieš písať?“

Kňaza sa to dotklo a otočil sa k Bachenovi:

„Prečo sa na to pýtaš?“

„Všimol som si tvoju tabuľku na oslovom chrbte.“

„Si veľmi zvedavý...“

„Mal som byť prečo. Ak chceš, všetky údaje napíšem za teba, inak ti tabuľku vráti a budeš mať ťažkosti.“

„Bachen, netvár sa, že nevieš, o čo ide.“

„A čo by som mal vedieť?“

„Tak už prestaň! Aj ty si chceš niečo uchmatnúť... Je to normálne, no nestrácaj čas.“

„Vysvetli mi to.“

Kňaz s potmehúdskou tvárou podišiel k Bachenovi a spustil tichým hlasom:

„Tento chrám je bohatý, veľmi bohatý a aj nám sa niečo ujde. Niekoľko pekných kusov ľanového plátna neprivedú Karnak na mizinu a my si prideme na svoje, keď ich predáme spoľahlivým klientom. Chápeš?“

„Kancelária má prsty v tom podfuku?“

„Len jeden pisár a dvaja skladníci. Keď ľanové plachty nie sú zaznačené, neexistujú, a my ich môžeme nenápadne popredať.“

„Nebojíš sa, že ťa prichytia?“

„Nijaké strachy!“

„A čo hierarchia...“

„Hierarchia má iné starosti. Povedal ti niekto, že neprivrie nad tým oči? Aké percento chceš?“

„No... čím viac tým lepšie.“

„Ty si ale tvrdý chlapík! Bude z nás dobrá partia. O niekoľko rokov budeme mať pekný majetok a nebudeme nútení chodiť sem robiť. Skončíme s touto dodávkou?“

Bachen prikývol.

Nefertari sklonila hlavu Ramzesovi na plece. Slnko vychádzalo a zalievalo lúčmi ich spálňu. Obidvaja obdivovali tento každodenný zázrak, toto stále sa obnovujúce víťazstvo svetla nad tmou. Pod vplyvom vykonávaných obradov sa kráľovský pár pripájal k plavbe slnečnej lode do podzemných priestorov a k zápasu božskej

posádky proti obrovskému drakovi, ktorý sa pokúšal zničiť stvorenstvo.

„Potrebujem tvoju magickú silu, Nefertari. Ukazuje sa, že budem mať dnes ťažký deň.“

„Má tvoja matka rovnaký názor ako ja?“

„Vyzerať to tak, že ste sa spolčili proti mne.“

„Dívame sa na veci rovnako,“ priznala sa so smiechom.

„Vaše argumenty ma presvedčili, dnes odvolám z funkcie Amonovho veľkňaza.“

„Prečo si čakal až doteraz?“

„Potreboval som dôkazy, že jeho správa nefunguje, ako by mala.“

„Získal si ich?“

„Bachen, môj vojenský inštruktor sa stal kňazom a odhalil kšeftovanie s ľanovými látkami, do čoho sú zapletení mnohí zamestnanci Karnaku. Alebo je aj veľkňaz skorumpovaný, alebo nemá pod kontrolou svojich podriadených. Ani v jednom prípade si nezaslúži byť na čele hierarchie.“

„Je ten Bachen seriózny človek?“

„Je mladý, ale Karnak pre neho znamená život. Po odhalení tohto rozkrádania sa ho zmocnila skutočná beznádej. Usúdil, že nemá právo mlčať, no musel som z neho priam ťahať slová, kým som sa dozvedel celú pravdu. Bachen nie je ani udavač ani karierista.“

„Kedy sa streneš s veľkňazom?“

„Dnes predpoludním. Bude to ťažké stretnutie, bude popierať akúkoľvek zodpovednosť a tvrdiť, že som voči nemu nespravodlivý.“

„Čoho sa obávaš?“

„Že ochromí hospodársky život chrámu a aspoň na istý čas naruší zásobovanie potravinami. Túto cenu treba zaplatiť, ak nemá dôjsť k rozdeleniu Egypta.“

Ramzesova vážnosť zapôsobila na Nefertari. Nebol to tyran túžiaci po odstránení nepohodlného protivníka, ale faraón, ktorý si uvedomuje nevyhnutnosť jednoty Horného a Dolného Egypta a je rozhodnutý zachrániť ju, nech by mal podstúpiť akékoľvek riziká.

„Musím sa ti s niečím priznať,“ povedala zasnívane.

„Sama si zhromažďovala informácie o Karnaku?“

„Nič také som nerobila.“

„Tak potom moja matka a ona hovorí tvojím hlasom!“

„Vôbec nie.“

„Týka sa to môjho stretnutia s veľkňazom?“

„Ale je to aj štátna záležitosť.“

„Nenapínaj ma toľko!“

„Už niekoľko mesiacov... som tehotná.“

Ramzes nežne privinul Nefertari k sebe, akoby ju chcel ochrániť svojou silou.

„Najlepší lekári celého kráľovstva sa musia tebou stále zaoberať.“

„Neznepokojuj sa.“

„Musím sa. Dúfam, že naše dieťa bude krásne a zdravé, ale tvoj život a tvoje zdravie sú pre mňa nadovšetko.“

„Nebude mi chýbať nijaká starostlivosť.“

„Môžem ti prikázať, aby si odteraz spomalila svoj pracovný rytmus?“

„Zniesol by si lenivú kráľovnú?“

Ramzes bol nepokojný. Meškanie Amonovho veľkňaza začal brať ako urážku. Akú výhovorku si vymyslí prelát na ospravedlnenie? Ak sa dopočul o Bachenovom odhalení, iste sa pousiluje zničiť všetky dôkazy pred administratívnou kontrolou a odstrániť vinníkov a svedkov. Tieto prieťahy by sa však obrátili proti nemu.

Keď sa slnko priblížilo k zenitu, štvrtý Amonov prorok ho požiadal o audienciu. Kráľ ho okamžite prijal.

„Kde je Amonov prvý prorok a veľkňaz?“

„Práve umrel, veličenstvo.“

24. kapitola

Na faraónov príkaz zvolali konklávu. Zúčastnili sa na nej druhý, tretí a štvrtý Amonov prorok z Karnaku, veľkňazi a veľkňažky hlavných egyptských svätýň. Chýbal iba Dendera, pre pokročilý vek sa nemohol vydať na cestu, a Ahribis, ktorý ležal pripútaný chorobou na posteľ vo svojej rezidencii v Delte. Namiesto nich prišli splnomocnení delegáti.

Títo muži a ženy v zrelom veku, ktorí vykonávali rituály v kráľovom mene vo svojich svätyniach, zhromaždili sa v sieni chrámu Thutmosisa III., ktorého nazývali „Ten, ktorého pamätník žiari ako svetlo“. Tu boli vysväcovaní Amonovi veľkňazi a tu sa im ukladali úlohy.

„Potrebujem sa s vami poradiť,“ povedal Ramzes, „aby sme vybrali nového vedúceho duchovnej hierarchie v Karnaku.“

Mnohí prítomní prikývli na znak súhlasu; nový faraón nie je taký nerozvážny, ako sa o ňom povráva.

„Neprenáša sa táto funkcia na druhého proroka?“ spýtal sa menoferský veľkňaz.

„Nepokladám staré obyčaje za dostačujúce kritérium.“

„Chcel by som upozorniť veličenstvo, že treba rozhodnúť veľmi kompetentne,“ ozval sa Amonov tretí prorok. „Vo verejnej správe možno vymenovať do funkcií nových ľudí, ale v Karnaku by to bol veľký omyl. Skúsenosti a ctihodný stav by mali byť na prvom mieste.“

„Povedzme si pár slov o ctihodnostiach! Viete, že sa kšeftuje s ľanovým plátom prvej kvality a že strediskom tohto obchodu je Karnak?“

Kráľove slová vyvolali veľký rozruch.

„Vinníci boli zatknutí a odsúdení na prácu v tkáčskych dielnach. Nikdy ani len na čas nebudú môcť pracovať v chrámoch.“

„Preukázala sa zodpovednosť zosnulého veľkňaza?“

„Zdá sa, že nie, ale teraz ma pochopíte, prečo nechcem, aby sa jeho nástupcom stal príslušník hierarchie tohto chrámu.“

Po nečakanom Ramzesovom vyhlásení nastalo dlhé ticho.

„Má veličenstvo na mysli nejaké meno?“ spýtal sa veľkňaz z Heliopolu.

„Čakám od tejto konklávy, že predloží seriózny návrh.“

„Koľko času nám na to dáte?“

„Tolko, ako je zvykom, musím teraz navštíviť niekoľko miest a chrámov spolu s manželkou a mnohými členmi kráľovského dvora. Keď sa vrátim, oznámite mi výsledok vášho rokovania.“

Ramzes pred odchodom na tradičnú cestu po Egypte, ktorú musel vykonať v prvom roku vlády, zašiel do chrámu Kurna na západnom brehu Vesetu, kde vzdávali úctu Setchiho Ka, jeho nesmrteľnej sile. Určení kňazi každý deň prinášali na oltáre mäso, chlieb, zeleninu a ovocie a odriekavali litánie, čím udržiavali na zemi dušu zosnulého kráľa.

Faraón sa díval na reliéf, na ktorom bol zobrazený jeho večne mladý otec v spoločnosti božstiev. Prosil ho, aby vystúpil z kameňa, vyskočil z múra, objal ho a preniesol na neho silu vládcu, čo sa zmenil na hviezdu.

Čím väčší ubiehali dni, tým ťažšie niesol Ramzes Setchiho neprítomnosť ako skúšku a volanie. Ako skúšku, pretože nemohol požiadať o radu spoľahlivého a veľkodušného sprievodcu; ako volanie, pretože hlas zosnulého faraóna mu znel v každej myšlienke a vyzýval ho, aby urobil ďalší krok, nech by sa mu stavali do cesty akékoľvek prekážky.

V rozhovoroch Vesetčanov, bohatých šľachticov, remeselníkov alebo matiek rodín klebetiacich na prahu svojho domu sa jednotaj rozoberala otázka, ktorých príslušníkov kráľovského dvora si

vezmú so sebou Ramzes a Nefertari na cestu po Hornom a Dolnom Egypte, aby spečatili zväzok faraóna so všetkými božstvami.

Každý mal zaručené informácie od nejakej významnej osobnosti alebo úradníka z paláca. Zo spoľahlivého prameňa sa vedelo, že kráľovská flotila sa vyberie najprv na Juh až po Asuán, potom na Sever a nakoniec zíde po rieke až do Delty. Posádky boli dopredu pripravené: plavba musí byť rýchla, vyžiada si veľké telesné nasadenie a pristátia budú krátke. Každý sa však tešil na túto rituálnu cestu, počas ktorej kráľovský pár prevezme moc nad Egyptom, aby udržal harmóniu s Maat, večným Pravidlom.

Pred odchodom predložil Ameni Ramzesovi veľké množstvo spisov, s ktorými sa musel faraón podrobne oboznámiť, prv ako sa stretne so správcami provincií, predstavenými chrámov a starostami hlavných sídlisk. Osobný tajomník predložil kráľovi životopis každého významného hodnostára s jeho postupom v kariére, rodinnými pomermi, ambíciami a priateľstvami s ostatnými šľachticmi. Ak sa informácie zakladali iba na klebetách, Ameni na to upozornil.

„Koľko dní a nocí si strávil, kým si dal dokopy takýto poklad?“ spýtal sa ho Ramzes.

„To neviem. Dal som si záležať najmä na presnosti informácií, bez toho sa nedá vládnuť.“

„Pri zbežnom čítaní som zistil, že Šenar má veľa prívržencov medzi bohatými a vplyvnými ľuďmi.“

„Prekvapilo ťa to?“

„V tomto ohľade áno.“

„Musíš si získať mnoho vzdelaných ľudí.“

„Si veľký optimista.“

„Si kráľ a musíš vládnuť. Ostatné sú len prázdne reči.“

„Niekedý si aj oddýchneš?“

„Po smrti sa dosť vyspím. Kým som tvojím nosičom sandálov, musím ti uľahčovať cestu. Si spokojný so svojim poľným stánkom?“

K faraónovmu skladaciemu stánku z dreva patrilo pevné kreslo potiahnuté kožou a s robustnými nohami končiacimi sa hlavami káčerov vystrúhanými zo slonovej kosti. Na oficiálnych ceremoniach a audienciách bude mať kráľ aspoň pohodlie.

„Obmedzil som počet členov sprievodného hárému,“ povedal Amení, „na ceste ti však nič nebude chýbať. Jedlo bude rovnako kvalitné ako i v paláci.“

„Vždy si taký striedmy?“

„Dobrá strava je zárukou dlhého života, a keď človek menej pije, nestráca energiu a koncentráciu. Rýchlou poštou som oznámil starostom a veľkňazom miest, kde sa zastavíme, aby pripravili ubytovanie členom našej výpravy. Kráľovná a ty budete mať, samozrejme, k dispozícii nejaký palác.“

„Postaral si sa o Nefertari?“

„Zbytočne sa pýtaš, tehotenstvo tvojej manželky je štátna záležitosť. Jej kajuta je vetraná, bude mať tam všetko pohodlie. Päť lekárov sa bude u nej striedať a každý deň dostaneš hlásenie o jej zdravotnom stave. Ach, jedna vec ma znepokojuje.“

„V súvislosti s ňou?“

„Nie, ide o prístaviská. Mám znepokojujúce správy, podľa ktorých sú niektoré v zlom stave, no ja tomu celkom neverím. Podľa mňa niektorí správcovia provincií chcú získať ďalšie finančné sumy pre svoje ciele. Tvoja návšteva bude na to vhodnou príležitosťou, no nesmieš sa dať nimi ovplyvniť. Každý hodnostár sa pokúsi dostať čo najviac a ty musíš dať prednosť záujmom celého národa.“

„Aké máš vzťahy s vezírmí Severu a Juhu?“

„Z ich hľadiska mizerné, ale z môjho výborné. Sú to dobrí pracovníci, no príliš vystrašení, žijú v obavách, že budú odvolaní z funkcií. Ponechaj ich na svojich miestach a nezradia ťa.“

„Mal som v úmysle...“

„Vymenovať ma za vezíra? To nerob! Dnešné moje postavenie je pre teba výhodnejšie. Môžem konať zo zákulisia a nebudem mať na krku množstvo administratívnej práce.“

„Aké nálady sú medzi mojimi pozvanými hosťami?“

„Sú radi, že sú členmi tvojho sprievodu, no nie sú nadšení, že ich Serramanna upodozrieval a prehliadal, lebo každého z nich pokladá za potenciálneho zločinca. Vypočujem si sťažnosti a hneď na ne zabudnem. Sardínčan si vzorne plní svoje úlohy.“

„Zabudol si na môjho leva a psa.“

„Bud' pokojný, dostávajú dobrú stravu a sú tvojou najlepšou osobnou strážou.“

„Ako si počína Rome?“

„Nič mu nemožno vyčítať, človek by povedal, že je odjakživa tvojím intendantom! Vďaka nemu je o tvoj dom perfektne postarané. Inštinkt ťa pri ňom nesklamal.“

„To isté platí aj o Nedžemovi?“

„Tvoj nový minister poľnohospodárstva berie svoju prácu veľmi vážne. Dve hodiny denne sa ma vypytuje na administratívne otázky, potom sa zavrie s technickými poradcami bývalého ministra, ktorí mu odovzdávajú svoje skúsenosti... Počas tejto cesty neuvidí veľa z krajiny!“

„A čo môj milovaný brat?“

„Šenarova loď je plávajúci palác. Nový minister zahraničných vecí je veľmi pohostinný a predpovedá Ramzesovmu Egyptu skvelú budúcnosť.“

„Stále ma pokladá za nevyliciteľne naivného mládenca?“

„Skutočnosť je oveľa zložitejšia,“ povedal Ameni. „Zdá sa, že funkcia ministra mu naozaj ulahodila.“

„Nakoniec si myslíš, že sa Šenar stáva mojím spojencom?“

„V hĺbke srdca istotne nie, je to však prefíkanec a vie si uvedomiť, aké má možnosti. Múdro si utíšil jeho hlad po moci a dovolil

mu vystupovať v popredí. Čo ak sa uspokojí s existenciou bohatého hodnotára obkoleseného pochlebovačmi?“

„Bodaj by ťa bohovia vyslyšali!“

„Mal by si si ľahnúť, zajtra ťa čaká ťažký deň: aspoň desať rozhovorov a tri recepcie. Si spokojný s posteľou?“

Stačí mi, pomyslel si faraón. Vankúš pod hlavu, matrac vypchatý konopným vláknom pripevnený na ráme s čapmi a drážkami, štyri nohy v tvare levích láb a podložka ozdobená nezábudkami, mandragorou a lotosom, aby mal spiaci sladké sny.

„Chýbajú len mäkké vankúše,“ povedal kráľov osobný tajomník.

„Jeden mi stačí.“

„To teda nestačí! Pozri sa na tento úbohý...“

Ameni vzal do ruky vankúš ležiaci na záhlaví postele. Ohromný cúvol.

Vyrušený čierny škorpión bol pripravený na útok.

25. kapitola

Ramzes musel sám trochu povzbudiť Serramannu. Veliteľ jeho osobnej stráže nevedel pochopiť, ako sa škorpión dostal do panovníkovej izby. Dôkladné vypočutie služobníctva neprinieslo nijaké výsledky.

„Nikto z nich nie je vinný,“ konštatoval Sardínčan, „treba vypočuť vášho intendanta.“

Ramzes súhlasil.

Rome neuznával Serramannu, no neprotestoval, keď ho panovník vyzval, aby odpovedal na všetky veliteľove otázky.

„Koľko ľudí má právo vstúpiť do tejto izby?“

„Piaty... No... piaty stáli zamestnanci.“

„Čo to znamená?“

„Pri niektorých medzipristátiach najmenej jedného alebo dvoch pomocníkov.“

„A pri poslednom medzipristátí?“

„Najal som jedného, aby odniesol bielizeň do pracovne.“

„Ako sa volal?“

„Je zapísaný v zozname nájomných pracovníkov.“

„Je to zbytočné,“ usúdil kráľ, „ten muž istotne uviedol nepravé meno a my nemáme čas vrátiť sa do toho prístavu, aby sme sa ho pokúsili nájsť.“

„O týchto praktikách som nevedel!“ rozčúlil sa Serramanna. „Maria všetky moje bezpečnostné opatrenia!“

„Čo sa stalo?“ začudoval sa Rome.

„To nemusíte vedieť! Odteraz chcem prehladať každú osobu, čo vstúpi na loď veličenstva, bez ohľadu na to, či je generál, kňaz alebo zametač!“

Rome sa obrátil k Ramzesovi, ktorý prikývol na znak súhlasu.

„A čo... s jedlom?“

„Jeden z vašich kuchárov ochutná z každého jedla v mojej prítomnosti.“

„Ako si želáte.“

Rome odišiel z kráľovej kajuty. Rozzúrený Serramanna trieskal päšťou po tráme, ktorý zaprašťal.

„Škorpión by vás nebol usmrtil, veličenstvo,“ ozval sa Serramanna, „boli by ste však dostali vysokú horúčku.“

„A nemohol by som pokračovať v ceste... Čo by bol dôkaz nepriazne bohov. To chceli dosiahnuť.“

„Takéto niečo sa už nikdy nezopakuje,“ sľúbil Sardínčan.

„Obávam sa, že áno, veď sme nezistili vinníka.“

Serramanna sa zaškeril.

„Upodozrievaš niekoho?“ spýtal sa kráľ.

„Ľudia bývajú niekedy nevďační.“

„Hovor jasne.“

„Ten Rome... Čo ak klamal a sám má v tom prsty?“

„To môžeš zistiť iba ty.“

„Spolahnite sa na mňa.“

Rituálna cesta kráľovského manželského páru sa zmenila na triumf. Ramzesova autorita a Nefertarin pôvab očarili správcov provincií, starostov a ďalších hodnostárov, ktorých prekvapila impozantnosť nových pánov Egypta. Ramzes vymenoval staršieho brata za ministra zahraničných vecí, čo odstránilo obavy mnohých hodnostárov. Na jednej strane zostala kráľovská rodina jednotná a bratia postupovali ruka v ruke, kým na druhej strane Šenarovo vlastenectvo a jeho túžba po veľkosti krajiny zabezpečovali politiku obrany, potrebnej na zachovanie civilizácie pred útokmi barbarov.

Pri každom medzipristátí vzdal manželský pár úctu kráľovskej matke Tuji, ktorej prítomnosť vyvolávala citové vzrušenie a úctu. Krehká mlčanlivá Tuja, držiaca sa vždy v úzadí, stelesňovala tradíciu a kontinuitu, bez čoho by vláda jej syna vyzerala nelegitímna.

Keď sa blížili k Ebozevu⁶, Usirovej významnej svätyni, Ramzes si zavolať priateľa Ašu na provu lode. Mladý diplomat bol v každej dennú i nočnú hodinu elegantný a perfektný.

„Aša, si spokojný s touto cestou?“

„Tvoje veličenstvo si vie získať srdcia, a to je dobré.“

„Nie je veľa pokrytectva v postojoch mnohých ľudí?“

„Isteže, nie je však podstatné, že uznávajú tvoju autoritu?“

„Čo si myslíš o vymenovaní Šenara za ministra?“

„Zdá sa prekvapujúce.“

„Inými slovami, šokovalo ťa.“

„Nič ma neopravňuje, aby som kritizoval faraónove rozhodnutia.“

„Pokladáš môjho brata za nekompetentného?“

„V súčasných podmienkach je diplomacia ťažké umenie.“

„Kto by sa odvážil hodiť výzvu egyptskej sile?“

„Tvoj osobný triumf vo vlastnej krajine ti nesmie zastrieť vonkajšiu realitu. Chetitský nepriateľ nesedí so založenými rukami. Vie, že nie si panovník - figúrka, preto sa pokúsi upevniť si svoje pozície, prv ako podnikne bojovnejšie akcie.“

„Máš dôkazy?“

„Zatiaľ sú to len predpoklady.“

„Pozri, Aša, Šenar je môj starší brat a reprezentatívny človek ako stvorený na bankety a recepcie. Očarí cudzích vyslancov nič nehovoriacimi rečami a podľahne svojej vlastnej hre. Lenže iné zábavy ako zlomyselnosť alebo sprisahanie by ho mohli lákať. Jeho ochota spolupracovať so mnou a byť dobrým služobníkom štátu sú mi podozrivé. Preto ty budeš mať rozhodujúcu úlohu.“

„Čo očakávaš odo mňa?“

„Menujem ťa za šéfa tajnej služby Horného a Dolného Egypta. Tak ako tvoji predchodcovia budeš mať navonok na starosti

⁶ Ebozev - gr. Abydos. (Pozn. prekl.)

diplomatickú poštu a budeš teda kontrolovať dokumenty, ktorých autorom je Šenar.“

„Prikazuješ mi sledovať ho?“

„Je to jedna z tvojich úloh.“

„Nebude ma Šenar upodozrievať?“

„Dal som mu na vedomie, že nesmie vyvíjať svoju vlastnú zahraničnú politiku. Keď si uvedomí, že je pod neustálym dozorom, skôr odolá pokušeniu dopustiť sa poľutovaniahodných činov.“

„Čo ak unikne mojej bdelosti?“

„To sa tebe, milý môj, nemôže stať.“

Keď Ramzes uvidel posvätnú zem Ebozevu, zovrelo sa mu srdce. Všetko tu pripomínalo Setchiho. On, zástupca boha Sutecha, stelesnenia vesmírnej sily a vraha svojho brata Usirea, dal postaviť jedinečnú svätyňu, kde sa oslavujú tajomstvá mŕtveho a vzkrieseného boha. Ramzes a Nefertari tu boli zasvätení, keď si do najtajnejších hĺbok svojej existencie vštepili objavenie a istotu posmrtného života, ktorý majú zdieľať so svojím národom.

Na brehoch kanála vedúceho do prístavu nebolo živej duše. Je pravda, že na tomto posvätnom území bolo živo a rušno len počas slávností na počesť Usireho zmŕtvychvstania. Lenže nezáujem a ťaživé ovzdušie pri príchode kráľovskej flotily udivili jej cestovateľov.

Serramanna s mečom v ruke prvý vyskočil na suchú zem a hneď za ním nasledovali členovia faraónovej osobnej stráže.

„To sa mi nepáči,“ zašomral si Sardínčan.

Ramzes vkročil na prístavisko. V diaľke za clonou akácií stál Usireho chrám.

„Neriskujte,“ radil mu Serramanna. „Nechajte ma preskúmať okolie.“

Rebelanti v Ebozeve! Kráľ nemohol uveriť takej svätokrádeži.

„Zapriahnite kone do vozov,“ prikázal. „Ja pôjdem na čele, veličenstvo...“

Sardínčan si uvedomil, že by zbytočne naliehal. Ako sa má postarať o bezpečnosť takého nespútaného panovníka?

Kráľov voz rýchlo dorazil k hradbám chrámu. Na veľké prekvapenie prvá vchodová brána bola otvorená. Ramzes peši vstúpil na otvorené nádvorie.

Okolo stien chrámu stáli lešenia. Na zemi ležala socha jeho otca. Všade boli porozhadzované nástroje. Ani jeden robotník nebol na stavbe.

Znepokojený faraón vkročil do svätyne. Oltáre bez obiet, ani jediný kňaz neodriekaval modlitby.

Chrám bol zrejme opustený.

Ramzes odišiel zo svätyne a zavolať si Serramannu, ktorý nehybne stál na prahu.

„Hneď mi prived' stavbyvedúcich.“

Sardínčan poslušne vyskočil splniť rozkaz.

Ramzesov hnev nepoznal hraníc.

Na veľkom nádvorí chrámu sa zhromaždili kňazi, vedúci pracovníci, remeselníci a personál, ktorý mal na starosti udržiavanie a chod svätyne. Všetci sa sklonili, pokľakli a dotkli sa nosmi zeme vylákaní hromovým hlasom panovníka, ktorý im vyčítal lenivosť a lajdáctvo.

Ramzes neprijal nijaké ospravedlnenie. Ako sa mohli zamestnanci Ebozevu správať tak hanebne pod zámienkou, že Setchiho smrť im zabránila v akejkoľvek iniciatíve. Neporiadok a apatia sa zmocnili ľudí pri najmenšej príležitosti a nikto nemyslel na svoje povinnosti.

Každý sa bál tvrdého trestu, lenže mladý faraón žiadal iba zdvojnásobiť obety pre Setchiho Ka. Prikázal vysadiť stromy v sade, pozlátiť dvere, pokračovať v stavbe chrámu a dokončiť sochy,

vykonávať obrady každý deň a oznámil, že bude postavená loď na oslavu Usireových mystérií. Roľníci pracujúci na pozemkoch svätyne budú oslobodení od dávok a aj chrám, ktorý je dosť bohatý, ak, pravda, nezanedbá takto svoje povinnosti.

Veľké nádvorie sa v tichosti vyprázdnilo. Kráľ si získal ľudí svojou zhovievavosťou a tí si sľúbili, že už nikdy nevyvolajú jeho hnev.

Ramzes sa upokojil a vstúpil do ústrednej kaplnky, „neba“ Ebozevu, kde žiarilo tajomné svetlo v tme a nadviazal spojenie s dušou svojho otca, spojeného s hviezdami, zatiaľ čo slnečný koráb pokračoval vo svojej večnej plavbe.

26. kapitola

Šenar triumfoval.

Akcia so škorpiómom v Ramzesovej izbe zlyhala a kráľov starší brat vôbec neveril plánu panovníkovho bývalého vychovávateľa Saryho, ktorého nenávisť úplne zaslepila. Oslabiť Ramzesa, zbaviť ho fyzickej sily, nebola ľahká úloha. Skúsenosti však ukázali, že sa vždy nájde medzera aj v najprísnejších bezpečnostných opatreniach.

Šenar triumfoval, pretože Aša mu na konci veľmi vydarenej večere oznámil senzačnú správu. Na korme lode plaviacej sa po Níle nemohol nikto z posledných potrundžených hostí počuť, o čom sa rozprávali dvaja muži. Lodný lekár ošetroval dáviaceho hodnostára, na ktorého upierali pozornosť všetci prítomní.

„Šéf tajnej služby... Nesníva sa mi to?“

„Som už vymenovaný.“

„Predpokladám, že máte za úlohu sledovať ma.“

„Presne tak.“

„Naoko budem mať zviazané ruky a bude mi stačiť úloha svetáka a ľahťikára.“

„To si želá aj faraón.“

„Urobme mu po vôli, drahý Aša! Budem perfektne hrať túto úlohu. Ak som vás dobre pochopil, budete kráľovým hlavným informátorom, pokiaľ ide o politiku Chetitov.“

„Tak to vyzerá.“

„Vyhovuje vám naše spojenectvo?“

„Dokonca veľmi. Ramzes je tyran, o tom som presvedčený, pohŕda inými ľuďmi a verí len sám sebe. Jeho márnomyseľnosť privedie krajinu do záhuby.“

„Naše analýzy sa čoraz väčšmi zbližujú, ste však ochotný podstúpiť každé riziko?“

„Môj postoj sa nezmenil.“

„Prečo až natoľko nenávidíte Ramzesa?“

„Lebo je Ramzes.“

Dendera, chrám krásnej a usmievavej bohyne Hathor uprostred vidieckej zelene, bol hymnou harmónie medzi nebom a zemou. Vysoké sykomory vysadené tesne pri hradbe udržiavali v tieni budovu chrámu a ostatné prístavby, medzi ktorými bola aj hudobná škola. Nefertari ako predstavená Hathoriných kňaziek, zasvätených do tajomstiev tanca hviezd, sa tešila na túto zastávku, kde sa chcela vo svätyni na niekoľko hodín pohrúžiť do meditácií. Po epizóde v Ebozeve kráľovská flotila zamierila na Juh, no kráľovná trvala na tomto medzipristátí.

Zdalo sa jej, že Ramzesa niečo trápi.

„Na čo myslíš?“ spýtala sa.

„Na vymenovanie Amonovho veľkňaza. Amení mi dal spisy o hlavných kandidátoch, ale ani jeden sa mi nepozdáva.“

„Hovoril si o tom s Tujou?“

„Má na to rovnaký názor. Sú to ľudia, ktorých by bol Setchi odstránil a tí by teraz chceli využiť situáciu.“

Nefertari pozerala na Hathorine ohromujúco pôvabné tváre vytesané do kameňa. Odrazu v kráľovninom pohľade zažiarilo čudné svetlo...

„Nefertari...“

Neodpovedala pohltená vidinou. Ramzes ju chytil za ruku v obavách, aby mu navždy neunikla a aby ju nevzala na nebesia bohyňa s dvoma tvármi. Kráľovná sa však trochu upokojila a pritúlila sa k faraónovi.

„Bola som ďaleko, veľmi ďaleko... Oceán svetla a spevavý hlas, ktorý mi oznámil posolstvo.“

„Čo ti povedal?“

„Nevymenuj ani jedného z tých, ktorých ti navrhli. My máme nájsť budúceho Amonovho veľkňaza.“

„Nemám na to čas.“

„Počúvaj hlas z onoho sveta, neusmerňoval vždy činy faraónov od vzniku Egypta?“

Kráľovský pár prijala predstavená hudobníčk a speváčok, ktoré vystúpili s koncertom v záhrade chrámu. Nefertari vychutnávala tieto krásne chvíle, kým Ramzes horel nedočkavosťou.

Mal by čakať na ďalšie videnie, aby našiel Amonovho veľkňaza, čo by nemal osobné ambície?

Ramzes by sa najradšej hneď vrátil na loď, aby predebatoval problém s Amenim, no nemohol sa vyhnúť návšteve chrámu, jeho dielni a skladov. Všade bol poriadok a čistota.

Na brehu posvätného jazera Ramzes zabudol na svoje starosti. Pokojné miesto, záhony kosatcov a nevädzí, kňazky prichádzajúce nabráť vody na večerný rituál by upokojili aj najrozbúrenejšiu myseľ.

Starý muž vytrhával burinu a odkladal ju do vreca. Robil to pomalými, no presnými pohybmi, s kolenom na zemi bol obrátený chrbtom ku kráľovskému páru. Tento neúctivý postoj by si zaslužil pokarhanie, lenže starý muž bol taký pohrúžený do práce, že sa kráľ nezastaral do neho.

„Máte krásne kvety,“ povedala Nefertari.

„S láskou sa im prihováram,“ odpovedal muž nevrlo. „Inak by si rástli, ako by sa im chcelo.“

„Ja som si to tiež všimla.“

„Ale? Vy taká krásna mladá žena sa zaoberáte záhradníctvom?“

„Áno, keď mám trochu voľného času.“

„Ste až taká zaneprázdnená?“

„Pri mojej funkcii sa málokedy môžem uvoľniť.“

„Ste predstavená kňaziek?“

„Je to len časť mojich povinností.“

„Máte ešte aj ďalšie? Ach, prepáčte... Nemám nijaký dôvod obťažovať vás. Láska ku kvetom je najlepší spôsob na stretnutie ľudí, ktorí nemusia nič viac vedieť o sebe.“

Tvár starého muža sa stiahla od bolesti.

„Prekliate ľavé koleno... zavše ma tak trápi, že sa len horko-tažko zodvihnem.“

Ramzes podal ruku záhradníkovi.

„Ďakujem ti, princ... Istotne ste aspoň princ?“

„Veľkňaz Dendery vám uložil starať sa o túto záhradu?“

„Áno, on.“

„Je vraj prísny, chorý a nemá dost' síl, aby mohol cestovať.“

„Je to tak. Aj vy máte rád kvety ako táto mladá žena?“

„S veľkou obľubou vysádzam stromy. Chcel by som sa porozprávať s veľkňazom.“

„Prečo?“

„Pretože neprišiel na konklávu, ktorá má Ramzesovi navrhnúť meno budúceho Amonovho veľkňaza.“

„Čo keby ste nechali tohto starého kňaza, nech sa venuje svojim kvetom?“

Ramzesovi bolo už jasné, že veľkňaz sa chcel zatajiť v prestrojení za záhradníka.

„Aj keď má boľavé koleno, nezdá sa, že by nemohol nasadnúť na loď a odcestovať do Vesetu.“

„Ani pravé rameno nemá v najlepšom poriadku, bremeno veku ho priveľmi ťaží, a...“

„Veľkňaz Dendery je nespokojný so svojím údelom?“

„Práve naopak, veličenstvo, nechce nič iné, len v pokoji dožiť medzi múrmi tohto chrámu.“

„A keby ho faraón osobne požiadal, aby prišiel na konklávu, kde by jeho kolegovia využili jeho skúsenosti?“

„Ak faraón napriek mladému veku má nejaké skúsenosti, ušetril by starého muža takej námahy. Bude Ramzes taký dobrý a podá mi palicu ležiacu na múriku?“

Kráľ ho poslúchol.

„Vidíte, veličenstvo, s akou námahou kráča Nebu. Kto by sa odvážil prinútiť ho na odchod z jeho záhrady?“

„Ako veľkňaz neporadili by ste aspoň egyptskému kráľovi?“

„V mojom veku je lepšie mlčať.“

„Iný názor má na to múdry Ptahhotep, podľa ktorého zásad sa správame od čias pyramíd. Vaše slová by boli veľmi vzácne a chcel by som si ich vypočuť. Kto by bol podľa vás najvhodnejší zastávať miesto Amonovho veľkňaza?“

„Celý svoj život som prežil v Dendere a nikdy som nebol vo Vesete. Problémy hierarchie sú mi cudzie. Nech mi veličenstvo odpustí, ale zvykol som si zavčasu ísť do postele.“

Nefertari a Ramzes strávili časť noci na terase chrámu v spoločnosti astronómov. Na nočnej oblohe žiarili tisíce duší a večných hviezd okolo Polárky, cez ktorú prechádzala os spájajúca viditeľný svet s neviditeľným.

Potom sa kráľovský pár utiahol do paláca, ktorého okná boli obrátené do polí. Aj keď bol malý a zariadený vidieckym nábytkom, z krátkej noci sa stal raj, do ktorého prenikal spev vtákov. Nefertari zaspala v Ramzesovom objatí a spolu prežívali šťastný sen.

Po raňajších obradoch, hojných raňajkách a kúpeli v palácovom bazéne sa Ramzes a Nefertari pripravili na odchod. Členovia kňazského zboru ich pozdravili. Ramzes odrazu odišiel uprostred ceremónií a zašiel do záhrady k posvätnému jazeru.

Nebu kľáčal na zemi a skláňal sa nad kvetmi.

„Nebu, vážite si kráľovnú?“

„Akú odpoveď by ste chceli počuť odo mňa, veličenstvo? Je predsa stelesnením krásy a múdrosti.“

„Takže jej názor sa vám nebude zdať zbytočný?“

„O čo ide?“

„Musím vás, žiaľ, vytrhnúť z vášho pokojného života a odvieť vás do Vesetu. To si želá kráľovná.“

„Na čo tam mám ísť, veličenstvo?“

„Aby som vás vymenoval za veľkňaza Karnaku.“

27. kapitola

Keď kráľovská flotila rozčerila vody Nílu v prístavisku karnackého chrámu, celý Veset ovládlo vzrušenie. Čo znamená Ramzesov predčasný návrat? Navzájom si odporujúce chýry sa šírili rýchlosťou blesku. Podľa jedných kráľ chce zlikvidovať kňazov Amonovho chrámu a urobiť z Vesetu bezvýznamné provinčné mesto. Podľa iných ochorel na ceste a prišiel dokončiť do svojho paláca pred horou mlčania. Nebol vzostup mladého faraóna priveľmi rýchly? Nebesá ho trestali za prechmaty, ktoré porobil.

Raia, sýrsky špión v žolde Chetitov, sa mračil. Prvý raz nemal spoľahlivé informácie. Vďaka sieti podomových a stálych obchodníkov na brehoch rieky v hlavných sídliskách mal z Vesetu prehľad o pohybe kráľovej flotily a o faraónových rozhodnutiach.

Nepoznal dôvod Ramzesovho nečakaného návratu do hlavného mesta južného Egypta. Podľa programu sa kráľ zastavil v Ebozeve, no nepokračoval v ceste na Sever a po niekoľkohodinovej zastávke v Dendere sa obrátil opačným smerom.

Zdalo sa, že Ramzes je nevyspytateľný. Konal rýchlo, nezve-roval sa so svojimi zámermi poradcom, ktorých reči a klebety by sa rýchlo doniesli Sýrčanovi do uší. Raia zúril; mladý panovník je zdatný protivník, ťažko ho kontrolovať. Šenar musí byť veľmi vynaliezavý, ak chce lepšie využiť zbrane, čo má k dispozícii. V prípade otvoreného konfliktu bude Ramzes oveľa nebezpečnejší, než si to Raia predstavoval. Ani on nemôže sedieť so založenými rukami, musí reagovať rýchlo a odstrániť zo siete neschopných a lajdákov.

Ramzes s modrou korunou na hlave, v dlhom skladanom ľa-novom rúchu a s panovníckym žezlom v pravici bol stelesnením

majestátu. Keď vkročil do chrámovej siene, kde sedeli členovia konklávy, debaty utíchli.

„Máte už meno, ktoré mi navrhnete?“

„Veličenstvo,“ odpovedal veľkňaz z Heliopolu, „ešte vždy sa radíme.“

„Vaše porady sa skončili. Priviedol som nového veľkňaza Amonovho chrámu.“

Nebu s palicou v ruke vstúpil medzitým do siene.

„Nebu!“ zvolala veľkňažka Saisu. „Myslela som, že si chorý a nevládzeš chodiť!“

„Som chorý, ale Ramzes urobil zázrak.“

„Vo vašom veku,“ ozval sa druhý Amonov prorok, „nemali by ste radšej žiť v pokojnom ústraní? Spravovať Karnak a Luksor je veľmi náročná úloha.“

„Máte pravdu, kto by sa však postavil proti kráľovej vôli?“

„Dekrét som už dal vytesať do kameňa,“ oznámil Ramzes.

„Viaceré stély oznámia Nebuovo vymenovanie. Je niekto medzi vami, čo by tvrdil, že si nezaslúži túto vysokú funkciu?“

Nikto neprotestoval.

Ramzes odovzdal Nebuovi zlatý prsteň a palicu z elektrónu, zliatiny zlata a striebra, symboly moci.

„Odteraz si Amonov veľkňaz a jeho poklady a sýpky sú pod tvojou správou. Ako predstavený chrámu a jeho majetkov buď svedomitý, statočný a bdely. Nepracuj pre seba, ale pre zvel'adenie božstva Ka. Amon preniká do duší a srdc, vie, čo sa skrýva v každej bytosti. Ak bude spokojný s tebou, udrží ťa na čele a dá ti dlhý život a šťastnú starobu. Zložíš prísahu, že budeš rešpektovať Pravidlo Maat a plniť si úlohy?“

„Prisahám na život faraóna,“ odpovedal Nebu a sklonil sa pred Ramzesom.

Druhý a tretí prorok Amonovho chrámu boli sklúčení a zúrili. Nielsen Ramzes postavil na čelo ich kléru starca, ktorý ho bude na slovo poslúchať, ale ešte aj vymenoval neznámeho Bachena, štvrtého proroka! Tento kráľov fanatický prívrženec bude dozerať na starca a bude skutočným pánom Karnaku, ktorého nezávislosť zanikne na dlhé roky.

Obidvaja hodnostári nemali nijakú nádej stať sa jedného dňa vládcami najbohatšieho egyptského panstva. V pasci medzi Nebuom a Bachenom musia skôr či neskôr odstúpiť a vzdať sa ďalšej kariéry. Dezorientovaní si hľadali nejakého spojenca. Prvý im prišiel na um Šenar, lenže kráľov brat po tom, čo sa stal ministrom, sotva bude mať pochopenie pre ich vec.

Keďže nemajú čo stratiť, druhý prorok sa stretne so Šenarom v mene všetkých Amonových kňazov, ktorí nesúhlasia s Ramzesovým rozhodnutím. Šenar ho prijal na brehu jazierka plného rýb pod veľkým plátenným prístreškom. Sluha mu priniesol šťavu zo svätajánskeho chleba a vytratil sa. Šenar stočil papyrus, ktorý si prečítal.

„Vaša tvár mi je známa...”

„Volám sa Doki a som druhým Amonovým prorokom.”

Šenarovi sa celkom pozdával. Drobný, vyholená hlava, úzke čelo, nezábudkovo belasé oči, nos a brada agresívne predĺžené, pripomínajúce papuľu krokodíla. „Môžem vám v niečom pomôcť?”

„Budem sa vám vidieť neohrabaný, no neovládam protokol a zdvorilostné frázy.”

„Zaobídeme sa aj bez nich.”

„Ramzes vymenoval starého Nebua za Amonovho veľkňaza, prvého proroka.”

„Ako druhý prorok ste mali nastúpiť do tej funkcie, však?”

„Zosnulý veľkňaz mi o tom hovoril, ale kráľ to ignoroval.”

„Je nebezpečné kritizovať jeho rozhodnutia.”

„Nebu nie je schopný spravovať Karnak.”

„Bachen, priateľ môjho brata, bude jeho tajným poradcom.“
„Prepáčte mi otvorenú otázku, súhlasíte s jeho rozhodnutiami?“
„Faraónova vôľa je realita.“

Doki bol sklamaný. Šenar sa postavil na Ramzesovu stranu.
Kňaz vstal.

„Už vás nebudem zdržiavať.“
„Počkajte... Nechcete sa zmieriť s tým, čo sa stalo?“
„Kráľ chce oslabiť moc Amonových kňazov.“
„Môžete sa proti tomu postaviť?“
„Nie som sám.“
„Koho zastupujete?“
„Veľkú časť hierarchie a väčšinu kňazov.“
„Máte nejaký plán?“
„Vaša výsosť, nemáme v úmysle vzbúriť sa!“
„Ste veľmi mäkký, Doki, a neviete, čo chcete.“
„Potrebujem pomoc.“
„Najprv niečo dokážte.“
„Ale ako...“
„Vymyslite niečo.“
„Som iba kňaz, iba...“
„Alebo chcete niečo dosiahnuť, alebo ste neschopný. Ak pocit zatrpknutosti je vaša jediná aktivita, potom ma nezaujímate.“
„Čo keby sa mi podarilo zdiskreditovať faraónových ľudí?“
„Keď sa vám to podarí, potom sa uvidíme. Samozrejme, toto naše stretnutie sa nekonalo.“

Dokimu svitla nádej. Odišiel zo Šenarovej vily a v duchu spriadal neuskutočniteľné plány. Časom mu iste niečo príde na um.

Šenar bol skeptický. Aj keď mu bol kňaz celkom sympatický, videl sa mu nerozhodný a ľahko ovplyvniteľný. Vylakaný vlastnou odvahou sa iste zriekne boja proti Ramzesovi. Lenže potencionálny spojenec nie je na zahodenie. Podmienka, ktorú mu dal, umožní mu spoznať skutočnú povahu Amonovho proroka.

Ramzes, Mojžiš a Bachen prechádzali po stavenisku, kde pracovali stavbári na obrovskej stĺpovej sieni, o ktorej sníval Setchi, no zrealizuje ju jeho syn. Prísun kamenných kvádrov musel byť pravidelný, koordinácia medzi jednotlivými remeselníkmi bola zosúladená, kamenné tyče symbolizujúce papyrusy vynárajúce sa z prvobytného oceána vyrastali jedna za druhou.

„Si spokojný s pracovnými skupinami?“ spýtal sa Ramzes Mojžiša.

„So Sarym to nie je ľahké, no zdá sa mi, že som ho priviedol k rozumu.“

„Akej chyby sa dopustil?“

„Veľmi zle zaobchádza s robotníkmi a chce sa na nich obo-
hacovať.“

„Dajme ho na súd.“

„To nebude potrebné,“ povedal pobavene Hebrej. „Radšej ho mám pod dozorom. Keď prekročí hranicu únosnosti, osobne si to s ním vybavím.“

„Ak ho poriadne zmlátiš, podá na teba žalobu.“

„Bud' pokojný, veličenstvo: Sary je zbabelec.“

„Nebol vašim vychovávateľom?“ spýtal sa Bachen.

„Bol,“ odpovedal Ramzes, „a výborný učiteľ. Podľahol však akémusi šialenstvu. Za to, čo mi vykonal, druhý by ho poslal na nútené práce do nejakej oázy. Dúfam, že v práci príde k rozumu.“

„Prvé výsledky nie sú vôbec potešujúce,“ s ľútosťou povedal Mojžiš.

„Nebudeš mať na neho čas... O niekoľko dní odídeme na Sever a ty budeš na ceste.“

Hebrej sa zatváril nechápavo:

„Táto stĺpová sieň nie je dokončená!“

„Poverím tým Bachena, štvrtého Amonovho proroka, ktorému poradiš a dáš mu potrebné inštrukcie. Dokončí stavbu a bude mať na

starosti aj rozšírenie luksorského chrámu. Bude to zázrak, keď uvidíme nádvorie s kolosmi, pylónom a obeliskami! Bachen, musíš urýchliť práce, možno mi osud dožičí len krátky život a chcel by som odovzdať do užívania celú túto nádheru.“

„Bude mi cťou, veličenstvo.“

„Bachen, ja nemenujem do funkcií slabochov. Starý Nebu si zastane svoje úlohy a ty tiež svoje. On bude spravovať Karnak a ty budeš mať na starosti veľké stavby. Obidvaja ma musíte informovať, keď budú nejaké ťažkosti. Pusti sa do práce a myslí len na ňu.“

Faraón a Mojžiš odišli zo staveniska a pustili sa alejou vrúbenou tamariškami, ktorá viedla do svätyne bohyne Maat, pravidlo, pravda a spravodlivosť.

„Rád si oddýchnem na tomto mieste,“ zveril sa kráľ, „duša sa mi upokojí a zjasnie zrak. Tí kňazi majú šťastie, že tu môžu žiť! Z každého kameňa chrámu dýcha duša bohov, v každej kaplnke znie ich posolstvo.“

„Prečo ma nútiš odísť z Karnaku?“

„Mojžiš, čaká nás veľké dobrodružstvo. Spomínaš si, ako sme sa rozprávali o ozajstnej moci s Ašom, Amenim a Setauom? Bol som presvedčený, že ju má len faraón. Pritáhovala ma ako plameň nočné motýle a bol by som sa spálil, keby ma otec nebol pripravil na život. Aj keď spím, moc sa ozýva vo mne a žiada odo mňa, aby som staval.“

„Aký máš plán?“

„Je taký nesmierny, že sa ešte ani neodvažujem hovoriť s tebou o ňom. Počas cesty porozmýšľam nad tým. Ak sa dá uskutočniť, zúčastníš sa na ňom.“

„Priznávam sa, že ma prekvapuješ.“

„Prečo?“

„Bol som presvedčený, že kráľ zabudne na svojich priateľov a že bude mať záujem len o pochlebovačov, o štátne záležitosti a požiadavky moci.“

„Mojžiš, nemal si o mne dobrú mienku.“

„Meníš sa, Ramzes?“

„Človek sa mení podľa cieľa, ktorý chce dosiahnuť. Mojm cieľom je veľkosť krajiny a ten zostane vždy ten istý.“

28. kapitola

Sary, Ramzesov bývalý vychovávateľ, bol stále rozhnevaný. On, ktorý vychovával deti najurodzenejších rodín kráľovstva, má teraz viesť úbohú skupinu tehliarov! A ešte aj ten Mojžiš, ktorý ho jednoducho ohrozuje svojou fyzickou silou! Deň čo deň čoraz menej znášal ponížovanie a výsmech. Pokúsil sa postaviť robotníkov proti Hebrejovi, ten však bol taký obľúbený, že jeho kritika sa nestretla s nijakým ohlasom.

Mojžiš bol iba vykonávateľom rozkazov. Treba zasadiť úder tomu najvyššiemu, pomstiť sa tomu, čo ho uvrhol do nešťastia a biedy.

„Nenávidím ho rovnako ako aj ty,“ povedala manželka, Ramzesova sestra, ležiaca na poduškách. „Lenže riešenie, ktoré navrhuješ, je strašné, ba hrozné...“

„Čo riskujeme?“

„Bojím sa, drahý. Môže sa to obrátiť proti pôvodcom plánu.“

„Čo ak sa to podarí! Zabudli na teba, opovrhujú tebou a so mnou hanebne zaobchádzajú! Takto sa nedá ďalej žiť!“

„Chápem ťa, Sary, chápem... Ale ísť až tak ďaleko...“

„Pôjdeš so mnou alebo zostanem sám?“

„Som tvoja žena.“

Pomohol jej vstať.

„Dobre si si to rozmyslela?“

„Už vyše mesiaca jednoducho na to myslím.“

„A ak nás... niekto udá?“

„Nič sa neboj.“

„Prečo si si taký istý?“

„Urobil som všetky opatrenia!“

„Môžeme sa na ne spoľahnúť?“

„Máš moje slovo.“

„Nedalo by sa vyhnúť...“

„Nie, Dolente. Rozhodni sa.“

„Tak teda ideme.“

Skromne oblečená manželská dvojica sa peši vybrala do vesetskej ľudovej štvrte, kde bývali početní cudzinci. Vyľakaná Ramzesova sestra sa krčovite držala manželovho ramena a váhala ísť ďalej.

„Sary, nezablúdili sme?“

„Ideme dobre.“

„Je to ešte ďaleko?“

„Už len dva bloky domov.“

Chodci ich pokladali za votrelcov. Sary však neochvejne kráčal ďalej, kým jeho žena sa čoraz väčšmi triasla od strachu.

„Sme na mieste.“

Sary zaklopal na nízke červené dvere, na ktorých bol pribitý mŕtvy škorpión. Otvorila im stará žena a manželia zišli po drevených schodoch do akejsi vlhkej jaskyne, kde horelo niekoľko olejových lúč.

„Hneď príde,“ povedala starena. „Sadnite si na stoličky.“

Dolente radšej zostala stáť, lebo sa bála. Čierna mágia bola v Egypte zakázaná, no niektorí čarodejníci ponúkali svoje služby za prehnané ceny.

Tučný a úlisný Libanónčan sa drobnými krokmi približoval ku klientom.

„Pripravil som to,“ povedal, „priniesli ste, čo treba?“

Sary vysypal čarodejníkovi do pravej dlane obsah koženého vrecúška: desať dokonale čírych tyrkysov.

„Predmet, ktorý ste kúpili, je v zadnej časti jaskyne, pri ňom nájdete otrávený tŕň a ním napíšete meno osoby, ktorú chcete uhrnúť. Potom predmet rozbijete na kúsky a tá osoba ochorie.“

Kým čarodejník rozprával, Dolente si zahalila tvár závojom. Len čo zostala sama s manželom, pevne ho chytila za zápästia.

„Podme preč, je to tu strašné!“

„Vydrž trochu, o chvíľu sa to skončí.“

„Ramzes je môj brat!“

„Mýliš sa, je to náš najväčší nepriateľ. Bez obáv a výčitiek musíme konať. Nič neriskujeme, ani nebude vedieť, kto na neho zaútočil.“

„Mohli by sme hádam...“

„Už nemôžeme ustúpiť, Dolente!“

V zadnej časti jaskyne na akomsi oltári, pokrytom čudnými znakmi znázorňujúcimi obludné zvieratá a zlých duchov, ležala veľmi tenká vápencová platnička a trň napustený jedom, dlhý, hrubý a špicatý. Na platničke boli gaštanovohnedé škvrny. Čarodejník ju akiste ponoril do hadieho jedu, aby znásobil jej škodlivú moc.

Sary vzal trň a začal ním ryť hieroglyfy Ramzesovho mena. Vydesená manželka zavrela oči.

„Teraz si ty na rade,“ prikázal jej.

„Nie, nemôžem!“

„Ak uhranutie nevykoná manželský pár, nedosiahne sa účinok.“

„Nechcem zabiť Ramzesa!“

„Neumrie, čarodejník mi to sľúbil. Choroba mu nedovolí vládnuť, Šenar sa stane regentom a my sa vrátíme do Mennoferu.“

„Nemôžem...“

Sary vložil trň napustený jedom manželke do pravej ruky a zovrel jej prsty.

„Napíš Ramzesovo meno!“

Pomohol jej, lebo sa jej triasla ruka. Nešikovne nakreslené hieroglyfy vytvorili kráľovo meno.

Bolo už treba len rozlomiť platničku.

Sary ju schmatol a Dolente si opäť zahalila tvár. Odmietla byť svedkom tej hrôzy.

Sary vyvinul čo najväčšiu silu, ale vápencová platnička vyzerala silnejšia než žula. Sary v rozpakoch zodvihol kameň z dlážky jaskyne a pokúsil sa rozbiť odolnú platničku, no neúspešne.

„Nerozumiem tomu... Tá platnička je taká tenká!“

„Ramzes je pod ochranou!“ zabedákala Dolente. „Nikto mu nemôže uškodiť, ani čarodejník! Podme, podme rýchlo preč!“

Manželia blúdili po štvrti, Sary zachvátený panikou nevedel nájsť cestu domov. Len čo sa priblížili, dvere sa pred nimi zatvárali a obyvatelia domov ich sledovali cez pootvorené okenice. Dolente aj napriek horúčave si zahalila tvár šálom.

Chudý muž s profilom dravého vtáka ich oslovil. Jeho tmavozelené oči nepokojne blýskali.

„Zablúdili ste?“

„Nie,“ odpovedal Sary, „ustúpte nám z cesty.“

„Nie som váš nepriateľ, chcem vám pomôcť.“

„Poradíme si aj sami.“

„V tejto štvrti sa môžete stretnúť s nebezpečnými ľuďmi.“

„Vieme sa obrániť.“

„Proti ozbrojenej bande nemáte šancu. Muž, ktorý má pri sebe drahé kamene, je lákavá korisť.“

„Nič také nemáme.“

„Nezaplatili ste libanonskému čarodejníkovi tyrkysmi?“

Dolente sa pritísla k manželovi.

„To sú reči, len reči!“

„Obidvaja ste nerozumní, nezabudli ste si... toto?“

Chudý muž im ukázal vápencovú platničku s Ramzesovým menom.

Dolente vyvrátila oči a zúfalo sa vrhla manželovi do náručia.

„Neviete, že za každý akt čiernej mágie proti faraónovi je trest smrti? Verte mi, že vás nechcem udať!“

„Čo... čo chcete?“

„Už som povedal, že vám pomôcť. Vstúpte do domu vľavo, vaša žena sa musí napiť vody.“

Obydlie s dlážkou z ubitej hliny bolo skromné, no čisté. Mladá okrúhla plavovláska pomohla Sarymu uložiť Dolente na drevenú lavicu pokrytú rohožkou a ponúkla ju vodou.

„Volám sa Ofir,“ povedal chudý muž „a toto je Lita, Amenhotepova dedička a zákonná nástupkyňa na egyptský kráľovský trón.“

Saryho to ohromilo a Dolente sa prebrala k vedomiu.

„Vy... žartujete?“

„To je pravda.“

Sary sa obrátil k mladej plavovláske.

„Klame tento muž?“

Lita záporne pokrútila hlavou, odtiahla sa a sadla si do kúta miestnosti, akoby jej nezáležalo na tom, čo sa robí.

„Nečudujte sa,“ povedal Ofir. „Prešla veľkým utrpením a iba po dlhom čase a veľkom úsilí sa naučila opäť žiť.“

„Ale... kto jej ublížil?“

„Vyhrážali sa jej smrťou, bili ju, držali v domácom väzení, prinútili ju zrieknuť sa viery v Atona, jediného boha, prikázali jej zabudnúť na jeho meno a na svojich rodičov, pokúšali sa zničiť jej dušu. Keby som nebol zasiahol, bola by z nej úbohá šialená žena.“

„Prečo jej pomáhate?“

„Pretože aj moju, tak ako i jej rodinu prenasledovali. Pomsta je jediný dôvod, pre ktorý žijeme. Pomsta, ktorá dá moc Lite do rúk a vyženie falošných bohov z Egypta.“

„Ramzes nie je zodpovedný za vaše nešťastia!“

„Ale je. Patrí k prekliatej dynastii, ktorá klame ľud a tyranizuje ho.“

„Ako chcete prežiť?“

„Atonovi stúpenci nás ukrývajú a živia v nádeji, že vyslyší naše modlitby.“

„Je ich mnoho?“

„Viac, ako si myslíte, no neozývajú sa nahlas. Keby sme s Litou zostali sami, aj tak by sme pokračovali v boji.“

„Tie časy už dávno skončili,“ namietla Ramzesova sestra. „Tie krivdy sa týkajú len vás.“

„Omyl,“ nesúhlasil Ofir, „teraz ste aj vy naši spojenci.“

„Sary, odíďme z tohto domu, títo ľudia sú pomätenci.“

„Viem, kto ste,“ nevzdával sa Ofir.

„Neviete.“

„Ste Dolente, Ramzesova sestra, a tento muž je váš manžel Sary, bývalý faraónov vychovávateľ. Obidvaja ste sa stali obeťami krutosti a chcete sa pomstiť.“

„To je naša vec.“

„Mám začarovanú platničku, ktorú ste použili. Ak ju odnesiem vezírovi a udám vás...“

„To je vydieranie!“

„Staňme sa spojencami a prestanem sa vyhrážať.“

„Čo by sme z toho mohli mať?“ spýtal sa Sary.

„Použiť čiernu mágiu proti Ramzesovi, to nebol najlepší nápad, vy sa v tom však nevyznáte. Uhrnutie, pre ktoré ste sa rozhodli, by spôsobilo chorobu obyčajného smrteľníka, nie však kráľa. Po korunovácii je faraón pod neviditeľnou ochranou, ktorá vytvára niekoľko štítov okolo jeho osoby. Tie štíty treba postupne zničiť. Ja s Litou to dokážeme.“

„Čo za to od nás chcete?“

„Útočisko, úkryt a nenápadné miesto, odkiaľ by sme mohli nadväzovať spojenia.“

Dolente podišla k Sarymu.

„Nepočúvaj ho. Je nebezpečný, prinesie nám nešťastie.“

Sary sa obrátil k čarodejníkovi.

„Dohodnuté. Sme spojenci.“

29. kapitola

Ramzes zapálil olejové lampy, ktoré osvetlili naos Karnaku, najtajomnejšiu časť chrámu, kde len on sám alebo veľkňaz, jeho zástupca vo faraónovej neprítomnosti, mohol vkročiť. Tma sa rozptýlila a ukázala sa najsvätejšia zo svätých, kaplnka z ružovej žuly so „skrytým“ pozemským obrazom boha Amona, ktorého skutočnú podobu nikdy neuvidí ľudská bytosť. Tyčinky tymiánu pomaly horeli a naplňali vôňou posvätné miesto, kde sa božská energia zhmotňovala v neviditeľnom i viditeľnom.

Kráľ rozlomil hlinenú pečať na naose, vytiahol kľúč a otvoril dvierka relikviára.

„Prebuď sa v pokoji, prvobytná sila, ktorá v každej chvíli tvorí. Uznaj ma, som tvoj syn, moje srdce ťa ľúbi a poslúchnem tvoje rady, aby som vykonal, čo ti bude na prospech. Prebuď sa v pokoji a zalievaj svetlom túto zem, ktorá žije len z tvojej lásky. Silou, ktorá vyžaruje z teba, kries k životu všetko, čo existuje.“

Kráľ osvetlil božskú sochu, sňal z nej farebné stužky, ktorými bola omotaná, očistil ju vodou z posvätného jazera, natrel masťami a omotal novými stužkami z čistej látky. Potom jej dal obetné dary, ktoré kňazi v tej chvíli pripravili na početných oltároch chrámu. Rovnaký rituál sa vykonával každé ráno v každej egyptskej svätyni.

Nakoniec prišla na rad najvyššia obeta Maat, nesmrteľnému Pravidlu života.

„Žiješ Ním,“ povedal kráľ božstvu, „svojou vôňou ťa oživuje, živí ťa svojou rosou, tvoje oči sú Pravidlo, celá tvoja bytosť je Pravidlo.“

Faraón bratsky pobožkal Silu, zatvoril dvierka naosu, vytiahol kľúč a založil hlinenú pečať. Zajtra veľkňaz Nebu zopakuje v jeho mene rovnaké obrady.

Keď Ramzes vyšiel z naosu, celý chrám bol v horúčkovitej činnosti. Kňazi odkladali z oltárov časť očistnej potravy, ktorá sa vracala ľuďom, čerstvé chleby a koláče vychádzali z karnackých pekárni, mäsiari pripravovali mäso na obed, remeselníci sa púšťali do práce a záhradníci ozdobovali kvetmi kaplnky. Bol pokojný a šťastný deň.

Ramzesov voz vedený Serramannovým vozom uháňal do Údolia kráľov. Napriek skorej rannej hodine bola už veľká horúčava. Hoci sa Nefertari obávala páľavy v Údolí, mala dobrú náladu. Mokrý uterák na šiji a slnečník nad hlavou jej pomáhali znášať túto skúšku.

Pred odchodom na Sever chcel Ramzes zájsť na hrob svojho otca a porozjímať pred sarkofágom, ktorého egyptský názov „učiteľ života“ hovoril o jeho poslaní. V tajomnom ovzduší Setchiho izby sa jeho duša stále regenerovala.

Vozy zastali pred úzkym vchodom do Údolia. Ramzes pomohol Nefertari zostúpiť na zem, kým Serramanna aj napriek prítomnosti polície prehliadal okolie. Ani tu nebol pokojný. Sardínčan si premeriaval policajtov strážiacich vchod do Údolia a nezistil nič nezvyčajné v ich správaní.

Na Nefetarino prekvapenie sa Ramzes nepustil chodníkom vedúcim do Setchiho večného príbytku a jeho predka, prvého Ramzesa, ktorí ležali pri sebe, ale odbočil doprava k stavenisku. Robotníci rozbíjali skalú za prenikavých zvukov náradia a jej úlomky odnášali v košoch.

Na mnohých vyleštených a vyrovnaných kamenných blokoch jeden zo stavbyvedúcich bratstva Dér-el-Medin rozvinul papyrus. Poklonil sa pred kráľovským párom.

„Tu bude môj hrob,“ povedal Ramzes manželke.

„Už si myslel na tú chvíľu...“

„Od prvého roku svojej vlády musí faraón pripraviť plán svojho večného príbytku a prikročiť k stavebným prácam.“ Závoj smútku, ktorý zastrel Nefertarin pohľad, sa roztrhol.

„Smrť je našou stálou spoločníčkou, máš pravdu, ak sa na ňu pripravíme, prijmem ju s úsmevom.“

„Pozdáva sa ti toto miesto?“

Kráľovná sa pomaly otočila okolo vlastnej osi, akoby sa zmocňovala priestoru a skúmala skalú a hĺbky zeme. Potom zamrela so zavretými očami.

„Tu bude spočívať tvoje telo,“ povedala.

Ramzes si ju privinul k sebe.

„Aj keď ti Pravidlo ukladá ležať v Údolí kráľovien, nikdy sa nerozlúčime. A z tvojho večného príbytku urobím to najkrajšie na zemi milovanej bohmi. Pokolenia si budú naň spomínať a po stáročia budú ospevovať jeho krásu.“

Sila Údolia a vážnosť chvíle spojili kráľovský pár novým puto, ktorého podmanivú moc pocítili kamenári, lámači kameňa a ich predáci. K ľúbiacej sa dvojici pristúpila prítomnosť faraóna a veľkej kráľovskej manželky, ktorých život a smrť boli poznačené pečaťou večnosti.

Robotníci prerušili prácu, nástroje umlkli. Každý remeselník si uvedomil, že sa zúčastňuje na tajomstve týchto dvoch bytostí, ktorých úlohou je vládnuť, aby nebesia stáli na svojich pilieroch a zem prekvitala v sláve. Bez nich by netiekli vody Nílu, neplávali by v nich ryby, vtáky by nelietali na belasej oblohe a ľudia by prestali dýchať.

Ramzes a Nefertari sa odtiahli od seba, no zostali spojení pohľadmi. Práve prekročili prah ozajstnej svadby.

Lámači opäť začali búšiť do skaly a kráľ pristúpil k stavbyvedúcemu.

„Ukáž mi svoj projekt!“

Kráľ si prezrel výkres.

„Predĺžiš prvú chodbu, postavíš prvú sieň na štyroch stĺpoch, bude postupovať dovnútra skaly a tam vyhlíbiš sieň bohyne Maat.“

Ramzes vzal štetec, ktorý mu podal stavbyvedúci, a červeným atramentom nakreslil a spresnil potrebné rozmery.

„Zo siene Maat odbočíš v pravom uhle a úzkou a krátkou chodbou sa dostaneš na miesto, kde bude zlatý príbytok s ôsmimi stĺpmi a uprostred bude stáť sarkofág. Niekoľko kaplniek s pohrebným zariadením bude s ním spojených. Čo ty na to?“

„Nebudú s tým nijaké technické problémy, veličenstvo.“

„Ak nastanú počas práce nejaké ťažkosti, okamžite ma upozorni!“

„Bude mojou úlohou vyriešiť ich.“

Kráľovský pár so sprievodom vyšli z Údolia kráľov a zamierili k Nílu. Keďže kráľ nepovedal Serramannovi, kam ide, osobný strážca nespúšťal oči z vrcholov kopcov. Musel byť jednotaj v strehu, pretože mladý vládca vôbec nedbal na hroziace nebezpečenstvo. Dotiaľ bude pokúšať šťastie, kým na to nedoplatí.

V poli kráľovský voz odbočil doprava, prešiel pred nekropolou šľachticov a chrámom hrobkou Thutmosa III., slávneho faraóna, ktorý nastolil mier v Ázii a dal zažiarit' egyptskej civilizácii na celom Blízkom východe a v iných krajinách.

Ramzes zastal v neobývanom meste na pomedzí púšte a polí neďaleko dediny stavbárov. Serramanna okamžite vyslal ľudí dopredu v obavách, že sa nepriateľ skrýva v obilí.

„Nefertari, čo si myslíš o tomto mieste?“

Elegantná kráľovná ľahká ako pierko si vyzula sandále, aby lepšie pocítila energiu zeme. Bosými nohami sa dotýkala horúceho piesku, vykročila doprava i doľava, vrátila sa späť a sadla si na plochý kameň v tieni palmy.

„Tu je skrytá sila, taká istá, akú máš v srdci.“

Ramzes si pokrľakol a s citom pohladkal jemné nohy kráľovnej.

„Včera,“ povedala, „mala som čudný, takmer údesný pocit.“

„Môžeš ho opísať?“

„Ležal si v podlhovastom kameni a bol si ním aj chránený. Niektorí sa pokúšali rozbiť ho, aby ťa zbavili jeho ochrany a usmrtili ťa.“

„Podarilo sa mu to?“

„Môj duch bojoval proti tej temnej sile a odohnal ju. Kameň zostal nedotknutý.“

„Bol to zlý sen?“

„Nie, prebudila som sa a ten výjav sa mi prehnal myslou ako vzdialená, ale súčasne i prítomná... veľmi prítomná skutočnosť.“

„Zbavila si sa všetkých obáv?“

„Nie, nie celkom. Kváři ma úzkosť, akoby sa nepriateľ skrýval v tieni, mimo tvojho dosahu, no s úmyslom uškodiť ti.“

„Nefertari, mám veľa nepriateľov, no nemáme sa čomu čudovať. Nezaváhajú použiť aj tie najzákernejšie zbrane, len aby ma usmrtili. Alebo sa budem v bezmocnom strachu skrývať pred ich údermi, alebo pôjdem svojou cestou, akoby ani neexistovali. Rozhodol som sa ísť svojou cestou.“

„Musím ťa teda ochraňovať.“

„Serramanna sa o to postará.“

„Odrazí viditeľné útoky, ale čo s tými, ktoré nevidiať? To bude moja úloha, Ramzes, svojou láskou postavím okolo tvojej duše múr, ktorý démoni neprekročia. Ale najprv treba...“

„Čo máš na mysli?“

„Bytosť, ktorá ešte nie je nažive a ktorá zachová tvoje meno a tvoj život.“

„Narodí sa tu, na zemi, po ktorej si prešla bosými nohami. Aj ja som myslel na tohto veľkého spojenca, s telom z kameňa a s dušou postavenou z večných materiálov. Tu bude stáť môj chrám miliónov rokov, Ramesseum. Chcem, aby sme ho spolu počali ako naše dieťa.“

30. kapitola

Serramanna si uhladil fúzy, obliekol si fialovú tuniku s voľným golierom, navoňavkoval sa a skontroloval si účes v zrkadle. Pred Ramzesa musel predstúpiť ako vážny a dôveryhodný človek. Sardínčan dlho rozmýšľal, či zísť v tej veci za faraónom, bol však presvedčený, že dospel k správnym záverom a nemôže si ich už viac nechávať pre seba.

Oslovil kráľa, keď práve končil svoju rannú toaletu. Svieži a dobre naladený vládca si ho pozorne vypočuje.

„To je nádhera,“ privítal ho Ramzes, „prestávaš byť vari veľiteľom mojej osobnej stráže a dáš sa na poslednú mennoferskú módu?“

„Myslel som si...“

„Myslel si si, že takto vyparadený mi ľahšie oznámiš háklivé správy.“

„Kto vás upozornil...“

„Neboj sa, nikto ti nevzal tvoje tajomstvo.“

„Veličenstvo, mám dôvod!“

„Pekné slová na úvod! Tak o čo ide?“

„O toho škorpióna, čo vás mal uhryznúť a prekaziť vašu cestu... Nieкто ho priniesol do vašej izby.“

„To je jasné, Serramanna. Čo iné to mohlo byť?“

„Nahnevany na seba som pokračoval vo vyšetrovaní.“

„A prišiel si k záveru, ktorý ťa znepokojil.“

„Je to tak, veličenstvo, je to tak...“

„Bojíš sa, Serramanna?“

Sardínčan zbledol od urážky. Keby Ramzes nebol egyptským faraónom, Serramanna by mu zavrel ústa päťou.

„Musím sa starať o vašu bezpečnosť, veličenstvo, a nie je to vždy ľahké.“

„Vyčítaš mi, že som nevyspytateľný?“

„Keby ste boli menej...“

„Nudil by si sa.“

„Som starý pirát, mám však rád dobre urobenú prácu.“

„Kto ti v tom bráni?“

„Pasívna ochrana mi nerobí problémy, mám však právo ísť ďalej?“

„Jasnejšie sa vyjadri.“

„Upodozrievam jedného z vašich najbližších. Ten, čo priniesol škorpióna, musel veľmi dobre poznať vašu kajutu.“

„To vedelo veľa ľudí!“

„To je možné, no inštinkt mi našepkáva, že by som mohol zistiť vinníka.“

„Ako to chceš zistiť?“

„Mám nápad.“

„Serramanna, spravodlivosť je základ egyptskej spoločnosti; faraón je prvý služobník Pravidla a nikdy sa nestavia nad zákon.“

„Inak povedané, nedostanem oficiálny príkaz.“

„Nespôsobil ti starosti už len tento rozhovor so mnou?“

„Rozumiem, veličenstvo!“

„Nie som si celkom istý, Serramanna. Chod' si svojou cestou, no rešpektuj ľudí, nestrpím ti nijaké zneužitie moci.“

„Nikomu neublížim.“

„Daj mi svoje slovo.“

„Má pirátovo slovo nejakú váhu?“

„Odvážny chlap si stojí za slovom.“

„Keď som povedal, že neublížim, ja...“

„Tvoje slovo, Serramanna.“

„Máte ho, vaše veličenstvo!“

Rome, Ramzesov nový správca a teda zodpovedný človek za faraónovo pohodlie, úzkostlivo dbal na čistotu v paláci. Zametači, čističi dlážok a im podobní si ani na chvíľu neoddýchli pod

dozorom punktičkárskeho pisára, ktorý sa chcel zapáčiť Romemu a udržať si svoje postavenie. Kontroloval prácu jednotlivých skupín, napomínal previnilcov a po zopakovaní nejakej chyby znížil aj mzdu.

Keď sa zvečerilo, pisár vyšiel z paláca lesknúceho sa ako zrkadlo. Unavený a vysmädnutý sa ponáhlal ku krčme, kde podávali výborné pivo. Keď prechádzal uličkou zapratanou oslami naloženými vrecami s obilím, mocná ruka ho schmatla za golier tuniky a prinútila ho cúvnuť do tmavej stodoly, ktorej dvere sa za ním zaplesli. Vyľakaný pisár ani len neskríkol.

Dve ručiská mu zovreli krk.

„A teraz mi všetko povieš, naničhodník!“

„Dajte sa mi... dajte sa mi aspoň nadýchnuť...“

Serramanna na chvíľu uvoľnil zovretie.

„Spriahol si sa so svojím šéfom, však?“

„So šéfom... s akým šéfom?“

„So správcom, Romem.“

„Ale... ja si vzorne vykonávam prácu!“

„Však Rome nenávidí Ramzesa?“

„To ja neviem... Nie, to si nemyslím! A ja, ja som kráľov verný služobník!“

„Rome je veľký milovník škorpiónov, o tom som presvedčený.“

„On a milovník škorpiónov? Bojí sa ich.“

„Klameš.“

„Nie, prisahám, že hovorím pravdu!“

„Videl si, ako sa s nimi zaoberá?“

„Mýlite sa...“

Sardínčana sa zmocnili pochybnosti. Takýto výsluch zvyčajne býval veľmi úspešný. Zdalo sa, že pisár hovorí pravdu.

„Hľadáte... milovníka škorpiónov?“

„Poznáš nejakého?“

„Kráľovho priateľa, Setaua... Žije stále s hadmi a škorpiónmi. Vraj sa rozpráva s nimi ich rečou a vraj ho poslúchajú.“

„Kde je teraz?“

„Odišiel do Mennoferu, kde má laboratórium. Oženil sa s núbijskou bosorkou Lotos, ktorá je rovnako nebezpečná ako on.“

Serramanna vypustil pisára z rúk, ktorý si pošúchal krk a šťastne si vydýchol.

„Môžem... môžem odísť?“

Sardínčan ho plesol opakom dlane, aby odišiel.

„Počkaj... Neublížil som ti?“

„Nie, nie!“

„Chod' a nikomu nepovedz o tomto našom rozhovore, inak sa moje ruky zmenia na hady a uškrtia ťa.“

Pisár vzal nohy na plecía a Serramanna pokojne opustil stodolu a pobral sa opačným smerom.

Inštinkt mu našepkával, že správca Rome, ktorý sa veľmi rýchlo dostal do novej funkcie, je najvhodnejšia osoba, čo by mohla škodiť kráľovi. Serramanna nedôveroval ľuďom jeho druhu, ktorí vedia tajiť svoje ambície pod maskou žoviálnosti. Musí si však priznať svoj omyl, ktorý nebol celkom taký zbytočný, lebo ho pisár naviedol na ďalšiu stopu a tá viedla k Setauovi, k jednému z kráľových priateľov.

Sardínčan vystrúhal na tvári grimasu.

Ramzes mal veľký zmysel pre priateľstvo. Je to pre neho posvätná hodnota. Bolo by riskantné zaútočiť na Setaua, najmä keď má také nebezpečné zbrane. Keď však Serramanna získal takúto informáciu, nemohol zostať pasívny. Po návrate do Mennoferu si posvieti na manželský pár, ktorý žije na samote vo veľkom súlade s plazmi.

„Nikto sa na teba nest'ážoval,“ povedal Ramzes.

„Dodržal som sľub, veličenstvo,“ tvrdil Serramanna.

„Si si celkom istý?“
„Úplne.“
„Čo si vyšetril?“
„Nateraz nič.“
„Neúspech na celej čiare?“
„Bol som na falošnej stope.“
„Takže sa nevzdávaš?“
„Mojou úlohou je ochraňovať vás... Všetko v rámci zákona.“
„Nezatajil si mi, Serramanna, nejaký dôležitý detail?“
„Mysleli by ste si, že som toho schopný, veličenstvo?“
„Nie je pirát schopný všetkého?“
„Som bývalý pirát. Dnešné moje postavenie sa mi natoľko páči,
že zbytočne neriskujem.“
Ramzesov pohľad potemnel.
„Tvoj podozrivý nebol ten pravý, ale ty trváš na svojom.“
Serramanna urobil nejasný pohyb hlavou.
„Ľutujem, že musím zastaviť tvoje vyšetrovanie.“
Sardínčan neskryl svoje sklamanie.
„Ubezpečujem vás, bol som diskretný...“
„O teba nejde. Zajtra odchádzame do Mennoferu.“

31. kapitola

Rome nevedel, kde mu hlava stojí, toľko starostí mal s cestou kráľovského dvora z Vesetu do Mennoferu. Ani jeden téglík s líčidlom nesmel chýbať dámam, ani jedna stolička hodnostárom, jedlo podávané na lodi muselo byť rovnako kvalitné ako na suchej zemi, Ramzesov pes a lev museli mať bohatú a rozmanitú potravu. A čo s kuchárom, ktorý mu práve ochorel, čo s práčom, ktorý meškal do práce a čo s tkáčkou, ktorá si pomýľila dodávku toaletnej bielizne!

Ramzes vydal príkazy a tie sa museli splniť. Rome, ktorý chcel prežiť pokojnú existenciu prípravou chutných receptov, obdivoval náročného a netrpezlivého mladého kráľa. Isteže nenechal na pokoji ľudí okolo seba, zdalo sa, že je netolerantný a horí ohňom, ktorý sa prenášal na tých, čo prišli s ním do styku. Ale bol i očarujúci ako sokol na vysokom nebi, ktorý ho má ochraňovať.

Rome chcel dokázať svoje kvality aj za cenu toho, že sa vzdá svojho pokojného života.

Správca s košíkom čerstvých fíg prišiel k lavičke kráľovskej lode. Serramanna sa mu postavil do cesty.

„Povinná prehliadka.“

„Som správcom veličenstva!“

„Povinná prehliadka,“ zopakoval Sardínčan.

„Chceš vyvolať incident?“

„Vari nemáš čisté svedomie?“

Rome vyzeral v rozpakoch:

„Alebo o ničom nevieš a nič sa ti nestane, alebo vieš a potom mi neujdeš!“

„Sardínčan, ty si sa zbláznil! Keď nikomu nedôveruješ, sám si odnes tento košík kráľovi. Ja mám ešte tisíc ďalších starostí.“

Serramanna zložil z košíka biely obrúsok. Boli v ňom krásne figy, no neskrývalo sa medzi nimi smrteľné nebezpečenstvo? Nervóznymi prstami ich vyberal jednu za druhou a ukladal na nábreží. Pri každom pohybe čakal, že sa mihne škorpiónov útočný chvost.

Keď bol košík prázdny, nezostalo mu nič iné, len ho opäť naplniť a nerozpučiť pritom zrelé plody.

Krásavica Iset bola veľmi pôvabná.

Poklonila sa pred Ramzesom ako mladá dvorná dáma, ktorá sa s kráľom stretla prvý raz a hrozilo, že sa neudrží na nohách.

Mocný i nežný zároveň jej pomohol vzpriamiť sa.

„Natol’ko si zoslabla?“

„Asi, veličenstvo.“

Na tvári sa jej zračila vážnosť, takmer nepokoj, no v očiach jej iskril smiech.

„Máš starosti?“

„Môžem sa ti s nimi zveriť?“

Sadli si na nízke stolce stojace blízko pri sebe.

„Mám niekoľko voľných chvíľ na súkromnú audienciu.“

„Je to také úchvatné byť kráľom?“

„Iset, nepatrím už sám sebe, mám viacej úloh ako času a je to tak dobre.“

„Dvor sa vracia do Mennoferu.“

„Áno.“

„Nič si mi nepovedal... Mám odísť aj ja alebo zostať vo Vesete?“

„Uhádla si príčinu môjho mlčania?“

„Priznám sa, že ma to trápi.“

„Iset, sama sa rozhodni.“

„Prečo?“

„Lúbim Nefertari.“

„Aj mňa predsa ľúbiš, nie?“

„Mala by si ma nenávidieť.“

„Vládneš celej ríši, no vieš pochopiť srdce jednej ženy? Nefertari je mimoriadna osobnosť, ja nie. Ale ani ona, ani ty, ani bohovia mi nemôžu zabrániť ľúbiť ťa bez ohľadu na to, aké miesto mi dáš vo svojom živote. Prečo by druhá manželka nemala právo na šťastie, keď vie vychutnať každý okamih, ktorý jej poskytneš? Vidieť ťa, zhovárať sa s tebou, prežiť niekoľko chvíľ v tvojej prítomnosti sú vzácne radosti, ktoré by som nevymenila za nič na svete.“

„Ako si sa rozhodla?“

„Odchádzam s dvorom do Mennoferu.“

Štyridsať lodí odplávalo z Vesetu za nadšeného volania veľkého davu, ktorý prijal Ramzesa a Nefertari. Nástup Amonovho veľkňaza do funkcie sa uskutočnil bez incidentov, starosta hlavného mesta Juhu zostal starý a rovnako i vezír. Kráľovský dvor usporiadal slávnostné hostiny, ľud mal radosť z veľkých záplav, ktoré sľubovali dobrú úrodu.

Rome si dožičil niekoľko chvíľ oddychu. Na palube kráľovej lode bolo všetko v poriadku okrem toho sardínskeho obra, ktorý ustavične za ním sledí. Nevynútil si prehliadku všetkých kajút a každého člena posádky? Jedného dňa si tento cudzinec zlomí krk a nikto ho nebude ľutovať. Jeho neúcta k významným osobnostiam mu narobila veľa nepriateľov a iba kráľova podpora ho držala nad vodou. Bude to však stále tak?

Správca sa znepokojil a po desiaty raz začal kontrolovať kráľovské nosidlá, pevnosť kresiel, presvedčil sa o výbornej kvalite jedál, ktoré sa budú podávať na obed, a vybehol na mostík s koženým mechom čerstvej vody pre leva a psa ležiacich pod tienistým baldachýnom.

Ramzes ho pobavene pozoroval cez okno Nefertarinej priestranej kajuty.

„Konečne je tu správca, ktorý sa viac zaujíma o svoju prácu ako o svoje privilégia! Nezdá sa ti, že je to príjemné prekvapenie?“

Tieň únavy zastrel Nefertarinu žiarivú tvár. Ramzes si sadol na posteľ a privinul si ju k sebe.

„Serramanna si to o ňom nemyslí. Medzi ním a Romem vzniká akási nevraživosť.“

Kráľ sa začudoval.

„Čo je toho príčinou?“

„Serramanna je podozrievavý, vždy je v strehu.“

„Nemá nijaký zmysel upodozrievať Romeho.“

„Dúfam, že je to tak.“

„Aj ty by si pochybovala o jeho oddanosti?“

„Ešte ho nepoznáme až tak dobre.“

„Dal som mu miesto, o ktorom sníval!“

„Na to rýchlo zabudne.“

„Dnes si pesimisticky naladená.“

„Želám si, aby Rome vyvrátil moje pochybnosti.“

„Zbadala si niečo?“

„Nič okrem Serramannovej nevraživosti.“

„Máš vzácny pohľad na veci, veľmi vzácny...“

Položila si hlavu na jeho plece.

„Ramzes, nikto nebude voči tebe ľahostajný. Alebo ti ľudia budú pomáhať, alebo ťa budú nenávidieť. Tvoja moc je taká veľká, že sa nájdu takí, čo jej vyčítajú, že vôbec existuješ.“

Kráľ si ľahol na chrbát a Nefertari sa pritiahla k nemu.

„Nemal môj otec väčšiu moc ako ja?“

„Ste si podobní, ale aj rozdielni. Setchi si vynútil autoritu bez jediného slova, jeho sila bola skrytá. Ty si však oheň a riava, prerážaš si cestu a nestaráš sa, aké úsilie na to treba vyvinúť.“

„Mám plán, Nefertari, obrovský plán.“

„Len jeden?“

„Je naozaj obrovský. Nosím ho v sebe od korunovácie, zrodil sa ako naliehavá požiadavka, ktorej sa nemôžem vyhnúť. Ak ho uskutočním, zmení sa tvár Egypta.“

Nefertari mu pohladkala čelo.

„Má už ten plán konkrétnu podobu alebo je to ešte len sen?“

„Som schopný premeniť sen na skutočnosť, čakám však na znamenie.“

„Prečo to váhanie?“

„Pretože mi to musia schváliť nebesia. Nikto nesmie porušiť dohodu uzavretú s bohmi.“

„Chceš ho držať v tajnosti?“

„Vyjadriť ho slovami by znamenalo zhmotniť ho, ty si však veľká kráľovská manželka a musíš poznať aj moje najtajnejšie túžby.“

Ramzes začal rozprávať a Nefertari ho pozorne počúvala.

Veľkolepé... Faraónov plán bol naozaj veľkolepý.

„Právom čakáš na znamenie zhora,“ povedala, „a ja po tvojom boku budem stále naň čakať.“

„A ak nepríde...?“

„Príde. My ho musíme rozlúštiť.“

Ramzes sa vzpriamil a pozeral na Nefertari, ktorej meno „najkrajšia spomedzi krásavíc“ neschádzalo z pier ľudí. Neponáša sa na ideálnu ženu z lúbočných básní, s údmi z porcelánu a tyrkysu, ktorej pružné a hladké telo je hlboké ako nebeské oceány?

Kráľ jemne priložil prst manželke na brucho:

„Cítiš, ako rastie naše dieťa?“

„Sľubujem ti, že sa narodí.“

Pútko šiat sa Nefertari skĺzlo z pleca a odhalilo prsník. Ramzes vzal medzi zuby látku a odhalil jej nádherné poprsie. Z jej očí žiarila plynúca hladina nebeského Nílu, hĺbka túžby a mágia dvoch tiel spojených v bezhraničnej láske.

32. kapitola

Ramzes prvý raz po svojej korunovácii vstúpil do pracovne svojho otca v Mennoferi. Nijaká výzdoba, holé biele steny, tri zamrežované okná, veľký stôl, kreslo s rovným operadlom pre kráľa a stoličky z pletenej slamy pre návštevníkov, skriňa na papyrussy.

Od veľkého dojatia sa mu zovrelo hrdlo.

Setchiho duch ešte oživoval toto prosté miesto, kde pracoval toľké dni a noci, aby spravoval Egypt a urobil ho šťastným. Nezo-stala tam nijaká stopa po smrti, no stále cítiť jeho nezlomnú vôľu.

Podľa tradície si má syn postaviť vlastný dom a vytvoriť si vlastné prostredie. Ramzes mal vydať príkaz zničiť túto pracovňu a postaviť novú podľa svojich predstáv. S týmto úmyslom sem Ramzes prišiel.

Cez jedno okno pozoroval vnútorný dvor, kde stál kráľovský voz. Potom sa dotkol písacieho stola, otvoril skriňu s nepopísanými papyrusmi a sadol si do kresla.

Setchiho duch ho neodvrhol od seba.

Syn nastúpil na otcovo miesto, otec prijal syna ako vládcu Obidvoch krajín. Ramzes nechá jeho pracovňu v pôvodnom stave, bude v nej pracovať za pobytu v Mennoferi a nájde v nej veľa vzácných podnetov pri formovaní svojich názorov.

Na veľkom stole ležala rázsoška z pružného akáciového dreva, ktorej dva konce spájala ľanový motúzik. Čarovný prútik, vďaka ktorému Setchi našiel v púšti vodu. Táto udalosť zohrala významnú úlohu vo výchove princa Ramzesa, ktorý ešte netušil, aký osud ho čaká. Vtedy si uvedomil, že faraón zápasí so živlami, s tajomstvom stvorenia, preniká do samej podstaty hmoty a vnáša svetlo do skrytého života.

Vládnut' Egyptu, to neznamenal len viesť štát, ale aj komuni-
kovať s neviditeľným.

Homér stareckými meravými prstami mrvil listy šalvie a na-
pchával nimi hlavičku fajky, veľkú slimačiu ulitu, z ktorej sa už
začalo dymiť. Medzi jednotlivými šlukmi si preplachoval hrdlo
rezkým vínom s príchut'ou anízu a koriandra. V kresle vystlanom
mäkkými poduškami vychutnával grécky básnik príjemný večer
pod korunou citrónovníka, keď mu chyžná oznámila kráľovu
návštevu.

Keď sa Homér lepšie prizrel Ramzesovi, prekvapil ho jeho im-
pozantný zjav.

Básnik s námahou vstal.

„Zostaňte sedieť, prosím vás.“

„Veľmi ste sa zmenili, veličenstvo!“

„Veličenstvo... Ste odrazu úctivý, drahý Homér!“

„Boli ste korunovaný. A keď má panovník také vystupovanie
ako vy, treba mu preukázať úctu. Stačil mi jeden pohľad, aby som
zistil, že už nie ste mládenec horiaci nadšením, ktorého som kar-
hal... Môžu moje slová dôjsť faraónovi do uší?“

„Som rád, že vás vidím zdravého. Máte všetko, čo
potrebujete?“

„Skrotil som chyžnú, záhradník netrúsi zbytočné reči, kuchár je
výborný a pisárovi, ktorému diktujem, sa moje verše asi páčia. Čo
iné by som si mohol želať?“

Hektor, čiernobiely kocúr, vyskočil básnikovi na kolená a
zapriadol.

Homér si ako vždy natrel telo olivovým olejom. Podľa neho
niet hygienickejšieho prostriedku, ktorý by vydával lepšiu vôňu.

„Pokročili ste ďalej?“

„Som spokojný s Diovými slovami bohom: *Pripevnite na nebo zlatý povraz. Ak ho mocne zatiahnem, zodvihnem zem i more, priviažem ich na Olymp a tento svet sa bude kolísať vo vetre.*“

„Inými slovami, moja vláda nie je ešte pevná a moje kráľovstvo poletuje vo vetre.“

„Ako by som mohol byť informovaný v tomto zákutí?“

„Básnická inšpirácia a klebety služobníctva vám poskytujú to hlavné o udalostiach.“

Homér si pohladkal bielu bradu:

„Je to celkom možné... Život v nehybnosti má aj svoje výhody. Váš návrat do Mennoferu bol potrebný.“

„Musím vyriešiť delikátny problém.“

„Viem, vymenovať nového Amonovho veľkňaza, ktorý vám bude verný... Je rozumnejšie vybaviť to bez rozruchu. Mladý panovník prejavil vzácnu politickú múdrosť, keď si vybral starca bez ambícií.“

„Vážim si toho muža.“

„Prečo nie? Hlavné je, že vás bude poslúchať.“

„Keby sa Sever a Juh dostali do rozbrojov, to by bola záhuba Egypta.“

„Zvláštna krajina, ale veľmi prítlačlivá. Postupne si zvyknem na vaše obyčaje, že sa dokonca spreneverím svojmu obľúbenému vínu.“

„Dbáte o svoje zdravie?“

„Tento Egypt sa priam hemží lekármi! Navštívil ma už zubár, očiár a praktický lekár! Predpísali mi odvary, ktoré som odmietol užívať, okrem očných kvapiek, lebo mi trochu zlepšujú zrak... Keby som ich bol bral už v Grécku, lepšie by som videl. Nevrátim sa už ta... Priveľa politických skupín, priveľa konfliktov, priveľa vodcov klanov a drobných kráľov pohltených vlastnou rivalitou. Na písanie potrebujem pokoj a pohodlie. Pokúsite sa vybudovať veľký národ, veličenstvo.“

„Môj otec začal toto dielo.“

„Napísal som tieto verše: *Načo je dobrý nárek, ktorý otriasa dušou, lebo taký je osud, ktorý určili bohovia smrteľníkom, odsúdeným žiť v bolesti?* Neuniknete všeobecnému údelu, a predsa vaša funkcia vás stavia nad ľuďmi vystavených bolesti. Nie vďaka faraónovi a odvekej trvácnosti tejto inštitúcie verí váš ľud v šťastie, vychutnáva ho a ho aj buduje?“

Ramzes sa usmial.

„Začínate rozumieť mystériu Egypta.“

„Nežiaľte za otcom a nepokúšajte sa ho napodobňovať. Buďte ako on, nenahraditeľný kráľ.“

Ramzes a Nefertari vykonali rituály vo všetkých menoferských chrámoch a vzdali poctu činnosti veľkňaza mesta a ten koordinoval práce remeselníkov, medzi ktorými boli aj geniálni sochári.

Nastala obávaná chvíľa: pózovanie. Kráľ a kráľovná sedeli na tróne s korunami na hlave a žezlom v ruke, museli zostať bez pohybu nekonečné hodiny, aby umožnili sochárom, „tým, čo vdychujú život“, vytesať do kameňa večne mladý obraz kráľovskej dvojice. Nefertari dôstojne znášala túto skúšku, no Ramzes často dával najavo svoju netrpezlivosť. Na druhý deň si zavolať Ameniho, lebo nebol schopný tak dlho nečinne sedieť.

„Čo záplavy?“

„V poriadku,“ odpovedal kráľov osobný tajomník. „Roľníci ráťali s lepšími, ale služba priehrad je optimistická. Vody bude dosť.“

„Ako si počína minister poľnohospodárstva?“

„Zveril mi administratívnu prácu a nevysedáva v kancelárii. Navštevuje polia, hospodárstva a dennodenne rieši nespočetné problémy. Nie je to typické pre ministra, ale...“

„Nech tak pokračuje ďalej! Sú roľníci spokojní?“

„Úroda bola dobrá, sýpky sú plné.“

„A čo dobytok?“

„Podľa posledného sčítania stavy vzrástli, úhyn poklesol. Veterinárna služba nehlásila nič, čo by nás mohlo znepokojiť.“

„A môj milovaný braček Šenar?“

„Je to vzor zodpovednosti. Zvolal si pracovníkov svojho ministerstva, spieval chvály na teba a od každého zamestnanca žiadal, aby svedomite a účinne slúžil Egyptu. Berie svoju funkciu veľmi vážne, do práce prichádza včasráno, radí sa s poradcami a preukazuje úctu nášmu priateľovi Ašovi. Šenar sa stáva mužom so zmyslom pre administratívny poriadok a zodpovedným ministrom.“

„Myslíš to vážne, Amení?“

„Pokiaľ ide o administratívu, nežartujem.“

„Rozprával si sa s ním?“

„Samozrejme.“

„Ako ťa prijal?“

„Veľmi zdvorilo. Nemal nijaké poznámky, keď som ho požiadal, aby mi každý týždeň posielal hlásenia o svojej práci.“

„To ma prekvapuje... Mal ti to odmietnuť.“

„Podľa môjho názoru, pustil sa do hry. Máš ho pod kontrolou, čoho sa bojíš?“

„V ničom mu nesmieš ustúpiť!“

„To mi nemusíš radiť, veličenstvo.“

Ramzes vstal, odložil žezlo a korunu na trón a dal voľno sochárovi, ktorého skica už nadobúdala tvar. Nefertari si s úľavou vydýchla a urobila to isté čo i kráľ.

„Pózovať, to je trest,“ priznal sa panovník. „Keby som bol vedel, čo to je, nejako by som sa tomu vyhol! Našťastie to bude prvý i posledný portrét.“

„Každá funkcia si vyžaduje nejaké obete: veličenstvo to musí absolvovať.“

„Daj si pozor, Ameni: staneš sa mudrcom a tiež z teba urobia sochu.“

„V živote, do ktorého ma ženie veličenstvo, mi nič také nehrozí.“

Ramzes pristúpil k priateľovi.

„Čo si myslíš o mojom správcovi Romem?“

„Je to pracovitý a nespokojný človek.“

„Nespokojný?“

„Každá maličkosť ho hneď vyvedie z rovnováhy a jednoducho sa usiluje o dokonalosť.“

„Takže sa ti podobá.“

Urazený Ameni skrížil ruky na hrudi:

„Je to výčitka?“

„Chcem len vedieť, či Romeho správanie nevyvoláva tvoju zvedavosť.“

„Naopak, upokojuje ma! Keby celá hierarchia postupovala ako on, nemal by som nijaké starosti. Čo mu vyčítaš?“

„Nateraz nič.“

„Nemusíš sa ničoho báť z jeho strany. Ak ma veličenstvo už nepotrebuje, odišiel by som do kancelárie.“

Nefertari nežne chytila Ramzesa za rameno.

„Ameni je neochvejný.“

„Je vládou sám pre seba.“

„Všimol si si to znamenie?“

„Nie, Nefertari.“

„Predvídám ho.“

„Akú bude mať formu?“

„To neviem, no priženie sa k nám ako cválajúci kôň.“

33. kapitola

V prvých septembrových dňoch boli záplavy pokojné. Egypt sa ponášal na obrovské jazero, z ktorého sa tu a tam vynárali návršia s dedinami. Tí, čo nepracovali na faraónových stavbách, mali voľný čas a prevážali sa na člnoch. Dobytok sústredený na kopcoch krmili roľníci a na poliach, ktoré obrábali pred povodňou, chytali ryby.

Na južnom výbežku Delty, kúsok nad Mennoferom, sa Níl rozlial v šírke dvadsiatich kilometrov; na severe pokryli záplavové vody pevninu v dĺžke vyše dvesto kilometrov a rieka sa spojila s morom, ktoré zatlačila ďaleko od pobrežia.

Papyrus a lotos sa tak bujne rozrástli, akoby sa zem vracala do prvobytných čias pred existenciou človeka. Blahodarná voda očisťovala zem, vyhubila hmyz a červy a naplavila životodarné bahno prinášajúce úrodu a rozkvet.

Ako každé ráno od polovice mája kontrolór zostúpil po schodoch mennoferského nílomera, na ktorého stenách boli označené stupne v lakťoch⁷, umožňujúce kontrolovať výšku hladiny a vypočítať stúpanie alebo klesanie vody. V tomto mesiaci vodná hladina začala takmer nepozorovane klesať a koncom septembra bude pokles povodne už jasne viditeľný.

Nílomer mal tvar akejsi hranatej studne z kamenných kvádrov. Kontrolór v strachu, aby sa nezošmykol, opatrne zostupoval dolu. V ľavej ruke držal drevenú tabuľku a rybiu kosť na písanie; pravou rukou sa pridŕžal steny. Na nohe pocítil vodu.

Prekvapený zastal a prizrel sa značkám na stene. Neveril vlastným očiam, pozrel sa dôkladne ešte niekoľkokrát a rozbehol sa späť po schodoch.

⁷ Lakť = 0,52 metra. (Pozn. prekl.)

Hlavný kontrolór kanálov v okolí Mennoferu so začudovaním hľadel na technika prideleného k nílomeru.

„Tvoje hlásenie nie je správne.“

„Aj ja som si to včera myslel, dnes som to opäť skontroloval, údaje sedia!“

„Vieš, aký je dnes dátum?“

„Viem, sme na začiatku septembra!“

„Si rozumný pracovník, spoľahlivý a ráta sa s tvojím povýšením, som ochotný zabudnúť na toto tvoje zlyhanie, no vráť sa ta a naprav svoj omyl.“

„To nie je omyl.“

„Chceš, aby som ťa potrestal?“

„Osobne si to skontrolujte, prosím vás.“

Technikova istota znepokojila hlavného kontrolóra.

„Dobre vieš, že to nie je možné!“

„Nerozumiem tomu, ale je to tak... Záznamy na tabuľke sú z dvoch dní za sebou!“

Obidvaja muži odišli k nílomeru.

Aj hlavný kontrolór konštatoval mimoriadny jav: vodná hladina neklesala, ale stúpala!

Šestnásť lakt'ov je ideálna výška povodňovej vody. Šestnásť lakt'ov alebo „dokonalá radosť“.

Správa sa rozniesla rýchlosťou uháňajúceho šakala a zazneli hlasy: Ramzes v prvom roku svojej vlády vykonal zázrak! Zásobné nádrže boli naplnené vodou na maximum, zavlažovanie polí bude zabezpečené až do konca obdobia sucha, Horný a Dolný Egypt čaká vďaka kráľovmu kúzlu šťastné obdobie.

Ramzes zaujal v srdciach ľudí Setchiho miesto. Egyptu vládne dobrácky faraón obdarený nadprirodzenými silami, schopný ovplyvňovať výšku záplavových vôd, odvracať príznak hladu a nasýtiť žalúdky.

Šenar zúrili. Ako zaraziť hlúposť ľudí, ktorí urobia z prírodného javu prejav zázračnej moci? Ten prekliaty návrat vyššej vody, aký nikdy nezaznamenal ani jeden kontrolór nílomeru, bolo iste čosi nezvyčajné, ba dokonca ohromujúce, ale Ramzes nemal na ňom nijakú zásluhu! Napriek tomu sa v mestách a na dedinách konali oslavy na počesť faraóna a všetci velebili jeho meno. Nevyrovná sa jedného dňa bohom?

Kráľov starší brat zrušil všetky stretnutia a dal voľno pracovníkom svojho ministerstva tak ako jeho kolegovia z vlády. Dopustil by sa vážnej chyby, keby tak neurobil.

Prečo má Ramzes také šťastie? Za niekoľko hodín jeho obľúbenosť prerástla Setchiho popularitu. Mnohí jeho odporcovia zaváhali, kladúc si otázku, či je vôbec možné poraziť ho. Šenar nemohol napredovať, musel iba zdvojnásobiť rozvahu a pomaly spriadať svoje siete.

Svojou vytrvalosťou premôže bratovo šťastie. V podstate vrtkavé nakoniec opustí svojich vyvolencov. Keď opustí Ramzesa, Šenar začne konať. Musí však pripraviť účinné zbrane, aby silný úder zasiahol presne svoj cieľ.

Z ulice sa ozýval krik. Šenar sa nazdával, že sa škriepia nejakí ľudia, no krik sa čoskoro zmenil na ozajstný lomoz: celý Mennofer kričal na plné hrdlo! Minister zahraničných vecí vystúpil po niekoľkých schodoch na terasu svojho domu.

Tak ako tisíce Mennoferčanov i jeho omráčil pohľad na ten výjav.

Obrovský modrý vták, podobný volavke, krúžil nad mestom.

Fénix, pomyslel si Šenar. To nie je možné, fénix sa vrátil... Ramzesov starší brat sa nevedel zbaviť tejto hlúpej myšlienky a uprene hľadel na modrého vtáka. Podľa legendy priletel z onoho sveta, aby oznámil žiarivú vládu a začal novú éru.

Rozprávka pre deti, hlúposti vymyslené kňazmi, povedačky na obveselenie ľudu! Lenže fénix krúžil s nádherne rozprestretými krídlami, akoby si pred odletom prezeral Mennofer.

Keby Šenar vedel strieľať z luku, zostrelil by vtáka, aby dokázal, že je to len vyplašený a zdezorientovaný sťahovavý vták. Prikázať to nejakému vojakovi? Nikto by ho neposlúchol a vyhlásili by ho za blázna! Všetci ľudia videli len a len fénixa. Vtom krik utíchol.

Šenarovi zažiarila iskierka nádeje. Každý predsa vedel, že ak ten modrý vták je fénix, neuspokojí sa len krúžením nad mestom. Podľa legendy mal presné určenie. Len čo vták zaváha, ilúzie davu sa rýchlo rozptýlia, nestane sa Ramzesov druhý zázrak a spochybní aj zázrak prvý.

Šťastie, to povestné šťastie sa už obracia.

Ozvalo sa ešte zopár detských výkrikov a rozhostilo sa ticho.

Obrovský vták naďalej opisoval veľké kruhy. Vďaka čistému povetriu bolo počuť pôvabný zvuk jeho letu a šuchot jeho krídel. Namiesto radosti prichádzalo sklamanie a plač; neuvideli fénixa, ktorý sa zjavuje len raz za pätnásť storočí, ale úbohú volavku, ktorá sa stratila z krdla a nevie, kam letieť.

Šenarovi sa ul'avilo, keď sa vracal do svojej pracovne. Ako dobre, že neverí starým legendám, ktoré majú len ohlupovať slaboduchých! Ani vták, ani človek nežije tisícročia, nijaký fénix neovplyvní beh času a údel faraóna. Z tejto príhody si treba vziať ponaučenie: ten, čo chce vládnuť, musí manipulovať davom. Kŕmiť ho snami a ilúziami je rovnako dôležité, ako kŕmiť ho jedlom. Ak popularita štátnika nevzniká sama od seba, treba ju vytvárať chýrmi a legendami.

Opäť zaznel krik.

Zrejme kričí rozhnevaný dav, ktorý sa nedočkal zázraku. Šenar začul Ramzesovo meno, ktorého poraziť bude čoraz ťažšie.

Vrátil sa na terasu a ohromený uvidel jasajúci dav, ako pozdravuje fénixa letiaceho k prapôvodnému kameňu, k jedinému obelisku.

Rozzúrený Šenar pochopil, že bohovia ohlásili novú éru. Ramzesovu éru.

„Dve znamenia,“ povedala Nefertari. „Nečakané stúpnutie vodnej hladiny a fénixov návrat! Koho vláda sa začala oslnivejším spôsobom?“

Ramzes čítal správy, ktoré mu prišli. Neuveriteľné vystúpenie vody na ideálnu výšku bolo požehnaním pre Egypt; pokiaľ ide o obrovského modrého vtáka, ktorého obdivoval celý Mennofer, ten zosadol na vrchol obelisku veľkého chrámu Heliopolis, kamenného svetelného lúča.

Fénix, návštevník z onoho sveta, sa nehýbal a hľadel na krajinu milovanú bohmi.

„Vyzeráš zarazený,“ poznamenala kráľovná.

„Kto by sa nezačudoval nad silou takých znamení?“

„Prinútia ťa cúvnuť?“

„Naopak, Nefertari. Potvrdzujú, že mám ísť dopredu bez ohľadu na kritiku, prekážky a ťažkosti.“

„Nastala teda chvíľa uskutočniť veľký projekt.“

Vzal ju do náručia.

„Povodeň a fénix dali odpoveď.“

Zadychčaný Amení vtrhol do prijímacej siene manželského páru.

„Predstavený... Domu života... Chce sa s tebou zhovárať.“

„Nech vstúpi.“

„Serramanna ho chce prehľadať... Bude to škandál!“

Ramzes rýchlo odišiel do predsieni, kde stáli proti sebe predstavený, mocný šesťdesiatnik s vyholenou lebkou v bielom rúchu a sardínsky kolos v prilbe, v brnení a ozbrojený.

„Nijaká výnimka,“ šemotil Sardínčan. „Inak sa nemôžem za-
ručit' za vašu bezpečnosť.“

„Čo si želáte?“ spýtal sa Ramzes predstaveného.

„Dom života vás chce vidieť čo najskôr, veličenstvo.“

34. kapitola

Keď Setchi priviedol Ramzesa do Heliopolu, rozhodol sa podrobiť ho skúške, od ktorej závisela jeho ďalšia budúcnosť. Dnes prešiel ako faraón cez bránu hradieb veľkého chrámu boha Re, rovnako veľkého ako Amonov chrám v Karnaku.

Na tomto posvätnom priestore, ktorý mal na starosti kanál, stáli početné budovy: chrám prapôvodného kameňa, Atumova svätyňa, Stvoriteľ v tieni sykomory, kaplnka vrby, na ktorej kmeni boli zapísané dynastie, pamätník Džosera, tvorcu stupňovitej pyramídy v Sakkáre.

Heliopolis bolo čarovné mesto. Aleje lemované kamennými oltármi pre sochy bohov pretínali akáciové, vrbové a tamariškové háje, vinice a olivovníkové sady prekvitali; včelári zbierali veľa medu, dojnice dávali mnoho mlieka, v dielňach vychovávali vynikajúcich remeselníkov a stovka dedín pracovala na posvätné mesto, ktoré sa staralo o ich šťastný život.

Tu sa sformovala egyptská múdrosť, zachytená v rituáloch a mytologických povestiach, ktoré odovzdávali učitelia svojim žiakom. Vedci, znalci rituálov a kúzelníci učili v tichu a samote svojmu umeniu.

Predstavený Domu života v Heliopole, najstaršieho v krajine, ktorý je vzorom takého domu v každom chráme, nemal vo zvyku ukazovať sa na verejnosti. Pohrúžený do meditácií a štúdia zriedkakedy opustil svoje sídlo.

„Váš otec bol často medzi nami,“ povedal Ramzesovi. „Jeho túžbou bolo utiahnuť sa zo sveta, no vedel, že tento sen sa mu nikdy nesplní. Vy, veličenstvo, ste mladý a vo vašej hlave a srdci sa roja nespočetné plány. Zaslúžite si však meno, ktoré nosíte?“

Ramzes iba s veľkou námahou potlačil hnev.

„Pochybujete o tom?“

„Namiesto mňa odpovedia nebesá. Pod’te so mnou.“

„Je to rozkaz?“

„Vy ste vládcom krajiny a ja som vašim sluhom.“

Predstavený Domu života nesklopil oči. Toto bol nebezpečnejší protivník, než s akými sa doteraz stretol.

„Pôjdete so mnou?“

„Ukážte mi cestu.“

Predstavený kráčal pravidelným krokom a zamieril k svätyni prapôvodného kameňa, kde sa týčil obelisk pokrytý hieroglyfmi.

Na jeho vrchole stál nehybne fénix.

„Budete taký dobrý, veličenstvo, zodvihnete hlavu a pozriete sa na toho vtáka?“

V oslepujúcom poludňajšom slnku sa fénix topil vo svetle.

„Chcete, aby som oslepol?“

„To závisí od vás, veličenstvo.“

„Kráľ nemá dôvod, aby prijal vašu výzvu.“

„Len sa môže k tomu prinútiť.“

„Vysvetlite mi dôvod vášho postoja.“

„Veličenstvo, ste nositeľom mena, ktoré je základom vašej vlády. Doteraz bolo iba ideálom, no musíte urobiť všetko preto, aby sa ideál stal skutočnosťou.“

Ramzes sa pozrel rovno do slnka.

Zlatý slnečný kotúč mu nespálil oči, uvidel fénixa, ako sa zväčšuje, máva krídlami a letí vysoko k oblohe. Panovníkov pohľad sa dlhé minúty neodtrhol od lúčov, ktoré osvetľovali blankyt a udržiavali denné svetlo.

„Ste Ramzes, Syn svetla a dieťa Slnka. Nech vaša vláda zvíťazí nad tmou.“

Ramzes pochopil, že sa nikdy nemusí báť slnka, lebo on je jeho stelesnením na zemi. V kontakte s ním čerpal od neho energiu.

Predstavený bez slova zamieril k pozdĺžnej budove s vysokými a hrubými múrmi. Ramzes kráčal za ním a vstúpil do Domu života v

Heliopole. V jeho strede homôľka skrývala božský kameň prikrytý baraňou kožou; alchymisti ho používali na transmutácie a jeho časti boli uložené v sarkofágoch zasvätených, aby mohli prejsť zo smrti do zmŕtvychvstania.

Predstavený zaviedol kráľa do veľkej knižnice, kde sa nachádzali astronomické a astrologické diela, veštby a kráľovské kroniky.

„Podľa našich kroník,“ povedal predstavený, „fénix sa neukázal v Heliopole už tisíc štyristo sedemdesiat jeden rokov. Jeho príchod v roku vašej vlády znamená pozoruhodnú chvíľu stretnutia dvoch kalendárov vypracovaných našimi astronómami: kalendár pevného roku, ktorý sa každé štyri roky skracuje o deň a reálneho roku, ktorý sa skracuje každý rok o štvrt' dňa. V tej minúte, keď ste nastúpili na trón, tieto dva kozmické cykly sa prekryli. Ak rozhodnete, bude postavená stéla a na nej vyrytý oznam o tejto udalosti.“

„Aké ponaučenie by som si mal vziať z týchto vašich slov?“

„Že neexistuje náhoda, veličenstvo, a že váš osud je v rukách bohov.“

Zázračná povodeň, fénixov návrat, nová éra... To bolo pre Šenara priveľa. Skormútený, s hlavou ako vymetenou, no tváril sa celkom natešene počas ceremónií na počesť Ramzesa, ktorého vláda začínajúca sa za takýchto znamení sa ohlasovala ako pozoruhodná. Nikto nepochyboval, že bohovia si vybrali tohto mladého muža, aby vládol Obidvom krajinám, udržiaval ich jednotu a zvyšoval ich prestíž.

Iba Serramanna mal zlú náladu. Zaručiť kráľovu bezpečnosť si vyžadovalo ustavičné úsilie. Celé hordy hodnostárov chceli pozdraviť faraóna, ktorý sa navyše prevážal na voze po hlavných mennoferských uliciach za ovácií svojho ľudu. Nedbal na Sardínčanove rady, byť rozvážny, opájal sa svojou popularitou.

Kráľovi nestačilo, že ho oslavovali v hlavnom meste, ale vybrali sa na vidiek, ktorého veľká časť ležala pod vodou. Roľníci opravovali nástroje a vozy, dávali do poriadku sýpky, kým deti sa učili plávať s pomocou plavákov. Žeriavy s červenočiernymi zobákmi lietali nad nimi a stáda popudlivých hrochov sa vyvalovali v rieke. Ramzes, ktorý spal len dve-tri hodiny v noci, stihol navštíviť mnoho dedín. Správcovia provincií a starostovia mu sľúbili vernosť a získal si dôveru chudobných ľudí.

Keď sa vrátil do Mennoferu, voda začala klesať a roľníci sa pripravovali na sejbú.

„Vôbec nevyzeráš unavený,“ poznamenala Nefertari.

„V styku s vlastným ľudom sa faraón nemôže unaviť. Ty nevyzeráš najšťastnejšia.“

„Mám nevoľnosť...“

„Čo hovoria na to lekári?“

„Že by som mala ležať, ak chcem normálne porodiť.“

„Prečo teda neležíš?“

„V tvojej neprítomnosti by som mala...“

„Kým neporodíš, neodídem z Mennoferu.“

„A čo tvoj veľký projekt?“

Ramzes sa zarazil.

„Dovolíš mi... krátku cestu?“

Kráľovná sa usmiala.

„Ako by som mohla faraónovi niečo odmietnuť?“

„Nefertari, aká je len krásna naša krajina! Keď som ňou prechádzal, uvedomil som si, že je to zázrak nebies, dcéra vody a slnka. Spája sa v nej sila Hora a krása bohyne Hathor. Musíme jej odovzdať každý okamih nášho života. My dvaja sme sa nenarodili preto, aby sme jej vládli, ale aby sme jej slúžili.“

„Ja som si to tiež myslela.“

„Čo tým chceš povedať?“

„Slúžiť je pre človeka veľmi šľachetná vec. Len takto môže dosiahnuť plnosť života. Hem „služobník“... Toto vznešené slovo neoznačuje súčasne veľmi skromného človeka, pracovníka na stavbe alebo roľníka ako i najmocnejšieho, faraóna, služobníka bohov a svojho ľudu? Po korunovácii som uvidela inú realitu. Ani ty, ani ja sa nemôžeme uspokojiť len s tým, že budeme slúžiť. Musíme aj usmerňovať, orientovať, obsluhovať kormidlo štátu, aby plával správnym smerom. Nikto to za nás neurobí.“

Kráľ sa zachmúril.

„Keď mi umrel otec, pocítil som to isté. Bol to veľmi dobrý pocit byť v prítomnosti vyššej bytosti, schopnej viesť, radiť a prikazovať! Vďaka nemu nebolo neprekonateľnej ťažkosti, nenapraviteľného nešťastia.“

„To isté čaká ľud od teba.“

„Pozeral som priamo do slnka a nespálilo mi oči.“

„Ramzes, slnko je v tebe, prináša život, vďaka nemu rastú rastliny, zvieratá a ľudia, ale môže aj prinášať sucho a zabíjať, ak je príliš silné.“

„Slnko spaľuje púšť, ale ani na nej nechýba život!“

„Púšť je mimo zeme, ľudia si nestavajú na nej obydlia. Stoja tam len večné príbytky, ktoré prežijú generácie a prekonajú čas. Neláka vari faraóna pohrúžiť sa do rozmýšľania na púšti a zabudnúť na ľudí?“

„Môj otec bol mužom púšte.“

„Každý faraón ním musí byť, ale pod jeho zrakom musí rozkvitnúť údolie.“

Ramzes a Nefertari spolu vychutnávali pokojný večer, kým lúče zapadajúceho slnka pozlacovali jediný obelisk v Heliopole.

35. kapitola

Len čo zhaslo svetlo v oknách Ramzesovej izby, Serramanna odišiel z paláca, no najprv si skontroloval, či sú ním vybrané stráže na svojich miestach. Vyšvihol sa na krásneho čierneho koňa, precválal cez Mennofer a zamieril do púšte.

Egyptania sa neradi premiestňovali v noci. Po západe slnka démoni vychádzali zo svojich brlohov a prepadávali nerozumných cestujúcich. Sardínsky obor nedbal na povery a ubránil by sa aj celej horde obludných beštíí. Keď si niečo vzal do hlavy, nič ho nemohlo zastaviť.

Serramanna dúfal, že Setau príde na kráľovský dvor a zúčastní sa na oslavách na Ramzesovu počesť. Lenže odborník na hady, verný svojej povesti čudáka, neopustil laboratórium. Sardínčan stále hľadal toho, čo vpašoval škorpióna Ramzesovi do kajuty, vypytoval sa kdekoho a pokúšal sa získať ako-tak dôveryhodné informácie.

Setaua nemal nikto rád. Báli sa jeho uhrančivej moci a strašných plazov, s ktorými bol v styku, no muselo sa mu uznať, že jeho obchod rozkvitá. Predajom hadieho jedu na prípravu liekov na ťažké choroby sa rozrastalo jeho bohatstvo.

Hoci Serramanna nedôveroval Romemu, musel uznať, že Setau je ako stvorený na podozrenie. Po nevydarenom pokuse sa neodvážil ukázať pred Ramzesom a pozrieť sa priateľovi do očí. Nie je to nepriame priznanie, keď nevytiahol päty zo svojho domu?

Serramanna sa musel s ním stretnúť. Bývalý pirát zvykol posudzovať svojich nepriateľov podľa ich výzoru a vďaka svojej prezieravosti aj zostal nažive. Keď si dôkladne prezrie Setaua, bude vedieť, na čom je. Sardínčan ho odhalí, aj keď sa skrýva pred ním.

Pred stromami Serramanna zostúpil z koňa a priviazal ho ku kmeňu figovníka. Zašepkal mu niečo, aby ho utíšil, a nehlučne sa

začal prikrádať k Setauovej farme-laboratóriu. Hoci na oblohe svietil iba rožtek mesiaca, noc bola jasná. Smiech hyeny nevysušil Sardínčana, ktorý sa cítil ako vojak nečakane útočiaci na loď.

V laboratóriu sa svietilo. Čo ak sa mu pri tvrdom výsluchu podarí zistiť pravdu? Serramanna síce sľúbil, že nebude obťažovať podozrivých, no nestáva sa nevyhnutnosť zákonom? Opatrne sa zohol, obišiel kopček a priblížil sa k domu odzadu.

Sardínčan opretý chrbtom o múr počúval.

Z laboratória zaznievali stony. Akého nešťastníka trýzni zaklínač hadov? Serramanna sa bokom prikradol k obloku a nazrel dnu. Hrnčeky, hlinené krčahy, klietky so skorpiónmi a hadmi, nože rozličnej veľkosti, košíky... všetko bez ladu a skladu poukladané na policiach a stoloch.

Na zemi ležali v objatí muž so ženou, obidvaja nahí. Nádherná Núbijčanka sa vášnivo zvíjala a vyrážala výkriky rozkoše. Jej partner s čiernymi vlasmi bol mocný územčistý muž.

Sardínčan sa otočil. Hoci mal rád nespútané ženy, nebavilo ho pozorovať iných, ako sa milujú. Napriek tomu krása Núbijčanky zapôsobila na neho. Pokladal by za zločin, keby prerušil toto rozkošnické vystrájanie a rozhodol sa počkať. Bude ľahšie vypočúvať vyčerpaného Setaua.

Pobavený si pomyslel na krásnu Mennoferčanku, s ktorou bude večerať zajtra večer. Podľa jej najlepšej priateľky má rada mocných a svalnatých chlapov.

Čudný zvuk sa ozval na ľavej strane.

Sardínčan obrátil hlavu a uvidel vztýčenú obrovskú kobru pripravenú zaútočiť. Najlepšie by bolo vyhnúť sa zápasu. Cúvol, narazil na múr a na mieste zastal. Druhá kobra, podobná tej prvej, mu zahradila cestu.

„Z cesty, špinavé ohavy!“

Serramannova dýka nezastrašila hady, ktoré ho stále ohrozovali. Ak sa mu podarí jedného aj zabiť, ten druhý ho uštipne.

„Čo sa to tu robí?“

Nahý Setau s fakľou v ruke objavil Sardínčana.

„Prišiel si sem krahnúť... Ale moji verní stráži psi to nedo-
volia. Sú bdeli a prítnú. Máš však smolu, ich bozk je smrteľný.“

„Setau, hádam sa len nedopustíš vraždy!“

„Pozrime sa, ty poznáš moje meno... Ale aj tak si zlodej pri-
chytený in flagranti, s dýkou v ruke. Bolo to v sebaobrane, vynesie
sudca rozsudok.“

„Som Serramanna, veliteľ Ramzesovej osobnej stráže.“

„Viem o tebe, ale prečo si chcel krahnúť?“

„Chcel som sa s tebou stretnúť, len stretnúť.“

„V túto nočnú hodinu? Nielenže si ma vyrušil v milovaní s
Lotos, ale ešte aj bezočivo klameš.“

„Hovorím pravdu.“

„A prečo si tak odrazu zatúžil po mne?“

„Z bezpečnostných dôvodov.“

„Čo to znamená?“

„Mojou úlohou je ochraňovať kráľa.“

„Ja ohrozujem Ramzesa?“

„To som nepovedal.“

„Myslíš si to však, lebo si ma prišiel špehovať.“

„Nemám právo na omyl.“

Kobry sa priblížili k Sardínčanovi. V Setauových očiach za-
blysla zúrivosť.

„Neurob nejakú hlúposť.“

„Starý pirát sa bojí smrti?“

„Takejto, áno.“

„Zmizni, Serramanna, a už ma viac neobťažuj, druhý raz neza-
držím svojich strážcov.“

Kobry sa na znamenie svojho pána vzdialili. Sardínčan mokrý
od potu prešiel medzi nimi a vzpriamený odišiel k svojmu koňovi.

Definitívne sa utvrdil v tom, že Setau má dušu zločinca.

„Čo to robia?“ spýtal sa malý Cha pri pohľade na roľníkov, ktorí hnali kŕdeľ baranov po poli nasiaknutom vodou.

„Barany vtlačajú do zeme zrná, ktoré zasiali roľníci,“ odpovedal Nedžem, minister poľnohospodárstva. „Povodeň naplavila veľké množstvo bahna na brehy a rastliny a vďaka nemu bude bohatá úroda obilia.“

„Sú barany užitočné?“

„Ako kravy a všetky ostatné zvieratá.“

Voda začala opadávať, rozsievачi sa pustili do roboty šťastní, že sa zabávajú do úrodného bahna, ktorého im veľká rieka štedro nadelila. Pracovali od včasného rána, lebo im nezostávalo veľa dní na obrobenie takejto poddajnej pôdy. Motykami rozbíjali hrudy zeme napitej vodou, hneď na to pôdu obsiali a s pomocou zvierat vtlačili zrná do zeme.

„Ten tvoj vidiek je pekný,“ povedal Cha, „ale ja mám radšej papyrus a hieroglyfy.“

„Nechceš vidieť hospodárstvo?“

„Ako myslíš.“

Minister vzal chlapca za ruku. Kráčal, ako keby čítal alebo písal: nesmierne vážne, čo je nezvyčajné v jeho veku. Láskavému Džemovi prišlo ľúto chlapca, ktorý sa nedožadoval ani hračiek, ani priateľa, a iba prosil mamu, krásavicu Iset, aby ho nechala robiť to, čo robí jeho vychovávateľ. Minister usúdil, že Ramzesovho syna treba vyviešť z jeho pozláteného väzenia a ukázať mu prírodu a jej zázraky.

Cha sa nedíval na nové veci okolo seba ako na čosi mimoriadne, ale ako skúsený pisár pripravený robiť si poznámky, aby mohol napísať správu pre svojho nadriadeného.

Hospodárstvo sa skladalo zo sýpok na zrno, stajní, hydinového dvora, pekárne a zeleninovej záhrady. Na prahu domu Nedžema a Cha vyzvali, aby si umyli ruky a nohy. Potom ich prijal gazda, celý natešený, že ho navštívili tak vysoko postavené osoby. Ukázal im

svoje najkrajšie dojnice chované a opatrované s tou najväčšou starostlivosťou.

„Moje tajomstvo je,“ priznal sa, „v tom, že ich pasiem na dobrom mieste, kde nie je priveľká horúčava, tam majú dobrú pašu a z týždňa na týždeň sa im lepšie darí!“

„Krava je zvieria bohyně Hathor,“ ozval sa malý Cha, „a preto je pekná a krotká.“

Gazda sa začudoval:

„Kto vás to naučil, princ?“

„Čítal som o tom v rozprávke.“

„Vy už viete čítať?“

„Chceš mi urobiť radosť?“

„Isteže!“

„Daj mi kúsok vápenca a trstiny.“

„Áno, áno, hneď to bude...“

Gazda si pohľadom pýtal povolenie Nedžema, ktorý mu žmurknutím dal súhlas. S týmto náčiním začal chlapec chodiť po dvore a stajniach v sprievode prekvapených roľníkov.

Po hodine predložil domácemu pánovi vápencovú tabuľku popísanú číslicami.

„Dobre som všetko zrátal,“ povedal Cha, „máš sto dvanásť kráv.“

Chlapec si začal šúchať oči a oprel sa Nedžemovi o nohu.

„A teraz sa mi chce spať,“ povedal.

Minister poľnohospodárstva ho vzal do náručia.

Cha už sladko spal.

Ďalší Ramzesov zázrak, pomyslel si Nedžem.

36. kapitola

Rovnako urastený ako Ramzes, široké plecia, nad čelom bujná štica, bradatý, tvár opálená od slnka - to Mojžiš pomaly vstúpil do pracovne egyptského kráľa.

Ramzes vstal, priatelia sa objali.

„Však tu pracoval Setchi?“

„Nič som tu nezmenil. Miestnosť je nasiaknutá jeho myšlienkami, keď by mi pomáhali vládnuť.“

Jemné svetlo prenikalo cez tri zamrežované obloky, ktorých riešenie zabezpečovalo príjemnú cirkuláciu vzduchu. Letná horúčava bola tak celkom znesiteľná.

Ramzes vstal z kráľovského kresla s rovným operadlom a sadol si na slamenú stoličku oproti priateľovi.

„Ako sa máš, Mojžiš?“

„Pokiaľ ide o zdravie, výborne, no moja sila nie je využitá.“

„Nemáme sa ani kedy stretnúť a ja som na vine.“

„Vieš, že nečinnosť, hoci aj v luxuse, mi naháňa strach. Páčila sa mi práca v Karnaku.“

„Život na dvore v Mennoferi nemá pre teba pôvab?“

„Dvorania ma nudia. V jednom kuse ťa len vychvaľujú a o chvíľu ťa vyhlásia za božstvo. Je to hlúpe a opovrhnutiahodné.“

„Kritizuješ moju činnosť?“

„Zázračná povodeň, fénix, nová éra... To sú nepopierateľné skutočnosti, ktorými sa vysvetľuje tvoja popularita. Máš nadprirodzené sily, si predurčený osudom? Tvoj ľud je o tom presvedčený.“

„A čo ty, Mojžiš?“

„Možno je to pravda. No nie si ozajstný boh.“

„Tvrdil som to niekedy o sebe?“

„Daj si pozor, Ramzes; pochlebovanie tvojho okolia ťa môže priviesť k nesmiernej márnomyseľnosti.“

„Nepoznáš dobre úlohu a funkciu faraóna. Navyše ma pokladáš za priemerného človeka.“

„Chcem ti len pomôcť.“

„Hneď ti dám na to príležitosť.“

V Mojžišovom pohľade zablysla zvedavosť.

„Posielaš ma do Karnaku?“

„Mám pre teba oveľa významnejšie poslanie, ak budeš s tým súhlasiť.“

„Niečo dôležitejšie ako Karnak?“

Kráľ vstal a oprel sa o oblok.

„Mám obrovský plán a zveril som sa s ním Nefertari. Dohodli sme sa, že musíme počkať na znamenie, prv ako sa pustíme do jeho realizácie. Povodeň a fénix... Nebesá mi zoslali dve znamenia, Dom života mi potvrdil, že sa podľa astronomických zákonov naozaj začala nová éra. Dokončím dielo, ktoré začal môj otec v Karnaku a Ebozeve, lenže túto novú dobu treba zaznamenať novými dielami. Mojžiš, je to márnomyseľnosť?“

„Podľa tradície musí každý faraón takto konať.“

Ramzes vyzeral ustarostený.

„Svet sa mení, Chetiti sú stálou hrozbou. Egypt je bohatá a lákavá krajina. Toto ma priviedlo k môjmu plánu.“

„Zvýšiť silu armády?“

„Nie, Mojžiš, ale premiestniť životné stredisko Egypta.“

„Chceš povedať...“

„Chcem vybudovať nové hlavné mesto.“

Hebrej zostal ohromený.

„Nie je to... šialenstvo?“

„O osude našej krajiny sa rozhodne na jeho severovýchodnej hranici. V Delte musí sídliť moja vláda, aby bola okamžite informovaná o každej udalosti v Libanone, Sýrii a v našich pro-

tektorátoch, ktoré ohrozujú Chetiti. Veset zostane Amonovým mestom, nádherným mestom, kde sa týči obrovský Karnak a jedinečný Luksor, ktorý ešte vyzdobím. Na západnom brehu hora mlčania navždy bdie nad Údolím kráľov a kráľovien a nad večnými obydliami božstiev.“

„Ale... čo Mennofer?“

„Mennofer vytvára rovnováhu medzi Horným a Dolným Egyptom na pomedzí Deltý a údolia Nílu; zostane naším hlavným hospodárskym mestom a centrom vnútornej správy. Musíme však ísť viac na sever a východ, Mojžiš, nesmieme sa uzatvárať do našej hrdej izolácie, zabúdať, že sme už boli obsadení a že Egypt je príťažlivou korisťou.“

„Nestačí nám línia pevností?“

„V prípade nebezpečenstva musím okamžite konať. Čím budem bližšie k hranici, tým rýchlejšie budem informovaný.“

„Vybudovať nové hlavné mesto je nebezpečná vec. Nestroskotal s podobným plánom Amenhotep?“

„Amenhotep urobil neodpušiteľné chyby. Mesto, ktoré chcel vybudovať v strednom Egypte, bolo odsúdené na zánik už pri položení základného kameňa. Nehľadal šťastie pre svoj ľud, chcel iba uskutočniť svoj mystický sen.“

„Nepostavil sa ako ty proti Amonovým kňazom?“

„Keby bol Amonov veľkňaz verný Pravidlu a kráľovi, nemusel by som proti nemu bojovať!“

„Amenhotep veril v jediného boha a postavil mesto na jeho slávu.“

„Takmer priviedol na mizinu rozkvitajúcu krajinu, ktorú mu zanechal jeho otec, veľký Amenhotep; Amenhotep bol nerozhodný slaboch, utápajúci sa vo svojich modlitbách. Za jeho vlády sily nepriateľské Egyptu obsadili mnoho našich území, ktoré máme dnes pod kontrolou. Chceš ho obraňovať?“

Mojžiš zaváhal.

„Dnes je jeho hlavné mesto opustené.“

„Moje bude postavené pre mnoho generácií.“

„Takmer mi naháňaš strach, Ramzes.“

„Naber odvahy, priateľ!“

„Za koľko rokov vyrastie mesto z ničoty?“

Ramzes sa zasmial.

„Nevyrastie z ničoty.“

„Vysvetli mi to.“

„V rokoch môjho dospievania ma Setchi oboznámil s najvýznamnejšími mestami. Pri každej ceste som sa usiloval osvojiť si jeho lekcie. Teraz majú tie cesty pre mňa zmysel. Jedným z tých miest bolo Avaris.“

„Avaris, prekliate mesto, hlavné mesto dobyvateľských Hyksov?“

„Setchi nosil meno Sutecha, vraha Usireho, lebo mal takú moc, že mohol zlikvidovať ničivú silu, vybrať z nej skryté svetlo a použiť ho na budovanie.“

„A ty by si chcel urobiť z Avarisu Ramzesovo mesto?“

„Pi-Ramzes, Ramzesovo mesto, hlavné mesto Egypta bude jeho názov.“

„To je šialenstvo!“

„Pi-Ramzes bude nádherné a pohostinné mesto, básnici budú ospevovať jeho krásu.“

„O koľko rokov?“

„Nezabudol som na tvoju otázku; práve preto som si ťa zavolať.“

„Obávam sa, že už chápem...“

„Potrebujem spoľahlivého človeka, ktorý by dozeral na práce a nepripustil by ich oneskorovanie. Mojžiš, čas ma súri, Avaris sa čo najskôr musí zmeniť na Pi-Ramzes.“

„Myslel si už na termín?“

„Necelý rok.“

„To nie je možné!“

„Vďaka tebe je.“

„Myslíš si, že budem prenášať kamenné kvádre s rýchlosťou sokola a ukladať ich len silou vôle?“

„Kamenné kvádre nie, ale tehly áno.“

„Takže si myslel...“

„Na Hebrejov, ktorí mnohí pracujú v tomto sektore. Teraz sú rozptýlení na viacerých miestach, keď ich dáš dokopy, vytvoríš obrovskú skupinu kvalifikovaných robotníkov, ktorí zvládnu obrovské podujatie!“

„Chrám by nemali byť postavené z kameňa?“

„Rozšírim tie, ktoré už existujú, to potrvá niekoľko rokov. Z tehál postavíme paláce, administratívne budovy, vily šľachticov, veľké i malé domy. Za necelý rok sa v Pi-Ramzese bude dať bývať a bude fungovať ako hlavné mesto.“

Mojžiš sa tváril pochybovačne.

„Tvrdím, že to nie je možné. Ved' len projekt...“

„Projekt mám v hlave! Sám ho nakreslím na papyrus a ty osobne budeš dozeráť na jeho realizáciu.“

„Hebreji sú skôr rebelanti, každý klan má svojho vodcu.“

„Nežiadam ťa, aby si sa stal kráľom národa, ale vedúcim stavebných prác.“

„Nebude to pre mňa ľahké.“

„Dôverujem ti.“

„Len čo sa bude vedieť o projekte, ostatní Hebreji sa budú pokúšať o moje miesto.“

„Myslíš si, že by ho mohli dostať?“

Mojžiš sa tiež zasmial.

„V termíne, ktorý si dal, nemáme šancu na úspech.“

„Postavíme Pi-Ramzes, zažiarí pod slnkom Delty a oslní Egypt svojou krásou. Mojžiš, do práce!“

37. kapitola

Tehliar Abner neznášal Saryho šikanovanie. Egypt'an bol manželom Ramzesovej sestry, a preto pohrdavo a tvrdo zaobchádzal s robotníkmi. Nevyplácal im plnú mzdu za nadčasové hodiny, kradol z prídelov potravín a odmietal udeľovať voľné dni pod zámienkou, že práca nebola dobre vykonaná.

Keď Mojžiš sídlil vo Vesete, Sary mal byť krotkejší, no stal sa pravý opak, bol ešte agresívnejší. Včera zmlátil palicou chlapca, ktorého obvinil, že nenosil dost' rýchlo tehly z tehelne na loď.

Tentoraz pretiekla čaša trpezlivosti.

Keď Sary prišiel pred vchod do tehelne, Hebreji v kruhu sedeli na zemi. Iba Abner stál pred prázdnyimi košmi.

„Vstaňte a do práce!“ prikázal Sary, ktorý ešte väčšmi schudol.

„Najprv sa nám musíš ospravedlniť,“ povedal Abner pokojne.

„Čo si to povedal?“

„Chlapec, ktorého si neprávom zbil, leží v posteli. Jemu i nám sa musíš ospravedlniť.“

„Abner, prišiel si o rozum?“

„Nepôjdeme do práce, keď sme nedostali zadosťučinenie.“

Sary sa zúrivo zasmial.

„Si smiešny, chudák Abner!“

„Keďže nás šikanuješ, podáme na teba žalobu.“

„Si smiešny a hlúpy. Na môj príkaz polícia urobila vyšetrowanie a zistila, že ten mladý robotník si sám zavinił úraz.“

„To je... predsa klamstvo!“

„Pisár v mojej prítomnosti zapísal jeho výpoveď. Ak sa to do-
stane pred súd, on bude obvinený z klamstva.“

„Ako môžeš takto skresľovať pravdu?“

„Ak okamžite nenastúpíte do práce, stihne vás ťažký trest. Máte odviezť tehly na nový dom vesetského starostu, a ten neznesie nijaké meškanie.“

„Zákony...“

„Neoháňaj sa zákonmi, Hebrej. Ty im nemôžeš rozumieť. Ak sa odvážiš podať žalobu, doplatí na to tvoja rodina a tvoji príbuzní.“

Abner sa zľakol Egyptana a s ostatnými robotníkmi nastúpil do práce.

Dolente, Saryho manželku, čoraz väčšmi fascinoval líbyjský mág a zvláštny človek Ofir. Napriek jeho tvári vyvolávajúcej nepokoj a profilu pripomínajúceho dravého vtáka jeho slová upokojovali a o Atonovi, slnečnom kotúči, hovoril veľmi podmanivo. Bol ochotný prijímať početných priateľov Ramzesovej sestry, pričom spomínal nespravodlivé prenasledovanie Amenhotepa a potrebu zaviesť kult jediného boha.

Ofir vedel očariť návštevníkov. Nikto po rozhovore s ním neodchádzal ľahostajný. Niektorí boli otrasení, iní zasa presvedčení, že mág má správne názory. Postupne spriadal osídla, do ktorých vťahoval koristi, čo vzbudila jeho záujem. Za niekoľko týždňov sa sieť Atonových prívržencov a vládkyne Lity rozrástla, aj keď ešte nemohli zohrať významnejšiu úlohu pri dobytí trónu. Myšlienkový pohyb však nadobúdal jasné formy.

Lita bola prítomná pri rozhovoroch, no nepovedala ani slovo. Dôstojnosť mladej ženy, jej vystupovanie a správanie si získali mnohých šľachticov. Patrila ku kráľovskému rodu, čo veľmi zavážilo. Nemala skôr či neskôr zaujať patričné miesto na kráľovskom dvore?

Ofir nekritizoval, nič nežiadal. Vážnym a presvedčivým hlasom pripomínal Amenhotepovo hlboké presvedčenie, krásu básní, ktoré sám zložil na počesť boha Atona, jeho lásku k pravde. Láska a mier: nebolo to posolstvo prenasledovaného kráľa a jeho nástupkyne

Lity? A toto posolstvo ohlasovalo nádhernú budúcnosť, budúcnosť, ktorú si Egypt a jeho civilizácia zaslúžia.

Keď Dolente predstavila mága Mebovi, bývalému ministrovi zahraničných vecí, bola hrdá na seba. Hrdá, že sa vymanila zo svojej apatie, hrdá, že slúži šľachetnej veci. Ramzes ju zavrhol a mág dal zmysel jej životu.

Bývalý diplomat so širokou tvárou vzbudzujúcou dôveru, vznešenou a impozantnou chôdzou neskrýval svoju nedôveru.

„Vyhoviem vám, drahá, ale iba preto, aby som vám urobil radosť.“

„Ďakujem vám, Meba, neoľutujete to.“

Dolente priviedla Mebu k mágovi, ktorý sedel pod perseou. Zaplietal dve nite, aby zhotovil povrázok na amulet.

Vstal a poklonil sa.

„Je to pre mňa veľká česť, prijať ministra.“

„Ja som už nula,“ zareagoval trpkosťou Meba.

„Nespravodlivosť môže zasiahnuť hocikoho a v hociktorú chvíľu.“

„To nie je útecha.“

Ramzesova sestra sa zamiešala do rozhovoru:

„Všetko som vysvetlila priateľovi Mebovi, možno nám pomôže.“

„Nerobte si ilúzie, drahá! Ramzes ma zavrel do pozlátenej klieťky.“

„Chcete sa mu pomstiť,“ povedal mág pevným hlasom.

„Nezveličujme,“ ohradil sa Meba. „Zostalo mi niekoľko vplyvných priateľov, ktorí...“

„...sa budú starať len o svoju, a nie o vašu kariéru. Ja mám iný cieľ: dokázať Litinu legitímnosť.“

„To je utópia. Ramzes je mimoriadna osobnosť a nikomu neprenechá moc. Okrem toho zázraky, ktoré poznamenali prvý rok

jeho vlády, sa mu postarali o veľkú popularitu. Verte mi, nič ho nemôže ohroziť.“

„Takéhoto protivníka netreba poraziť na jeho vlastnom území.“

„Aký máte plán?“

„Zaujíma vás?“

Meba sa nervózne pohrával s amuletom na krku.

„Tak teda...“

„Týmto dávate jednu z odpovedí: mágia. Som schopný rozbiť ochranu okolo Ramzesa. Bude to ťažké a potrvá to dlho, no podarí sa mi to.“

Vydesený diplomat cúvol krok dozadu.

„Nebudem schopný pomáhať vám pri tom.“

„To od vás, Meba, ani nežiadam. Je však iné územie, na ktorom treba zaútočiť na Ramzesa: je to oblasť ideí.“

„Nerozumiem vám.“

„Atonovi stúpenci potrebujú vodcu, ktorého by si ľudia vážili a ctili. Keď Aton odstráni ostatných bohov, tento muž sa dostane do popredia a zvrhne zoslabnutého Ramzesa, ktorý nebude schopný reagovať.“

„To je... to je veľmi riskantné!“

„Amenhotep bol prenasledovaný, a nie Aton. Nijaký zákon nezakazuje jeho kult, jeho vyznavači sú početní a rozhodnutí dosiahnuť jeho uznanie. Amenhotep strokotal, my zvíťazíme.“

Meba bol rozrušený, ruky sa mu triasli.

„Musím si to rozmyslieť.“

„Nie je úchvatný?“ spýtala sa kráľova sestra. „Je to nový svet, ktorý sa pred nami otvára, svet, kde budeme mať zodpovedajúce miesto!“

„Áno, isteže... Porozmýšľam.“

Ofir bol veľmi spokojný s týmto rozhovorom. Meba, opatrný a ustráchaný diplomat, nemal vodcovské vlastnosti. Nenávidel však Ramzesa a sníval o tom, ako opäť získať staré postavenie. Hoci nie

je schopný konať, využije túto príležitosť a poradí sa so svojim poradcom a priateľom Šenarom, mužom, ktorého by si Ofir chcel získať na svoju stranu. Dolente mu dlho rozprávala o novom ministrovi zahraničných vecí, ktorý odjakživa žiarli na svojho brata. Ak sa Šenar nezmenil, naďalej sa zožiera myšlienkou zničiť Ramzesa. S Mebovou pomocou sa mág dostane do kontaktu s týmto vplyvným človekom a urobí z neho svojho hlavného spojenca.

Po namáhavom a nekonečne dlhom pracovnom dni Sarymu sa na pravej nohe zapálil a opuchol palec, zdeformovaný artritídou. Len s veľkým úsilím viedol svoju služobnú bričku, lebo keď stál s liacami v rukách, mal neznesiteľné bolesti. Jeho jedinou útechou bolo, že prinútil nastúpiť do práce Hebrejov, ktorí nakoniec pochopili, že je zbytočné stavať sa mu na odpor. Vďaka stykom s vesetskou políciou a podpore starostu mesta mohol robiť s tehliarmi, čo chcel a vylievat' si zlosť na tejto zberbe.

Prítomnosť mága a jeho mlčanlivej našepkávačky mu už liezli na nervy. Dvaja cudzí ľudia boli veľmi diskrétni, no priveľmi ovplyvňovali Dolente, z ktorej sa stávala neznesiteľná uctievačka Atona. Ak bude čoraz väčšmi upadať do mysticizmu a prijímať Ofirove reči ako živú vodu, nezačne si zanedbávať svoje manželské povinnosti?

Vysoká a zmyselná bruneta ho čakala na prahu ich vily.

„Prines masť a vymasíruj mi palec; neznesiteľne ma bolí.“

„Nie si trochu rozmazaný, drahý?“

„Ja a rozmazaný? Nemáš predstavu, ako ťažko pracujem! Tých Hebrejov mám už po krk.“

Dolente ho vzala za rameno a odviedla do ich izby. Sary si ľahol na vankúše, manželka mu umyla nohy, navoňavkovala ich a natrela mu opuchnutý palec.

„Je tu ešte ten tvoj mág?“

„Navštívil ho Meba.“

„Bývalý minister zahraničia?“

„Veľmi dobre si rozumeli.“

„Meba, Atonov vyznavač? Ved' je zbabelec!“

„Má veľa známostí, mnohí významní ľudia si ho vážia. Ak bude pomáhať Ofirovi a Lite, dostaneme sa ďalej.“

„Nepreceňuješ trochu týchto dvoch osvietených?“

„Sary, ako sa opovažuješ takto hovoriť?“

„Dobre, dobre... Nič som nepovedal.“

„Je to naša jediná šanca, ako sa dostať do našich kruhov. A potom tá viera v Atona je taká krásna a čistá... Nie si dojatý, keď Ofir hovorí o svojej viere?“

„Nie je tvoj manžel čosi viac ako ten líbyjský mág?“

„Ale... To sa nedá porovnávať!“

„On je s tebou celý deň, kým ja dozerám na lenivých Hebrejov. Blondínka a bruneta pod jednou strechou... Má ale šťastie ten tvoj Ofir!“

Dolente mu prestala masírovať boľavý palec.

„Máš bujnú fantáziu, Sary! Ofir je mudrc a nábožný muž. On už dávno nemyslí na...“

„A ty ešte myslíš?“

„Si nechutný!“

„Vyzleč si šaty, drahá a znovu ma pomasíruj. Ja kašlem na nábožnosť.“

„Ach, skoro som zabudla!“

„Na čo?“

„Kráľovský posol ti priniesol list.“

„Daj mi ho.“

Dolente sa vytratila. Saryho už palec až tak nebolel. Čo chcu zhora od neho? Iste ho vymenujú na vyššie miesto, kde nebude mať do činenia s Hebrejmi.

Vysoká bruneta prišla s listom. Sary odpečatil papyrus, rozbalil ho a začal čítať.

Tvár sa mu skrivila, pery obelasei.

„Zlé správy?“

„Mám prísť s mojimi tehliarmi do Mennoferu.“

„To je... to je výborné!“

„List podpísal Mojžiš, hlavný dozorca kráľovských stavieb.“

38. kapitola

Každý hebrejský tehliar uposlúchol výzvu. Keď Mojžišove listy prišli do miest, kde pracovali, všetci ich prijali s nadšením. Za pobytu v Karnaku sa povest' o Mojžišovi rozšírila po celom Egypte. Každý vedel, že obraňuje svojich súkmeňovcov a nestrpí nijaké utláčanie. Jeho veľkou výhodou bolo, že je Ramzesovým priateľom. Teraz bol vymenovaný za hlavného dozorca kráľovských stavieb! Pre mnohých sa stal nesmiernou nádejou. Mladý Hebrej možno zvýši mzdy a zlepší pracovné podmienky.

Sám nečakal taký úspech. Niektorých vodcov klanu to zaskočilo, ale o faraónových príkazoch sa nedalo diskutovať. Tiež sa podriadili Mojžišovi, ktorý prechádzal stanovým táborom na severe od Mennoferu a kontroloval ubytovacie a hygienické podmienky.

Sary sa mu postavil do cesty.

„Prečo si nás sem pozval?“

„Hneď sa to dozvieš.“

„Ja nie som Hebrej!“

„Sú tu mnohí Egypt'ania vo vedúcich funkciách.“

„Zabudol si, že moja manželka je kráľova sestra?“

„Ja som hlavný dozorca jeho stavieb. Inak povedané, musíš ma poslúchať.“

Sary si zahryzol do pery.

„Skupina mojich Hebrejov je veľmi nedisciplinovaná. Zvykol som si používať palicu a nemám v úmysle to zmeniť.“

„Správne použitá palica otvára ucho, ktoré má človek na chrbte. No ten, čo ju použije neprávom, si zaslúži výprask. O to sa osobne postarám.“

„Tvoja bezočivosť mi nenaháňa strach.“

„Daj si pozor, Sary. Poradím si s tebou. Bude z teba dobrý tehliar.“

„Nikdy sa neodvážiš...“

„Ramzes mi dal plnú moc. Nezabudni na to.“

Mojžiš odtisol od seba Saryho, ktorý si odpľul za jeho chrbtom.

Návrat do Mennoferu, na ktorý sa Dolente tak tešila, sa mohol rýchlo zmeniť na peklo. Hoci Ramzes vedel o prítomnosti svojej sestry a jej manžela, vôbec na to nereagoval. Manželský pár sa ubytoval vo vile strednej veľkosti, kde prichýlil mága Ofira a Litu ako služobníkov. Trojica napriek tomu, že Sary veľmi nesúhlasil s jej činnosťou, sa rozhodla pokračovať v tom, čo začala vo Vesete. Keďže v hospodárskom stredisku krajiny žilo mnoho cudzincov, bolo tu ľahšie propagovať Atonovo náboženstvo ako na tradicionalistickom Juhu, nepriateľskom novým náboženským myšlienkam. Dolente v tom videla veľmi priaznivé znamenie pre úspech ich podujatia.

Sary zostával skeptikom a staral sa predovšetkým len o seba. Zaujímalo ho, s akým prejavom vystúpi Mojžiš pred tisíckami nadšených Hebrejov.

Pred vchodom do ministerstva zahraničných vecí stála socha boha Thovta v tvare obrovského paviána z ružového mramoru. Boh učnosti a písma, stelesnený v tomto obávanom zvierati, pred ktorým sa dá na útek aj šelma, vytvoril rozličné jazyky pre jednotlivé ľudské rasy. Podľa tohto príkladu museli diplomati ovládať cudzie reči, pretože posvätné znaky, ktoré Egypťania vytesávali do kameňa, sa nesmeli vyvážať do cudziny. Vyslanci a poslovia hovorili rečou krajiny, v ktorej sa nachádzali.

Tak ako iní vysokí funkcionári ministerstva rozjímal Aša v kaplnke vľavo od vchodu do budovy a položil narcisy na Thovtov oltár. Bolo dobré požiadať bohov o priazeň, a len potom sa pohrúžiť do spisov, od ktorých závisela bezpečnosť krajiny.

Po tomto obrade elegantný a skvelý diplomat prešiel mnohými miestnosťami, kde pobehovali úradníci, a požiadal o prijatie u Šenara, ktorý mal na poschodí priestrannú pracovňu.

„Aša, konečne! Kde ste boli?“

„Strávil som trochu roztopašnú noc a spal som dlhšie, ako zvyknem. Moje malé zdržanie vám hádam nenarobilo starosti?“

Šenar mal červenú spuchnutú tvár zrejme od veľkého rozrušenia.

„Stalo sa niečo vážne?“

„Počuli ste, že na severe od Mennoferu sa sústredili hebrejskí tehliari?“

„Nevenoval som tomu pozornosť.“

„Ani ja, no mali sme to urobiť!“

„Prečo by nás mali tí ľudia zaujímať?“

Aša s pretiahnutou tvárou a úlisným hlasom pociťoval len hlboké pohrdanie robotníkmi, s ktorými neprichádzal do styku.

„Viete, kto ich zvolal a kto je odteraz hlavným dozorcom kráľovských stavieb? Je to Mojžiš!“

„Čo je na tom čudné? Mal už predsa dozor v Karnaku a teraz bol povýšený.“

„Keby len to... Včera Mojžiš prehovoril k Hebrejom a oznámil im Ramzesov plán: vybudovať nové hlavné mesto v Delte!“

Po týchto slovách nastalo dlhé mlčanie. Aša, zvyčajne veľmi sebavedomý, bol ohúrený.

„Ste si istý...“

„Áno, Aša, úplne istý! Mojžiš plní príkazy môjho brata.“

„Nové hlavné mesto... To nie je možné.“

„Ale nie pre Ramzesa!“

„Je to len obyčajný plán?“

„Faraón sám nakreslil projekt a vybral aj miesto. Neuveriteľné miesto: Avaris, mesto zhanobené dobyvateľskými Hyksami, ktorých sme sa len horko-t ťažko zbavili!“

Vtom sa Šenarovi rozjasnila tvár.

„A čo ak... čo ak sa Ramzes pomiatol? Jeho plán je odsúdený na neúspech a bude potrebné apelovať na rozumných ľudí.“

„Nerobte si veľké nádeje. Ramzes iste veľa riskuje, no správa sa dobrým inštinktom. Lepšie sa ani nemohol rozhodnúť. Keď založí mesto tak ďaleko na severovýchode krajiny, a tak blízko hraníc, jasne upozorní Chetitov. Egypt sa nestiahne do seba, vedomý si nebezpečenstva, nevzdá sa ani piade územia. Kráľ sa veľmi rýchlo dozvie o aktivitách svojich nepriateľov a hneď môže reagovať.“

Šenar si sklamaný sadol.

„To je katastrofa. Naša stratégia sa rúca.“

„Nebud'te pesimistický. Ramzesove plány sa možno neuskutočnia a my sa nemusíme zriekať svojich zámerov.“

„Nie je jasné, že môj brat vezme do rúk zahraničnú politiku?“

„To nie je prekvapenie, ale zostáva závislý od našich informácií, podľa ktorých bude hodnotiť situáciu. Nech len obmedzí naše právomoci, podriadime sa mu.“

Šenarovi sa zlepšila nálada.

„Máte pravdu, Aša. Nové hlavné mesto nebude neprekonateľnou prekážkou.“

Kráľovská matka Tuja s dojatím vstúpila do záhrady paláca v Mennoferi. Len málokedy sa v nej prechádzala so Setchim a len veľmi málo rokov strávila po jeho boku! Spomínala si na každé jeho slovo, na každý jeho pohľad, často snívala o dlhej a pokojnej starobe, keď sa budú prehŕňať vo svojich spomienkach. Lenže Setchi sa odobral na onen svet a ona sama kráča touto zázračnou záhradou plnou granátovníkov. Na obidvoch stranách aleje kvitli nevädze, anemonky, vlčí bôb a iskerníky. Trocha unavená Tuja si sadla k nádržke s lotosmi pod strieškou porastenou glycíniami.

Keď Ramzes zamieril k nej, smútok sa jej vytratil z tváre.

Za necelý rok panovania nadobudol takú istotu, že pôsobil dojmom, akoby sa zbavil všetkých pochybností. Vládol rovnako pevnou rukou ako jeho otec, akoby v ňom prebývala nevyčerpatel'ná sila.

Ramzes pobožkal matku s nehou a úctou a sadol si po jej pravici.

„Musím sa s tebou porozprávať.“

„Preto som tu, syn môj.“

„Súhlasíš s výberom mužov, ktorí sú v mojej vláde?“

„Spomínaš si na Setchiho radu?“

„Vždy mi narúčal: »Starostlivo skúmaj dušu ľuď, vyberaj si hodnostárov s pevnou a priamou povahou, schopných nezaujato rozhodovať a neporušovať prísahu poslušnosti.« Podarilo sa mi to? Len budúcnosť to povie.“

„Obávaš sa vzbury?“

„Veľmi rýchlo sa ženiem dopredu, a preto je nevyhnutná. City mnohých budú zranené a záujmy mnohých ohrozené. Bolo to ako blesk z jasného neba, keď mi prišla na um myšlienka vybudovať nové hlavné mesto, a ovládla ma ako nezvratná pravda.“

„To je Sia, okamžitá intuícia bez uvažovania a analýzy. Setchi sa často rozhodol pod jej vplyvom a tvrdil, že sa prenáša zo srdca jedného faraóna do srdca druhého faraóna.“

„Schvaľuješ výstavbu Pi-Ramzesu, môjho mesta?“

„Keď Sia prehovorila v tvojom srdci, nepotrebuješ môj názor.“

„Lenže v tejto záhrade je prítomný môj otec a ty i ja počujeme jeho hlas.“

„Ramzes, znamenia ohlásili, že s tvou vládou sa začala nová éra. Pi-Ramzes bude tvoje hlavné mesto.“

Ramzesove ruky sa spojili s matkinými rukami.

„Matka, uvidíš to mesto a potešíš sa mu.“

„Bojím sa o tvoju bezpečnosť.“

„Serramanna je na stráži.“

„Mám na mysli tvoju magickú ochranu. Máš v úmysle postaviť chrám miliónov rokov?“

„Vybral som miesto preň, no prednosť má Pi-Ramzes.“

„Nezabudni na ten chrám. Ak sa temné sily rozpútajú proti tebe, bude твоjím najlepším spojencom.“

39. kapitola

Bolo to nádherné miesto.

Úrodná pôda, šire polia, žirne pastviny, chodníky lemované kvetmi, jablone s plodmi sladkými ako med, olivovníkové sady, jazera plné rýb, slané močiare, plochy s vysokým a hustým papyrusom: takéto bolo okolie Avarisu, nenávideného mesta, z ktorého zostalo iba niekoľko domov a chrám boha Sutecha.

Tu Setchi podrobil Ramzesa skúške silou. Tu Ramzes postaví svoje hlavné mesto.

Krása a bohatstvo miesta prekvapili Mojžiša; Hebreji a egyptskí predáci boli vo výprave, ktorú osobne viedol Ramzes sprevádzaný levom a psom. Serramanna s otvorenými očami a desiatkou prieskumníkov postupovali pred panovníkom, aby predišli každému nebezpečenstvu.

Mestečko Avaris driemalo v slnečnej páľave. Žili v ňom len úradníci bez budúcnosti, roľníci s komótnymi pohybmi a zberači papyrusu. Zdalo sa, že mesto upadlo do zabudnutia a že žije v rytme ročných období.

Výprava, ktorá vyrazila z Mennoferu, sa zastavila v svätom meste Heliopolis, kde Ramzes priniesol obeť svojmu ochrancovi, bohovi Re. Potom prešla cez Búbastis, mesto bohyne nehy a lásky, Bastet, stelesnenej v podobe mačky a pokračovala pozdĺž peluského ramena⁸ Nílu, ktoré pomenovali „vody boha Re“. Avaris ležiaci v blízkosti jazera Menzaleh sa nachádzal na západnom konci „Horovej cesty“, vedúcej po sinajskom pobreží do Sýrie a Palestíny.

„Veľmi dôležité strategické miesto,“ konštatoval Mojžiš, keď sa pozrel do plánu, ktorý mu dal Ramzes.

⁸ Peluské rameno, jedno z troch veľkých ramien Deltý, sa volá takto preto, lebo ústí v Peluse (pri Tell Faramah), mesto na východnej hranici Deltý.

„Už vieš, prečo som sa tak rozhodol? »Vody boha Re« predĺžené kanálom, nám umožnia spojenie s veľkými jazerami popri úžine El Qantara. V prípade potreby sa loďou veľmi rýchlo dostaneme do pevnosti Sile a pevností na hranici. Zosilním ochranu východnej strany Dely, budem mať pod kontrolou cestu, ktorou prichádzajú dobyvatelia a budem rýchlo informovaný O najmenších nepokojoch v našich protektorátoch. Leto tu býva príjemné, posádky nebudú utrápené horúčavami a budú schopné okamžite zasiahnuť.“

„Dívaš sa ďaleko dopredu,“ povedal Mojžiš.

„Ako to všetko prijali tvoji ľudia?“

„Zdá sa, že sú spokojní, keď môžu pracovať pod mojím vedením, no hlavnou motiváciou je, že si im zvýšil mzdy.“

„Vít'azstvo sa nedá dosiahnuť bez veľkorysosti. Chcem mať nádherné mesto.“

Mojžiš sa opäť sklonil nad projekt. Budú postavené štyri hlavné chrámy: Amonov na západe, „skrytý“, na juhu Sutechov, pán miesta, na východe Aštoretin, sýrskej bohyně, na severe Uadžetin, bohyně zelene, ktorá bude zárukou rozkvetu mesta. Pri Sutechovom chráme bude veľký riečny prístav spojený s „vodami boha Re“ a „vodami Avarisu“, dvoma širokými prieplavmi, ktoré obrúbia mesto a zabezpečia mu dostatok pitnej vody. Okolo prístavu budú sklady, sýpky, továrne a dielne. Viac na severe, v centre mesta, bude stáť kráľovský palác, administratívne budovy, vily bohatých mešťanov a obytné štvrte, kde budú v susedstve zámožní a bedári. Z paláca bude vychádzať hlavná ulica priamo k chrámu boha Ptah, stvoriteľa, kým z dvoch alejí jedna zamieri doľava k Amonovmu chrámu a druhá doprava k chrámu boha Re. Sutechova svätyňa bude trochu bokom na druhej strane prieplavu, spájajúceho „vody boha Re“ a „vody Avarisu“.

Vojsko bude mať štyri kasárne, jednu medzi peluským ramenom a úradnými budovami, tri pozdĺž „vôd Avarisu“, prvá za

chrámom boha Ptah, druhá v susedstve ľudových štvrtí a tretia pri chrámoch boha Re a bohyně Aštoret.

„Odborníci otvoria zajtra dielne na výrobu farebných kachličiek,“ oznámil Ramzes. „Od najskromnejšieho domu až po prijímaciu sieň v paláci budú žiarit’ oslnivé farby. Je tvojou úlohou, Mojžiš, aby si postavil budovy.“

Mojžiš ukazovákom pravej ruky sa presúval z pôdorysu jednej budovy na druhú, ktorých rozmery panovník presne určil.

„Bude to obrovská, ale povznášajúca práca. Lenže...“

„Aké lenže?“

„Nech sa nenahnevá, veličenstvo, chýba tu jeden chrám. Jasne ho vidím na voľnom priestranstve medzi Amonovou a Ptahovou svätyňou.“

„Akému božstvu by bol zasvätený?“

„Tomu, ktoré vytvorilo funkciu faraóna. Nebudeš v tomto chráme oslavovať sviatok svojho obrodzenia?“

„Na vykonanie tohto obradu musí faraón vládnuť tridsať rokov. Pustiť sa do stavby takého chrámu by bola urážka osudu.“

„Ale aj tak si tam nechaj voľné miesto.“

„Nemyslieť na to, by bolo urážkou môjho šťastia. V tridsiatom roku mojej vlády budeš na oslave toho sviatku v prvom rade hodnostárov v spoločnosti našich priateľov z detstva.“

„Tridsať rokov... Aký osud nám boh prichystal?“

„Teraz nám prikázal spoločne vybudovať hlavné mesto Egypta.“

„Rozdelil som Hebrejov na dve skupiny. Prvá bude privázať kamenné kvádre na staveniská chrámov, kde budú pracovať pod dozorom egyptských predákov. Druhá bude zhotovovať tisícky tehál na tvoj palác a civilné budovy. Koordinácia medzi týmito dvoma skupinami nebude ľahká. Obávam sa, že moja popularita rýchlo poklesne. Vieš, ako ma volajú Hebreji? Maša, „vytiahnutý z vody“.

„Aj ty si urobil zázrak?“

„Je to stará babylonská legenda, ktorá sa im veľmi páči. Urobili si slovnú hru z môjho mena Mojžiš, „ten, čo sa narodil“, lebo tvrdia, že ja Hebrej som požehnaný bohmi. Nedostal som výchovu ako deti z urodzených rodín a nie som faraónovým priateľom? Boh ma vytiahol z vody biedy a nešťastia. Človeka, ktorý mal také šťastie, treba nasledovať, a preto mi tehliari tak dôverujú.“

„Nesmie im nič chýbať. Dávam ti moc použiť kráľovské sýpky v prípade potreby.“

„Ramzes, postavím tvoje mesto.“

Hebrejskí tehliari s krátkou čiernou parochňou zaistenou bielou stužkou a voľnými ušami, s fúzmi a krátkou briadkou, nízkymi čelami a hrubými hornými perami tvorili združenie, ktoré si žiarlivo strážilo svoje výrobné tajomstvo. Sýrčania a Egyptania sa pokúšali súperiť s nimi, no najlepší odborníci boli a zostali Hebreji. Pracovali tvrdo za dozoru egyptských predákov, boli však dobre platení a mali aj mnoho voľných dní. Navyše v Egypte mali dostatok dobrej potravy, ani s bývaním neboli problémy, najschopnejším sa podarili postaviť si príjemné obydlia z materiálu, ktorý zostal na staveniskách.

Mojžiš neskrýval, že pri stavbe Pi-Ramzesu bude intenzívnejší pracovný rytmus, lenže vyššia odmena nahradí tieto horšie podmienky. Účasť na budovaní nového hlavného mesta obohatí nejedného Hebreja, ak sa v robote poriadne zapotí. Traja robotníci zhotovia zvyčajne osemsto až deväťsto malých tehál denne. Pri výstavbe Pi-Ramzesu bude treba sformovať veľké tehly⁹ do základov, na ktoré sa budú klásť menšie, sériovo vyrábané tehly. Za tieto tehlové základy budú zodpovední predáci a kamenári, no nie tehliari.

⁹ 38 x 18 x 12cm

Od prvého dňa Hebreji pochopili, že Mojžiš nepoľaví vo svojom úsilí. Tí, čo dúfali, že budú mať dlhé siesty v tieni stromov, sa sklamali a uvedomili si, že pracovný rytmus bude trvať do oficiálneho otvorenia hlavného mesta. Abner so svojimi druhmi sa rozhodli pracovať zo všetkých síl, miešať nílске bahno s posekanou slamou a takto získať dobrú zmes. Mnoho rovných plôch¹⁰ dostali robotníci k dispozícii, aby na nich premiešavali bahno s vodou a potom za spevu ho miesili motykami a rýľmi, aby boli tehly trvanlivejšie.

Abner bol energický a šikovný. Keď usúdil, že hlina je kvalitná, naplnil ňou kôš, ktorý robotník odniesol na pleci do dielne, kde ho vyklopil do drevených obdĺžnikových foriem. Vyklopenie z foriem bola veľmi dôležitá záležitosť a Mojžiš sa na nej neraz osobne zúčastnil. Tehly ukladali na veľmi suchú pôdu a sušili sa štyri dni; len potom ich ukladali a odvážali na staveniská.

Nenáročný materiál - dobre zhotovená tehla z nílскеho bahna sa ukázala veľmi trvanlivá, keď bola správne uložená v múre, vydržala stáročia.

Hebreji začali medzi sebou súťažiť. Úlohu pritom zohrali zvýšené mzdy a prémie, ale aj hrdosť, že sa zúčastňujú na veľkolepom diele a túžba splniť načas úlohu. Keď ich zápal pohasínal, Mojžiš ich vedel povzbudiť a z foriem vychádzali tisícky dokonalých tehál.

Pi-Ramzes sa rodilo a Ramzesov sen sa menil na skutočnosť. Predáci a kamenári kládli podľa kráľovho projektu pevné základy, nádenníci neúnavne prinášali tehly, ktoré zhotovovali Hebreji.

Mesto nadobúdalo vo svetle slnečných lúčov svoju podobu.

Na konci každého pracovného dňa Abner obdivoval Mojžiša. Vodca Hebrejov prechádzal od jednej skupiny k druhej, kontroloval kvalitu potravín, posielal chorých a unavených robotníkov

¹⁰ Každá mala asi 6000m². (Pozn. prekl.)

oddýchnuť si. Napriek jeho predpokladom Mojžišova popularita zo dňa na deň rástla.

Abner si vďaka usporeným odmenám postavil pekný príbytok aj v tomto novom meste.

„Si spokojný, Abner?“

Na Saryho pochudnutej tvári sa zablysol nebezpečný úsmev.

„Čo chceš odo mňa?“

„Som vedúci tvojej skupiny. Zabudol si na to?“

„Ja si robím svoju prácu.“

„Zle si ju robíš.“

„Ako to, že zle?“

„Pokazil si mnoho tehál.“

„To nie je pravda!“

„Dvaja predáci zistili tvoje chyby a napísali hlásenie. Ak ho odovzdám Mojžišovi, pošlú ťa preč a asi aj potrescú.“

„Prečo si to všetko vymýšľaš, prečo klameš?“

„Zostáva ti len jedno riešenie: vykúpiť si moje mlčanie svojimi odmenami. Takto sa zabudne na tvoje prehrešky.“

„Sary, si obyčajný šakal!“

„Nemáš na výber, Abner.“

„Prečo ma nenávidíš?“

„Si Hebrej ako aj ostatní, zaplatíš i za nich, a to je všetko.“

„Nemáš právo!“

„Okamžite mi odpovedz.“

Abner sklopil oči. Sary bol silnejší.

40. kapitola

Ofir sa v Mennoferi cítil lepšie ako vo Vesete. Vo veľkom meste žilo veľa cudzincov, väčšina z nich splynula s egyptským obyvateľstvom. Medzi nimi boli aj adeпти Amenhotepovho učenia. Mág oživil v nich vieru v polozabudnutého boha a sľuboval, že im v blízkej budúcnosti prinesie šťastie a prosperitu.

Vždy mlčanlivá Lita zapôsobila silným dojmom na tých, čo mali šťastie uvidieť ju. Nikto nepochyboval o kráľovskej krvi v jej žilách a o tom, že je nástupkyňou prekliateho kráľa. Mágove pokojné a presvedčivé slová robili zázraky a mennoferská vila Ramzesovej sestry bola miestom úspešných rozhovorov, po ktorých sa deň čo deň rozmnožovali rady stúpcov jediného boha.

Ofir nebol prvý cudzinec, čo hlásal originálne myšlienky, bol však jediný, čo sa pokúsil oživiť kacírske názory zamietnuté Amenhotepovými nástupcami. Jeho hlavné mesto a hrobka boli opustené, nijakého dvorana nepochovali v nekropole pri Atonovom meste. A každý vedel, že Ramzes po tom, čo si podriadil kňazskú hierarchiu Karnaku, nestrpí nijaké náboženské nepokoje. Aj Ofir veľmi mierne kritizoval kráľa a jeho politiku, aby nevyprovokoval jeho nevôľu.

Mág mal čoraz väčšie úspechy.

Dolente mu priniesla čerstvú šťavu zo svätajánskeho chleba.

„Ofir, vyzeráte unavený.“

„Naša úloha si vyžaduje nepretržité úsilie. Ako sa má váš manžel?“

„Je veľmi nespokojný. Podľa posledného listu v jednom kuse karhá lenivých a klamárskych Hebrejov.“

„No napriek tomu vraj výstavba nového hlavného mesta rýchlo napreduje.“

„Všetci si myslia, že to bude nádherné mesto!“

„Bude však zasvätené Sutechovi, pánovi zla a temných síl! Ramzes sa usiluje zhasiť svetlo a zacloniť slnko. Musíme mu v tom zabrániť.“

„Ofir, som presvedčená, že sa nám to podarí.“

„Viete, že nevyhnutne potrebujem vašu podporu. Dovolíte mi, aby som použil sily svojej vedy a ich pomocou zabránil Ramzesovi zničiť Egypt?“

Vysoká zmyselná bruneta si zahryzla do pery.

„Ramzes je môj brat!“

Ofir jemne chytil Dolente ruku.

„Spôsobil nám už toľko zla! Prirodzene, že budem rešpektovať vaše rozhodnutie, ale prečo ešte dlhšie váhať? Ramzes napreduje! A čím ide viac dopredu, tým silnejšie sú jeho magické ochranné sily. Ak budeme odkladať náš zásah, sotva sa nám podarí prekonať ich.“

„Je to vážne, veľmi vážne...“

„Dolente, uvedomte si svoju zodpovednosť. Teraz by som mohol niečo dosiahnuť, ale zakrátko bude neskoro.“

Kráľova sestra váhala vyriešiť konečný rozsudok. Ofir jej pustil ruku.

„Možno je tu ešte iný prostriedok.“

„Čo máte na mysli?“

„Kráľovná Nefertari je vraj tehotná.“

„To nie je chýr! Stačí sa na ňu pozrieť.“

„Prechováate k nej pocity lásky?“

„Ani najmenej.“

„Tejto noci mi jeden z mojich krajanov prinesie potrebné veci.“

„Zavriem sa do svojej izby!“ zvolala Dolente a odišla.

Muž prišiel uprostred noci. V dome vládlo ticho, Dolente a Lita spali. Ofir otvoril dvere, vzal vrece, ktoré mu obchodník podal a zaplatil mu dvoma kusmi ľanového plátna, ktoré dala mágovi Dolente.

Celá transakcia trvala niekoľko okamihov.

Ofir sa zavrel do malej izby a upchal v nej všetky otvory. Z jedinej olejovej lampy sa šírilo slabé svetlo.

Na nízkom stole mág rozložil obsah balíka: sošku opice, ruku zo slonovej kosti, neforemnú figúrku nahej ženy, malý stĺp a ďalšiu ženskú figúrku s hadmi v rukách. Opica mu ponúkala múdrosť boha Thovta, ruka schopnosť konať, nahá žena schopnosť zasiahnuť kráľovnine pohlavné orgány, pilier zabezpečoval trvalý účinok jeho útoku a žena s hadmi vnášala jed čiernej mágie do Nefertarinho tela.

Ofir však nebude mať ľahkú úlohu. Kráľovná bola silná osobnosť a po jej korunovácii ju ochraňujú podobné sily ako Ramzesa. Lenže v tehotenstve neboli také účinné. Iný život bral pre seba výživu z Nefertarinho tela, a tým ju postupne zbavoval síl.

Potrebné sú aspoň tri dni a tri noci, aby uhrnutie malo nejakú nádej na úspech. Ofir bol trochu sklamaný, že nemôže priamo zaútočiť na Ramzesa, ale nerozhodnosť jeho sestry mu v tom bránila. Keď si úplne získa Dolente, bude sledovať ambicióznejšie ciele. Nateraz bude oslabovať protivníka.

Ramzes prenechal bežnú agendu Amenimu a svojim ministrom, keďže často odchádzal na stavenisko nového hlavného mesta. Vďaka Mojžišovej aktivite a prísnej organizácii práce výstavba napredovala nesmierne rýchlo.

Medzi robotníkmi vládla dobrá nálada, nielen preto, že mali dostatok dobrej stravy, ale aj preto, že každý podľa výkonu pravidelne dostával odmenu. Najusilovnejší si nabhŕňali celkom pekné úspory a mohli sa usadiť v novom hlavnom meste alebo niekde inde, kde si kúpili pozemok. Robotníci mali bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na rozdiel od iných stavenísk tu nebolo simulantov, ktorí by sa vyhýbali práci.

Kráľ sa postaral aj o bezpečnosť pri práci; predáci ju mali stále na pamäti. Došlo len k niekoľkým ľahším zraneniam pri kladení

žulových kvádrov v Amonovom chráme. Vďaka práci na zmeny sa ľudia v robote nevyčerпали a každý siedmy deň mali voľno na regeneráciu síl.

Iba Mojžiš si nedožičil ani chvíľu oddychu. Kontroloval prácu, riešil konflikty, robil súrne opatrenia, reorganizoval nevykonné skupiny, zháňal chýbajúci materiál, písal hlásenia, po obede si pospal hodinu a v noci tri hodiny. Tehliari obdivovali jeho neslýchanú vitalitu a poslúchali ho na slovo. Ešte nikdy nepracovali pod vedením človeka, ktorý by tak obraňoval ich záujmy.

Abner by sa aj pošťazoval Mojžišovi, aké príkorie musí znášať od Saryho, bál sa však represálií zo strany polície, s ktorou bol Egyptan jedna ruka. Keby Abnera vyhlásili za rebelanta, vypovedali by ho z krajiny a nikdy viac by neuvidel svoju ženu a deti. Odkedy dal Sarymu peniaze, ten mu dal pokoj a takmer bol na neho milý. Keď sa zdalo, že už má najhoršie za sebou, Hebrej zatíchol a miesil tehly s rovnakým zápalom ako jeho druhovia.

V to ráno Ramzes navštívil stavenisko. Po oznámení panovníkovho príchodu sa Hebreji umyli, upravili si brady a fúzy, založili si sviatočné parochne s bielou stuhou a vzorne poukladali tehly.

Z prvého voza, ktorý zastal pred výrobňou, zostúpil ozbrojený obor v brnení s hrozivou chôdzou. Žeby prišli potrestať nejakého nedisciplinovaného robotníka? Ešte väčšia neistota zavládla, keď sa asi dvadsať lukostrelcov vyrojilo za ním.

Serramanna bez slova prešiel medzi radmi zmeravených a vyplašených Hebrejov.

Keď bol Sardínčan spokojný s prehliadkou, pohybom ruky dal znamenie vojakovi, aby otvoril cestu kráľovmu vozu.

Tehliari sa poklonili pred faraónom, ktorý im zablahoželať a každého oslovil menom. Keď sa tehliari dozvedeli, že dostanú nové parochne a mechy s bielym vínom z Delt, vybuchli v jasot. No najväčším darom bola pre nich pozornosť, akú venoval kráľ práve

naukladaným tehlám. Vyberal z nich niektoré kusy a pot'ažkával ich v ruke.

„Výborné,“ povedal. „Dajte im dvojnásobné prídely na týždeň a deň voľna navyše. Kde je predák vašej skupiny?“

Sary vystúpil z radu.

Ramzesov bývalý vychovávateľ bol jediný, čo sa nepotešil panovníkovej návšteve. On, kedysi výborný učiteľ a ambiciózny dvoran, sa bál stretnutia s kráľom, proti ktorému organizoval sprisahanie.

„Si spokojný so svojou prácou, Sary?“

„Ďakujem, veličenstvo, že ste ma ňou poverili.“

„Nebyť zhovievavosti mojej matky a Nefertari, bol by si oveľa tvrdšie potrestaný.“

„Som vám za to povďačný, veličenstvo, a usilujem sa odčiniť svoje chyby prácou.“

„Sary, tie sa nedajú odčiniť.“

„Výčitky, ktorými sa zhrýza moje svedomie, sú horšie ako jed.“

„Musí byť veľmi slabý, aby si mohol dlhšie žiť s takým zločinom na duši.“

„Nemôžem dúfať v odpustenie, veličenstvo?“

„Sary, také slovo nepoznám. Človek žije podľa Pravidla alebo proti Nemu. Zneuctil si Maat a navždy si si pošpinil dušu. Ak sa mi Mojžiš len raz na teba post'ažuje, už nikdy nikomu neuškodíš.“

„Prisahám, veličenstvo, že...“

„Už ani slovo, Sary. A buď šťastný, že môžeš pracovať na stavbe Pi-Ramzesu.“

Keď kráľ vystúpil na voz, zo všetkých hrdiel zazneli oslavné výkriky. Sary sa proti svojej vôli k nim pridala.

41. kapitola

Ako sa i predpokladalo, chrámy sa dvíhali k oblohe pomalšie ako svetské budovy. Prísun kvádrov sa však neoneskoroval a odborníci, medzi ktorými bolo veľa Hebrejov, ich pravidelne vlečným prepravovali na staveniská.

Vďaka usilovnosti tehliarov kráľovský palác, ktorého kamenné časti mali na starosti kamenári, sa už dosť vysoko týčil uprostred hlavného mesta. Prvé nákladné lode pristávali pri brehu, sklady boli otvorené, zo stolárskych dielní vychádzal veľmi luxusný nábytok a začala pracovať aj továreň na výrobu farebných kachličiek. Zdalo sa, že múry víl vyrastajú zo zeme. mestské štvrte nadobúdali konečnú podobu a do kasární prišli prvé jednotky.

„Jazero v paláci bude nádherné,“ oznámil Mojžiš, „v polovici budúceho mesiaca dokončíme jeho vyhlbenie. Ramzes, tvoje hlavné mesto bude krásne, lebo ho ľudia stavajú s láskou.“

„Ty si hlavný strojca tohto úspechu.“

„Iba naoko. Ty si autor projektu a ja ho len realizujem.“

Kráľ postrehol náznak výčitky v priateľovom tóne. Keď sa ho chcel spýtať na vysvetlenie, prihnal sa cvalom posol z mennoferského paláca. Serramanna ho prinútil, aby zastal desať metrov pred panovníkom.

Zadychčaný posol zoskočil na zem.

„Veličenstvo, musíte sa vrátiť do Mennoferu... Kráľovná... kráľovná ochorela.“

Ramzes sa oboril na doktora Pariamachua, šéfa palácových lekárov, vzdelaného a autoritatívneho päťdesiatnika s dlhými a jemnými rukami. Skúseného chirurga všetci pokladali za výborného lekára, ktorý však bol prísny na pacientov.

„Chcem vidieť kráľovnú,“ požiadal ho Ramzes.

„Veličenstvo, kráľovná spí. Ošetrovatel'ky jej namasírovali telo olejmi zmiešanými s uspávacím prostriedkom.“

„Čo sa robí?“

„Bojím sa predčasného pôrodu.“

„Nie je to... nebezpečné?“

„Je pri tom naozaj veľké nebezpečenstvo.“

„Prikazujem vám, aby ste zachránili Nefertari.“

„Vyhliadky na pôrod sú priaznivé.“

„Ako to viete?“

„Moji pomocníci urobili obvyklú skúšku, veličenstvo. Dali jačmeň a pšenicu do dvoch plátenných vreciek, ktoré niekoľko dní zalievali kráľovným močom. Jačmeň a pšenica vzkĺčili a to znamená, že porodí. A keďže prvá vzkĺčila pšenica, dá život dievčatku.“

„Hovorili mi pravý opak.“

Doktor Pariamachu zostal ako kus ľadu.

„Veličenstvo si to pletie s inou skúškou, počas ktorej sa používa žito a jačmeň a tie sa prikryjú zemou. Treba len dúfať, že semeno z vášho srdca, čo sa dostalo až do srdca kráľovnej, sa pevne uchytilo v chrbtici a kostiach dieťaťa. Kvalitné semeno vytvorí výbornú dreň v chrbtici a kostiach. Nemusím vám pripomínať, že otec vytvára kosti a šľachy, kým matka mäso a krv.“

Pariamachu bol spokojný s lekciou z medicíny, ktorú práve uštedril svojmu jedinečnému žiakovi.

„Doktor, pochybovali ste o mojich znalostiach z fyziológie?“

„Vôbec nie, veličenstvo!“

„Nepredvídali ste tieto komplikácie?“

„Veličenstvo, aj moje vedomosti majú isté hranice a...“

„Moja moc je neobmedzená, doktor, a žiadam, aby ste sa postarali o šťastný pôrod.“

„Veličenstvo...“

„O čo ide, doktor?“

„Aj vaše zdravie si zasluhuje veľkú pozornosť. Nemal som ešte čas prezrieť vás, ako mi to ukladá moja funkcia.“

„Nemyslite na to, neviem, čo je to choroba. Upozornite ma, keď sa kráľovná prebudí.“

Slnko sa skláňalo k obzoru, keď Serramanna dovolil doktorovi Pariamachuovi vstúpiť do kráľovej pracovne.

Lekár nebol vo svojej koži.

„Kráľovná sa prebudila, veličenstvo.“

Ramzes vstal.

„Ale...“

„Hovorte, doktor!“

Pariamachu, ktorý sa chválil svojim kolegom, ako ovláda svojho slávneho klienta, ľutoval za Setchim, ktorého svojho času pokladal za tvrdohlavého a nepríjemného. Ramzes však bol ako búrka a najlepšie bolo vyhnúť sa jeho hnevu.

„Kráľovnú práve odviedli do pôrodnej sály.“

„Chcel som ju predsa vidieť!“

„Babice tvrdili, že je najvyšší čas.“

Ramzes zlomil trstinové pero, ktorým písal. Bude mať dosť síl vládnuť, ak Nefertari umrie?

Šesť babíc Domu života nieslo dlhú tuniku a tyrkysový náhrdelník a pomáhalo Nefertari kráčať do pôrodnej sály, vzdušnej siene ozdobenej kvetmi. Kráľovná tak ako aj ostatné egyptské ženy bude rodiť nahá, so vzpriameným trupom čupiac na kameňoch pokrytých vrstvou trstín. Trstie symbolizovalo osud každého novorodenca, ktorému dĺžku života určuje boh Thovt.

Prvá babica bude držať kráľovnú okolo drieku, druhá zasiahne pri fáze rodenia, tretia vezme dieťa do rúk, štvrtá ho obriadi, piata bola dojka a šiesta dá kráľovnej dva kľúče života, keď dieťa prvý raz vykrikuje. Hoci si šesť žien uvedomovalo, aké nebezpečenstvo hrozí pri pôrode, boli pokojné.

Po dlhej masáži rodičky hlavná babica jej založila kataplazmy na podbrušie a previazala jej brucho. V snahe urýchliť pôrod, ktorý bude zrejme bolestivý, vložila jej do pošvy krém z miazgy terebinty, cibule, mlieka, fenikla a soli. Na zmiernenie bolesti používala pálenú hlinu s teplým olejom a natierala jej nimi genitálie.

Šesť babíc vedelo, že Nefertari bude dlho rodiť a nevedno, ako sa to všetko skončí.

„Nech bohyňa Hathor dá kráľovnej diet’a,“ odriekala jedna z nich, „nech ju ochráni pred každou chorobou; strat’ sa démon temnôt, ktorý vchádzaš do tmy a zakrádaš sa s tvárou obrátenou dozadu! Nepobozkaj toto diet’a, neuspi ho, nenič ho a neunes ho! Nech duch vstúpi do neho a oživí ho, nech sa ho nedotkne nijaká choroba a nech mu budú priaznivo naklonené hviezdy!“

Keď sa spustila noc, kontrakcie sa urýchlili. Kráľovnej vložili medzi zuby pastu z bôbu, aby mohla zatínať zuby a neporaniť sa pritom.

Presvedčené o spoľahlivosti všetkých prostriedkov, pričom odriekavali starobylé formulky proti bolesti, pomáhali babice egyptskej kráľovnej porodiť.

Ramzes už nevedel vydržať.

Keď sa doktor Pariamachu objavil pred ním desiaty raz, myslel si, že mu skočí na krk.

„Konečne sa to skončilo?“

„Áno, veličenstvo.“

„Nefertari?“

„Je živá a zdravá a máte dcéru.“

„Aj tá je v poriadku?“

„To... sa nedá tak celkom povedať.“

Ramzes odsotil lekára a rozbehol sa do pôrodnej sály. Jedna babica ju upratovala.

„Kde je kráľovná a moja dcéra?“

„V izbe, veličenstvo.“
„Povedzte mi pravdu!“
„Diet’a je veľmi slabé.“
„Chcem ich vidieť.“

Nefertari uvoľnená, rozžiarená a vyčerpaná spala. Hlavná babica jej dala odvar na spanie.

Diet’a bolo mimoriadne krásne. Nefertarina a Ramzesova dcéra, čulá so začudovanými a zvedavými očkami vychutnávala život ako zázrak.

Kráľ ju vzal na ruky.

„Je nádherná! Čoho sa vlastne bojíte?“

„Šnúrka amuletu, ktorý sme jej chceli dať na krk, sa pretrhla. To je zlé znamenie, veličenstvo, veľmi zlé znamenie.“

„Už vyložili jeho význam?“

„Čakáme na veštkyňu.“

Tá o chvíľu prišla a so šiestimi babicami vytvorili kruh siedmich Hathor a sústredili svoje myšlienky, aby nahliadli do osudu novorodenca.

Rozjímali oveľa dlhšie, než je zvykom.

Veštkyňa so zachmúrenou tvárou sa odpojila od skupiny a zamierila ku kráľovi.

„Veličenstvo, nie je vhodná chvíľa, nie sme schopné...“

„Neklam!“

„Možno sa aj mýlime.“

„Prosím ťa, buď úprimná.“

„O osude tohto diet’aťa sa rozhodne v najbližších dvadsiatich štyroch hodinách. Ak nenájdeme prostriedok, ako zahnať démonov, čo mu zožierajú srdce, vaša dcéra sa nedožije budúcej noci.“

42. kapitola

Zdravá dojka mala dojčiť dcéru kráľovského páru. Doktor Pariamachu jej osobne kontroloval mlieko, ktoré malo chutiť ako múčka zo svätajánskeho chleba. Aby mala dostatok mlieka, pila figovú šťavu a jedla rozdrvenú rybiu chrbticu vysmaženú na oleji.

Dojka i lekári boli zúfalí, že maličká odmieta stravu. Dali jej inú dojku, ale ani to nepomohlo. Nezabral ani posledný pokus, keď ju chceli kŕmiť mliekom z vázy v tvare hrocha. Novorodeniatko neprijalo sladkú tekutinu.

Lekár navlhčil pery malej pacientky a chcel ju zabaliť do mokrej plachty, keď ju Ramzes vzal do náruče.

„Treba ju ovlažiť, veličenstvo!“

„Vaše metódy nestoja za nič. Svojou silou ju udržím nažive!“

Kráľ s dcérkou na rukách odišiel k Nefertarinej posteli. Hoci bola vyčerpaná, žiarila jej tvár od radosti.

„Som šťastná... taká šťastná! Nestarajú sa o ňu, ako treba?“

„Ako sa cítiš?“

„Neznepokojuj sa. Myslel si už na to, ako sa bude volať malá?“

„O tom musí rozhodnúť matka.“

„Bude sa volať Meritamón, Amonov miláčik, a uvidí tvoj chrám miliónov rokov. Keď som ju rodila, zvláštna myšlienka mi nedala pokoj... Ramzes, treba ho čím skôr postaviť... Chrám bude tvojou najlepšou obranou proti zlu, spojíme sa v ňom proti nežičlivcom.“

„Tvoje želanie sa splní.“

„Prečo ju tak mocne stískaš?“

Nefertari sa tak nevinne a dôverčivo dívala, že Ramzes nebol schopný zatajiť pravdu.

„Meritamón je chorá.“

Kráľovná sa zodvihla a uchopila manžela za zápästie.

„Čo jej je?“

„Nechce jest', ale ja ju vyliečim.“

Unavená kráľovná sa vzdala.

„Prišla som o dcérku, temné sily nám ju chcú vziať... Noc ma nivočí.“

Nefertari omdlela.

„K akým záverom ste dospeli, doktor?“ spýtal sa Ramzes.

„Kráľovná je veľmi slabá,“ odpovedal Pariamachu.

„Zachránite ju?“

„To neviem, veličenstvo. Ak zostane nažive, už nebude môcť rodiť. Ďalšie tehotenstvo by bolo pre ňu osudné.“

„A čo naša dcéra?“

„Vôbec tomu nerozumiem, je teraz veľmi pokojná! Predpoklad babíc je asi správny, hoci sa mi vidí nezmyselný.“

„Pokračujte!“

„Sú presvedčené, že ju niekto uhranul.“

„Uhranul, tu, v mojom paláci?“

„Preto si myslím, že je to nepravdepodobné. Ale aj tak by sme mali zvolať dvorných mágov...“

„A ak je na vine jeden z nich? Nie, mám len jednu šancu.“

Meritamon zaspala v Ramzesovom mocnom náručí.

Na kráľovskom dvore kolovali všelijaké chýry. Nefertari opäť porodila mŕtve dieťa a jej život je ohrozený. Ramzes sa v zúfalstve zbláznil. Hoci sa Šenar neodvážil uveriť týmto potešujúcim správam, v kútiku duše dúfal, že majú aspoň nejaký reálny základ.

Šenar so svojou sestrou Dolente prichádzali do paláca s vážnymi a skormútenými tvármi. Dolente vyzerala veľmi sklúčená.

„Sestrička, stala sa z teba taká dobrá herečka?“

„Som z toho celá rozrušená.“

„Nemáš predsa rada ani Ramzesa, ani Nefertari.“

„To diet'a... To za nič nemôže.“

„To nemá nijaký význam! Odrazu si veľmi citlivá. Ak sú tie chýry pravdivé, máme nádej na lepšiu budúcnosť.“

Dolente sa neodvážila priznať Šenarovi, že úspešné bosoráctvo mága Ofira je príčinou jej nepokoja. Líbyjčan ovládal temné sily, aby ničivo zasiahol do osudu kráľovského páru.

Ameni, bledší než obvykle, prijal Dolente a Šenara.

„Za týchto okolností,“ povedal Ramzesov brat, „sme si mysleli, že kráľ by chcel mať pri sebe svojho brata a sestru.“

„Ľutujem, ale chce byť sám.“

„Ako sa má Nefertari?“

„Kráľovná sa zotavuje.“

„A diet'a?“ spýtala sa Dolente.

„Doktor Pariamachu je pri jeho postieľke.“

„Nemáte pre nás presnejšie správy?“

„Musíte byť trpezliví.“

Keď Šenar s Dolente odchádzali z paláca, uvideli Serramannu s vojakmi, ako odprevádzali muža bez parochne, neoholeného a v tunike z antilopej kože s mnohými vreckami. Ponáhľali sa k apartmánom kráľovského páru.

„Setau! Si moja posledná nádej.“

Krotiteľ hadov podišiel ku kráľovi a pozorne si prezeral bábätko v jeho náručí.

„Nemám rád malé deti, ale toto je malý zázrak. Iste ho priviedla na svet Nefertari.“

„Meritamon, naša dcéra. Umiera, Setau.“

„Čo to vravíš?“

„Nieкто ju uhranul.“

„Tu v paláci?“

„To neviem.“

„Ako sa to prejavuje?“

„Nechce jest’.“

„A čo Nefertari?“

„S ňou je to ešte horšie.“

„Predpokladám, že náš drahý doktor Pariamachu sedí so založenými rukami.“

„Je úplne vedľa.“

„To je jeho normálny postoj. Opatrne polož dievčatko do koľisky.“

Ramzes ho poslúchol. Len čo Meritamon opustila otcovo náručie, začala ťažko dýchať.

„Iba tvoja sila ju udržuje pri živote... Práve toho som sa bál. Lenže... Na čo tu myslíte v tomto paláci? Ved’ to dieťa nemá ani ochranný amulet!“

Setau vytiahol z vrečka amulet v podobe skarabea, priviazal ho na šnúrku so siedmimi uzlami a zavesil Meritamon na krk. Na skarabeovi bol nápis: „Zlá smrť sa ma nezmocní a božské svetlo ma zachráni.“

„Vezmi si dcéru,“ prikázal Setau, „a pusti ma do laboratória.“

„Myslíš, že sa ti to podarí?“

„Porozprávame sa neskôr. Je najvyšší čas.“

Palácové laboratórium sa skladalo z viacerých oddelení. Setau sa zavrel do miestnosti, kde boli uložené dolné hryzáky hrošieho samca, niektoré dlhé až sedemdesiat a hrubé desať centimetrov. Z jedného vystrúhal mesačný kosák, vyleštil ho a vyryl do neho niekoľko figúrok. Tie mali zahnať uhrančivé sily, čo vyšli z noci, aby usmrtili matku s dieťaťom. Setau si na to vybral podobu okrídleného gryfa s telom leva a hlavou sokola, hrošiu samicu hroziacu nožom, žabu, žiarivé slnko a bradatého trpaslíka s hadom v každej ruke. Hovoril o nich nahlas, aby im dodal silu a prikázal im podrezať hrdlá démonom, rozdupať ich, roztrhať a zahnať na útek.

Potom pripravil odvar z jedu vretenice, aby ním otvoril žalúdok. Aj jeho nepatrná dávka môže byť smrteľná pre organizmus dojčat'a.

Keď Setau vyšiel z laboratória, vrhol sa k nemu doktor ako zmyslov zbavený.

„Rýchlo, malička umiera.“

Obrátený k zapadajúcemu slnku Ramzes stále držal dcéru, ktorá mu s dôverou ležala v náručí. Napriek otcovej magnetickej sile dieťa začalo nepravidelne dýchať. Nefertarino dieťa, jediné dieťa, čo vzišlo z ich spojenia a mohlo by zostať nažive... Ak Meritamón umrie, Nefertari neprežije jej smrť. Hnev naplnil kráľovo srdce, hnev, ktorým vyzval na súboj zákernú tmú a ktorý zachráni jeho dcéru pred jej zhubnou silou.

Setau vstúpil do izby. Niesol v ruke kosák zo slonoviny.

„Toto by malo zastaviť účinok uhranutia, ale ak chceme napraviť zdravotné škody a dosiahnuť, aby začala jesť, musí vypiť tento odvar.“

Keď sa doktor Pariamachu dozvedel o jeho zložení, zvolal:

„Veličenstvo, som proti tomu!“

„Setau, si presvedčený, že to zaberie?“

„Je to riskantné. Ty musíš rozhodnúť.“

„Pusti sa do toho.“

43. kapitola

Setau položil slonovú kosť na hrud' maličkej. Dieťa ležalo s udivenými veľkými očami v kolíske a pokojne dýchalo.

Ramzes, Setau a doktor Pariamachu mlčali. Zdalo sa, že talizman zabral, nevedeli len, či jeho účinok bude trvalý.

Po desiatich minútach sa Meritamon pomrvila a rozplakala.

„Dajte priniesť sošku bohyne Apet,“ prikázal Setau, „ja idem ešte do laboratória. Doktor, navlhčite malej pery a nič iné nerobte!“

Apet, hrošia samica, bola patrónkou babíc a dojok. Na oblohe vytvárala konšteláciu, ktorá nedovolila Veľkému vozu, nositeľovi nesmiernej sily, vyrušiť odpočívajúceho vzkrieseného Usirea. Sošku bohyne Apet, naplnenú materským mliekom a nabitú mágmi Domu života pozitívnou energiou, postavili k záhlaviu kolísky.

Jej prítomnosť upokojila dieťa. Meritamon zaspala.

Setau sa vrátil a v každej ruke niesol hrubo opracovanú magickú slonovinu.

„Je to iba naznačené,“ povedal, „malo by to však stačiť.“

Jeden kus položil maličkej na brucho a druhý k jej nohám. Meritamon nezareagovala.

„Teraz ju ochraňuje štít pozitívnych síl. Uhrnutie je zlomené a zlo neúčinné.“

„Je zachránená?“ spýtal sa kráľ.

„Iba mlieko ju vytrhne z pazúrov smrti. Ak sa jej žalúdok neotvorí, umrie.“

„Daj jej ten odvar.“

„Ty jej ho daj.“

Ramzes nežne otvoril pery dcérke, spiacej hlbokým spánkom, a vliat jej vonnú tekutinu do ústičiek. Doktor Pariamachu odvrátil hlavu.

Po niekoľkých sekundách Meritamon otvorila oči a zaplakala.

„Rýchlo,“ zvolal Setau, „priložíme jej na pery prsník sošky!“

Ramzes zodvihol dcérku, Setau vytiahol kovový uzáver na prsníku, mlieko začalo z neho vytekať a kráľ priložil k nemu dcérkine ústa.

Meritamon dychtivo pila, na chvíľu prestala, aby sa nadýchla, a spokojne postenkovála.

„Setau, čo ti mám dať?“

„Nič.“

„Vymenujem ťa za vedúceho palácových mágov.“

„Nech si poradia bezo mňa! Ako sa má Nefertari?“

„Výborne. Zajtra si vyjde na prechádzku do záhrady.“

„A čo malá?“

„Má sa k svetu.“

„Aká je predpoveď siedmich víl?“

„Čierny závoj na Meritamoninom osude sa roztrhol. Uvideli rúcho kňazky, vznešenú ženu a kamenné múry chrámu.“

„Povedal by som, že normálny život.“

„Setau, zaslúžiš si, aby si bol bohatý.“

„Stačia mi moje hady, škorpióny a Lotos.“

„Budeš mať neobmedzený úver na výskum. Hadí jed odkúpi od teba palác za najvýhodnejšiu cenu a rozdelí ho do nemocníc.“

„Odmietam akékoľvek privilégiá.“

„To nie sú privilégiá. Keď sú tvoje výrobky jedinečné, treba ťa patrične odmeniť a povzbudiť v práci.“

„Mal by som jednu prosbu...“

„Prosím.“

„Máš ešte fajumské červené víno z tretieho roku Setchiho vlády?“

„Hneď zajtra ti dám poslať niekoľko amfor.“

„To ma bude stáť mnoho fiol jedu!“

„Dovoľ, aby som ti ho daroval.“

„Nemám rád dary, najmä nie od kráľa.“

„Je to dar od priateľa. Od koho si sa naučil takto liečiť?“

„Predovšetkým od hadov a od Lotos. Techniky núbijských mágov sú neuveriteľné. Amulet, ktorý som dal tvojej dcére, ju ochráni pred mnohými nepríjemnosťami, no treba ho každý rok nabiť energiou.“

„Teba a Lotos čaká vila.“

„Uprostred mesta? To nehovoríš vážne... To by sme sa nemohli zaoberať hadmi. Na to potrebujeme púšť, noc a nebezpečenstvo... To uhranutie je nezvyčajné!“

„Vysvetli mi to.“

„Musel som použiť veľmi silné prostriedky proti tomuto nebezpečnému útoku. Bolo v tom bosoráctvo nejakého Sýrčana, Líbyjčana alebo Hebreja. Keby som nebol použil tri magické predmety zo slonoviny, nebol by som prelomil štít zhubných síl. Malička mala umrieť od hladu... Podľa mňa to bol mimoriadne zvrhlý zloduch.“

„Nejaký mág v paláci?“

„To by ma prekvapilo. Tvoj nepriateľ sa spolčil so silami zla.“

„Zopakuj to ešte ...?“

„O tom nepochybuj.“

„Ako ho zistiť a zneškodniť?“

„Nemám potuchy. Takýto démon sa vie veľmi dobre maskovať. Zrejme si sa s ním už stretol, zdal sa ti príjemný a neškodný. Možno sa skrýva v neprístupnom brlohu.“

„Ako ochrániť pred ním Nefertari a Meritamón?“

„Prostriedkami, ktoré sa osvedčili: amulety a obrady vzývajúce priaznivé sily.“

„A ak to nepostačí?“

„Treba vyvinúť energiu silnejšiu než jeho čierna mágia.“

„Vybudovať zdroj, z ktorého bude vyžarovať.“

Chrám miliónov rokov... To bude Ramzesov najlepší spojenec.

Pi-Ramzes sa rozrastalo.

Nebolo to ešte mesto, ale budovy a domy nadobúdali konečný tvar a nad nimi sa dvíhal impozantný palác, ktorého základy sa vyrovnali palácom vo Vesete a Mennoferi. Pracovné nadšenie nepoľavilo. Mojžiš bol neúnavný a predáci si vzorne plnili úlohy. Keď stavbári videli výsledok svojho úsilia pri budovaní nového hlavného mesta, všetci od stavbyvedúcich po obyčajných robotníkov chceli vidieť zavŕšené dielo a mnohí mali v úmysle usadiť sa v meste, ktoré postavili vlastnými rukami.

Dvaja vodcovia klanu žiarlili na úspešného Mojžiša a usilovali sa podkopať jeho autoritu. Väčšina tehliarov ani nechcela, aby sa obhajoval a trvala na tom, aby zostal na ich čele. Odvtedy Mojžiš, hoci si to neuvedomil, čoraz väčšmi vystupoval ako nekorunovaný kráľ svojho národa bez vlastného územia. Na budovanie mesta vynaložil toľko energie, že sa všetky jeho pochybnosti rozptýlili. Prestal sa zaoberať otázkou jediného boha a venoval sa len organizovaniu stavebných prác.

Potešil sa správe, že Ramzes príde na návštevu. Posli nešťastia šírili chýry o Nefertarinej blízkej smrti. Niekoľko dní vládla nervózna atmosféra. Mojžiš popieral poplašné klebety a stavil sa, že kráľ čoskoro navštívi mesto.

Ramzes mu dal za pravdu.

Serramanna nemohol zabrániť robotníkom, aby nevytvorili čestný špalier pre kráľov voz. Chceli sa ho dotknúť, aby prevzali od neho aspoň štipku faraónovej magickej moci. Sardínčan sa zlostil na mladého panovníka, že nedbá na bezpečnostné opatrenia a ponúka sa dýke nejakého útočníka.

Ramzes šiel rovno k Mojžišovej dočasnej vile. Keď zostúpil na zem, Hebrej sa mu poklonil. No v dome, skrytí pred cudzími pohľadmi, sa priateľsky objali.

„Ak budeme takto pokračovať, vyhráš svoju nezmyselnú stávkú.“

„Máš už časový náskok?“

„Pravdaže.“

„Dnes si chcem všetko prezrieť!“

„Čakajú ťa len príjemné prekvapenia. Ako sa má Nefertari?“

„Kráľovná i naša dcéra sa cítia veľmi dobre. Meritamón bude rovnako krásna ako jej matka!“

„Unikli smrti?“

„Setau ich zachránil.“

„So svojimi jedmi?“

„Stal sa majstrom mágie a zahnal zlú silu, ktorá zasiahla manželku a dcéru.“

Mojžiš bol ohromený.

„Kto sa odvážil?“

„To ešte nevieme.“

„To musí byť ničomník, keď zaútočil na ženu a jej dieťa, a blázon, keď chcel usmrtiť faraónovu manželku a jeho dcéru!“

„V duchu som sa spýtal, či to nejako nesúvisí so stavbou môjho mesta. Mnohým vznešeným ľuďom sa nevidí, že som ho začal stavať.“

„Nie, to nie je možné... Medzi nespokojnosťou a zločinom je priveľká priepasť.“

„Čo by si urobil, keby bol na vine nejaký Hebrej?“

„Zločinec je zločinec bez ohľadu na to, akej je národnosti. Myslím si však, že nie si na správnej stope.“

„Ak sa čokoľvek dozvieš, nezataj mi to.“

„Nedôveruješ mi?“

„Potom by som ti to nehovoril.“

„Nijaký Hebrej by sa nedopustil takej špinavosti.“

„Mojžiš, musím sa vzdialiť na niekoľko týždňov, zverujem ti do rúk moje mesto.“

„Ked' sa vrátiš, nespoznáš ho. Nebud' dlho preč, nechceli by sme odkladať jeho slávnostné otvorenie.“

44. kapitola

V prvých dusných júnových dňoch oslavoval Ramzes začiatok druhého roka svojej vlády. Uplynul už rok odvtedy, čo Setchi odišiel do kráľovstva hviezd.

Lod' kráľovského páru zakotvila pri Džebel Silsile na mieste, kde sa spájajú dva brehy. Podľa tradície sídli tam duch Nílu a faraón ho má prebudiť, aby sa stal otcom živiteľom a aby zodvihol záplavové vody.

Keď kráľovský pár priniesol obeť mlieka a vína a pomodlil sa predpísané modlitby, vstúpil do kaplnky vyhlúbenej v skale. Bol tam príjemný chládok.

„Zhováral sa s tebou doktor Pariamachu?“ spýtal sa Ramzes Nefertari.

„Predpísal mi novú kúru, aby som sa zotavila.“

„Nič iné?“

„Zatajil mi niečo, čo sa týka Meritamon?“

„Nie, to naozaj nie.“

„Čo mi mal povedať?“

„Odvaha nepatrí k cnostiam nášho doktora.“

„V čom sa zachoval zbabelo?“

„Len zázrakom si zostala nažive po pôrode.“

Nefertari sa zachmúrila.

„Však už nebudem môcť rodiť? A nedám ti syna.“

„Cha a Meritamon sú zákonní dediči koruny.“

„Ramzes musí mať ďalšie deti a ďalších synov. Ak si myslíš, že ma treba odstrániť z chrámu...“

Kráľ si privinul Nefertari k sebe.

„Nefertari, ľúbim ťa. Si láska a svetlo, si egyptská kráľovná. Naše duše sú navždy spojené, nič nás nemôže rozdeliť.“

„Iset ti porodí synov.“

„Nefertari...”

„Ramzes, musí to byť, musí. Nie si ako ostatní, si faraón.“

Po príchode do Vesetu odišiel kráľovský pár na miesto, kde bude stáť Ramzesov chrám miliónov rokov. Miesto sa im videlo veľkolepé a nabité energiou, prichádzajúcou zo západného pohoria a z úrodnej nížiny.

„Nemal som dať prednosť výstavbe nového hlavného mesta,“ priznal sa Ramzes. „Upozornenie mojej matky a špinavý pokus usmrtiť teba a našu dcéru, mi otvorili oči. Len chrám miliónov rokov nás ochráni pred zlom ukrytým v tme.“

Vznešená a oslnivá Nefertari chodila po zemi pokrytej pieskom a skalami, akoby odsúdenej na neplodnosť. Tak ako i Ramzes bola spriaznená so slnkom. Jeho lúče dopadali na jej pokožku a vôbec ju nespálili, iba ju rozžiarili. V týchto chvíľach nehybnosti bola bohyňou, ktorej každý krok posväcoval vybraný pozemok.

Veľká kráľovská manželka šírila okolo seba dych večnosti a zaznamenávala ju do zeme spálenej slnkom, do ktorej už vtláčal svoju pečať Ramzes.

Dvaja muži vrazili do seba na mostíku kráľovskej lode a zastali. Setau bol nižší, ale rovnako plecnatý ako Serramanna. Pohľady sa im skrížili.

„Dúfal som, Setau, že ťa už neuvidím v kráľovej blízkosti.“

„Neľutujem, že ťa musím sklamať.“

„Povráva sa o bosorákovi, ktorý ohrozil život kráľovnej a jej dcéry.“

„Ešte si nezistil, kto to je? Ramzes nemá najlepšieho ochrancu.“

„Ešte ti nikto nezavrel zobák?“

„Len to skús. No maj sa na pozore pred mojimi hadmi.“

„To má byť vyhrážka?“

„Kašlem na to, čo si myslíš. Pirát v každom prestrojení zostane pirátom.“

„Ak sa priznáš k zločinu, ušetríš mi veľa času.“

„Na veliteľ a osobnej stráž si veľmi slabo informovaný. Nevieš, že som zachránil dcéru kráľovského páru?“

„Komédia. Si zvrhlík, Setau!“

„Šibe ti.“

„Najbližšie, keď sa pokúsiš ublížiť kráľovi, päťou ti rozmlátim hlavu.“

„Nafúkanosť bude tvojou záhubou, Serramanna.“

„Skúsime to, čo ty na to?“

„Ak bez príčiny zaútočíš na kráľovho priateľa, dostaneš sa na galeje.“

„Čoskoro sa na nich sám ocitneš.“

„Budeš tam predomnou, Sardínčan. A uvoľni mi cestu.“

„Kam ideš?“

„K Ramzesovi, na jeho príkaz. Očistím pozemok, kde bude stáť jeho chrám, od plazov, čo sa tam usadili.“

„Nedovolím ti škodiť, bosorák!“

Setau odstrčil Serramannu.

„Radšej ochraňuj kráľa a netrús takéto nezmysly.“

Ramzes rozjímal niekoľko hodín v kaplnke svojho otca v chráme Kurna na západnom brehu Vesetu. Kráľ priniesol na oltár strapce hrozna, figy, borievky a borovicové šušky. Setchiho duša odpočívala na tomto tichom mieste a živila sa jemným výťažkom obetných darov.

Práve tu Setchi oznámil, že Ramzes bude jeho nástupcom. Mladý princ si vtedy neuvedomil význam otcových slov. Prežíval sen v ochrannom tieni velikána, ktorého myseľ sa šinula ako božská loď nebeskými priestormi.

Len čo Ramzesovi dali na hlavu červenú a bielu korunu, navždy prišiel o pokojný život dediča trónu, lebo sa dostal do konfrontácie so svetom, o ktorého krutosti nemal dovtedy tušenia.

Na stenách tohto chrámu usmievaví a vážni bohovia posväcovali život. Vzkriesený faraón im vzdával poctu a komunikoval s neviditeľným. Vonku však boli s ľuďmi. S ľuďmi odvážnymi i zbabelými, priamymi i pokryteckými, šľachetnými i chamtivými. A uprostred týchto protikladných síl je Ramzes, ktorý má udržiavať spojenie medzi ľuďmi a bohmi napriek ich túžbam a slabostiam.

Vládol iba rok, ale už dávno nepatril sám sebe.

Keď Ramzes nastúpil do voza Serramannu, ktorý držal opraty v rukách, slnko už zapadalo.

„Kam ideme, veličenstvo?“

„Do Údolia kráľov.“

„Dal som prehľadať lode celej flotily.“

„Nič podozrivé?“

„Nič.“

Sardínčan bol nervózny.

„Nič iné mi nechceš povedať, Serramanna?“

„Naozaj nič, veličenstvo.“

„Si o tom presvedčený?“

„Bolo by veľkou chybou, keby som bez dôkazov niekoho obvinil.“

„Zistil si, kto je ten bosorák?“

„Môj názor nemá nijakú cenu. Platia len fakty.“

„Cvalom, Serramanna!“

Kone vyrazili k Údoliu, ku ktorému prístup stále strážili vojaci. Koncom tohto letného dňa sa tak rozohriali skaly, že sa im zdalo, ako by vstúpili do horúcej pece, kde sa zadusia.

Veliteľ jednotky, celý spotený a zmorený sa poklonil pred faraónom a ubezpečil ho, že nijaký zlodej sa nedostane do Setchiho hrobky.

Lenže Ramzes nemal namierené do príbytku svojho otca, ale do svojho. Po skončení pracovného dňa si kamenári čistili nástroje a odkladali ich do košov. Panovníkova nečakaná návšteva prerušila ich rozhovory a remeselníci sa zhrčili za svojím predákom, ktorý podal denné hlásenie.

„Vyhľadali sme vám dlhú chodbu až do Maatinej siene. Môžem vám ju ukázať, veličenstvo?“

„Pôjdem sám.“

Ramzes prekročil prah svojej hrobky a zišiel po krátkom schoďišti v skale, ktoré zodpovedalo schádzaniu slnka do temnôt. Na stenách chodby boli vyryté vo vertikálnych stĺpoch hieroglyfy a modlitby, ktoré postava večne mladého faraóna adresovala moci svetla a vyslovovala jeho tajné názvy. Potom sa odhalili nočné hodiny a odtlačky skrytej komnaty, cez ktorú musí prejsť staré slnko, aby ráno opäť vyšlo nad obzor.

Keď Ramzes prešiel týmto kráľovstvom tieňov, uvidel sa, ako uctieva božstvá, existujúce na onom svete rovnako ako na zemi. Výborne nakreslené a podané v živých farbách udržiavali kráľa v dobrej nálade.

Na pravej strane bola sieň kráľovského voza so štyrmi piliermi. Tu budú uložené oje, skriňa, kolesá a ďalšie súčiastky Ramzesovho obradného voza, aby sa mohli zmontovať na druhom svete a umožnili panovníkovi voziť sa na ňom a ničť nepriateľov svetla.

Chodba sa ďalej zužovala. Ozdobovali ju scény a rituálne texty zobrazujúce otvorenie úst a očí demonštrované na soche premeneného a vzkrieseného kráľa.

Potom nasledovala skala, ktorej sa ešte len dotkli nástroje kamenárov. Potrvá im niekoľko mesiacov, kým otvoria a ozdobia Maatinu sieň a stánok zo zlata, kde bude sarkofág.

Pokojne a tajomne sa pred Ramzesom odvíjala jeho smrť. Nič nebude chýbať z reči večnosti a zo scén umenia neviditeľného. Mladý kráľ vchádzal do onoho sveta zo svojho pozemského bytia a stával sa účastníkom sveta, ktorého zákony prekonávali ľudské chápanie.

Keď faraón vystúpil zo svojej hrobky, nad Údolím jeho predkov vládla pokojná noc.

45. kapitola

Doki, druhý Amonov prorok, bežal až k vesetskému palácu, kam kráľ zvolal hlavných hodnostárov karnackej hierarchie. Drobný Doki s vyholenou lebkou, úzkym čelom, špicatým nosom a bradou a krokodíľou čeľusťou sa bál, že príde neskoro, lebo osobný tajomník ho zabudol upozorniť na schôdzu, keď bol pohrúžený do kontroly pisárových zoznamov dobytčích stád. Hlupáka pošle na nejakú vzdialenú farmu, kde si nebude lebeď ako v kanceláriách chrámu.

Serramanna prehľadal Dokiho a dovolil mu vkročiť do faraónovej prijímacej siene. Oproti panovníkovi sedel v kresle s operadlami starý Nebu, veľkňaz a prvý Amonov prorok. Zvráskavený, plecia ovisnuté, boľavú ľavú nohu mal vystretú na poduške a vdychoval z flakónu arómu voňavky z kvetov.

„Prepáčte mi, veličenstvo, že som sa oneskoril...“

„Nehovorme o tom. Kde je tretí prorok?“

„Zúčastňuje sa na očistných obradoch Domu života a chcel by tam zostať v samote.“

„V poriadku. A čo, Bachen, štvrtý prorok?“

„Je na luksorskom stavenisku.“

„Prečo sem neprišiel?“

„Dozerá na zložitý presun obeliskov. Ak si želáte, dám ho zavolať...“

„Netreba. A ako slúži zdravie karnackému veľkňazovi?“

„Nestojí za veľa,“ odpovedal Nebu unaveným hlasom. „Ledva kráčam a väčšinu času trávim v archíve. Môj predchodca zanedbal staré rituály, chcel by som ich opäť uviesť do života.“

„A čo ty, Doki, staráš sa o veci tohto sveta?“

„Musím sa, veličenstvo! S Bachenom zabezpečujeme chod celého hospodárstva a náš veľkňaz nás kontroluje.“

„Moji mladí podriadení si uvedomili, že napriek slabým nohám mi oči veľmi dobre slúžia, všetko zbadám,“ spresnil Nebu. „Úloha, ktorou ma kráľ poveril, bude bezo zvyšku splnená, a nikomu neodpustím ani lajdáctvo, ani lenivosť.“

Rázny tón prekvapil Ramzesa. Hoci starý Nebu vyzeral vyčerpaný, pevne držal v ruke kormidlo.

„Veličenstvo, potešila nás vaša návšteva. Znamená, že hoci staviate nové mesto, nezabúdate na Veset.“

„Nebu, to som nikdy nemal v úmysle. Ktorý faraón, hodný toho mena, by mohol ignorovať mesto boha víťazstiev, Amona?“

„Prečo však odísť z neho?“

Akoby v otázke zazneli vážne výčitky.

„Veľkňazovi boha Amona neprislúcha diskutovať o politike Egypta.“

„Súhlasím, veličenstvo, no neprislúcha mu azda starať sa o budúcnosť svojho chrámu?“

„Nebu sa nemusí obávať. Nepatrí vari veľká stĺpová sieň v Karnaku k najkrajším a najväčším v krajine?“

„Za to vám patrí vďaka, veličenstvo, dovoľte však starcovi, aby sa vás spýtal na skutočný dôvod vašej návštevy?“

Ramzes sa zasmial.

„Nebu, kto z nás dvoch je nedočkavejší?“

„Vo vás blčí oheň mladosti a vo mne sa rozlieha hlas kráľovstva tieňov. Nemôžem si dovoliť zbytočné rozhovory, lebo mi už nezostáva veľa času na tomto svete.“

Skríženie mečov medzi Ramzesom a Nebuom vyrazilo Dokimu dych. Ak bude veľkňaz ešte provokovať panovníka, zakrátko vybuchne jeho hnev.

„Kráľovská rodina je ohrozená,“ povedal faraón. „Prišiel som do Vesetu po magickú ochranu, ktorú potrebuje.“

„Čo chcete urobiť?“

„Postaviť chrám miliónov rokov.“

Nebu pevne zovrel svoju palicu.

„Je to správne, ale najprv musíte znásobiť Ka, silu, ktorej ste nositeľom.“

„Ako?“

„Keď dokončíte luksorský chrám, v ktorom sídli Ka.“

„Nebu, nevráviš to v záujme svojej kaplnky?“

„Za iných okolností by som vás chcel viac či menej ovplyvniť, ale vážnosť situácie mi to nedovoľuje. V Luksore sa sústreďuje sila, ktorú Karnak potrebuje, aby zažiarila božská moc, a vy túto silu potrebujete pre vládnutie.“

„Veľkňaz, nezabudnem na tvoju radu, prikazujem ti však, aby si pripravil rituál na polozenie základov môjho chrámu miliónov rokov, ktorý postavím na západnom brehu.“

Doki vypil niekoľko krčahov silného piva, aby schladil horúčku, ktorá ho ovládla. Ruky sa mu triasli, ľadový pot mu stekal po chrbte. Po toľkých neprávostiach sa konečne usmialo šťastie na neho!

Oň, Amonov druhý prorok odsúdený do konca života na podradnú funkciu, bol zasvätený do veľmi dôležitého štátneho tajomstva! Ramzes sa dopustil omylu, ktorý Doki využije v nádeji, že zaujme miesto veľkňaza.

Chrám miliónov rokov... Nečakaná príležitosť, naskytlo sa mu riešenie, v ktoré už nedúfal! Musí sa však upokojiť, nesmie sa prenáhliť, nesmie prepásť ani sekundu, musí v pravý čas prehovoriť a v pravý čas mlčať.

V postavení druhého proroka mohol prečiarknutím niekoľkých riadkov v inventári získať potraviny, ktoré mu mohli poslúžiť ako platidlo. Ako najvyšší kontrolór kontrolujúcich pisárov nič neriskoval.

Nepodľahol vlastným ilúziám, naozaj je schopný doviestť tieto svoje zámery do úspešného konca? Ani veľkňaz ani kráľ neboli

naivné deti. Stačí nepatrný chybný krok a prezradí sa. Ale taká príležitosť sa už nezopakuje. Faraón postaví len jeden chrám miliónov rokov.

Lukсор, vzdialený pol hodiny chôdze od Karnaku, bol spojený s obrovským Amonovým chrámom alejou lemovanou ochrannými sfingami. Bachen na základe archívov Domu života, obsahujúcich tajomstvá neba a zeme, a na základe štúdia Thovtových kníh načrtol plán, ktorý umožnil rozšíriť Lukсор podľa Ramzesovho želania, vysloveného v prvý rok vlády. Vďaka Nebuovej podpore práce veľmi rýchlo pokračovali. Na veľkom nádvorí päťdesiatdva metrov dlhom a štyridsaťosem metrov širokom budú stáť sochy Ramzesa. Pred nádherným pylónom širokým šesťdesiatpäť metrov sedem kolosov znázorňujúcich faraóna bude strážiť vchod do chrámu Ka, kým dva obelisky vysoké dvadsaťpäť metrov sa budú týčiť k oblohe, aby rozohnali škodlivé sily.

Pekný pieskovec nerovnakej krásy, steny pokryté elektrónom a strieborné dlaždice robili z Lukसoru majstrovské dielo z čias Ramzesovej vlády. Stožiare s koruhvami, oznamujúce prítomnosť božstva, sa dotýkali hviezd.

Z výjavu, na ktorý sa Bachen díval necelú hodinu, bol celý zúfalý. Nákladná loď asuánskych kameňolomov sedemdesiat metrov dlhá, vezúca prvý z dvoch obeliskov, sa otáčala okolo vlastnej osi uprostred Nílu vo víre, ktorý nebol zaznačený na nijakej navigačnej mape. Na čele ťažkej lode zo sykomorového dreva námorník, ktorý nepretržite kontroloval dlhou tyčou hĺbku vody, aby nenarazili na plytčinu, veľmi neskoro zbadal nebezpečenstvo. Kormidelník prepadol panike a urobil chybný manéver. Vo chvíli, keď spadol do vody, jedno kormidlo sa zlomilo, druhé sa zablokovalo a nedalo sa použiť.

Nekoordinované pohyby lode narušili rovnováhu nákladu. Dvojtónový obelisk sa uvoľnil a roztrhol niekoľko lán, čo zabez-

pečovali jeho stabilitu. Hrozilo, že sa pretrhnú aj ďalšie. Zakrátko sa obrovský blok z ružovej žuly zrúti do vody.

Bachen zaťal päste a rozplakal sa.

Táto nehoda bola veľký neúspech, z ktorého sa nespamätá. Tak či onak ho budú brať na zodpovednosť za stratu obelisku a za smrť mnohých ľudí. On sa ponáhlal a prikázal odplávať lodi, hoci nebol dostatočne vysoký stav vody. Bachen si neuvedomil, akému nebezpečenstvu vystavuje posádku, a bol presvedčený, že na neho neplatia zákony prírody.

Štvrtý Amonov prorok by obetoval aj život, len aby odvrátil túto katastrofu. Loď sa však čoraz väčšmi kolísala a tlmený praskot ohlasoval, že sa o chvíľu rozlomí. Obelisk sa veľmi vydaril, bolo treba už len pozlátiť jeho vrchol, ktorý sa bude lesknúť v slnečných lúčoch. A toto krásne dielo má skončiť na dne Nílu.

Na brehu gestikuloval nejaký muž. Bradatý obor, s prilbou na hlave a ozbrojený, čosi kričal, no jeho slová sa strácali v prudkom vetre.

Bachen zbadal, že volá na plávajúceho muža a prosí ho, aby sa vrátil. Ten však rýchlo plával k roztancovanej lodi. Hoci riskoval život, podarilo sa mu dosiahnuť provu a po povraze sa vyšplhať na palubu.

Muž schytil zablokované kormidlo a po nadľudskom úsilí sa mu podarilo uvoľniť ho.

Loď sa prestala krútiť okolo vlastnej osi a na chvíľu zastala po celej dĺžke obrátená k brehu. Muž pri kormidle vyviedol loď z víru s pomocou veslárov, ktorí sa medzitým spamätali.

Len čo loď zakotvila pri brehu, kamenári a robotníci začali vykladať obelisk.

Keď sa jeho záchranca objavil na veliteľskom mostíku, Bachen ho spoznal. Ramzes, egyptský kráľ, riskoval život, aby zachránil obelisk, ktorý sa bude týčiť k nebesiam.

46. kapitola

Šenar jedol šesť ráz denne a navidomoči priberal. Takto sa nappchával vtedy, keď strácal nádej, že uchopí moc a pomstí sa Ramzesovi. V pažravosti zabúdala na to, ako rastie nové hlavné mesto a kráľova popularita. Ani Ašovi sa nedarilo povzbudiť ho. Márne mu uvádzal argumenty, že moc unaví panovníka, že nadšenie prvých mesiacov vládnutia pohasne a že sa budú všetky možné prekážky stavať Ramzesovi do cesty... Nič konkrétne však nepotvrďovalo tieto pekné reči. Chetiti boli ako omráčení, zrejme na nich zapôsobili správy o zázrakoch, ktoré vykonal mladý panovník.

Skrátka, čím ďalej tým horšie.

Šenar si pochutnával na pečenom husacom stehne, keď mu sekretár oznámil návštevu Mebu, bývalého ministra zahraničných vecí, ktorého funkciu zaujal, a presvedčil ho, že túto zmenu urobil Ramzes.

„Nechcem sa s ním stretnúť.“

„Nedá sa odbiť.“

„Pošli ho preč.“

„Meba tvrdí, že má pre vás dôležitú informáciu.“

Bývalý minister nebol chvastún a výmyselník. Svoju kariéru založil na rozvážnosti.

„Tak ho uveď.“

Meba sa nezmenil: široká a dôveryhodná tvár, pôsobivý výzor, neúčastný a neosobný hlas. Vysoký funkcionár bol zvyknutý na komfort a nijako nevedel pochopiť skutočné dôvody odvolania z funkcie.

„Ďakujem vám, Šenar, že ste ma prijali.“

„Návšteva starého priateľa je mi potešením. Nie si hladný alebo smädný?“

„Stačí mi pohár vody.“

„Prestal si piť víno a pivo?“

„Odkedy nie som vo funkcii, strašne ma bolieva hlava.“

„Mrzí ma, že som sa stal nechtiac účastníkom tejto nespravodlivosti. Hádám príde čas, Meba, že sa ti postarám o funkciu primeranú tvojim kvalitám.“

„Ramzes nie je kráľ, s ktorým to pôjde dolu kopcom. Za niekoľko mesiacov dosiahol pozoruhodné úspechy.“

Šenar zahryzol do husacieho krídla.

„Vzdal som sa všetkých nádejí,“ priznal sa bývalý diplomat, „kým som sa nestretol s vašou sestrou Dolente, ktorá ma zoznámila so zvláštnym človekom.“

„Ako sa volá?“

„Ofir, Líbyjčan.“

„Nikdy som o ňom nepočul.“

„Skrýva sa.“

„Prečo?“

„Lebo ochraňuje mladú ženu, Litu.“

„Akú hlúpu historku mi tu rozprávaš?“

„Podľa Ofira je Lita následníčkou Amenhotepa.“

„Všetci jeho potomkovia sú predsa mŕtvi!“

„A ak to nie je tak?“

„Ramzes by ju hneď poslal do vyhnanstva.“

„Vaša sestra sa jej ujala a pridala sa k vyznavačom Atona, jediného boha. Vo Vesete vznikol ich klan.“

„Dúfam, že si sa k nim nepripojil! Mohlo by sa to pre teba veľmi zle skončiť. Nezabúdaj, že Ramzes patrí k dynastii, ktorá odsudzuje Amenhotepovu činnosť.“

„To všetko viem a dostal som strach, keď som sa stretol s Ofirom. No nakoniec by tento človek mohol byť cenným spojencom v boji proti Ramzesovi.“

„Líbyjčan, ktorý sa musí skrývať?“

„Ofir má mimoriadne schopnosti: je to majster čiernej mágie.“

„Takých sú stovky.“

„Lenže tento ohrozil život Nefertari a jej dcéry.“

„Čo si to povedal?“

„Vaša sestra Dolente je presvedčená, že Ofir je múdry človek a že Lita nastúpi na egyptský trón. Ráta so mnou, že získam a dám dokopy vyznavačov Atona, a preto nemá predomnou tajnosti. Ofir je nebezpečný bosorák, rozhodnutý zničiť magickú ochranu kráľovského páru.“

„Si o tom presvedčený?“

„Keby ste ho uvideli, nemali by ste pochybnosti. Ale to nie je všetko, Šenar. Mysleli ste na Mojžiša?“

„Na Mojžiša... Prečo na Mojžiša?“

„Amenhotepove názory sú veľmi blízke niektorým Hebrejom. Nepovráva sa, že faraónov priateľ čaká na príchod jediného Boha a že viera v našu civilizáciu je otrasená?“

Šenar sa so záujmom pozrel na Mebu.

„Čo navrhuješ?“

„Že by ste mali povzbudiť Ofira, aby pokračoval vo svojej čiernej mágii a aby ste sa stretli s Mojžišom.“

„Amenhotepovou následníčkou nie som nadšený...“

„Ani ja, ale to nie je dôležité. Presvedčíme Ofira, že veríme v Atona a že na trón nastúpi Lita. Keď mág oslabí Ramzesa a zmanipuluje Mojžiša proti kráľovi, zbavíme sa tohto pochybného bosoráka a jeho chránenkyne.“

„Je to zaujímavý plán, drahý Meba.“

„Spolieham sa na vás, že ho zdokonalíte.“

„Čo za to chceš?“

„Vrátiť sa do bývalej funkcie. Diplomacia, to je môj život. Rád prijímam vyslancov, organizujem spoločenské večierky, debatujem v narážkach s cudzími hodnosťami, nadväzujem známosti, zakladám pasce a využívam možnosti diplomatického protokolu...

To nikto nepochopí, ak nepracoval v tejto oblasti. Keď budete kráľom, vymenujete ma za ministra zahraničných vecí.“

„Tvoje návrhy si zasluhujú pozornosť.“

Mebu potešili jeho slová.

„Nechcem vás obťažovať, no vypil by som si trochu vína. Migréna mi prešla.“

Bachen, Amonov štvrtý prorok, padol na kolená pred Ramzesom.

„Nič ma nemôže ospravedlniť, veličenstvo. Len ja som zodpovedný za tú pohromu.“

„Akú pohromu?“

„Obelisk aj s posádkou mohli skončiť na dne Nílu...“

„Bachen, tvoje vidiny nemajú nijaký zmysel. Iba skutočnosť platí.“

„Nevymaže však moju nedbanlivosť!“

„Prečo si sa jej dopustil?“

„Lebo chcem urobiť z Luksoru skvost vašej vlády.“

„Nazdával si sa, že mi postačí len jedno majstrovské dielo? Vstaň, Bachen.“

Ramzesov bývalý vojenský inštruktor bol stále mocný chlap. Ponášal sa viac na atléta ako na asketického kňaza.

„Mal si šťastie, Bachen, a vážim si ľudí, ktorým žičí osud. Nie je magická sila človeka v tom, že unikne úderom osudu?“

„Keby ste neboli zasiahli...“

„Lenže ty si sem privolať faraóna! To je výkon, ktorý treba zapísať do letopisov.“

Bachen sa bál, že po týchto ironických slovách bude nasledovať tvrdý trest. Ramzesov prenikavý zrak sa však obrátil k lodi. Vykladacie práce prebiehali veľmi hladko.

„Tento obelisk je nádherný. Kedy bude hotový druhý?“

„Dúfam, že koncom septembra.“

„Nech sa rytci hieroglyfov poponáhľajú!“

„V asuánskych lomoch sú teraz veľké horúčavy.“

„Čo si, Bachen, stavbár alebo uľňukanec? Odíd' ta a dozeraj na dokončenie prác. A čo kolosy?“

„Kamenári vybrali jedinečný pieskovec v lome Džebel Silsile.“

„Nech sa pustia okamžite do roboty. Ešte dnes k nim pošli posla a potom osobne skontroluj, či sochári nemeškajú. Prečo nie je dosiaľ dokončené hlavné nádvorie?“

„Nedá sa to rýchlejšie stihnúť, veličenstvo!“

„Mýliš sa, Bachen. Pri stavbe svätyne Ka, miesta odpočinku sily, ktorá nepretržite vytvára vesmír, sa nemôžeš správať ako skromný predák, ktorý bojazlivo zaobchádza s ľuďmi a materiálom. Sila blesku musí prevteliť tvoju myšlienku do kameňa a vytvoriť z neho chrám. Bol si pomalý a lenivý: to je tvoja chyba.“

Ohúrený Bachen sa nezmohol na slovo.

„Keď bude Luksor dokončený, bude sa z neho šíriť Ka: túto energiu potrebujem čo najskôr. Zmobilizuj najlepších remeselníkov!“

„Niektorí z nich pracujú na vašom večnom príbytku v Údolí kráľov.“

„Zavolaj ich sem, moja hrobka počká. Venuj sa aj ďalšej súrnejšej stavbe: vybudovaniu môjho chrámu miliónov rokov na západnom brehu. Jeho existencia zachráni kráľovstvo pred mnohými nešťastiami.“

„Vy chcete...“

„Obrovskú budovu, takú mocnú svätyňu, že jej magická sila odstraší každého protivníka. Zajtra ju privedieme na svet.“

„Keď už je Luksor, veličenstvo...“

„Je aj Pi-Ramzes, celé mesto. Zvolaj sochárov zo všetkých provincií a ponechaj si len tých najlepších.“

„Veličenstvo, dni sa nedajú natiahnuť!“

„Ak máš, Bachen, málo času, vytvor si ho.“

47. kapitola

Doki sa stretol so sochárom v jednej vesetskej krčme, kde doteraz ani jeden z nich nebol. Sadli si do najtmavšieho kúta pri líbyjských robotníkoch, ktorí sa veľmi nahlas zhovárali.

„Dostal som váš odkaz, a tak som prišiel,“ povedal sochár. „Prečo také tajnosti?“

Doki s parochňou na hlave, ktorá mu zakrývala uši a padala mu na čelo, sa nedal spoznať.

„Hovorili ste niekomu o mojom liste?“

„Nie.“

„Ani manželke?“

„Som slobodný.“

„A milenke?“

„S tou budem len zajtra večer.“

„Dajte mi ten list.“

Sochár odovzdal stočený papyrus Dokimu, ktorý ho roztrhal na márne kúsky.

„Ak sa nedohodneme,“ vysvetlil, „nezostane nijaká stopa po našom stretnutí. Nikdy som vám nič nenapísal a nikdy sme sa nevideli.“

Sochár, zavalitý a plecnatý chlap, nechápal, čo má Doki za lubom.

„Už som pracoval pre Karnak a bol som tam spokojný, no nikdy ma nikto nepozval do krčmy, aby ma častoval nezmyselnými rečami!“

„Nalejme si čistého vína: chcete byť bohatý?“

„Kto by nechcel byť?“

„Môžete prísť veľmi rýchlo k bohatstvu, ale nebude to bez rizika.“

„Akého?“

„Prv ako vám to poviem, musíme sa dohodnúť.“

„O čom?“

„Ak odmietnete, odídete z Vesetu.“

„Ak neodídem?“

„Možno bude lepšie, keď v ňom zostanete.“

Doki vstal.

„Súhlasím. Zostaňte.“

„Dajte mi slovo na faraónov život a na bohyňu mlčania, ktorá nemilosrdne potresce jeho porušenie.“

„Máte ho.“

Dať slovo bol magický akt, ktorý zasiahol celého človeka. Jeho porušením prišiel človek o *Ka* a ochudobnil svoju dušu.

„Chcem od vás len, aby ste vyryli hieroglyfy do stély,“ povedal Doki.

„Ale... ved' to je moje remeslo! Načo toľko tajností okolo toho?“

„Dozviete sa to v pravý čas.“

„A... čo s tým bohatstvom?“

„Tridsať dojníc, sto oviec, desať tučných volov, ľahká loď, dvadsať párov sandálov, nábytok a kôň.“

Sochár vyvalil oči od údivu.

„To všetko... za obyčajnú stélu?“

„Je to tak.“

„Len blázon by to odmietol. Plesnime si!“

Muži si tľapli do dlaní.

„Kedy mám prísť do práce?“

„Zajtra na úsvite na vesetský západný breh.“

Meba pozval Šenara do vidieckej vily jedného zo svojich bývalých podriadených dvadsať kilometrov severne od Mennoferu. Exminister zahraničných vecí a Ramzesov starší brat prišli sem

rozličnými cestami a v dvojhodinovom intervale. Šenar usúdil, že nebude o tomto stretnutí informovať Ašu.

„Tvoj bosorák mešká,“ vyčítal Šenar Mebovi.

„Sľúbil mi, že príde.“

„Nezvyknem na niekoho čakať. Ak sa za hodinu neukáže, odídem.“

Ofir sa objavil aj s Litou.

Šenarovi sa okamžite zlepšila nálada. Ako očarený si prezeral muža vyvolávajúceho nepokoj. Chudý, vyčnievajúce líčne kosti, úctyhodný nos, veľmi úzke pery, Líbyjčan mal hlavu supu, ktorý je pripravený vrhnúť sa na korisť. Mladá žena so sklonenou hlavou pôsobila dojmom ubitého človeka zbaveného akejkol'vek osobnosti.

„Je pre nás veľkou ct'ou,“ povedal Ofir hlbokým hlasom, ktorý rozochvel Šenara. „Nedúfali sme v taký prejav priazne.“

„Priateľ Meba mi rozprával o vás.“

„Boh Aton sa mu za to odvd'ačí.“

„Toto meno by ste radšej nemali vyslovovať.“

„Zasvätil som svoj život tomu, aby sa uznalo Litino právo na trón. Ak ma Ramzesov starší brat prijal, nie je to preto, že súhlasí s touto mojou činnosťou?“

„Správne uvažujete, Ofir, no nezabúdajte na hlavnú prekážku: na Ramzesa!“

„Naopak. Faraón, ktorý vládne Egyptu, je človek mimoriadneho formátu a sily, teda nebezpečný nepriateľ, ktorého bude ťažké poraziť. Mám však k dispozícii zbrane a nazdávam sa, že účinné.“

„Tých, čo vykonávajú čiernu mágiu, čaká trest smrti.“

„Ramzes a jeho predkovia sa pokúsili zničiť Amenhotepovo dielo; boj medzi nami bude neľútostný.“

„Každá rada na umiernenosť sa minie cieľom?“

„Presne tak.“

„Dobre poznám brata: je to tvrdohlavec a násilník, ktorý ne-
znesie nič, čo by ohrozilo jeho autoritu. Ak sa mu postavia do cesty
vyznavači jediného boha, zničí ich.“

„Jediným riešením je zaútočiť na neho zo zálohy.“

„Výborný nápad, no ťažko sa dá uskutočniť.“

„Moja magická sila ho zožerie ako kyselina.“

„Čo by ste povedali na spojenca v samej pevnosti?“

Bosorák prižmúril oči ako mačka. Pozeral cez úzku štrbinku, no
jeho pohľad sa nedal zničiť.

Šenar bol spokojný sám so sebou, trafil do čierneho.

„Ako sa volá?“

„Mojžiš. Hebrej, Ramzesov priateľ z detstva, ktorému zveril
hlavný dozor nad výstavbou Pi-Ramzesu. Presvedčte ho, aby vám
pomohol, a staneme sa spojencami.“

Generál, veliteľ pevnosti na ostrove Elefantína, mal bezsta-
rotný život. Od výpravy, ktorú viedol osobne Setchi, núbijské
provincie pod egyptskou správou si žili v pokoji a pravidelne
odovzdávali svoje výrobky a potraviny.

Južná hranica medzi dvoma časťami krajiny je dôkladne
strážená. Už niekoľko desaťročí nijaký núbijský kmeň na ňu ne-
zaútočil, a ani ju nespochybnil. Núbia je už navždy egyptským
územím, synovia vodcov kmeňov boli najprv vychovaní v Egypte,
potom sa vrátili domov, aby propagovali faraónsku kultúru pod
kontrolou núbijského vicekráľa, vysokého funkcionára vy-
menovaného faraónom. Hoci sa Egyptania hrozili dlhého pobytu v
cudzine, táto funkcia bola veľmi prestížna, pretože jej nositeľ sa
tešil veľkým výhodám.

Lenže veliteľ netúžil po nej, lebo podnebie a pohoda na
Elefantíne, kde sa narodil, sa nedali ničím nahradiť. Vojaci cvičili
ráno a potom odchádzali do kameňolomov, aby zabezpečovali na-

kladanie žulových blokov na lode pre Sever. Časy vojenských výprav dávno pominuli, a to bolo veľmi dobre!

Z veliteľa sa postupne stal colník. Jeho vojaci kontrolovali výrobky z Juhu a vyrubovali clo podľa tabuliek Bieleho dvojdomu ministerstva hospodárstva a financií. Haldy spisov a úradných dokumentov zapratali hlavný štáb, no generál radšej bojoval s nimi než proti strašným núbijským bojovníkom.

O niekoľko minút nastúpi na rýchlu loď, aby skontroloval opevnenia na Níle. Ako každý deň bude vychutnávať lahodný vánok a kochať sa v kráse brehov a útesov. A ako by si nepomyslel na lákavú večeru s mladou vdovou, ktorá sa pomaly, ale iste zbavuje svojho smútku.

Pri zvuku neznámych krokov sa strhol.

Objavil sa pred ním zadychčaný pobočník.

„Súrne posolstvo, pán generál.“

„Odkiaľ?“

„Od strážnej hliadky v Núbijskej púšti.“

„Zo zlatých baní?“

„Nie, pán generál.“

„Čo sa hovorí v posolstve?“

„Je to veľmi vážne.“

Inak povedané, generál nemohol strčiť papyrus do nejakej zásuvky v skrini a nechať ho tam niekoľko dní ležať. Prelomil pečať, rozvinul dokument a s ohromením ho čítal.

„To je... podvrh!“

„Nie, pán generál. Posol je vám k dispozícii.“

„To nie je možné... Vzbúreneckí Núbijčania prepadli vojenský konvoj, ktorý viezol zlato do Egypta!“

48. kapitola

Na oblohe sa ukázal nový mesiac.

Ramzes s holou hrud'ou a parochňou na hlave mal na sebe starobyľú zásteru, akú nosili faraóni Starej ríše. Kráľovná bola v dlhých priliehavých bielych šatách; namiesto koruny mala na hlave sedemramennú hviezdu bohyně Sešet, ktorú bude stelesňovať od obradov pri položení základov Ramessea, chrámu miliónov rokov. Ramzes si spomenul na svoj pobyt medzi kamenármi v kameňolome Džebel Silsile, kde pracoval s kladivom a dlátom. Chcel sa stať členom združenia kamenárov, ale otec mu nedovolil uskutočniť tento sen.

Kráľovskému páru asistovalo tridsať ritualistov z karnackého chrámu na čele s veľkňazom Nebuom, druhým prorokom Dokim a štvrtým prorokom Bachenom, ktorý na druhý deň nasadí do práce dvoch architektov a ich pracovné skupiny.

Päť hektárov! To bola plocha, ktorú určil Ramzes pre chrám miliónov rokov. Okrem svätyne mal byť v ňom palác a ďalšie prístavby ako knižnica, sklady a ešte záhrada. Toto posvätné miesto, hospodársky samostatné, bude venované kultu nadprirodzenej sily sídliacej vo faraónovi.

Bachen ohromený veľkolepým projektom ani nemyslel na ťažkosti pri jeho realizácii a sústredil sa na to, čo robil kráľovský pár. Kráľ s kráľovnou najprv vyznačili symbolické uhly budúcej stavby, potom dlhým kladivom zatĺkli do zeme kolíky základov a spojili ich šnúrou, čím pripomenuli boha Imhotepa, tvorca prvej pyramídy a učiteľa staviteľov.

Ramzes vyhlbil motykou jamu v budúcich základoch a vložil do nej malé tehličky zlata a striebra, miniatúrne náradie i amulety a potom ju zahádzal pieskom.

Ramzes rázne položil pomocou sochora prvý uhlový základný kameň a sám sformoval prvú tehlu. Po jeho tvorivom akte vyrastú podlahy, múry a stropy chrámu. Nastala chvíľa očistného obradu: Ramzes kráčal po posvätnom mieste a rozhadzoval zrnká tymiánu, ktorého hieroglyfické meno sonter značí „ten, čo povyšuje na boha“.

Bachen postavil drevenú maketu budúcej monumentálnej brány chrámu. Tým, že ju kráľ posvätil, otvoril ústa chrámu miliónov rokov a vdýchol do neho život. Odteraz prebývalo v ňom Slovo. Ramzes dvanásťkrát zaklopal „žiarivým“ bielym kyjom na bránu, čím privolával božstvá. S rozsvietenou lampou osvetľoval svätyňu, kde bude sídliť neviditeľné.

Nakoniec vyslovil starobylú formulku, ktorá hovorí, že nepostavil tento monument pre seba a že ho venuje najvyššiemu učiteľovi, Pravidlu, začiatku a koncu všetkých chrámov v Egypte.

Bachenovi sa zdalo, že je svedkom ozajstného zázraku. To, čo sa tu odohrávalo pred zrakom niekoľkých privilegovaných ľudí, prekonávalo ľudské chápanie. Na tejto ešte pustej zemi, ktorá už patrila bohom, začala pôsobiť sila Ka.

„Stéla založenia stavby je hotová,“ povedal Doki.

„Vсад’te ju do zeme,“ prikázal kráľ.

Sochár najatý Dokim priniesol malý kameň pokrytý hieroglyfmi. Text zvečňoval posvätnosť územia Ramessea, ktoré sa už nikdy nevráti do bežného sveta. Mágia znakov zmenila zem na nebesia.

Setau postúpil dopredu s nepopísaným papyrusom a nádobkou čerstvého atramentu. Doki sa strhol; nerátalo sa s prítomnosťou tohto neotesanca.

Setau napísal text na papyrus sprava doľava v horizontálnych riadkoch a potom ho nahlas prečítal.

„Nech pečať dňom i nocou uzavrie každé ústa, čo prehovorí alebo budú chcieť prehovoriť proti faraónovi. Nech sa tento chrám

miliónov rokov stane magickým štítom, ktorý ochráni kráľa a zapudí každé zlo.“

Dokiho zalial pot. Nikto ho neupozornil na tento magický obrad, ktorý našťastie nemohol nič zmeniť na jeho pláne.

Setau podal Ramzesovi stočený papyrus. Kráľ dal naň svoju pečať a položil ho k stéle, kde ho zakopú do zeme. Kráľ pozrel na hieroglyfy, aby ich uviedol do života.

Zrazu sa otočil:

„Kto vytesal tieto hieroglyfy?“

V panovníkovom hlase zaznel hnev.

Sochár vystúpil dopredu.

„Ja, veličenstvo.“

„Kto ti dal text, aby si ho vpísal do kameňa?“

„Veľkňaz Amona osobne, veličenstvo.“

Sochár sa hodil na kolená na znak úcty a zo strachu pred Ramzesovým rozzúreným pohľadom. Tradičný nápis pri položení základného kameňa chrámu miliónov rokov bol zmenený a prekrútený, čím sa zrušila jeho ochranná funkcia.

Starý Nebu sa teda spolčil s temnými silami, zapredal sa faraónovým nepriateľom a zradil Ramzesa! Kráľ by mu najradšej hneď roztrieskal hlavu kladivom, no zvláštna energia sálajúca z posvätnej pôdy vyvolávala príjemné teplo v jeho strome života, v chrbtici. V srdci sa mu otvorili dvierka, ktoré zmenili jeho zámer. Nie, nesmie použiť násilie. A Nebuovo veľmi nenápadné gesto k tomu prispelo.

„Sochár, vstaň!“

Muž ho poslúchol.

„Chod' k veľkňazovi a prived' ho sem.“

Doki triumfoval. Jeho plán sa perfektne realizoval a starec bude márne protestovať. Kráľ ho kruto potrestá a uvoľní sa miesto veľkňaza. Tentoraz sa obráti na skúseného a hierarchii blízkeho muža, naňho, na Dokiho.

Sochár si dobre zapamätal, čo mu Doki naručil. Zastal pred starým mužom s pozlátenou palicou v pravici a zlatým prsteňom na prostredníku, dvoma symbolmi Amonovho veľkňaza.

„Tento muž ti dal text, aby si ho vyryl na stélu?“ spýtal sa Ramzes.

„Je to on.“

„Klameš!“

„Nie, veličenstvo! Prisahám, že Amonov veľkňaz mi osobne...“

„Nikdy si ho nevidel.“

Nebu si vzal palicu a prsteň, ktoré prepožičal starému kňazovi vo chvíli, keď ho sochár obrátený k nemu chrbtom obvinil.

Zúfalý sochár sa zatackal.

„Doki... Kde si? Musíš mi pomôcť, ja nie som na vine! Ty si mi povedal, že Amonov veľkňaz chce zničiť magickú silu chrámu!“

Doki sa dal na útek.

Rozzúrený sochár ho dostihol a začal ho mlátiť päťami.

Doki podľahol zraneniam. Sochár obvinený z vraždy, zo znesvätenia hieroglyfov, z korupcie a klamstva sa dostal pred vezírov súd a bol odsúdený alebo na trest smrti samovraždou alebo na nútené práce v oázach.

Na druhý deň po tejto dramatickej udalosti Ramzes pri západe slnka sám vsadil do zeme už opravenú zakladajúcu stélu Ramessea.

Ramesseum sa zrodilo.

„Upodozrieval si Dokiho, že by ti chcel uškodiť?“ spýtal sa Ramzes Nebua.

„Ľudská povaha je taká,“ odpovedal veľkňaz. „Málokedy sa nájdú ľudia, čo sú spokojní so svojím osudom a čo by nezávideli iným. Správne napísali mudrci, že závisť je smrteľná choroba, ktorú nevylieči nijaký lekár.“

„Treba nahradiť Dokiho.“

„Mysleli ste na Bachena, veličenstvo?“

„Pravdaže.“

„Nemám nič proti vášmu rozhodnutiu, ale sa mi vidí predčasné. Poverili ste Bachena dozerat' na práce v Luksore a na vašom chráme miliónoch rokov a urobili ste správne. Tento muž si zasluhuje vašu dôveru. No nedali ste mu priveľa rozličných úloh, pod ktorých bremenom sa môže zrútiť? Príde čas a zaujme v hierarchii miesto, ktoré mu patrí.“

„Čo navrhuješ?“

„Na Dokiho miesto vymenujte starca ako ja, čo by sa venoval rozjímaniu a rituálom. Takto vám karnacký chrám nebude robiť nijaké ťažkosti.“

„Sám si ho vyber. Pozrel si sa na projekt Ramessea?“

„Šťastne a pokojne som prežil svoj život, no ľutujem, že sa ne-
dožijem chvíle, keď bude dokončený chrám miliónoch rokov.“

„Možno sa aj dožiješ, Nebu.“

„Bolia ma všetky kosti, veličenstvo, slabne mi zrak i sluch a
čoraz dlhšie spávam. Cítim, že sa blíži môj koniec.“

„Nedosahujú mudrci vek sto desiatich rokov?“

„Som iba unavený starý muž. Prečo by som mal vyčítať smrti,
že šťastie, ktoré som mal celý život, ponúkne niekomu inému?“

„Máš ešte dobrý postreh. Ako by sa to bolo skončilo, keby si
nebol dal palicu a prsteň tomu kňazovi?“

„Čo sa stalo, stalo sa, veličenstvo. Pravidlo bohyne Maat nás
ochránilo.“

Ramzes sa zadíval na pustú pláň, kde vyrastie jeho chrám mi-
liónoch rokov.

„Nebu, vidím veľkolepú budovu, svätyňu zo žuly, pieskovca a
čadiča. Jej stĺpy sa budú dotýkať oblohy, jej dvere budú z po-
zláteného bronzu, koruny stromov budú vrhať tieň na čistú vodu
nádrží, sýpky budú plné obilia a v trezore bude uschované zlato,
striebro, drahokamy a vzácne vázy. Sochy zaplnia nádvorie a ka-
plnky. Štít bude ochraňovať tieto zázraky. Pri východe a západe

slnka spolu vyjdeme na terasu a budeme vzdávať úctu večnosti zapísanej do kameňa. Tri bytosti budú stále v tomto chráme: môj otec Setchi, moja matka Tuja a moja žena Nefertari.“

„Zabudli ste, Ramzes, na štvrtého, ktorý je aj prvý: na seba.“

Veľká kráľovská manželka so sadenicou akácie v ruke podišla ku kráľovi.

Ramzes pokľakol a zasadil akáciu. Nefertari ju potom starostlivo poliala.

„Nebu, dávaj pozor na tento stromček. Bude rásť tak ako môj chrám. Nech mi bohovia dožičia odpočívať jedného dňa v jeho príjemnom tieni, kde zabudnem na svet a ľudí a uvidím bohyňu Západu, ktorá sa ukáže v jeho lístí a v jeho kmeni a potom ma vezme za ruku.“

49. kapitola

Mojžiš si ľahol na posteľ zo sykomorového dreva.

Bol to veľmi ťažký deň. Päťdesiat drobných príhod, dvaja ľahko zranení na stavenisku paláca, oneskorená dodávka potravín do tretej kasárne, tisíc tehlových nepodarkov. Nič zvláštne, no starosti sa natoľko nahromadili, že postupne nahlodávali jeho húževnatosť.

Staré otázky mu opäť nedali pokoj. S radosťou budoval toto hlavné mesto, no nebola urážkou jediného boha výstavba mnohých chrámov na počesť bohov a medzi nimi aj zlého Sutecha? Mojžiš ako hlavný dozorca výstavby Pi-Ramzesu prispieval k budovaniu slávy faraóna, ktorý pokračoval vo vykonávaní starých kultov.

V kúte izby pri obloku sa ktosi pohol.

„Kto je tu?“

„Priateľ.“

Chudý muž s tvárou dravého vtáka vyšiel z tmy a podišiel k trasľavému svetlu olejovej lampy.

„Ofir!“

„Chcel by som sa s tebou porozprávať.“

Mojžiš sa posadil na posteľ.

„Som ustatý a žiada sa mi spať. Stretneme sa zajtra na stavenisku, ak budem mať čas.“

„Hrozí mi nebezpečenstvo, priateľ.“

„Aké?“

„Dobre vieš, aké. Verím v jediného boha, záchrancu ľudstva, boha, ktorého si tvoj ľud tajne uctieva a ktorý bude vládnuť nad svetom po zničení modiel. A jeho víťazné ťaženie sa musí začať v Egypte.“

„Zabúdaš, že Ramzes je faraón?“

„Ramzes je tyran. Vysmieva sa zo všetkého božského a stará sa len o svoju moc.“

„Bude lepšie, keď to budeš rešpektovať. Ramzes je môj priateľ a ja staviam jeho hlavné mesto.“

„Vážim si tvoje vznešené city a vernosť faraónovi. Lenže ty si, Mojžiš, rozorvaná bytosť a uvedomuješ si to. Vo svojom srdci odmietaš jeho vládu a dúfaš vo vládu skutočného boha.“

„Ofir, ty blúzniš.“

Líbyjčan sa prenikavo pozrel na Mojžiša.

„Bud' úprimný, Mojžiš, a prestaň klamať.“

„Vieš o mne viac než ja sám.“

„Prečo nie? Odmietame tie isté omyly a máme rovnaký ideál. Keď sa spojíme, zmeníme túto krajinu a budúcnosť jej obyvateľov. Či si to chcel, alebo nechcel, no stal si sa vodcom Hebrejov. Pod tvojím vedením prestalo súperenie medzi nimi. Prispel si k sformovaniu hebrejského národa.“

„Hebreji sa podrobili faraónovej, a nie mojej autorite.“

„Popieram túto diktatúru! A ty ju tiež popieraš.“

„Mýliš sa: každý z nás má svoje poslanie.“

„Tvojím poslaním je priviesť ľud k pravde, a mojou obnoviť kult jediného boha, keď dostanem na egyptský trón Litu, Amenhotepovu zákonnú dedičku.“

„Ofir, neblúzni, hlásať vzburu proti faraónovi sa môže skončiť len katastrofou.“

„Poznáš nejaký iný prostriedok, ako nastoliť vládu jediného boha? Keď poznáme pravdu, musíme bojovať za jej presadenie.“

„Lita a ty... Dvaja osvietení! To je smiešne.“

„Myslíš si, že sme naozaj sami?“

V Hebrejovi sa prebudil záujem.

„To je jasné.“

„Od nášho prvého stretnutia,“ tvrdil Ofir, „sa situácia zmenila. Vyznavačov jediného boha je čoraz viac a sú oveľa rozhodnejší, než by si sa nazdával. Ramzesova moc je iba ilúzia, v ktorej sa sám chytí

do pasce. Väčšina výkvetu tejto krajiny sa k nám pridá, Mojžiš, keď otvoríš cestu.“

„Ja... Prečo ja?“

„Lebo si schopný nás viesť a postaviť sa na čelo vyznavačov pravej viery. Lita musí zostať v úzadí až do nástupu na trón a ja som len zbožný muž, ktorý nemá vplyv na ľudský dav. Teba si každý so záujmom vypočuje.“

„Ofir, kto si ty vlastne?“

„Obyčajný veriaci, ktorý je ako Amenhotep presvedčený, že jediný boh bude vládnuť všetkým národom po porážke márnomyseľného Egypta.“

Mojžiš mal už dávno vyhodiť toho blázna, ale jeho reči ho fascinovali. Ofir formuloval Hebrejove tajné myšlienky, ktoré boli také rozvratné, že Mojžiš si ich vôbec nechcel pripustiť.

„Ofir, tvoj plán je nezmyselný, nemáš nijakú nádej na úspech.“

„Mojžiš, prúd času plynie naším smerom a zmetie všetko na svojej ceste. Postav sa na čelo Hebrejov, zaved' ich do krajiny, kde by mohli pokľaknúť pred jediným Bohom a uznať jeho všemohúcnosť. Lita bude vládnuť Egyptu, budeme spojenci a z tohto zväzku vzíde pravda pre všetky národy.“

„To je len sen.“

„Ani jeden z nás dvoch nie je rojko.“

„Opakujem ti, Ramzes je môj priateľ, a ten nestrpí nijaké buřičstvo.“

„Nie, Mojžiš, nie je твоjím priateľom, ale твоjím najväčším protivníkom, lebo umlčal pravdu.“

„Ofir, odíd' odo mňa.“

„Zamysli sa nad mojimi slovami a priprav sa na činy. Zakrátko sa uvidíme.“

„Nerátaj so mnou.“

„Dovidenia, Mojžiš.“

Hebrej prebdel celú noc.

Každé Ofirovo slovo mu zaplavovalo myseľ ako vlna odnášajúca jeho námietky a obavy. Hoci si to Mojžiš nechcel priznať, čakal na toto stretnutie.

Lev so psom ležali pri sebe a dožierali kosti z hydiny. Ramzes s Nefertari sedeli v objatí pod palmou a obdivovali vesetskú krajinu. Kráľ horko-tažko presvedčil Serramannu, aby mu dovolil vybrať sa na výlet. Zabijak a Strážca ho najlepšie ochránia.

Z Mennoferu prišli veľmi dobré správy. Malej Meritamon chutilo dojkinsé mlieko a navštívil ju jej brat Cha, o ktorého sa staral minister poľnohospodárstva Nedžem, ako keby bol jeho vychovávateľom. Krásna Iset sa potešila dcérke kráľovského páru a s láskou myslela na Nefertari.

Jemné a nežné lúče zapadajúceho slnka pozlátili Nefertarinu hodvábnú pokožku. Zvuky flauty sa niesli čírym vzduchom, pastieri si nôtli piesne, keď sa vracali so stádami z paše, osly naložené ťažkými nákladmi cupkali ku gazdovským dvorom. Na západe sa slnko zafarbilo do oranžova a vesetský vrch zružovel.

Po horúcom letnom dni nastupoval svieži večer. Aký len bol krásny Egypt v zlatom, zelenom a striebornom lesku nílскеj hladiny a v blakote zapadajúceho slnka! Aká len bola krásna Nefertari oblečená v jemných priesvitných šatách! Z jej pružného a odovzdaného tela sa šírila opojná vôňa. Na vážnej pokojnej tvári sa jej zračila noblesa žiarivej duše.

„Zaslúžim si ťa?“ spýtal sa Ramzes.

„Je to čudná otázka...“

„Často sa mi zdáš veľmi vzdialená od tohto sveta a jeho podlosti, kráľovského dvora a jeho všednosti, od našich dočasných úloh.“

„Neurobila som niečo, čo bolo treba?“

„Naopak, nedopustíš sa jedinej chyby, ako keby si odjakživa bola egyptskou kráľovnou. Nefertari, ľúbim ťa a obdivujem.“

Horúce a rozochvené pery sa im spojili v bozku.

„Bola som rozhodnutá nevydať sa,“ zverila sa, „zostať do smrti medzi múrmi chrámu. Nepociťovala som ani ľahostajnosť, ani odpor k mužom, no zdali sa mi viac-menej otrokmi svojej ctižiadostivosti, čo z nich robí bezvýznamné a bezmocné bytosti. Ty si sa povzniesol nad ctižiadostivosť, lebo osud ti určil cestu. Obdivujem ťa a ľúbim, Ramzes.“

Obidvaja vedeli, že rovnako rozmýšľajú a že nijaká skúška ich nerozdelí. Pri položení základov chrámu miliónov rokov vykonali prvý magický akt kráľovského páru, čím sa začalo dobrodružstvo, ktoré môže ukončiť len smrť.

„Nezabudni na svoju úlohu,“ pripomenula mu.

„Na akú?“

„Plodiť synov.“

„Už mám jedného.“

„Budeš ich potrebovať viac. Ak budeš dlho žiť, mnohí umrú skôr ako ty.“

„Prečo by po mne nemohla nastúpiť na trón naša dcéra?“

„Podľa astrológov bude meditatívne založená ako malý Cha.“

„Nie sú to dobré vlastnosti pre vládnutie?“

„Všetko závisí od okolností a sveta, v ktorom žijeme. Dnes večer je naša krajina stelesnením pokoja a mieru, ale aká bude zajtra?“

Buchot kopýt cválajúceho koňa prerušil večerný pokoj.

Serramanna pokrytý prachom zoskočil na zem.

„Prepáčte, že vyrušujem, veličenstvo, je to však veľmi súrne.“

Ramzes rýchlo prečítal papyrus, ktorý mu podal Sardínčan.

„Hlásenie generála z Elefantíny,“ povedal manželke.

„Vzbúreneckí Núbijčania prepadli konvoj vezúci zlato do našich hlavných chrámov.“

„Sú nejaké obete?“

„Vyše dvadsať mŕtvych a mnoho zranených.“

„Ide o banditov alebo je to začiatok povstania?“

„To ešte nevieme.“

Rozrušený Ramzes urobil niekoľko krokov. Keď lev a pes zbadali, že je ich pán rozčúlený, pribehli k nemu a začali mu lízať ruky.

Nefertari sa preľakla, keď prehovoril:

„Odchádzam ta, lebo faraón musí obnoviť poriadok. Nefertari, v mojej neprítomnosti budeš vládnuť Egyptu.“

50. kapitola

Faraónova flotila mala dvadsať lodí v tvare rožka, takže sa ani korma ani prova nedotýkali vody. Veľká plachta bola priviazaná mnohými povrazmi k pevnému spoľahlivému sťažňu. V prostriedku bola kajuta pre posádku a vojakov. Vpredu sa nachádzala menšia kajuta pre kapitána.

Na admirálskej lodi Ramzes osobne skontroloval dve kormidlá, jedno na ľavom a druhé na pravom boku. Ohradu so strieškou postavili pre kráľovho leva a psa, ktorý ležal šelme medzi prednými labami a bol pripravený uchmatnúť si z jej každodennej bohatej porcie žrádla.

Tak ako aj pri poslednej plavbe sa Ramzes očarený díval na kopce v púšti, ostrovčeky zelene, blankytnú oblohu a úzky pásik zelene vzdorujúcej útočiacej púšti. Táto horúca krajina, prudká a povznesená nad každý konflikt, sa podobala jeho duši.

Lastovičky, žuravy korunkaté a ružové plameniaky lietali nad flotilou, ktorú pozdravovali svojím vreskotom paviány z korún paliem. Vojaci zabudli na cieľ výpravy a hrali sa hazardné hry, popíjali palmové víno a spali ukrytí pred slnkom.

Keď prešli cez druhý katarakt a vstúpili do krajiny Kuš, velitelia im pripomenuli, že nie sú na výletnej plavbe. Lode pristáli na opustenom brehu a vojaci mlčky vystúpili na suchú zem. Postavili stany, okolo tábora vybudovali ochrannú palisádu a čakali na faraónove príkazy.

O niekoľko hodín núbijský miestokráľ so sprievodom predstúpili pred panovníka, ktorý sedel na skladacej stoličke z pozláteneho cédrového dreva.

„Podaj mi hlásenie,“ vyzval ho Ramzes.

„Máme situáciu pod kontrolou, veličenstvo.“

„Požiadal som ťa o hlásenie.“

Núbijský miestokráľ veľmi pribral na váhe. Utriel si čelo bielou vreckovkou:

„Bol to naozaj poľutovaniahodný incident, no netreba zveličovať jeho význam.“

„Krádež konvoja so zlatom, usmrtení vojaci a baníci sú dostatočným dôvodom pre prítomnosť faraóna a expedičného zboru!“

„Posolstvo, ktoré sme vám poslali, bolo trochu znepokojujúce, no veľmi som sa potešil príchodu veličenstva.“

„Môj otec pacifikoval Núbiu a teba poveril zachovať v nej pokoj. Nebol porušený vďaka tvojej nedbanlivosti a neschopnosti zasiahnuť?“

„Bola to osudná náhoda, veličenstvo, iba náhoda!“

„Si miestokráľ Núbie. Kráľov zástupca, superintendent Južnej púšte, správca vozby a odvážiš sa hovoriť o osudnej náhode... Z koho si robíš posmech?“

„Ubezpečujem vás, že mi nemožno nič vyčítať! Mám však strašne veľa práce: kontrolovať starostov obcí, stav sýpok, usmerňovať...“

„A čo zlato?“

„Dozerám na jeho ťažbu a odvoz veľmi, horlivo, veličenstvo!“

„A pritom zabúdaš na ochranu konvoja?“

„Ako som mohol predvídať útok malej skupiny šialencov?“

„Nie je to jedna z tvojich úloh?“

„Osudná náhoda, veličenstvo...“

„Zaved' ma na miesto, kde sa odohrala tá dráma.“

„Je to na ceste do zlatých baní, na opustenom a vyprahnutom mieste. Žiaľ, nič tam nezistíte!“

„Kto to urobil?“

„Bezvýznamný kmeň, ktorého príslušníci sa opili, aby prepadli konvoj.“

„Prikázal si pochytiť ich?“

„Núbia je veľká, veličenstvo, a ja mám obmedzené prostriedky.“

„Takže sa neviedlo nijaké vážnejšie pátranie.“

„Iba veličenstvo môže rozhodnúť o vojenskom zásahu.“

„Už ťa nepotrebujem.“

„Mám sprevádzať veličenstvo pri prenasledovaní zločincov?“

„Povedz mi pravdu, miestokráľ: vzbúri sa Núbia, aby ich podporila?“

„No... sotva sa to stane, lenže...“

„Vzbura sa už teda začala?“

„Nie, veličenstvo, ale zdá sa, že sa rady tých banditov rozrástli. Preto vaša prítomnosť a váš zásah prišli v pravý čas.“

„Vypi to,“ povedal Setau Ramzesovi.

„Je to nevyhnutné?“

„Nie, ale istota je istota. Serramanna ťa neochráni pred zmijami.“

Kráľ vypil nebezpečný nápoj zo žihľavovitých bylín a zo zriedenej krvi kobry, ktorý Setau pravidelne pripravoval pre Ramzesa. Takto imunizovaný panovník sa mohol bez rizika vydať na zlatú cestu.

„Ďakujem, že si ma vzal so sebou a aj Lotos sa potešila, že opäť uvidí rodnú krajinu. Čaká nás tu veľa krásnych hadích exemplárov!“

„Setau, nebude to nijaký výlet. Čaká nás iste ťažký boj.“

„Čo keby si nechal tých úbožiakov, nech si ležia na tom zlate?“

„Kradli a zabíjali. Ak sa porušil zákon Maat, nič nesmie zostať nepotrestané.“

„Nič ťa neodradí od tohto rozhodnutia?“

„Nič.“

„Myslel si na svoju bezpečnosť?“

„Je to príliš vážna vec, aby som ju zveril do rúk nejakého zástupcu.“

„Pouč svojich ľudí, aby boli veľmi opatrní, pretože v tomto období sú hady mimoriadne jedovaté. Nech sa natierajú masťou *assa foetida*, výťažkom ferule pižmovej. Niektoré plazy neznášajú jej odporný zápach. Upozorni ma, ak nejakého vojaka uštipne had. Budem spať s Lotos vo voze.“

Expedičný zbor pochodoval po kamenistej ceste. Na jeho čele šiel prieskumník, Serramanna a kráľ na mocnom koni, za nimi voly zapriahnuté do vozov, osly naložené zbraňami i mechmi s vodou a nakoniec vojaci.

Núbijský prieskumník bol presvedčený, že útočníci sa nevzdialili ďaleko od miesta, kde prepadli konvoj. V oáze niekoľko kilometrov odtiaľ mohli dočasne ukryť korisť, kým ju nepredajú.

Kráľ mohol podľa mapy bez obáv napredovať púšťovou krajinou, lebo popri ceste boli vyhlbené studne. Podľa hlásení núbijskej správy baníci tu už niekoľko rokov nepociťovali nedostatok vody.

Zdochlina osla prekvapila prieskumníka. Baníci zvyčajne používali len zdravé zvieratá, schopné dlho vydržať veľkú námahu.

V blízkosti prvej veľkej studne sa všetkým zlepšila nálada. Uhasia si smäd, naplnia si čutory vodou, vyspia sa v tieni plachty natiahnutej medzi štyrmi kolmi... Dôstojníci i vojaci mysleli iba na toto. Asi o tri hodiny sa zotmie a kráľ dá príkaz na odpočinok.

Prieskumník prvý prišiel k studni. Hoci bola horúčava, stuhla mu krv v žilách. Pribehol k Ramzesovi:

„Veličenstvo... Je vyschnutá!“

„Možno poklesla hladina vody. Zostúp do nej.“

Prieskumník ho uposlúchol a spustil sa do studne na povraze, ktorý držal Serramanna. Keď vyliezol na povrch, ostarel o niekoľko rokov.

„Ani kvapka, veličenstvo.“

Expedičný zbor nemal dosť vody, aby sa vydal na spiatočnú cestu. Museli ísť dopredu v nádeji, že dôjdu k najbližšej studni. Keďže údaje núbijskej správy nie sú spoľahlivé, môže byť aj tá vyschnutá.

„Mohli by sme zísť z hlavnej cesty,“ navrhol prieskumník, „a odbočiť doprava k oáze vzbúrencov. Niekde uprostred by mohla byť studňa, ktorú používajú pri nájazdoch.“

„Oddych do zotmenia,“ prikázal Ramzes. „Potom budeme pokračovať v ceste.“

„Pochodovať v noci je nebezpečné, veličenstvo! Aj hady nás môžu prepadnúť...“

„Nemáme na výber.“

Aké zvláštne okolnosti! Ramzes myslel na svoju prvú výpravu do Núbie po boku svojho otca, na ktorej vojaci zažili niečo podobné, keď narazili na studne otrávené vzbúrencami. V kútiku duše kráľ pripustil, že podcenil nebezpečenstvo. Obyčajná operácia na znovunastolenie poriadku sa mohla skončiť katastrofou.

Ramzes sa obrátil na vojakov a povedal im pravdu. Povzbudil ich trochu, no najskúsenejší nestrácali nádej a snažili sa ju preniesť na svojich spolubojovníkov. Nevelí im azda faraón, ktorý robí zázraky?

Pešiakom vyhovoval pochod v noci, aj keď to bolo riskantné. Vojaci zadného voja dávali pozor, aby sa nestali obeťou prekvapujúceho útoku. Vpredu kráčal veľmi opatrne prieskumník, ktorý vďaka mesačnému svitu videl do veľkej diaľky.

Ramzes myslel na Nefertari. Ak sa nevráti domov, na jej pleciach spočívne vláda nad Egyptom. Cha a Meritamón boli príliš mladí na vládnutie, no ambície niektorých ľudí dostať sa na trón vzplanú rovnako rýchlo, ako boli potlačené.

Zrazu sa Serramannov kôň potkol, prekvapený jazdec vyletel zo sedla a pristál na kamenistej pôde. Omráčený a neschopný za-

reagovať sa skotúlal po piesočnom svahu a ocitol sa na dne jamy, ktorú zhora nebolo vidieť.

Čudný zvuk, podobný zrýchlenému dychu, zbystril jeho pozornosť.

Dva kroky od neho zmija hrozivo syčala. Vyrušená sa rozzúrila a o chvíľu zaútočí.

Serramanna pri páde stratil meč. Bezbrannému nezostalo nič iné, iba cúvnuť a vyvarovať sa pritom prudkých pohybov. Lenže zmija sa mu premiestnila za chrbát a zabránila mu v tom úmysle.

Sardínčan si poranil členok a nebol schopný postaviť sa na nohy. Nemôže utiecť a stane sa ľahkou korisťou hada.

„Prekliata beštia! Pripravila si ma o peknú smrť v boji!“

Zmija sa približovala k nemu. Serramanna jej vchrstol hrst piesku medzi oči a ešte väčšmi ju rozzúrila. Vo chvíli, keď sa bleskurýchlo vrhla na neho, aby prekonala krátku vzdialenosť medzi nimi, rázštep ju priklincoval k zemi.

„Výborný zásah!“ zagratuloval si Setau. „Mal som veľmi malú šancu, že sa mi podarí.“

Chytil za krk hada, ktorý zúrivo šibal chvostom.

„Aká je len pôvabná s belasým, tmavomodrým a zeleným zafarbením! Nezdá sa ti táto slečna veľmi elegantná? Našťastie zďaleka počuť jej sykot a ľahko sa nájde.“

„Tuším, že by som sa ti mal poďakovať.“

„Po jej uštipnutí vzniká len opuchlina, ktorá sa rozšíri po zasiahnutej končatine a vyvolá krvácanie, lebo vystrekne len malé množstvo veľmi toxického jedu. Keď má človek silné srdce, zostane nažive. Nie je nakoniec až taká nebezpečná, ako vyzerá.“

51. kapitola

Setau ošetril Serramannovi vytknutý členok a obviazal mu ho balzamom odstraňujúcim prekrvenie. O niekoľko hodín ho bude mať v poriadku. Podozrievavý Sardínčan si v duchu položil otázku, či krotiteľ hadov nenarafičil túto príhodu so zmijou, aby vystúpil v úlohe záchrancu a presvedčil ho, že je ozajstným Ramzesovým priateľom, ktorý nemá ani najmenší úmysel škodiť mu. Lenže ďalšie odmerané správanie Setaua, ktorý nechcel mať nijaké výhody z tohto zásahu, svedčili v jeho prospech.

Na úsvite oddychovali až do poludnia a zasa pokračovali v ceste. Ešte mali dosť vody pre ľudí a zvieratá, no museli ňou šetriť. Napriek únave a obavám Ramzes zrýchlil pochodové tempo a trval na hliadkovej činnosti zadného voja. Vzbúrenci by ich nenapadli spredu a pokúsili by sa zaútočiť na nich od chrbta.

Vojaci už nežartovali, nespomínali návrat do údolia a nerozprávali sa.

„Pozrite sa,“ povedal prieskumník a ukázal rukou.

Zopár trsov buriny, kamenná kruhová ohrádka, drevený trám, aby uniesol ťažký mech s vodou priviazaný na vyšúchaný povraz.

Studňa.

Jediná nádej na prežitie.

Prieskumník a Serramanna sa rozbehli k spásonosnej vode. Dlho sa nakláňali nad studňou a potom sa pomaly narovnali.

Sardínčan záporne pokrútil hlavou.

„V tomto kraji už veľmi dávno niet vody a my tu umrieme od smädu. Nikomu sa tu nepodarilo vyhlbiť trvácnu studňu. Na druhom svete by sme mali hľadať prameň!“

Ramzes zhromaždil vojakov a povedal im, aká je vážna situácia. Zajtra sa minú zásoby vody. Nebudú sa môcť vrátiť, ani pokračovať v ceste.

Niektorí vojaci odhodili zbrane na zem.

„Zodvihnite ich,“ prikázal Ramzes.

„Na čo nám budú,“ spýtal sa dôstojník, „aj tak sa usmažíme na slnku.“

„Prišli sme sem preto, aby sme nastolili poriadok.“

„Ako budú naše mŕtvoly bojovať proti Núbijčanom?“

„Môj otec sa raz ocitol v podobnej situácii,“ pripomenul Ramzes, „a zachránil svojich ľudí.“

„Tak nás teda zachráňte!“

„Ukryte sa pred slnkom a napojte zvieratá.“

Kráľ sa otočil chrbtom k vojakom a zahľadel sa do púšte. Setau podišiel k nemu.

„Čo urobíš?“

„Dovtedy budem kráčať, kým nenájdem vodu.“

„To je nezmysel.“

„Urobím to isté, čo i môj otec.“

„Zostaň s nami.“

„Faraón nečaká na smrť ako porazený.“

Serramanna prišiel k nim.

„Veličenstvo...“

„Nedovoľ, aby vznikla panika a rozostav hliadky. Nech ľudia nezabúdajú, že vzbúrenci môžu zaútočiť.“

„Nemám právo pustiť vás samého do tej pustatiny. Kto sa postará o vašu bezpečnosť?“

Ramzes mu položil ruku na plece:

„Postaraj sa o bezpečnosť môjho vojska.“

„Rýchlo sa vráťte, lebo vojaci bez veliteľa ľahko stratia hlavu.“

Vojaci sa ohromení dívali, ako kráľ odchádza do červenej púšte ku kamennému návršiu a ako naň pokojným krokom vystúpil. Z jeho vrcholu uvidel bezútešnú krajinu.

Tak ako jeho otec mal odhaliť tajomstvo podzemia, nájsť tepny zeme a vody, ktorá vychádza z oceánu energie, preteká cez skaly a

naplňa srdce hôr. Kráľ pocítil bolesť v plexe, zrak sa mu zmenil a telo mu zaliala horúčava, akoby dostal vysokú horúčku.

Ramzes vzal do ruky prútkarskú rázsošku z akácie, ktorú mal zavesenú na opasku zástery a používal ju ešte jeho otec pri hľadaní vody. Stále v nej sídlila magická sila, no kde hľadať vodu v tejto širej krajine?

Akýsi hlas prehovoril v kráľovom tele, hlas prichádzajúci z onoho sveta a ponášajúci sa na Setchiho hlas. Bolesť v plexe sa ozvala tak neznesiteľne, že prinútila Ramzesa vyjsť z nehybnosti a zostúpiť z návršia. Už necítil neúprosnú horúčavu, ktorá by zmohla každého iného človeka. Srdce mu začalo pomalšie tlčiť.

Menil sa tvar a farba piesku a skál. Ramzesov pohľad čoraz hlbšie prenikal do útrob púšte, prstami mocne zovrel pružné ramená akácievej rázsošky zviazané na koncoch ľanovou šnúrkou.

Prútik sa zodvihol, zachvel sa a vrátil sa do pôvodnej polohy. Kráľ ďalej kráčal a chvenie utíchalo. Preto sa vrátil a zamieril doľava.

Chvenie zosilnelo, prútik mu ožil v rukách. Ramzes narazil na obrovský blok ružovej žuly stratený v tomto skalnom mori.

Sila zeme mu vytrhla prútik z rúk.

Našiel vodu.

Vojaci s vysušenými perami, spálenou pokožkou od slnka a ubolenými svalmi odvalili žulový blok na bok a začali kopat' na mieste, ktoré im ukázal kráľ. V päťmetrovej hĺbke narazili na bohatý prameň vody a ich radostné výkriky sa vzniesli až k oblohe.

Ramzes dal vykopať viacero studní a pospájať ich podzemnými chodbami. Touto baníckou technikou nielenže zachránil svoje vojsko pred krutou smrťou, ale zabezpečil perspektívne aj zavlažovanie rozsiahleho územia.

„Vieš si tu predstaviť zelené záhrady?“ spýtal sa Setaua.

„Úrodná pôda a prosperita sú najlepšie stopy, ktoré môžeme po sebe zanechať.“

Serramanna sa znepokojil:

„Zabudli ste na núbijských vzbúrencov?“

„Ani na chvíľu.“

„Ale čo sú to za vojaci, keď sa z nich stali kopáči?“

„Popri vojenských povinnostiach si neraz plnia podľa našich zvykov aj takéto úlohy.“

„Medzi pirátmi nie je niečo také možné. Ak nás prepadnú divé kmene, budeme sa vedieť ešte brániť?“

„Nedal som ti za úlohu postarať sa o našu bezpečnosť?“

Kým vojaci dokončievali studne a spojovacie chodby, Setau s Lotos ulovili množstvo nádherných veľkých hadov a nahromadili veľké zásoby vzácneho hadieho jedu.

Ostražitý Serramanna zosilnil hliadkovanie v okolí a prinútil vojakov cvičiť na zmeny, ako keby boli v kasárňach. Mnohí z nich zabudli na smrť členov konvoja so zlatom a mysleli len na to, kedy sa vrátia do Nílskeho údolia pod vedením faraóna, ktorý robí zázraky.

Amatéri, pomyslel si bývalý pirát.

Egyptskí vojaci neboli bojovníci z povolania, hocikedy sa z nich mohli stať robotníci a roľníci. Nemali skúsenosti z krvavého boja muža proti mužovi na život a smrť. Neboli ako piráti, vždy pripravení podrezať akéhokoľvek nepriateľa akoukoľvek zbraňou. Roztrpčený Serramanna sa ani nepokúsil naučiť ich zákerným útokom a nečakaným fintám. Títo pešiáci sa nikdy nenaucia bojovať.

Sardínčan však cítil, že núbijskí vzbúrenci nie sú ďaleko a že najmenej dva dni sú v blízkosti egyptského tábora a sledujú ho. Ramzesov lev a pes zavetřili prítomnosť nepriateľa, boli podráždení, nepokojne chodili sem-tam a striehli.

Ak sú Núbijčania takí bojovníci ako piráti, rozprášia egyptský expedičný zbor.

Nové hlavné mesto Egypta rástlo ako z vody, no Mojžiš si to vôbec nevšimol. Pi-Ramzes bolo pre neho cudzie mesto, osídlené falošnými bohmi a ľuďmi zaťaženými nezmyselnými poverami.

Verný svojmu poslaniu otváral ďalšie staveniská a udržiaval pracovné tempo. Každý si však všimol, že je čoraz hrubší, najmä voči egyptským predákom, ktorých často bez príčiny kritizoval, a mal priveľké požiadavky na disciplínu. Mojžiš čoraz viac času trávil s Hebrejmi a každý večer debatoval s malými skupinami o budúcnosti ich národa. Mnohí z nich boli spokojní so svojím životom a vôbec ho nechceli meniť, aby vytvorili nezávislú vlasť. Také dobrodružstvo sa im videlo veľmi riskantné.

Mojžiš sa nevzdával. Pripomínal im ich vieru v jediného boha, svojráznosť ich kultúry, nevyhnutnú potrebu zbaviť sa egyptského jarma a odstrániť modly. Niektorí začali váhať, ďalší boli neoblomní. No všetci uznávali, že Mojžiš je rodený vodca, že veľa urobil pre Hebrejov a že nikto nemôže ignorovať jeho reči.

Ramzesov priateľ z detstva čoraz menej spával. Sníval s otvorenými očami o úrodnej zemi, kde by vládol boh jeho srdca, o krajine, ktorú by si spravovali sami Hebreji a bránili by jej hranice ako najvzácnejší poklad.

Nakoniec poznal povahu ohňa, ktorý mu zožieral dušu toľké roky! Pomenoval túto neuhasiteľnú túžbu, stál na čele národa, ktorý privedie k pravde. A hrdlo sa mu zvieralo úzkosťou. Prijme Ramzes takú vzburu a také popretie jeho vlastnej moci? Mojžiš ho musí presvedčiť a prinútiť, aby súhlasil s jeho ideálom.

Zaplavili ho spomienky. Ramzes nebol obyčajný kamarát, s ktorým sa hrával, ale ozajstný priateľ, bytosť spaľovaná rovnakým, no predsa len rozdielnym ohňom. Mojžiš ho nezradí, že by zosnoval

proti nemu sprisahanie. Postaví sa mu zoči-voči a prinúti ho na ústup. Aj keď sa zdalo, že víťazstvo nie je možné, dosiahne ho.

Pretože boh je na Mojžišovej strane.

52. kapitola

Vyholená zadná časť lebky, krúžky v ušiach, sploštený nos, zárezy na lícach, pestré perlové náhrdelníky a zástery z leopardej kože. Núbijskí vzbúrenci obkľúčili egyptský tábor krátko po obede v čase, keď väčšina Ramzesových vojakov mala siestu. Útočníci mávali veľkými lukmi z akáciového dreva a mohli by svojimi šípmi zasiahnuť mnohých Egyptanov, prv než by sa zmohli na odpor.

Ich vodca nevydal príkaz na útok preto, lebo proti nim stála skupinka mužov rovnako ozbrojená veľkými lukmi skrytá za palisádou zo štítov a paliem. Na ich čele bol Serramanna, ktorý čakal na tento prepad. Najlepší pešiaci, ktorých si vybral, by preriedili rady Núbijčanov. Vodca vzbúrencov si to uvedomil, aj keď rátal s istým víťazstvom.

Čas sa zastavil. Nikto sa ani nepohol.

Hlavný poradca núbijského veliteľa radil spustiť strelbu a sko-siť čo najviac nepriateľov, kým najrýchlejší bojovníci by zaútočili na palisádu. Veliteľ bol však skúsený vojak a Serramannova tvár neveštila nič dobré. Ten fúzatý obor im nastražil viacero pascí, ktoré neodhalili včas. Nevyzeral ako Egyptania, ktorých už usmrtil. Lovecký inštinkt mu našepkával, aby sa mal pred ním na pozore.

Keď Ramzes vystúpil zo stanu, upreli sa na neho všetky pohľady. S modrou korunou na hlave, v ľanovej zriasenej košeli s krátkymi rukávmi a pozlátenej zástere stiahnutej opaskom, na ktorom mal priviazaný chvost divého býka, faraón držal v pravej ruke magické žezlo v tvare pastierskej palice a opieral si ju o hrud'

Za kráľom kráčal Setau a niesol panovníkove biele sandále. Napriek vážnej situácii myslel na Ameniho, nosiča faraónových sandálov, ktorý by vyvalil oči od údivu, keby uvidel svojho vyholeného priateľa s parochňou na hlave a v zástere, čo úplne vyzeral

ako hodnostár kráľovského dvora nebyť jednej maličkosti: na opasku mal pripevnené zvláštne vrece prehodené cez plece.

Faraón a Setau, sprevádzaní znepokojenými pohľadmi egyptských vojakov, zašli až k ohrade tábora asi tridsať metrov od Núbijčanov.

„Som Ramzes, egyptský faraón. Kto je váš veliteľ?“

„To som ja,“ vystúpil Núbijčan o krok dopredu.

Dve perá vzadu zastoknuté pod červenou stuhou, vzdúvajúce sa svaly vodcu vzbúrencov, ktorý hrozivo potriasal oštepom ozdobeným pštrosími perami.

„Pristúp ku mne, ak nie si zbabelec.“

Hlavný poradca s tým nesúhlasil. Ale ani Ramzes ani jeho nosič sandálov neboli ozbrojení, kým núbijský veliteľ mal oštep a jeho poradca dvojsečnú dýku. Vodca pozrel na Serramannu.

„Stoj pri mne na ľavej strane,“ prikázal vodca poradcovi.

Keby fúzatý obor dal príkaz na strelbu, vodcu by ochraňoval ľudský štít.

„Bojíš sa?“ spýtal sa Ramzes.

Dvaja Núbijčania sa odpojili od svojich bojovníkov a vykročili ku kráľovi a Setauovi. Zastali asi tri metre pred svojimi protivníkmi.

„Faraón, ty utláčaš môj ľud.“

„Núbijčania a Egyptania žili v mieri. Ty si ho porušil, keď si usmrtil členov konvoja a ukradol si zlato určené egyptským chrámom.“

„To zlato patrí nám, a nie vám. Ty si zlodej.“

„Núbia je egyptská provincia a musí sa podriaďiť zákonu Maat. Zločin a krádež sa musia prísne potrestať.“

„Kašlem na tvoj zákon, faraón! Tu platí môj zákon. Ďalšie kmene sa pripoja ku mne. Keď ťa zabijem, budem hrdinom! Všetci bojovníci sa podriadia môjmu veleniu a Egyptanov navždy vyženieme z našej krajiny!“

„Pokľakni predom mnou,“ prikázal mu kráľ.

Vodca a jeho poradca sa v pomykove pozreli na seba.

„Zlož zbraň, pokľakni pred mnou a podriadi sa Pravidlu.“

Tvár núbijského vodcu sa skrivila v grimase.

„Ak sa podrobím, odpustíš mi?“

„Sám si sa postavil mimo zákon. Keby som ti odpustil, poprel by som Pravidlo.“

„Takže nevieš odpúšťať...“

„Je to tak.“

„Prečo by som sa mal podriaď?“

„Pretože si rebelant a tvojou jedinou slobodou je skloniť sa pred faraónom.“

Hlavný poradca predstúpil pred vodcu a vytasil dýku.

„Nech faraón umrie a budeme slobodní!“

Setau, ktorý ani na chvíľu nespustil z očí obidvoch Núbijčanov, otvoril vrece a vypustil z neho zmiyu. Had sa bleskurýchlo rozbehol po horúcom piesku a uštipol Núbijčana, prv ako stihol zasadiť úder dýkou.

Vystrašený si čupol a dýkou si rozšíril ranu, aby sa z nej vyvalila krv.

„Už je chladnejší ako voda a horúcejší ako plameň,“ povedal Setau uprene hľadiac vodcovi do očí. „Pot mu zalial telo, už nevidí oblohu a sliny mu tečú z úst. Oči a viečka mu sťahujú kŕče, tvár mu opúcha, pociťuje neznesiteľný smäd a o chvíľu umrie. Nevládze sa postaviť na nohy, pokožka nadobúda purpurovú farbu a potom celá očernie, zmocňuje sa ho triaška.“

Setau zamával vrecom plným zmijí.

Núbijskí bojovníci cúvli.

„Na kolená,“ prikázal opäť faraón. „Inak vás čaká krutá smrť.“

„Ty zahynieš!“

Vodca zodvihol oštep nad hlavu, ale zaručanie šelmy ho zmrazilo na mieste. Otočil sa nabok, no takmer ani nestihol zazrieť

Ramzesovho leva s otvorenou papuľou. Šelma roztrhala pazúrmí Núbijčanovu hrud' a zahryzla sa nešťastníkovi do hlavy.

Na Serramannovo znamenie egyptskí lukostrelci namierili luky na zmätených Núbijčanov. Pešiáci sa vrhli na nepriateľov a odzbrojili ich.

„Zviažte im ruky za chrbát!“ prikázal Sardínčan.

Keď sa rozniesla správa o Ramzesovom víťazstve, stovky Núbijčanov vyšli zo svojich skrýší a chatrčí, aby mu vzdali úctu. Kráľ vybral starého bielovlasého vodcu klanu a dal mu na starosť úrodnú pôdu v okolí studní. Nechal u neho aj zajatcov, ktorí budú pracovať na poli pod dozorom núbijských policajtov. Zbehov a recidivistov by stihol trest smrti.

Potom egyptský expedičný zbor zamieril k oáze, kde mali vzbúrenci hlavný štáb. Narazil tam iba na slabý odpor a našiel aj ukradnuté zlato, ktoré sa použije na výzdobu sôch a chrámových dverí.

Pred zotmením Setau našiel dva kúsky suchého palmového práchna, pritlačil ich k sebe kolenami a medzi nimi začal šúchať paličkou raždia. Trením sa vznietil oheň. Vojaci ho udržiavali celú noc a takto odplašil kobry, hyeny a iné nevítané zvieratá.

„Nachytil si dosť hadov?“ spýtal sa Ramzes.

„Lotos je veľmi spokojná. Dnes v noci si oddýchneme.“

„Však je nádherná táto krajina?“

„Tuším, že ju máš rovnako rád ako aj my.“

„Podrobuje ma skúške a núti ma, aby som sám seba prekonával. Jej sila je moja sila.“

„Nebyť mojej zmije, vzbúrenci by ťa boli zabili.“

„Setau, nebolo by sa to stalo.“

„Aj tak to bolo z tvojej strany veľké riziko.“

„Vyhli sme sa takto krvavým bojom.“

„Uvedomuješ si v takých prípadoch, že nekonáš rozumne?“

„Na čo by to bolo dobré?“

„Ja som len obyčajný Setau a môžem sa zabávať s jedovatými hadmi, ale ty si pán Horného a Dolného Egypta. Tvoja smrť by spôsobila chaos v celej krajine.“

„Nefertari by rozvážne vládla.“

„Ramzes, máš iba dvadsaťpäť rokov, no nemáš právo byť mladým. Iným prenechaj bojovnícky elán.“

„Faraón nemôže byť zbabelec.“

„Nemusel by si byť až taký maximalista! Žiadam ťa len o trochu rozvážnosti.“

„Neochraňuj ma zo všetkých strán? Magická sila kráľovnej, tvoja a tvojich hadov, Serramannova a jeho žoldnierov, Strážcu a Zabijaka... Nikto nemá také šťastie ako ja.“

„Len ho nezneužívaj.“

„Je nevyčerpatel'né.“

„Nedáš na nijakú rozumnú radu, preto pôjdem radšej spať.“

Setau sa obrátil chrbtom ku kráľovi a ľahol si k Lotos. Jej sladké zastonanie naznačilo kráľovi, aby odišiel od nich. Krotiteľ hadov si zrejme dlho nepospí.

Ako presvedčiť Setaua, že je rodený štátnik a že by mohol byť aspoň ministrom? Bol to Ramzesov prvý veľký neúspech, že ho o tom nepresvedčil. Setau chcel ísť svojou cestou a zriekol sa kariéry. Má ho tak nechať alebo ho prinútiť, aby sa stal jednou z prvých osobností kráľovstva?

Ramzes celú noc pozoroval hviezdne nebo, jagavé sídlo duše jeho otca a jeho faraónskych predchodcov. Bol hrdý, že ako Setchi našiel vodu v púšti a že zlikvidoval vzbúrencov, ale to víťazstvo ho neuspokojilo! Napriek Setchiho trestnej výprave sa opäť vzbúril jeden kmeň. Po období pokoja sa podobná situácia zase zopakuje. Skoncuje s tým len tak, že vytrhne koreň zla, ako ho však najst'?

Na úsvite Ramzes pocítil, že je niekto za jeho chrbtom. Pomaly sa otočil a uvidel ho.

Obrovského slona, ktorý nečujne vkročil do oázy, pričom ani len nezapraskalo suché palmové lístie na zemi. Lev so psom otvorili oči, no vôbec sa nepohli, ako by vedeli, že pánovi nič nehrozí.

Bol to slon s velikánskymi ušami a dlhými klami, ktorého Ramzes pred mnohými rokmi zachránil, keď mu vytiahol šíp z chobota.

Egyptský kráľ pohladkal chobot kráľa savany, kolos radostne zaryčal a prebudil celý tábor.

Slon sa pokojne vzdialil a po sto metroch sa otočil ku kráľovi.

„Musím ísť za ním,“ rozhodol sa Ramzes.

53. kapitola

Ramzes, Serramanna, Setau a zo desať spoľahlivých vojakov nasledovali slona, ktorý prešiel úzkou púšťovou pláňou, potom sa pustil chodníkom lemovaným trňovým krovím a vystúpil na náhornú plošinu, kde rástla vyše storočná akácia.

Slon zastal a Ramzes podišiel k nemu.

Tam, kam sa pozeralo zviera, uvidel faraón nádhernú krajinu. Veľkolepá skalná ostroha, orientačný bod pre lode, dominovala nad veľkým ohybom Nílu. Kráľ hľadel na tajomný tvorivý prúd, na božskú riekku v celej jej majestátnosti. Hieroglyfy na skaliskách pripomínali, že toto miesto je pod ochranou bohyne Hathor, vládkyne hviezd a navigátorov, ktorí sa tu s radosťou vždy zastavili.

Prednou pravou nohou slon zrútil pieskovcový blok, ktorý sa skotúľal na pobrežie a spadol do okrového piesku medzi dvoma mysmi. Na severe vertikálna horská stena zostupovala takmer do vody, na juhu sa odstúpila a dala priestor veľkej terase otvárajúcej sa na východ.

Chlapec pristál na brehu a zostal ležať v člne vydlabanom v palmovom kmeni.

„Prived'te ho sem,“ prikázal kráľ dvom vojakom.

Keď ich Núbijčan videl prichádzať, vzal nohy na plecia. Bol by im aj ušiel, ale potkol sa o kameň vyčnievajúci z piesku a zostal ležať pri vode. Vojaci ho schmatli a priviedli ku kráľovi.

Utečenec pozeral vyplašenými očami v strachu, že príde o nos.

„Nie som zlodej! Je to môj čln, prisahám, a...“

„Odpovedz mi na otázku,“ oslovil ho Ramzes, „a pustím ťa na slobodu: ako sa volá toto miesto?“

„Abú Simbel.“

„Môžeš ísť.“

Chlapec odbehol k člnu, nasadol doň a vesloval, čo mu sily stačili.

„Odíd'me odtiaľto,“ ozval sa Serramanna, „nezdá sa mi, že by sme tu boli v bezpečí.“

„Nezbadal som ani len stopu po nejakom hadovi,“ povedal na to Setau. „Zvlášťne... Že by ich božská Hathor vyhnala stadiaľto?“

„Nechod'te za mnou,“ prikázal kráľ.

Serramanna postúpil dopredu.

„Veličenstvo!“

„Mám to ešte raz zopakovať?“

„Vaša bezpečnosť...“

Ramzes začal zostupovať k rieke. Setau zadržal Sardínčana.

„Poslúchni, bude to tak lepšie.“

Serramanna sa so šomraním podriadil. Nechať samého kráľa v tomto zapadlom kúte a v nepriateľskej krajine! V prípade nebezpečenstva sa Sardínčan aj napriek kráľovým príkazom rozhodol zasiahnuť.

Keď Ramzes prišiel k brehu, obrátil sa k pieskovcovému útesu.

Práve tam bolo srdce Núbie, ale on to ešte nevedel. On musí urobiť z Abú Simbel zázrak, ktorý bude výzvou dobe a spechatí mier medzi Egyptom a Núbiou.

Faraón niekoľko hodín rozjímal o Abú Simbel a vstrebával do seba číru oblohu, jagavú nílsku hladinu a mohutnosť skalného útesu. Tu bude stáť hlavná svätyňa provincie. Skoncentruje sa v nej božská energia a bude vyžarovať taký silný zväzok ochranných lúčov, že v ňom zanikne rinčanie zbraní.

Ramzes pozoroval slnko. Nielenže sa jeho lúče opierali do pobrežia, ale aj vnikali do skalného útesu a zvnútra ho osvetľovali. Ak stavitelia budú stavať tu, musia zachovať tento zázrak.

Keď kráľ vystúpil hore na breh, Serramanna na konci s nervami mu takmer podal demisiu. Lenže pokojné správanie slona ho odradilo od toho, nebude predsa netrpezlivejší než nejaké zviera.

„Vrátime sa do Egypta,“ prikázal kráľ.

Keď si Šenar očistil zuby hydroxydom sodným, nastavil tvár holičovi, ktorý ho zbavil chlupov tak šikovne, že ani raz nevykríkol od bolesti. Ramzesov brat mal v obľube masáže vonnými olejmi, najmä lebký pred tým, než si nasadil parochňu. Tieto drobné radosti mu spríjemňovali život a dodávali istotu. Hoci nebol taký pekný a urastený ako Ramzes, snažil sa ho prekonať svojou eleganciou.

Podľa vodnej klepsydry, ktorá ho veľmi drahú vyšla, usúdil, že sa priblížila hodina schôdzky.

Jeho kreslo s rúčkami na prenášanie, pohodlné a veľké, bolo najkrajšie v Mennoferi okrem faraónovho, do ktorého si jedného dňa zasadne. Dal sa v ňom odniesť na breh veľkého kanála, cez ktorý sa mohli dostať ťažké lode do hlavného mennoferského prístavu a vyložiť tam náklad.

Mág Ofir sedel pod smutnou vrbou a oddychoval na čerstvom vzduchu. Šenar sa oprel o kmeň stromu a pozeral na rybársku loď.

„Dostali ste sa dopredu, Ofir?“

„Mojžiš je mimoriadny človek a nie je ľahké získať si ho.“

„Slovom, neuspeli ste.“

„To si nemyslím.“

„Ofir, mne pocity nestačia, potrebujem fakty.“

„Cesta vedúca k úspechu býva často dlhá a kľukatá.“

„Ušetrte ma svojej filozofie. Podarilo sa vám presvedčiť ho alebo nepodarilo?“

„Mojžiš neodmietol moje návrhy. Aj to je nejaký výsledok.“

„Zaujímavé, pripúšťam. Súhlasil s vašimi plánmi?“

„Amenhotepove názory sú mu blízke. Vie, že prispeli k sfornovaniu viery Hebrejov a že naša spolupráca by mohla byť plodná.“

„A čo popularita medzi jeho rodákmi?“

„Je čoraz väčšia. Mojžiš je rodený vodca, vie si získať priazeň rozličných klanov. Len čo sa dokončí výstavba Pi-Ramzesu, ukáže, čo v ňom je.“

„Ako dlho to potrvá?“

„Niekoľko mesiacov. Mojžiš tak nadchol tehliarov, že nasadili nevídané pracovné tempo.“

„Prekliate hlavné mesto! Vďaka nemu sa dobrý chýr o Ramzesovi dostane za severnú hranicu.“

„Kde je teraz faraón?“

„V Núbii.“

„Je to nebezpečná krajina.“

„Nerobte si, Ofir, zbytočné nádeje. Kráľovskí poslovia priniesli výborné správy. Ramzes vykonal ďalší zázrak, keď objavil podzemné pramene vody v púšti a jeho vojsko tam vytvorilo poľnohospodársku oblasť. Faraón privezie ukradnuté zlato a odovzdá ho chrámu. Bola to vydarená vojenská výprava a jedinečné víťazstvo.“

„Mojžiš vie, že musí zaútočiť proti Ramzesovi.“

„Proti svojmu najlepšiemu priateľovi...“

„Viera v jediného boha bude silnejšia, konflikt je nevyhnutný. Keď k nemu dôjde, musíme Mojžiša podporiť.“

„To bude vaša úloha, Ofir. Uznáte, že nemôžem vystupovať v prvej línii.“

„Treba mi pomôcť.“

„Čo potrebujete?“

„Dom v Mennoferi, služobníctvo, voľný pohyb mojich prívržencov.“

„Súhlasím za podmienky, že mi budete podávať pravidelné hlásenia o svojej činnosti.“

„To je to najmenšie.“

„Kedy sa vrátite do Pi-Ramzesu?“

„Zajtra. Zídem sa s Mojžišom a poviem mu, že naše plány úspešne napredujú.“

„Nestarajte sa o existenčné podmienky a usilujte sa čím skôr presvedčiť Mojžiša, aby bojoval za presadenie svojej viery proti Ramzesovej tyranii.“

Tehliar Abner si pospevoval. Za necelý mesiac bola prvá kasáreň Pi-Ramzesu hotová a nasťahovali sa do nej už prví pešiáci z Mennoferu. Perfektne zariadené miestnosti v nej boli priestranné a dobre vetrané.

Vďaka Mojžišovi Abner viedol skupinu desiatich skúsených a usilovných tehliarov. Saryho vydieranie bolo už iba zlou spomienkou. Abner sa usadil v novom hlavnom meste s celou rodinou a bude vedúcim údržby verejných budov. Otvárala sa pred ním šťastná existencia.

V ten večer sa s kamarátmi vybral na nílkeho ostrieža do krčmy, kde si zahrajú hadiu hru. Dúfal, že sa s figúrkami vyhne všetkým pascám a rýchlo sa dostane do cieľa. Zvíťazí ten, čo bude prvý v cieľi, a Abner cítil, že sa šťastie usmeje na neho.

Do nového hlavného mesta prichádzal život. Stavenisko sa postupne menilo na mesto, ktorého srdce čoskoro začne pulzovať. Všetci už mysleli na veľkolepú inauguráciu, pri ktorej Ramzes vdýchne život svojmu mestu. Osud doprial Abnerovi realizovať ideál veľkého kráľa a spoznať sa s Mojžišom.

„Ako sa máš, Abner?“

Sary s čoraz vycivenejšou tvárou bol oblečený v líbyjskej tunike so širokými pozdĺžnymi žltými a červenými pruhmi, prepásanej v drieku opaskom zo zelenej kože.

„Čo chceš odo mňa?“

„Chcem sa ťa spýtať, ako ti slúži zdravie.“

„Chod' si svojou cestou.“

„Nebud' bezočivý!“

„Nevieš, že som bol povýšený? Tebe už nepodlieham.“

„Chudáčik Abner sa vypína ako kohút na smetisku! Ale... ale... Nevzrušuj sa.“

„Ponáhľam sa.“

„Nie je predsa nič súrnejšie, ako vyjsť v ústrety starému priateľovi Sarymu.“

Abner nevedel skryť strach pred ním. Sary mal z toho zábavu.

„Malý Abner je predsa rozumný človek! Chce pokojne žiť v Pi-Ramzese, ale vie, že za to treba aj zaplatiť. A cenu určím ja!“

„Odpál!“

„Hebrej, si iba chrobák a chrobák neprotestuje, keď ho rozpučím. Dáš mi polovicu svojho zárobku a odmien. Keď bude mesto dokončené, dobrovoľne prídeš za mnou, aby si sa stal mojím sluhom. Bude mi potešením mať hebrejského sluhu. U mňa sa nebudeš nudiť. Mal si veľké šťastie, Abner. Keby som si ťa nebol všimol, zostal by si úbohým červíkom.“

„Odmietam, ja...“

„Nehovor hlúposti a poslušni ma.“

Sary odišiel. Ohúrený Abner si čupol, opierajúc sa stehnami o podrážky.

Tentoraz je to už priveľa. Povie to Mojžišovi.

54. kapitola

Nefertari, najkrajšia zo všetkých žien, mala nežné prsty ako lotosové kvety a podobala sa rannej Zorničke na začiatku šťastného roka. Oslnivá Nefertari, jej rozpustené vonné vlasy boli ako pasca, v ktorej človek dobrovoľne zostal.

Milovať znamená znovu sa zrodiť.

Ramzes jej jemne hladkal chodidlá, potom jej začal bozkávať nohy a blúdil rukami po jej pružnom tele pozlátenom slnečnými lúčmi. Bola záhradou, kde rástli najvzácnejšie kvety, sviežim jazierkom, vzdialenou krajinou kadidlovníkov. Keď sa spojili, ich túžba bola mocná ako vlna záplavových vôd a nežná ako zvuky hoboja v tichu zapadajúceho slnka.

Pod zelenou korunou sykomory sa odovzdali sebe Nefertari a Ramzes, ktorý sa po návrate z Núbie zbavil blízkych ľudí a poradcov, aby sa stretol s manželkou. Svieži tieň veľkého stromu, jeho tyrkysové listy a zrelé figy, rovnako červené ako jaspis, patrili k jednému z pokladov vesetského paláca, kde sa manželskému páru podarilo zostať osamote.

Bola to nekonečne dlhá cesta...

„Ako sa má naša dcéra?“

„Cha a Meritamón sa výborne cítia. Tvoj syn pokladá svoju sestričku za veľmi peknú a trochu zakríknutú, ale už by ju chcel učiť čítať. Vychovávateľ musel krotiť jeho zápal.“

Ramzes mocne objal manželku.

„Nemal pravdu... Netreba krotiť zápal ľudskej bytosti.“

Nefertari nemala čas protestovať, lebo kráľ jej zavrel ústa bozkom. V severnom vetríku sa konáre sykomory s úctou a sympatiami sklonili nad nimi.

V desiaty deň štvrtého mesiaca záplavového obdobia v treťom roku Ramzesovej vlády Bachen s palicou v ruke kráčal pred kráľovským párom, aby mu ukázal dokončený luksorský chrám. Od Karnaku ich nasledoval obrovský sprievod a zaplnil aleju sfíng spájajúcu obidva chrámy.

Pred novým priečelím Luksoru všetci stíchli. Dva obelisky, kráľovské kolosy a mohutná i elegantná masa pylónu vytvárali dokonalý celok, ktorý sa vyrovnal najlepším staviteľom minulosti.

Obelisky oslabovali negatívnu energiu a priťahovali nebeské sily k chrámu, kde sa usídlili, aby živili Ka, ktoré vytvára.

Veľké paviány, stelesňujúce inteligenciu boha Thovta, oslavovali zrodenie svetla a ako každý deň ohlasovali začiatok rána. Každý hieroglyf na kolose súperil s každodenným návratom slnka, ktoré trónilo medzi dvoma vežami pylónu nad hlavnou bránou.

Ramzes a Nefertari prešli cez ňu a dostali sa na nekryté nádvorie, ktorého múry lemovali masívne stĺpy ako výraz moci Ka. Medzi nimi kolosy s kráľovou tvárou vyjadrovali jeho nevyčerpatelnú silu. Kráľovná Nefertari, krehká a zároveň neochvejná žena, sa nežne opierala o nohu obrovskej sochy.

Nebu, karnacký veľkňaz, sa pomaly približoval ku kráľovskému páru a klopkal pritom pozlátenou palicou.

Starec sa poklonil.

„Veličenstvo, tu je chrám Ka. Tu sa bude ustavične vytvárať energia vašej vlády.“

Oslavy inaugurácie Luksoru zjednotili všetkých obyvateľov Vesetu a jeho okolia, od najväčších bedárov po najväčších boháčov. Desať dní sa spievalo a tancovalo na uliciach, hostince a krčmičky pod holým nebom boli plné návštevníkov. Vďaka faraónovi sa podávalo zadarmo chutné pivo, čo prispelo k dobrej nálade.

Kráľ a kráľovná usporiadali banket, ktorý sa dostal do kroník. Ramzes oznámil, že chrám božstva *Ka* bol dokončený a že v bu-

dúčnosti sa k nemu nedodá nijaký architektonický prvok. Bolo treba už len vybrať témy a symbolické zobrazenia súvisiace s panovníkovou vládou, ktoré ozdobia fasádu pylónu a múry hlavného nádvorja. Každý pokladal za múdre, že kráľ oddialil svoje rozhodnutie a že ho dá do súladu s názormi rituálnych kňazov Domu života.

Ramzes ocenil postoj Bachena, štvrtého Amonovho proroka. Vôbec nespomenul svoje zásluhy, ale chválil staviteľov, ktorí postavili Luksor podľa zákonov harmónie. Po skončení osláv kráľ odovzdal Amonovmu veľkňazovi núbjské zlato, ktorého ťažba a spracovanie boli odteraz pod prísnou kontrolou.

Pred odchodom na Sever zašiel kráľovský pár do Ramessea. Aj tu si Bachen dobre počínal. Kopáči, kamenári a ďalší robotníci usilovne pracovali a chrám miliónov rokov sa začal dvíhať z púšte.

„Ponáhľaj sa, Bachen, nech sú základy čím skôr hotové.“

„Stavbári z Luksoru prídu sem zajtra, budem mať k dispozícii mnoho skúsených a kvalifikovaných ľudí.“

Ramzes sa presvedčil, že jeho projekt sa plní do slova a do písmena. Už videl v duchu kaplnky, veľkú stĺpovú sieň, obetné stoly, laboratórium, knižnicu... Milióny rokov prúdili v žilách stavebných kameňov.

Kráľ prešiel posvätným miestom s Nefertari a hovoril jej o svojom sne, ako keby sa už dotýkal vyzdobených stien a stĺpcov hieroglyfov.

„Ramesseum bude tvoje veľké dielo.“

„Možno.“

„Prečo o tom pochybuješ?“

„Lebo chcem pokryť celý Egypt svätyňami, dať bohom tisíce kultových miest, aby celú krajinu zaplavovala ich energia a aby sa táto zem podobala nebu.“

„Ktorá stavba prekoná chrám miliónov rokov?“

„V Núbii som objavil jedinečné miesto, kam ma zaviedol slon.“

„Ako sa volá?“

„Abú Simbel. Je pod ochranou bohyne Hathor a zastavujú sa v ňom námorníci. Níl je tam najkrajší, rieka sa spája so skalou, pieskovcové brehy akoby čakali, kedy sa z nich vynoria chrámy, ktoré sú v nich skryté.“

„Začať stavbu v takom odľahlom kraji by nebolo spojené s neprekonateľnými ťažkosťami?“

„Naoko s neprekonateľnými.“

„Ani jeden tvoj predchodca sa o to nepokúsil.“

„To je pravda, mne sa to však podarí. Od chvíle, čo som uvidel Abú Simbel, stále naň myslím. Ten slon bol poslom neviditeľného, jeho hieroglyfické meno Abú, zhodné s menom toho miesta, neznamená vary začiatok, počiatok? Nový začiatok Egypta, začiatok jeho územia sa musí preniesť do stredu Núbie, do Abú Simbel. Neexistuje nijaký iný prostriedok, ako pacifikovať túto provinciu a urobiť ju šťastnou.“

„Nie je to bláznivé podujatie?“

„Isteže! No nie je to výraz Ka? Oheň, ktorý ma oživuje, sa stáva kameňom večnosti. Luksor, Pi-Ramzes, Abú Simbel sú mojou túžbou a stále na ne myslím. Keby som sa uspokojil s bežným vládnutím, spreneveril by som sa svojmu poslaniu.“

„Keď si položíš hlavu na tvoje plece, nájdem na ňom pokoj milovanej ženy... Aj ty môžeš na mne spočinúť ako kolos na svojom podstavci.“

„Schvaľuješ mi projekt Abú Simbel?“

„Počkaj, kým v tebe dozrie, nech sa rozrastá, až sa stane nakoniec neodbytnou a utkvelou vidinou. Potom sa pusť do jeho výstavby.“

Medzi múrmi chrámu miliónov rokov Ramzes a Nefertari cítili, ako vchádza do nich zvláštna sila, ktorá ich robí nezraniteľnými.

Dielne, sklady a kasárne sa už mohli dať do užívania. Hlavné ulice Pi-Ramzesu spájali obytné štvrte a viedli do rozostavaných najväčších chrámov, no v ich naosoch sa mohli vykonávať najdôležitejšie obrady.

Po tehliaroch, ktorí už končili práce, nastupovali záhradníci a maliari, ako i rozliční dekoratéri, ktorí dodávali hlavnému mestu pôvabnú tvár. Všetkých však trápila myšlienka, či sa mesto bude páčiť Ramzesovi.

Mojžiš vystúpil na strechu paláca. Aj jemu sa ako Ramzesovi podaril zázrak. Usilovnosť ľudí a dobrá organizácia práce by neboli stačili. Muselo tu byť ešte nadšenie, táto vlastnosť, ktorá nie je príznačná pre ľudskú povahu, ale pochádza z božej lásky k tvorivej činnosti. Ako by Mojžiš chcel darovať toto mesto len svojmu jedinému bohovi, než ho prenechať Amonovi, Sutechovi a ich príbuzným! Koľko talentovaných ľudí sa zničilo v záujme nemých modiel...

Svoje mesto postaví na slávu ozajstného boha vo svojej krajine na posvätnom území. Keby bol Ramzes jeho skutočným priateľom, mal by pochopenie pre Mojžišov ideál.

Hebrej udrel päťou po balkóne.

Egyptský kráľ nikdy nestrpí vzburu menšiny, nikdy neprenechá trón Amenhotepovmu potomkovi! Bláznivý sen mu zamútil myseľ.

Dolu sa pri jednom z vedľajších vchodov objavil Ofir.

„Môžem sa s tebou porozprávať?“ spýtal sa mág.

„Pod sem.“

Ofir sa naučil nenápadne pohybovať. Pokladali ho za architekta, s ktorým sa radil hlavný dozorca výstavby Pi-Ramzesu.

„Odchádzam od vás. Je zbytočné o tom hovoriť.“

Mág nasadil mrazivý tón:

„Stalo sa niečo nepredvídané?“

„Všetko som si uvážil, naše plány sú nezmyselné.“

„Práve som ti chcel oznámiť, že rady Atonových vyznavačov veľmi vzrástli. Významní ľudia tvrdia, že Lita musí s požehnaním jediného boha nastúpiť na egyptský trón. Potom budú Hebreji slobodní.“

„Zvrhnúť Ramzesa... Ty žartuješ!“

„Sme pevne rozhodnutí.“

„Nazdávate sa, že svojimi rečami zapôsobíte na kráľa?“

„Kto ti povedal, že sa uspokojíme s rečami?“

Mojžiš pozeral na Ofira ako na celkom iného človeka.

„Neodvážim sa pochopiť...“

„Naopak, Mojžiš. Dospel si k rovnakému záveru ako ja, a toho sa hrozíš. Ak bol Amenhotep porazený a prenasledovaný, stalo sa to preto, že nepoužil násilie proti nepriateľom. Bez násilia sa nedá vyhrať nijaký boj. Kto by bol taký naivný, aby veril, že Ramzes komukoľvek prepustí čo i len štipku svojej moci? My ho premôžeme zvnútra a vy Hebreji sa vzbúrite.“

„Stovky mŕtvych a možno aj tisícky... To budú krvavé jatky.“

„Ak pripravíš svojich ľudí na boj, zvíťazíte. Nie je boh s vami?“

„Už ťa nechcem ďalej počúvať. Zmizni, Ofir!“

„Stretneme sa tu alebo v Mennoferi, vyber si, čo ti vyhovuje.“

„Nerátaj so mnou.“

„Vieš, že neexistuje iná cesta. Mojžiš, nevzpieraj sa svojej túžbe, nesnaž sa umlčať vlastný hlas. Budeme bojovať bok po boku a boh zvíťazí.“

55. kapitola

Raia, sýrsky obchodník, si hladkal špicatú briadku. Mohol byť spokojný s obchodnými výsledkami. Mal z roka na rok vyšší zisk. Kvalita jeho mäsových konzerv a váz dovážaných z Ázie si získavala čoraz viac zámožných klientov v Mennoferi i vo Vesete. Ďalší trh ho čakal, len čo bude dokončená výstavba nového hlavného mesta Pi-Ramzesu! Raia už dostal povolenie otvoriť si veľký obchod v centre obchodnej štvrte a pripravoval predavačov schopných obslúžiť náročných zákazníkov.

Dopredu objednal sto vzácných váz zvláštnych tvarov zo sýrskych dielní. Každá váza bola unikát a jej cena bude vysoká. Podľa Raiu egyptskí majstri vyrábali lepšie výrobky, lenže túžba po exotike a predovšetkým snobizmus mu zabezpečovali dobré obchody.

Keďže Chetiti prikázali svojmu špiónovi podporiť Šenara proti Ramzesovi, Raia sa po neúspešnom pokuse zriekol zorganizovať ďalší atentát proti kráľovi. Ramzesa veľmi dobre strážili a ďalší neúspech by mohol priviesť vyšetrovateľov až k nemu.

Ramzes už tri roky vládol s rovnakou autoritou ako Setchi, k čomu sa ešte pripájal jeho mladistvý zápal. Kráľ bol ako prudká riava, schopná zmiesť zo svojej cesty každú prekážku. Nič a nikto ho nemohli odradiť aj od najbláznivejších rozhodnutí. Kráľovský dvor i ľud boli akoby omráčení dynamizmom panovníka, ktorý zlikvidoval všetkých svojich odporcov.

Medzi dovezenými vázami boli dve alabastrové.

Raia zavrel dvere skladu a dlho za nimi počúval. Keď sa presvedčil, že je sám, vložil ruku do vázy s nenápadnou červenou bodkou na hrdle a vytiahol z nej etiketu z borovicového dreva, na ktorej boli uvedené rozmery predmetu a meno výrobcu.

Raia poznal kód spamäti a hravo rozlúštil chetitské posolstvo, ktoré mu poslal vývozca z južnej Sýrie, člen jeho špionážnej siete.

Ohromený obchodník zničil etiketu a vybehol z dielne.

„Nádherná,“ povedal Šenar, obdivujúc modrú vázu s labutím hrdlom, ktorú mu priniesol Raia. „Aká bude cena?“

„Dúfam, že nebude privysoká, pane. Je to však unikát.“

„Dojednáme sa.“

Raia s vázou v náručí kráčal za Ramzesovým starším bratom. Ten ho odviedol na jednu z krytých terás svojej vily, kde sa mohli bez svedkov pozhovárať.

„Ak nezveličujem, Raia, ide o súrnu vec.“

„Máte pravdu.“

„Čo sa stalo?“

„Chetiti sa rozhodli konať.“

Šenar čakal túto správu, no zároveň sa jej i bál. Keby bol na Ramzesovom mieste, okamžite by uviedol do bojovej pohotovosti egyptské jednotky a zosilnil by ochranu hraníc. Lenže nebezpečný nepriateľ Egypta mu dával príležitosť chopiť sa moci. Vo svoj prospech mohol využiť toto štátne tajomstvo.

„Raia, mohol by si byť konkrétnejší?“

„Vyzeráte prekvapený?“

„Hádam mám na to dôvod, nie?“

„Isteže, pane. Ani ja som sa z toho ešte nespamätal. Toto rozhodnutie zmení celú doterajšiu situáciu.“

„Ba ešte viac, Raia... Osud sveta je v hre. My dvaja budeme významnými aktérmi drámy, ktorá sa odohrá.“

„Ja som len skromný spravodajský agent.“

„Budeš mojou spojkou s vonkajšími spojencami. Moja stratégia závisí predovšetkým od kvality tvojich informácií.“

„Pripisujete mi význam...“

„Chceš zostať v Egypte aj po našom víťazstve?“

„Zvykol som si tu.“

„Raia, budeš bohatý, veľmi bohatý. Viem sa odvd'ačiť tým, čo mi pomôžu dostať sa k moci.“

Obchodník sa poklonil.

„Som vašim služobníkom.“

„Máš presnejšie informácie?“

„Nie, ešte nie.“

Šenar urobil niekoľko krokov, oprel sa o zábradlie na terase a zahľadel sa na sever.

„Raia, toto je veľký deň. Neskôr si spomenieme, že to bol začiatok Ramzesovho konca.“

Ašova egyptská milenka bola malý zázrak. Šibalská, vynachádzavá, nenásytná vyčarila z jeho tela nevídané rozkoše. Dostal sa k nej po dvoch Libanončankách a troch Sýrčankách, síce krásnych, ale nudných. Mladý diplomat vyžadoval v hrách lásky fantáziu, ktorá jediná mohla prebudiť zmysly a urobiť z tela hudobný nástroj schopný vylúdiť nečakané melódie. Práve jej bozkával pôvabné pršteky na nohe, keď mu sluha, ktorý ho nesmel pod nijakou zámienkou vyrušiť, zaklopal na dvere.

Rozzúrený Aša nahý otvoril dvere.

„Prepáčte... Súrna správa z ministerstva.“

Aša sa pozrel na drevenú tabuľku s tromi slovami:

„Musíte okamžite prísť.“

O druhej ráno boli mennoferské ulice celkom prázdne. Ašov kôň cvalom prebehol vzdialenosť z domu do budovy ministerstva zahraničných vecí. Diplomata nedal obeť Thovtovi a vybehol po schodoch do svojej kancelárie, kde ho čakal jeho sekretár.

„Pokladal som za potrebné obťažovať vás.“

„Prečo?“

„Jeden náš agent zo severnej Sýrie nám poslal znepokojujúcu správu.“

„Ak ide zase o falošný poplach, vinník si to odnesie.“

Papyrus vyzeral nepopísaný. Keď sa ohrial nad plameňom olejovej lampy, ukázali sa hieratické písmená. Pri tomto rýchlom písaní sa takmer celkom strácali pôvodné tvary hieroglyfov. Rukopis egyptského špióna zo severnej Sýrie, kontrolovanej Chetitmi, bol veľmi originálny.

Aša si papyrus niekoľkokrát prečítal.

„Je to naozaj sùrne?“ spýtal sa sekretár.

„Nechajte ma samého.“

Aša rozprestrel mapu a overil si na nej údaje svojho informátora. Ak sa nemýlil, dalo sa čakať to najhoršie.

„Slnko ešte nevyšlo,“ šomral Šenar a zoširoka zíval.

„Prečítajte si toto,“ požiadal ho Aša a podal ministrovi špiónovo posolstvo.

Text prebudil Ramzesovho staršieho brata.

„Chetiti prevzali kontrolu nad mnohými dedinami v strednej Sýrii a opustili pásmo vplyvu, s ktorým Egypt súhlasil...“

„Text je jasný.“

„Nijakí mŕtvi, ani zranení, čo ak ide o provokáciu?“

„To by nebolo prvý raz, lenže Chetiti ešte nikdy nezašli tak ďaleko na juh.“

„Čo si o tom myslíte?“

„Že sa pripravuje útok proti južnej Sýrii.“

„Ste o tom presvedčený alebo to len predpokladáte?“

„Ak je to tak, správy nám budú prichádzať v krátkych intervaloch.“

„Tak či onak, mali by sme o tom čo najdlhšie mlčať.“

„Je to veľmi riskantné.“

„Uvedomujem si to, Aša, no patrí to k našej stratégii. Chceme predsa pomýliť Ramzesa, priviesť ho k chybným krokom, ktoré by

znamenalí ťažkú porážku. Chetiti sa však akosi veľmi poponáhľali. Musíme čo najväčšmi oddialiť prípravu egyptského vojska.“

„Nie som o tom až tak presvedčený,“ namietol Aša.

„Prečo?“

„Získali by sme iba niekoľko dní, ktoré by nezabránili protiofenzíve. Na druhej strane môj sekretár vie, že som dostal dôležité posolstvo. Keby sme kráľa neinformovali, vzbudili by sme jeho podozrenie.“

„Takže nemáme nič z toho, že sme sa tú správu dozvedeli prví?“

„Naopak, Šenar. Ramzes ma vymenoval za šéfa tajnej služby a potrebujem si získať jeho dôveru. Inými slovami, uverí mi to, čo mu poviem.“

Šenar sa zasmial.

„Veľmi nebezpečná hra. Nehovorí sa, že Ramzes vie čítať myšlienky?“

„Diplomatove myšlienky sa nedajú dešifrovať. Vy sa však poponáhľajte a zverte sa mu so svojimi obavami po mojom upozornení. Budete pôsobiť úprimne a vierohodne.“

Šenar sa uvelebil v kresle.

„Aša, ste nebezpečne inteligentný.“

„Dobre poznám Ramzesa. Urobili by sme neodpustiteľný omyl, keby sme si mysleli, že nemá zmysel pre jemné odtiene.“

„Súhlasím s vaším plánom.“

„Zostáva ešte jeden základný problém: treba zistiť reálne zá-
mery Chetitov.“

Šenar ich poznal. No pokladal za prospešné neprezradiť Ašovi svoje zdroje informácií, lebo situácia sa môže aj tak vyvinúť, že ho bude musieť obetovať svojim chetitským priateľom.

56. kapitola

Mojžiš bol v neustálom pohybe, vstupoval do verejných budov, kontroloval múry a obloky, prechádzal na bričke po štvrti, súril maliarov, aby čím skôr ukončili práce. Zostávalo už iba niekoľko dní pred príchodom kráľovského páru a pred oficiálnou inauguráciou Pi-Ramzesu.

Uvidel tisíce nedostatkov, no ako ich odstrániť v takom krátkom čase? Tehliari sa ponúkli pomôcť remeselníkom, ktorí mali plné ruky práce. V napätom ovzduší dokončovacích prác bol Mojžiš stále veľmi populárny. Vedel presadiť svoju vôľu o to skôr, že sa sen menil na realitu.

Hoci bol Mojžiš vyčerpaný, trávil dlhé večery s hebrejskými bratmi, vypočul si ich sťažnosti i nádeje a vštepoval im myšlienku, že ako národ si musia nájsť svoju identitu. Jeho názory vyvolávali zdesenie u väčšiny poslucháčov, no sila jeho osobnosti ich fascinovala. Len čo bude veľké podujatie výstavby Pi-Ramzesu dovŕšené, ukáže Mojžiš Hebrejom novú cestu?

Vyšťavený Mojžiš iba na chvíľu zaspával nepokojným snom, v ktorom sa mu jednotaj ukazovala Ofirova tvár. Atonov vyznavač sa nemýlil. Na križovatke ciest nestačí hovoriť, treba konať, čo málokedy ide bez násilia.

Mojžiš splnil úlohu, ktorou ho poveril Ramzes, a takto už nemal nijaké povinnosti voči egyptskému kráľovi. Nemal však právo zradiť priateľa a zaprisahal sa, že ho upozorní na nebezpečenstvo, ktoré číha naňho. Potom s čistým svedomím bude mať voľné ruky.

Podľa kráľovského posolstva faraón s manželkou mali vstúpiť do Pi-Ramzesu na druhý deň okolo obeda. Obyvatelia okolitých miest a obcí sa zhromaždili na kraji nového hlavného mesta, aby sa

stali svedkami slávnostnej udalosti. Bezpečnostná služba im nemohla v tom zabrániť.

Mojžiš dúfal, že posledné hodiny hlavného správcu stavby strávi mimo mesta a bude sa prechádzať niekde v poli. Práve odchádzal z Pi-Ramzesu, keď jeden staviteľ pribehol k nemu.

„Kolos... kolos sa zbláznil!“

„Ten z Amonovho chrámu?“

„Nemôžeme ho zastaviť.“

„Prikázal som, aby sa ho nikto nedotýkal!“

„Mysleli sme...“

Mojžišova brička sa prehnala mestom ako víchor.

Pred Amonovým chrámom to bola hotová pohroma. Dvestotonový kolos zobrazujúci kráľa sediaceho na tróne sa pomaly kĺzal k fasáde budovy. Hrozilo, že vrazí do nej a narobí veľké škody alebo sa zvalí a rozbije. Bude to pre Ramzesa pekné prekvapenie v deň inaugurácie!

Päťdesiat splašených chlapov márne ťahalo povrazy, ktorými bola obrovská socha priviazaná k dreveným saniciam. Vyšmykli sa mnohé kožené vložky na miestach, kde sa povraz dotýkal kameňa.

„Čo sa stalo?“ spýtal sa Mojžiš.

„Predák, ktorý vyliezol na sochu, aby dirigoval jej premiestnenie, spadol k nohám kolosa. Robotníci uviedli do chodu drevené brzdy. Kolos vybočil z chodníka z vlhkého ílu, po ktorom sa mal kĺzať na svoje miesto, no pohyboval sa ďalej dopredu. Sanice boli vlhké od rosy...“

„Musíte tu mať aspoň stopäťdesiat chlapov!“

„Technici majú prácu inde...“

„Prineste mi krčahy s mliekom.“

„Koľko?“

„Čím viac! A hneď prived'te posily.“

V Mojžišovej prítomnosti remeselníci dostali lepšiu náladu a upokojili sa. Keď uvideli, ako mladý Hebrej vyliezol po pravom

boku kolosa, ako sa postavil na zásteru zo žuly a ako leje mlieko pred sanicami, aby socha zmenila smer svojho pohybu, ožila v nich nádej. Vytvorili reťaz, aby Mojžiš mohol stále liať husté mlieko, po ktorom sa kĺzala obrovská váha. Pribehli prvé posily a priviazali dlhé povrazy na bokoch a zadnej strane saníc. Asi sto robotníkov určených na vlečenie kolosa chceli nimi spomaliť pohyb sochy.

Kolos postupne zmenil trasu a nabral správny smer.

„Brzdne brvno!“ skríkol Mojžiš.

Tridsať chlapov, ktorí sa doteraz bezmocne prizerali, položili brvno na zablokovanie saníc na miesto, kde mala stáť Ramzesova socha pred Amonovým chrámom.

Kolos sa poslušne kĺzal po mliečnej ceste, v pravú chvíľu ho zabrzdili a zastal na svojom mieste.

Spotený Mojžiš zoskočil na zem. Bol rozzúrený a každý čakal, že bude udeľovať prísne tresty.

„Privedte mi vinníka, toho, čo spadol zo sochy.“

„Tu je.“

Dvaja robotníci postrčili dopredu Abnera, ktorý pokľakol pred Mojžišom.

„Prepáčte mi,“ bedákal, „zakrútila sa mi hlava, ja...“

„Nie si ty tehliar?“

„Som... Volám sa Abner.“

„Čo si robil na stavenisku?“

„Ja... som sa tu skrýval.“

„Čo to táraš?“

„Verte mi!“

Abner bol Hebrej. Mojžiš ho nemohol potrestať, kým si ho nevypočul. Pochopil, že vyľakaný tehliar prehovorí len medzi štyrmi očami.

„Pod' so mnou, Abner!“

Egyptský architekt protestoval:

„Ten muž sa dopustil veľkej chyby. Bola by to urážka jeho kamarátov, keby nebol potrestaný.“

„Vypočujem ho a potom rozhodnem, čo s ním.“

Architekt rešpektoval svojho nadriadeného. Keby bol Abner Egypťan, Mojžiš by nebol taký ohľaduplný. Hlavný dozorca kráľovských stavieb už niekoľko týždňov nebol objektívny k niektorým ľuďom, čo sa mohlo obrátiť proti nemu.

Mojžiš vzal Abnera na bričku a priviazal ho koženým remeňom.

„Aby si zase nespadol!“

„Odpusťte mi, prosím vás!“

„Prestaň fňukať a všetko mi vysvetli.“

Malý dvor v závetrí bol pred Mojžišovým služobným domom. Brička zastala pred jeho prahom a muži zostúpili z nej. Mojžiš si vyzliekol zásteru, odložil parochňu a ukázal na veľký krčah.

„Staň si na múrik,“ prikázal Abnerovi, „a pomaly mi lej vodu na plecيا.“

Kým si Mojžiš drhol pokožku bylinami, Abner držal v rukách ťažký krčah a lial na neho osviežujúcu vodu.

„Onemel si, Abner?“

„Bojím sa.“

„Prečo?“

„Vyhrážali sa mi.“

„Kto?“

„To... to nemôžem povedať.“

„Ak budeš ďalej mlčať, vydám ťa do rúk spravodlivosti za porušenie pracovnej disciplíny.“

„Nie, prídem o miesto!“

„To by bolo správne.“

„Prisahám, že by nebolo.“

„Tak teda hovor.“

„Okrádajú ma, vydierajú...“

„Kto?“
„Jeden Egypt'an,“ stíšil hlas Abner.
„Ako sa volá?“
„Nemôžem povedať jeho meno. Má vplyvné známosti.“
„Už nezopakujem svoju otázku.“
„Pomstí sa mi!“
„Dôveruješ mi?“
„Často som sa chcel porozprávať s vami, no bál som sa toho muža!“
„Už sa toľko netras a povedz mi jeho meno. Už ti dá pokoj!“
Vydesený Abner vypustil z rúk krčah, ktorý sa rozbil na dlážke.
„Sary... Je to Sary.“

Kráľovská flotila vplávala do veľkého kanála, ktorý viedol do Pi-Ramzesu. Celý kráľovský dvor sprevádzal Ramzesa a Nefertari. Všetci sa nevedeli dočkať stretnutia s novým hlavným mestom, kde by mali odteraz bývať, ak sa chcú zapáčiť kráľovi. Väčšina tichých kritikov sa oháňala jedinou výčitkou: môže napochytne postavené mesto súperiť s Mennoferom? Pre Ramzesa sa to iste skôr či neskôr skončí veľkou blamážou a Pi-Ramzes upadne do zabudnutia.

Faraón na prove pozeral na Níl vytvárajúci deltu a zatiaľ loď odbočovala z hlavného prúdu do kanála vedúceho do prístavu hlavného mesta.

Šenar sa po boku svojho brata laktami oprel o zábradlie.

„Viem, že teraz nie je vhodná chvíľa, ale aj tak ti musím povedať niečo vážne.“

„Je to súrne?“

„Obávam sa, že áno. Keby som sa mohol porozprávať s tebou skôr, nemusel by som ťa obťažovať v týchto šťastných chvíľach, no nedalo sa k tebe dostať.“

„Počúvam ťa, Šenar.“

„Úrad, ktorý si mi zveril, je mojou srdcovou záležitosťou a rád by som ti prinášal iba dobré správy.“

„Takže mi nič potešujúce nepovieš?“

„Ak mám veriť hláseniam, ktoré som v poslednom čase dostal, situácia sa zhoršuje.“

„K veci.“

„Chetiti zrejme vyšli zo sféry vplyvu, ktorú uznával náš otec a obsadili strednú Sýriu.“

„Je to naozaj tak?“

„Je privčas robiť konečné závery, no chcel som ťa prvý upozorniť. V nedávnej minulosti často dochádzalo k chetitským provokáciám a môžeme len dúfať, že je to iba chvastúnstvo navyše. Ale aj tak by sa mali urobiť nejaké opatrenia.“

„Porozmýšľam o tom.“

„Neveríš tomu?“

„Ani ty si nepovedal, že ide naozaj o vpád. Keď budeš mať ďalšie informácie, ozvi sa.“

„Veličenstvo sa môže spolahnúť na svojho ministra.“

V silnom prúde a priaznivom vetre loď rýchlo plávala k cieľu. Ramzes sa zamyslel nad Šenarovými informáciami. Že by jeho starší brat bral vážne svoju ministerskú funkciu? Šenar bol schopný vymyslieť si tento pokus Chetitov o inváziu, aby upozornil na seba a ukázal, aký je z neho schopný minister.

Stredná Sýria... Neutrálne pásмо, ktoré ani Egypťania, ani Chetiti nekontrolovali, nepokúšali sa ho vojensky obsadiť a uspokojili sa s tým, že si v ňom udržiavali viac či menej dôveryhodných informátorov. Odvtedy, čo sa Setchi zriekol obsadenia Kadeša, skrytá gerila zrejme vyhovovala obidvom stranám.

Asi výstavba Pi-Ramzesu, ktorý mal strategický význam, prebudila vojnové chůtky Chetitov, znepokojených očividnou pozornosťou mladého faraóna venovanou Ázii a jej vplyvu. Jediný človek povie Ramzesovi pravdu: jeho priateľ Aša, šéf tajnej služby.

Oficiálne správy, ktoré dostával Šenar, zachytávali iba vonkajšiu stránku situácie. Aša vďaka svojej špionážnej sieti iste pozná skutočné úmysly protivníka.

Plavčík stojaci na vrchole vysokého s'azňa radostne vykrikol:
„Vidím prístav, mesto... Je to Pi-Ramzes!“

57. kapitola

Syn svetla sa sám vybral hlavnou ulicou Pi-Ramzesu na pozlátenom voze k Amonovmu chrámu. Na pravé poludnie sa objavil ako slnko, z ktorého lúčov sa zrodilo mesto. Popri dvoch koňoch s chocholmi na hlave bežal lev so vztýčenou hlavou a vejúcou hrivou vo vetre.

Dav ohromený silou, ktorá vyžarovala z panovníka a mágia, čo mu umožňovala mať veľkú šelmu ako osobného strážcu, mlčal niekoľko dlhých minút. Potom zaznel výkrik: „Nech žije Ramzes!“, pridalo sa k nemu ďalších desať, sto, tisíc... Prepukla neopísateľná radosť a sprevádzala ho počas celej cesty mestom.

Šľachtici, remeselníci a roľníci boli oblečení v sviatočných šatách. Vlasy natreté jemným olejom z moringy sa im leskli, krásne parochne zdobili hlavy žien, deti a sluhovia hádzali kvety a zelené halúzky na cestu, ktorou prechádzal kráľovský voz.

Pripravovala sa hostina pod šírym nebom. Správca nového paláca objednal tisíc chlebov z jemnej múky, dvetisíc dobre vypečených malých bochníkov, desaťtisíc koláčov, dostatok mäsa, mlieka, svätójánskeho chleba, hrozna, fíg a granátových jabĺk. Pečené husi, divina, ryby, uhorky a pór a stovky krčahov vína z kráľovských pivníc i piva k tomu.

V deň zrodu hlavného mesta pozval faraón svoj ľud k stolu.

Nebolo dievčaťá, čo by nemalo na sebe nové pestré šaty, nebolo koňa, čo by nebol ozdobený stužkami a medenými ružicami, a jediného osla, čo by nemal na šiji girlandy z kvetov. Psy, mačky a domáce opice mali právo na dvojité porciu, kým starých ľudí bez ohľadu na ich postavenie a pôvod usadili do tieňa sykomôr a perseí a prvých ich obslúžili.

K tomuto šťastnému obdobiu, keď šľachetnosť bola na prvom mieste, si ľudia podávali žiadosti o byt, o zamestnanie, o pozemok alebo o kravu, ktoré Amení starostlivo zhromaždil a preskúmal.

Aj Hebreji dali najavo svoju radosť. Po veľkom pracovnom vypätí sa dočkali zaslúženého a spravodlivého oddychu a mohli sa pochváliť, že vlastnými rukami postavili nové hlavné mesto Egypta. Mnoho ďalších generácií bude spomínať ich obdivuhodné výkony.

Diváci zadržali dych, keď kráľovský voz zastal pred kolosom s Ramzesovou podobou, tým istým kolosom, ktorý deň predtým takmer spôsobil katastrofu.

Ramzes zoči-voči svojmu zobrazeniu zodvihol hlavu a pozrel do očí kamenného obra obráteného k nebu. Na čele sochy bol uraeus, plávajúca kobra, ktorej pálivý jed oslepoval kráľových nepriateľov. Na hlave boli spojené „dve sily“, biela koruna Horného Egypta a červená koruna Dolného Egypta. Faraón zo žuly sedel na tróne s rukami na zástere a díval sa na svoje mesto.

Ramzes zostúpil z voza. S dvojitou korunou na hlave vo voľnom ľanovom rúchu, pod ktorým sa jagala pozlátená zástera prepásaná strieborným opaskom. Panovníkovu hrud' zdobila zlatá reťaz.

„Tebe, v ktorom sa stelesnilo *Ka* mojej vlády a môjho mesta, otváram ústa, oči a uši. Odteraz si živá bytosť, a toho, čo by sa opovážil zaútočiť na tvoje telo, stihne smrť.“

Slnko stálo v zenite nad faraónom. Kráľ sa obrátil k svojmu ľudu:

„Pi-Ramzes sa zrodil, Pi-Ramzes je naše hlavné mesto!“

Tisíce nadšených hlasov privítali tieto slová.

Ramzes s Nefertari sa celý deň prechádzali po širokých alejach, uliciach a uličkách a navštívili každú štvrť nového mesta. Veľká kráľovská manželka oslnená jeho krásou ho nazvala „tyrkysovým mestom“ a zakrátko ho všetci začali tak volať. To bolo Mojžišovo posledné prekvapenie pre kráľa: priečelia domov, víl a domčekov

boli pokryté mimoriadne lesklými belasými kachličkami. Ramzes netušil, že výrobná postavená na námestí by bola schopná vyrobiť v takom krátkom čase toľko obkladačiek. Vďaka nim dostalo mesto svoju osobitnú tvár.

Elegantný a impozantný Mojžiš bol hlavný ceremoniálny majster. Nikto nepochyboval, že Ramzes vymenuje priateľa z detstva za vezíra a urobí z neho prvého ministra v krajine. Spriaznenosť obidvoch mužov bola očividná a Mojžišov úspech ohromujúci. Kráľ nemal nijaké kritické pripomienky, čo svedčilo o tom, že jeho nádeje boli splnené, ak nie prekročené.

Šenar zúrila. Mág Ofir mu klamal alebo sa pomýlil, keď tvrdil, že zmanipuluje Hebreja. Po takomto triumfe sa z Mojžiša stane bohatý muž a oddaný dvoran. Bolo by samovraždou dostať sa s Ramzesom do konfliktu pre hlúpu náboženskú škriepku. Jeho národ zapadol veľmi dobre do egyptského prostredia a nemal záujem vymaniť sa z neho. Jedinými Šenarovými spojencami zostávali Chetiti. Nebezpeční ako zmijs, ale spojenci.

Recepcia v kráľovskom paláci, ktorého veľkú stĺpovú sálu zdobili maľby s prírodnými motívami, nadchla príslušníkov dvora očarených Nefertarinou krásou a pôvabom. Prvá žena krajiny, magická ochrankyňa kráľovskej rezidencie si našla milé a správne slovo pre každého.

Ľudia nevedeli odtrhnúť oči od jedinečných dlažieb farebných kachličiek. Vytvárali rozkošné obrazy evokujúce nádržky s čistou vodou, rozkvitnuté záhrady, divé kačky poletujúce v papyrusových porastoch, rozvinuté lotosy alebo plávajúce ryby v jazere. Bledozelená, jasnobelasá, zlomená biela, zlatožltá a fialová sa miešali v symfónii nežných farieb ospevujúcej dokonalosť stvorenstva.

Posmešníci a škodoradostníci zmĺkli. Chrám Pi-Ramzesu ešte neboli dokončené, ale kráľovský palác ničím nezaostával v nádhere

a rafinovanosti za palácmi v Mennoferi a Vesete. Ani jeden dvoran sa tu necítil stratený. Mať vilu v Pi-Ramzese sa stalo vecou prestíže šľachticov a vysokých štátnych úradníkov.

Ramzes s neuveriteľnou vytrvalosťou ďalej robil zázraky.

„Toto je muž, vďaka ktorému existuje toto mesto,“ povedal faraón a položil ruku Mojžišovi na plece.

Rozhovory utíchli.

„Podľa protokolu by som si mal sadnúť na trón, Mojžiš by mal pokľaknúť predom mnou, aby som mu dal zlaté náhrdelníky za dobrú a dokonalú prácu. Je však mojím priateľom, priateľom z detstva a spoločne sme viedli tento boj. Vo mne sa zrodila myšlienka tohto hlavného mesta a on ju zrealizoval podľa mojich projektov.“

Potom Ramzes slávnostne objal Mojžiša. Nebolo väčšieho prejavu úcty z faraónovej strany.

„Mojžiš zostane hlavným dozorcem kráľovských stavieb niekoľko mesiacov, kým si nevychová svojho nástupcu. Potom bude pracovať po mojom boku na ešte väčšiu slávu Egypta.“

Šenar sa právom obával toho najhoršieho. Takto spojení dvaja priatelia budú nebezpečnejší než celá armáda.

Ameni a Setau gratulovali Mojžišovi, no čudovali sa jeho nervozite. Pripísali to jeho veľkému vzrušeniu.

„Ramzes sa mýli,“ povedal Hebrej. „Pripisuje mi vlastnosti, ktoré vôbec nemám.“

„Bude z teba vynikajúci vezír,“ ozval sa Ameni.

„Ale aj tak ti bude rozkazovať tento prašivý pisárík,“ povedal Setau. „V skutočnosti vládne on.“

„Daj si pozor, Setau!“

„Je tu veľmi chutná strava. Ak s Lotos nájdeme niekoľko pekných hadov, asi sa tu usadíme. Prečo neprišiel Aša?“

„To neviem,“ odpovedal Ameni.

„Zlý bod pre jeho kariéru. To nebol diplomatický ťah.“

Traja priatelia pozerali, ako sa Ramzes priblížil k matke Tuji a pobožkal ju na čelo. Napriek smútku, ktorý jej navždy zastrel vážnu a jemnú tvár, Setchiho vdova neskryvala hrdosť na syna. Keď oznámila, že sa hneď presťahuje do Pi-Ramzesu, Ramzesov triumf bol dokonalý.

V dokončenej voliére neboli ešte exotické vtáky, ktoré by potešili oči a uši dvoranov. Mojžiš opretý o stĺp s rukami skríženými na hrudi a s meravou tvárou sa neodvážil pozrieť na priateľa Ramzesa. Musí zabudnúť na človeka a obrátiť sa na protivníka, na egyptského faraóna.

„Všetci spia okrem nás dvoch.“

„Vyzeráš unavený, Mojžiš, neodložíme tento rozhovor na zajtra?“

„Už nevydržím viac hrať túto komédiu.“

„Akú komédiu?“

„Som Hebrej a verím v jediného boha. Ty si Egyptan a klaniaš sa modlám.“

„Opäť tie detinské reči!“

„Nepáčia sa ti, lebo sú pravdivé.“

„Mojžiš, osvojil si si všetko poznanie Egyptanov a tvoj nepoznatelný jediný boh bez určitej podoby je sila skrývajúca sa v podstate každej čiastočky života.“

„Neskrýva sa v ovci!“

„Amon je tajomstvo života, ktorý sa prejavuje v neviditeľnom vetre napínajúcom lodnú plachtu, v rohoch barana, ktorých špirála naznačuje harmonický vývoj stvorenstva, v kameni, ktorý je telom našich chrámov. Je tým všetkým, ale aj ničím. Rovnako ako ja poznáš túto múdrosť.“

„Je to iba ilúzia! Boh je len jeden!“

„To mu vari bráni zhmotniť sa v ďalších bytostiach a zároveň zostať Jediným?“

„Nepotrebuje tvoje chrámy a sochy!“

„Znova ti vravím, si unavený.“

„Pevne som sa rozhodol. Ani ty na tom nič nezmeníš.“

„Maj sa na pozore, ak tvoj boh robí z teba netolerantného človeka. Spraví z teba fanatika.“

„Ramzes, ty by si si mal skôr dávať pozor! V tejto krajine sa rozmáha sila. Je ešte nesmelá, ale bojuje za pravdu.“

„Vysvetli mi to.“

„Spomínaš si na Amenhotepa a na jeho vieru v jediného boha? Ramzes, on ukázal cestu. Počúvaj jeho hlas, počúvaj i môj. Inak sa tvoja ríša zrúti.“

58. kapitola

Mojžišovi bolo všetko jasné. Nezradil Ramzesa a ešte ho i upozornil na nebezpečenstvo, ktoré na neho čaká. S pokojným svedomím mohol ísť za hlasom svojho osudu a uvoľniť priestor ohňu, ktorý mu spaľoval dušu.

Jediný boh, Jahve sídlil na hore. Musí ju nájsť, nech by sa mu stavali do cesty akékoľvek prekážky. Niekoľkí Hebreji sa rozhodli odísť s ním, hoci riskovali, že prídu o všetko. Mojžiš bol už takmer zbalený, keď si spomenul na nesplnený sľub. Prv ako odíde z Egypta, splatí si túto morálnu podlžnosť.

Nemal to ďaleko do Saryho domu v západnej časti mesta. Le-moval ho palmový háj s vysokými stromami. Zastihol domáceho pána, ako si popíja chladené pivo na kraji jazierka s rybami.

„Mojžiš! Som rád, že môžem prijať skutočného staviteľa Pi-Ramzesu! Čomu vďačím za túto česť?“

„Potešenie nie je na mojej strane a nepreukazujem ti nijakú česť.“

Sary vstal v rozpakoch.

„Ani skvelá budúcnosť ťa neoprávňuje, aby si bol nezdvorilý. Zabúdaš, s kým sa rozprávaš?“

„S darebákom.“

Sary zodvihol ruku, aby udel Hebreja, ale ten ho schmatol za zápästie a prinútil Egyptana zohnúť sa a potom pokľaknúť.

„Prenasleduješ istého Abnera.“

„Neviem, kto to je.“

„Klameš, Sary. Okradol si ho a vydieraš ho.“

„Je to len hebrejský tehliar.“

„Aj ja som len Hebrej. Mohol som ti však zlomiť ruku a dokaličiť ťa.“

„To by si sa neodvážil!“

„Uvedom si, že ma už prešla trpezlivosť. Daj pokoj Abnerovi, inak ťa poženiem na súd. Prisahaj, že mu dáš pokoj!“

„Pri... prisahám, že mu dám pokoj.“

„Na faraónovo meno?“

„Na faraónovo meno.“

„Ak porušíš prísahu, budeš prekliaty.“

Mojžiš odišiel od Saryho.

„Celkom lacno si z toho vyviazol.“

Keby Hebrej nebol tesne pred odchodom, dal by Saryho na súd, no dúfal, že táto výstraha zaberie.

Preds sa ho len zmocnil nepokoj. Z Egypt'anových očí vyčítal nenávisť, a nie pokoru.

Mojžiš sa skryl za palmu. Nemusel dlho čakať.

Sary vyšiel z domu s palicou v ruke a vybral sa na juh k príbytkom tehliarov.

Hebrej ho z diaľky sledoval. Uvidel, ako vkročil do Abnerovho domu a nechal za sebou odchýlené dvere. Takmer hneď na to sa ozval nárek.

Mojžiš sa rozbehol a v šere miestnosti zbadal, ako Sary mláti Abnera palicou. Napadnutý ležal na hlinenej dlážke a chránil si hlavu rukami.

Mojžiš vytrhol Sarymu palicu z rúk a ovalil ho ňou po hlave. Egypt'an so skrvavenou šijou padol na zem.

„Vstaň, Sary, a zmizni stadiaľto!“

Egypt'an sa nehýbal a Abner sa doplazil k nemu.

„Mojžiš... Zdá sa... že je mŕtvy.“

„To nie je možné, neudrel som ho až tak silno!“

„Nedýcha.“

Mojžiš si pokľakol a zistil, že Sary už nežije.

Práve zabil človeka.

V uličke nebolo živej duše.

„Musíš ujsť,“ povedal Abner. „Ak ťa polícia zatkne...“

„Obhájiš ma, Abner, a vysvetlíš, že som ti zachránil život!“

„Kto mi uverí? Obvinia nás ako spoluvinníkov. Odíd', odíd' hneď!“

„Máš veľké vrece?“

„Áno, nosím v ňom náradie.“

„Daj mi ho.“

Mojžiš vložil do neho Saryho mŕtvolu a prehodil si bremeno cez plece. Pochová telo niekde v piesku, skryje sa v nejakej neobývanej vile, kde sa spamätá zo všetkého.

Chrt policajnej hliadky nezvyčajne kňučal. Obvykle veľmi pokojný sa teraz nedal udržať na remeni. Jeho pán ho odviazal a pes sa rozbehol k piesočným dunám na kraji mesta.

Chrt začal zúriivo hrabať. Keď policajt so svojimi kolegami prišli k nemu, uvideli najprv rameno, potom plece a nakoniec tvár mŕtveho, ktorého pes vyhrabal.

„Poznám ho,“ povedal jeden z policajtov. „To je Sary.“

„Manžel kráľovej sestry?“

„Áno, je to on... Pozri, má zaschnutú krv na šiji!“

Uvoľnili z piesku celú mŕtvolu. Bolo to jasné: Saryho niekto zavraždil. Úder bol smrteľný.

Mojžiš sa celú noc prehadzoval z boka na bok. Nemal sa pokúsiť ukryť mŕtvolu toho darebáka a ujst' pred spravodlivosťou, ktorá by ho bola iste omilostila. Bol tu však Abner, jeho strach a váhanie... A obidvaja boli Hebreji. Mojžišovi nepriatelia by sa iste pokúsili využiť tento nešťastný prípad proti nemu. Možno by sa ho ani Ramzes nezastal a Mojžiš by neunikol prísnemu trestu.

Niekoľko vstúpil do vily, ktorej stredná časť nebola ešte dokončená.

Že by už polícia... Bude sa brániť. Nevydá sa im živý do rúk.

„Mojžiš... Mojžiš, to som ja, Abner! Ak si tu, ukáž sa!“

Hebrej sa objavil.

„Budeš svedčiť v môj prospech?“

„Polícia našla Saryho mŕtvolu. Si obvinený z vraždy.“

„Kto ma prezradil?“

„Moji susedia. Videli ťa.“

„Veď sú to Hebreji ako my!“

Abner sklonil hlavu.

„Tak ako i ja nechcú mať opletačky s úradmi. Ujdi, Mojžiš. V Egypte už nemáš budúcnosť.“

Mojžiš sa vzbúril. On, hlavný dozorca kráľovských stavieb, budúci prvý minister Horného a Dolného Egypta by sa mal stať kriminálnikom a utečencom? Za niekoľko hodín by spadol z vrchola až na dno? Nezoslal boh na neho toto nešťastie, aby ho skúšal vo viere? Namiesto prázdneho a pohodlného života v bezbožnej krajine mu ponúkal slobodu.

„Odídem v noci. Zbohom, Abner.“

Mojžiš prechádzal štvrťou tehliarov. Dúfal, že presvedčí svojich stúpencov, aby s ním odišli a vytvorili klan, ku ktorému sa postupne pridajú ďalší Hebreji, aj keď ich prvou vlastou bude osamotená a opustená krajina. Príklad... Musí ísť príkladom za každú cenu!

Niekoľko lúčov sliepňalo. Deti spali, gazdinky trkotali medzi sebou. Ich manželia sedeli pod prístreškami a pred spánkom popíjali bylinkový čaj.

V uličke, kde bývali ich priatelia, sa bili dvaja muži. Spoznal ich, keď sa k nim priblížil. Boli to jeho dvaja najväčší stúpenci! Hádali sa o stolček, ktorý si navzájom ukradli.

Mojžiš ich oddelil od seba.

„Ty...“

„Prestaňte sa hádať pre takú hlúposť a poďte so mnou. Odídme z Egypta a nájdime si ozajstnú vlasť.“

Starší Hebrej si opovržlivo preméral Mojžiša.

„Kto urobil z teba nášho kráľa a nášho vodcu? Ak ťa neuposlúchneme, zabiješ nás, ako si zabil aj toho Egypt’ana?“

Omráčený Mojžiš sa nezmohol na slovo. Veľký sen sa v ňom zrútil. Bol iba kriminálnik na úteku, ktorého všetci opustili.

59. kapitola

Ramzes trval na tom, aby uvidel Saryho mŕtvolu, prvého mŕtveho v Pi-Ramzese od oficiálneho založenia hlavného mesta.

„Bola to vražda, veličenstvo,“ povedal Serramanna. „Smrteľný úder mu vrah zasadil palicou do šije.“

„Oznámili to mojej sestre?“

„Ameni to zariadil.“

„Zatkli vinníka?“

„Veličenstvo...“

„Čo má znamenať toto váhanie? Nech je to ktokoľvek, treba ho súdiť a potrestať.“

„Vinníkom je Mojžiš.“

„To je nezmysel.“

„Vypovedali to svedkovia.“

„Chcem si ich vypočuť!“

„Všetci sú Hebreji. Hlavným žalobcom je tehliar Abner. Bol svedkom zločinu.“

„Čo sa stalo?“

„Došlo k šarvátke, ktorá sa tragicky skončila. Mojžiš a Sary sa dlho nenávideli. Ako som zistil, pohádali sa už vo Vesete.“

„Čo ak sa všetci tí svedkovia mýlia? Mojžiš nemôže byť vrahom.“

„Policajní pisári zapísali výpovede a vypočúvaní ich potvrdili.“

„Mojžiš sa bude brániť.“

„Nie, veličenstvo, on ušiel.“

Ramzes vydal príkaz prezrieť každý dom v Pi-Ramzese, no razia nepriniesla výsledky. Príslušníci jazdnej polície pátrali po celej Delte, pýtali sa dedinčanov, no neprišli na nijakú stopu po Mojžišovi. Stráže na severovýchodnej hranici dostali veľmi prísne príkazy, ale asi už neskoro.

Kráľ si stále pýtal hlásenia, no nedozvedel sa, akou cestou sa vybral Mojžiš. Skrýva sa v nejakej rybárskej dedine pri Stredozemnom mori alebo odcestoval nejakou loďou na Juh a či sa zatajil medzi múrmi nejakej svätyne na vidieku?

„Musíš niečo aj jesť,“ radila mu Nefertari. „Od Mojžišovho zmiznutia si sa poriadne nenajedol.“

Panovník nežne chytil manželku za ruky:

„Mojžiš bol vyčerpaný, Sary ho iste vyprovokoval. Keby bol tu, všetko by mi vysvetlil. Jeho útek je omyl prepracovaného človeka.“

„Nehrozí ti, že sa budeš stále zhrýzať výčitkami?“

„Bojím sa toho.“

„Tvoj pes je smutný a myslí si, že ho nemáš rád.“

Ramzes dovolil Strážcovi, aby mu vyskočil na kolená. Pes od radosti oblizoval pánovi líca a túlil si hlavu na jeho plece.

Tie tri roky vlády boli jedinečné... Luksor sa rozšíril, bo! ešte nádhernejší, pokračovala stavba chrámu miliónov rokov, uskutočnila sa inaugurácia nového hlavného mesta, vzbura v Núbii bola potlačená a odrazu táto nepríjemná trhlina v celej stavbe. Svet, ktorý začal Ramzes budovať, sa bez Mojžiša zrúti.

„Aj mňa už zanedbávaš,“ povedala polohlasne Nefertari. „Nemôžem ti pomôcť prekonať toto utrpenie?“

„Len ty mi môžeš pomôcť.“

Šenar sa s Ofirom stretli v prístave Pi-Ramzesu, do ktorého prichádzal život. Vykladali tu potraviny, nábytok, domáce náradie a množstvo iných tovarov, ktoré potrebovalo nové hlavné mesto. Lode privážali osly, kone a dobytok. Sýpky sa zaplňali obilím a pivnice vínom. Debaty rovnako vášnivé ako v Mennoferi alebo vo Vesete oživovali kruhy veľkoobchodníkov, ktorí súperili o prvé miesta v zásobovaní mesta.

„Ofir, Mojžiš je iba vrah na úteku.“

„Zdá sa, že vás táto správa vôbec nezarmútila.“

„Zmýlili ste sa v ňom, nikdy neprešiel z jedného tábora do druhého. Hlúposť, ktorej sa dopustil, obrala Ramzesa o vzácneho spojenca.“

„Mojžiš je úprimný človek. Jeho viera v jediného boha nie je chvíľková záležitosť.“

„Platia iba fakty: alebo sa tu už neukáže, a ak áno, zatknú ho a odsúdia. Odteraz nemožno rátať s Hebrejmi.“

„Atonovi vyznavači si dávno zvykli bojovať proti odporcom. Budú v boji pokračovať. Pomôžete nám?“

„Nezídeme dolu? Čo konkrétne navrhujete?“

„Každú noc podkopávam základy, na ktorých stojí kráľovská dvojica.“

„Je na vrchole svojej moci! Neviete o existencii chrámu miliónov rokov?“

„Nič, čo začal stavať Ramzes, nie je dokončené. My musíme využiť aj najmenšiu slabinu a preniknúť do prvej vzniknutej trhliny.“

Mágov neotrasiteľný pokoj zapôsobil na Šenara. Ak Chetiti začali uskutočňovať svoj plán, oslabia Ramzesovo Ka. A ak sa na kráľa zaútočí aj zvnútra, nech by bol akokoľvek mocný, podľahne viditeľným i neviditeľným úderom.

„Zintenzívňte svoju činnosť, Ofir, bohato sa vám odmením.“

Setau a Lotos sa rozhodli založiť nové laboratórium v Pi-Ramzese. Ameni, presťahovaný do kancelárií svietiacich novotou, pracoval dňom i nocou. Tuja riešila nespočetné problémy súvisiace s dvoranmi, Nefertari sa venovala náboženským a protokolárnym povinnostiam, krásavica Iset a Nedžem vychovávali malého Cha, Meritamon rozkvitala ako kvet, správca Rome po-behoval z kuchyne do pivníc a z pivníc do palácovej jedálne, Serramanna stále zdokonaľoval bezpečnostný systém... Život v

Pi-Ramzese vyzeral harmonický a pokojný, ale Ramzesovi chýbala Mojžišova prítomnosť.

Hoci sa často hádali, Hebrejova sila prispievala k výstavbe jeho kráľovstva. Mojžiš v tomto meste, z ktorého ušiel, zanechal kus svojho srdca. Posledný rozhovor dokazoval, že jeho priateľ bol obeťou škodlivého vplyvu a zamotal sa do osídel, čo si ani neuvedomil.

Mojžiša asi niekto uhranul.

Ameni s hŕbou papyrusu v náručí sa ponáhl'al ku kráľovi, ktorý sa netrpezlivo prechádzal po prijímacej sieni.

„Práve prišiel Aša, chce sa s tebou stretnúť.“

„Pošli ho.“

Mladý diplomat v elegantných pastelovozelených šatách s červeným lemovaním držal krok s módou. Arbiter elegantiarum však nebol v takej forme ako zvyčajne.

„Chýbala mi tvoja prítomnosť na inaugurácii Pi-Ramzesu.“

„Môj minister ma zastupoval, veličenstvo.“

„Kde si bol, Aša?“

„V Mennoferi. Vyhodnocoval som hlásenia svojich informátorov.“

„Šenar mi hovoril o pokuse Chetitov zastrašovať nás v strednej Sýrii.“

„Nie je to pokus o zastrašovanie a netýka sa to len strednej Sýrie.“

V Ašovom hlase nezaznel ani len tón úlisnosti.

„Myslel som si, že milovaný braček sa len vyťahuje a zveličuje.“

„To by bol ten lepší prípad. Po vytriezení hlásení som presvedčený, že Chetiti vystúpili proti Kanaánu a Sýrii, proti celej Sýrii. Zrejme ohrozujú aj libanonské prístavy.“

„Zaútočili proti našim jednotkám na mieste?“

„Ešte nie, no obsadili dediny a územia, ktoré sa doteraz pokladali za neutrálne. Zatiaľ sú to len administratívne opatrenia, ktoré ešte nie sú spojené s násilím. V skutočnosti začali Chetiti kontrolovať územia, ktoré boli dosiaľ pod našou správou a odovzdávali nám dane.“

Ramzes sa sklonil nad mapou Blízkeho východu rozprestretou na nízkom stole.

„Chetiti postupujú dobyvateľským koridorom na severovýchode našej krajiny a smerujú rovno na Egypt.“

„Unáhlený záver, veličenstvo!“

„Ak to tak nie je, aký by potom mala význam táto plaziaca sa ofenzíva?“

„Obsadiť územia, izolovať nás, vystrašiť miestne obyvateľstvo, zoslabiť prestíž Egypta, zdemoralizovať naše jednotky... Majú na to dôvody.“

„Čo si o tom myslíš ty?“

„Veličenstvo, Chetiti pripravujú vojnu.“

Zúrivými ťahmi štetca vyčiarkol Ramzes z mapy kráľovstvo Anatóľčanov.

„Tento národ sa vyžíva len v zúrivosti, krviprelievaní a násilí. Ak ho nezničíme, ohrozí každú civilizáciu.“

„Diplomacia...“

„Je tu zbytočná!“

„Tvoj otec vyjednával...“

„Viem, frontové pásmo v Kadeši! Chetiti nič nerešpektujú. Posielaj mi denne hlásenia o ich činnosti!“

Aša sa sklonil. To nepovedal priateľ, ale prikazujúci faraón.

„Vieš, že je Mojžiš obvinený z vraždy a že zmizol?“

„Mojžiš? Ale to je hlúposť!“

„Nazdávam sa, že sa stal obeťou sprisahania. Aša, informuj o tom naše protektoráty a nájdi ho.“

Nefertari hrala na lutne v palácovej záhrade. Po pravej ruke mala kolísku, kde spala Meritamón s buclatými ružovými líčkami, a po ľavej ruke sedel Cha a čítal rozprávku o kúzelníkovi, ktorý zvíťazil nad strašnými démonmi. Pred ňou sa Strážca snažil vyhrabať mladú tamarišku, ktorú včera zasadil Ramzes. Hrabal tak usilovne, že sa ho kráľovná neodvážila v tom zastaviť.

Odrazu prestal a rozběhol sa k vchodu záhrady. Radostne brechal a poskakoval, aby privítal svojho pána.

Nefertari podľa chôdze vytušila Ramzesovu nervozitu. Vstala a vyšla mu oproti.

„Je Mojžiš...“

„Nie, som presvedčený, že žije.“

„A či niečo... s matkou?“

„Tuja sa má dobre.“

„Čo je príčinou tvojho nepokoja?“

„Egypt, Nefertari. Sen sa rúca... Sen o šťastnej krajine, ktorá žije v mieri a vychutnáva šťastie každého dňa.“

Kráľovná zavrela oči.

„Vojna...“

„Zdá sa mi, že je nevyhnutná.“

„Takže odídeš.“

„Kto iný okrem mňa by mohol veliť armáde? Bola by to záhuba Egypta, keby sme dovolili Chetitom pokračovať v postupe.“

Malý Cha sa pozrel na manželov v objatí a potom sa opäť pohrúžil do čítania, Meritamón pokojne spala a Strážca ďalej hrabal v zemi.

V tichej záhrade sa Nefertari privinula k Ramzesovi. V diaľke biely ibis plachtil nad poliami.

„Ramzes, vojna nás rozlúči, kde nájdem odvahu prekonať túto skúšku?“

„V láske, čo nás spája a navždy bude spájať navzdory všetkým prekážkam. V mojej neprítomnosti ty, veľká kráľovská manželka, budeš vládnuť v mojom tyrkysovom meste.“

Nefertari sa zadívala k obzoru.

„Máš pravdu,“ povedala, „so zlom nemožno vyjednávať.“

Veľký biely ibis majestátne preletel nad kráľovským párom, ktorý slnko zalievalo svojimi lúčmi.

CHRISTIAN JACQ

RAMZES

CHRÁM MILIÓNOV ROKOV

Z francúzskeho originálu Ramsès, Le Temple des millions d'années, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Robert Laffont, S. A. Paris, 1996, preložil Miroslav Nemann.

Zodpovedná redaktorka Mária Caganová.

Obálku navrhol Branko Kocian.

Vydalo vydavateľstvo Motýľ, P. O. Box 19, 840 02 Bratislava 42.

Vydanie prvé. Rok vydania 1998.

Vytlačila Trnavská tlačiareň, LIAMA, s. r. o.

ISBN 80-88775-52-3